

Задорожний З.В.

Гугул Г.І.

Омецінська І.Я.

Податковий облік

Тернопіль

2009

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Задорожний З.В., Гугул Г.І., Омецінська І.Я.

ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК

Навчальний посібник

Рекомендований Міністерством освіти і науки України

**Тернопіль
2009**

УДК 657.446
ББК 65. 052. 9 (4Укр) 226. 13 я 73
З-15

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів
(лист № 14/18.2-1089 від 18.05.05 р.)

Задорожний З.В. Податковий облік: Навчальний посібник /
З.В. Задорожний, Г.І. Гугул, І.Я. Омецінська. – 2-ге вид., перероб. і доп. –
Тернопіль: ТНЕУ, 2009. – 288 с.

У навчальному посібнику розглянуто питання методики та організації податкового обліку суб'єктів підприємницької діяльності всіх форм власності, особливості обліку розрахунків із бюджетом за основними податками та обов'язковими платежами. Посібник побудовано відповідно до програми курсу „Податковий облік”. Подано цифрові приклади і розрахунки, зразки документів, термінологічний словник і перелік літератури.

Для студентів економічних спеціальностей, слухачів магістратури та інститутів післядипломної освіти, облікових працівників підприємств.

Рецензенти: Крупка Ярослав Дмитрович, д.е.н., професор, декан факультету обліку і аудиту Тернопільського національного економічного університету;

Гуцайлюк Зеновій Володимирович, д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, обліку і контролю Тернопільського державного технічного університету ім. І. Пулюя.

ISBN 966-654-162-9

© Задорожний З.В., Гугул Г.І., Омецінська І.Я., 2009

ЗМІСТ

Вступ	6
ТЕМА 1. Суть і загальні принципи організації податкового обліку в Україні	7
1.1. Суть податкового обліку та історія його виникнення	7
1.2. Законодавча, нормативна та інструктивна база податкового обліку	8
1.3. Спільні і відмінні риси податкового обліку і бухгалтерського обліку	9
1.4. Методи і правила ведення податкового обліку та їх характеристика	12
Контрольні завдання	13
ТЕМА 2. Облік розрахунків з бюджетом із податку на додану вартість	17
2.1. Платники й об'єкти оподаткування податком на додану вартість	17
2.2. Реєстрація платників податку на додану вартість	20
2.3. База і ставки податку на додану вартість	24
2.4. Первинний облік податку на додану вартість	28
2.5. Аналітичний облік податкових зобов'язань із податку на додану вартість	33
2.6. Аналітичний облік податкового кредиту з податку на додану вартість	41
2.7. Податковий облік розрахунків з податку на додану вартість при імпорتنих операціях	49
2.8. Податковий облік розрахунків з податку на додану вартість при експортних операціях	54
2.9. Синтетичний облік розрахунків з податку на додану вартість	55
2.10. Звітність із податку на додану вартість і порядок її складання	59
2.11. Відповідальність платників податку за порушення норм Закону України „Про податок на додану вартість”	65
Контрольні завдання	67
ТЕМА 3. Облік розрахунків з бюджетом із податку на прибуток	71
3.1. Платники податку на прибуток	71
3.2. Порядок визначення прибутку до оподаткування в бухгалтерському та податковому обліку	72
3.3. Економічний зміст валового доходу і його загальна структура	72

3.4. Економічний зміст валових витрат та їх загальна структура	76
3.5. Облік доходу від продажу товарів, робіт, послуг	81
3.6. Облік доходів за довгостроковими договорами, контрактами	83
3.7. Облік доходів від операцій з цінними паперами, фондовими і товарними деривативами	86
3.8. Облік доходів від регулювання сумнівної заборгованості, безповоротної та поворотної фінансової допомоги	90
3.9. Облік доходів від операцій з основними фондами та нематеріальними активами	92
3.10. Облік інших доходів підприємства	93
3.11. Облік витрат, пов'язаних із підготовкою, організацією, веденням виробництва	94
3.12. Порядок розрахунку приросту (убутку) балансової вартості товарів, сировини, МШП, матеріалів на складах, у незавершеному виробництві та готовій продукції	97
3.13. Облік витрат, пов'язаних із цінними паперами і валютними цінностями	99
3.14. Облік витрат, пов'язаних з основними засобами	100
3.15. Облік інших валових витрат	102
3.16. Податковий облік амортизації основних фондів і нематеріальних активів	102
3.17. Облік оподаткування дивідендів	108
3.18. Порядок складання декларації про прибуток підприємства і подання в податкові органи	109
Контрольні завдання	125
ТЕМА 4. Особливості оподаткування та обліку суб'єктів малого бізнесу і сільськогосподарських підприємств	129
4.1. Загальна характеристика системи оподаткування, порядок переходу підприємств на спрощену систему	129
4.2. Структура і порядок заповнення реєстрів обліку при спрощеній системі	131
4.3. Синтетичний облік розрахунків із бюджетом суб'єктів малого бізнесу та порядок оплати єдиного податку	132
4.4. Патентування суб'єктів малого бізнесу	133
4.5. Особливості оподаткування сільськогосподарських підприємств	134
Контрольні завдання	136

ТЕМА 5. Облік розрахунків із бюджетом і цільовими фондами за іншими податками і обов'язковими платежами	141
5.1. Облік розрахунків із бюджетом з акцизного збору	141
5.2. Облік розрахунків із бюджетом з сплати за землю	143
5.3. Облік розрахунків із бюджетом з податку із власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів	144
5.4. Облік розрахунків із бюджетом з місцевих податків	148
5.5. Облік розрахунків із бюджетом з податку із доходів фізичних осіб	150
5.6. Облік розрахунків із Пенсійним фондом	156
5.7. Облік розрахунків із органами соціального страхування	159
Контрольні завдання	165
Додатки	169
Термінологічний словник	268
Література	286

ВСТУП

Оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності є одним із найважливіших і найефективніших важелів державного регулювання ринкової економіки. Держава за допомогою податкової політики не лише формує джерела фінансування суспільно необхідних витрат, реалізуючи фіскальну функцію податків, а й створює передумови для структурної перебудови національної економіки та її зростання.

Проблеми оподаткування та організації податкового обліку традиційно привертають увагу як науковців, так і практиків, оскільки в цій галузі стикаються інтереси держави й регіонів з інтересами суб'єктів господарювання та громадян – платників податків. Гармонізація і підтримання балансу цих інтересів дає змогу створити умови для підняття економіки, забезпечення соціальної стабільності в суспільстві та підвищення добробуту населення.

Нині одним із головних завдань науковців є розроблення шляхів зближення бухгалтерського і податкового обліку з метою зменшення затрат праці облікових працівників.

У навчальному посібнику узагальнено закони України, нормативні та інструктивні акти, податкові роз'яснення, накази, листи, пов'язані з організацією і веденням податкового обліку, за станом на 1.10.2009 р. Здебільшого описано методика податкового обліку будівельних підприємств.

Теоретичні положення подано з прикладами господарських операцій, схемами первинних документів, реєстрами синтетичного та аналітичного обліку, податковою звітністю, що дасть змогу краще опанувати матеріал.

Наприкінці посібника є словник найвживаніших термінів, використаних у нормативних документах із податкового обліку, а також перелік літератури.

Навчальний посібник укладено відповідно до програми курсу „Податковий облік”. Він призначений для студентів спеціальності „Облік і аудит”, наукових працівників, бухгалтерів-практиків будівельних організацій та інших вітчизняних підприємств.

ТЕМА 1

СУТЬ І ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ

1.1 Суть податкового обліку та історія його виникнення

Податковий облік як окремий вид господарського обліку започатковано 01.07.1997 р., коли набув чинності Закон України „Про внесення змін до Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств” від 22.05.1997 р. Саме в ньому вперше використано термін „податковий облік” та описано правила ведення податкового обліку валових витрат, валових доходів і визначення прибутку до оподаткування. Крім цього, поняття „податковий облік” містить і Закон України „Про податок на додану вартість” від 03.04.97 р., який набув чинності 01.10.1997 р.

Тлумачення терміна „податковий облік” у вищеназваних джерелах немає. Цей зумовило дискусію серед науковців і практиків із бухгалтерського обліку України щодо правомірності його використання. Так, багато економістів вважають, що замість терміна „податковий облік” слід застосовувати „податкові розрахунки”, які є складовою бухгалтерського обліку. Окремі вчені зазначають, що податковий облік – це вид бухгалтерського обліку, і, оскільки цей термін використовується в законодавчих актах, він має право на існування.

До 1997 р. не було суттєвих відмінностей у визначенні об’єктів оподаткування за даними бухгалтерського обліку і податкового законодавства. Більшість економістів вважає, що податковий облік передбачає облік розрахунків з бюджетом із податку на додану вартість, податку на прибуток, єдиного податку, розрахунків із Пенсійним фондом та органами соціального страхування з відповідних нарахувань та утримань із заробітної плати. В Законі України „Про порядок погашення зобов’язань платників податків перед бюджетом та державними цільовими фондами” Пенсійний фонд і органи соціального страхування віднесено до контролюючих органів, а розрахунки з ними за відповідними податками прирівняно до розрахунків із бюджетом. Інші економісти вважають, що податковий облік містить тільки облік розрахунків із бюджетом з податку на прибуток та податку на додану вартість, оскільки саме з цих двох податків є суттєві розбіжності у визначенні об’єктів оподаткування.

1.2. Законодавча, нормативна та інструктивна база податкового обліку

Основною законодавчою, нормативною і інструктивною базою податкового обліку є:

1) Декрет Кабінету Міністрів України „Про місцеві податки і збори” від 20.05.93 р. № 56-93 з подальшими змінами і доповненнями;

2) Закон України „Про акцизний збір на алкогольні напої та тютюнові вироби” від 15.09.95 р. № 329/95-ВР з подальшими змінами і доповненнями;

3) Закон України „Про податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів” в редакції закону від 06.12.06 р. № 427-V із подальшими змінами і доповненнями;

4) Закон України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” № 996-XIV від 16.07.99 р. із подальшими змінами і доповненнями;

5) Закон України „Про внесення змін до Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств” від 22.05.97 р. № 283/97-ВР із подальшими змінами і доповненнями.

6) Закон України „Про фінансовий лізинг” від 11.12.03 р. №1381-IV із подальшими змінами і доповненнями;

7) Закон України „Про плату за землю” від 3.07.92 р. № 2535-XII із подальшими змінами і доповненнями;

8) Закон України „Про податок на додану вартість” від 03.04.97 р. № 168/97-ВР із подальшими змінами і доповненнями;

9) Закон України „Про цінні папери та фондовий ринок” від 23.02.06 р. № 3480-IV із подальшими змінами і доповненнями;

10) Закон України „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням” від 18.01.01 р. № 2240-III із подальшими змінами і доповненнями;

11) Закон України „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття” від 2.03.00 р. № 1533-III із подальшими змінами і доповненнями;

12) Закон України „Про порядок погашення зобов’язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами” від 21.11.00 р. № 2181-III із подальшими змінами і доповненнями;

13) Закон України „Про податок з доходів фізичних осіб” від 22.05.03 р. № 889-IV зі змінами;

14) Закон України „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності” від 23.09.99 р. № 1105-XIV із подальшими змінами і доповненнями;

15) Закон України „Про загальнообов’язкове державне пенсійне

страхування” від 9.09.03 р. № 1058-IV із подальшими змінами і доповненнями;

16) Порядок ведення книги обліку доходів і витрат суб’єкта малого підприємництва – юридичної особи, яка застосовує спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, затверджений наказом ДПА України від 13.10.98 р. № 477 із змінами і доповненнями;

17) Порядок ведення реєстру отриманих і виданих податкових накладних, затверджений наказом ДПА України від 30.06.05 р. № 244;

18) Порядок заповнення податкової накладної, затверджений наказом ДПА України від 30.05.97р. № 165 із змінами і доповненнями;

19) Порядок заповнення та надання податкової декларації з податку на додану вартість, затверджений наказом ДПА України від 30.05.97 р. № 166 із змінами і доповненнями;

20) Указ Президента України „Про внесення змін до Указу Президента від 03.07.98 р. № 727 „Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб’єктів малого підприємництва” від 28.06.99 р. № 746/99;

21) інші нормативні та інструктивні документи.

1.3. Спільні та відмінні риси податкового обліку і бухгалтерського обліку

Основними відмінними рисами бухгалтерського і податкового обліку є:

1) відмінності у визначенні прибутку до оподаткування. У бухгалтерському обліку прибуток до оподаткування визначається за даними П(С)БО 3 „Звіт про фінансові результати” і П(С)БО 17 „Податок на прибуток” як різниця між доходами та витратами, мінус непрямі податки. В податковому обліку прибуток до оподаткування визначається як різниця між скоригованим валовим доходом, скоригованими валовими витратами та амортизацією необоротних активів виробничого призначення, тобто амортизація є окремою складовою при розрахунку прибутку до оподаткування;

2) момент реалізації. У бухгалтерському обліку методом реалізації є відвантаження продукції, виконання робіт, які передбачають зміну власника цієї продукції, робіт, послуг. У податковому обліку моментом реалізації (продажу) вважається так звана перша подія: або відвантаження товарів, робіт, послуг, або отримання грошових коштів у вигляді попередньої оплати (авансу);

3) різна звітність. Звітністю бухгалтерського обліку є фінансова звітність, до якої належить баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал, примітки до річної фінансової звітності, фінансова звітність за сегментами.

Звітністю податкового обліку є податкова звітність у вигляді декларації з податку на прибуток підприємства, податкової декларації з податку на додану вартість, податкового розрахунку комунального податку, податкового розрахунку земельного податку, розрахунку податку з власників транспортних засобів, розрахунку сплати єдиного податку суб'єкта малого підприємництва, іншої податкової звітності;

4) різні реєстри та первинні документи. Первинними документами у бухгалтерському обліку є затверджені відповідними постановами Кабміну документи з обліку заробітної плати, матеріалів, грошових коштів тощо.

В податковому обліку, крім вищезазначених бухгалтерських документів, використовується податкова накладна, структура якої регламентована Законом України „Про податок на додану вартість” і наказом ДПА України.

Реєстрами бухгалтерського обліку є журнали, журнали-ордери, машинограми, в податковому обліку, крім цього, використовуються реєстри отриманих і виданих податкових накладних, книги обліку доходів і витрат платників єдиного податку, а також окремі реєстри для нагромадження інформації з обліку валових витрат й валових доходів;

5) відмінності у змісті витрат і валових витрат, доходів і валових доходів. У бухгалтерському обліку використовуються термін „витрати”, який розуміють як вибуття активу або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу. В податковому обліку застосовують термін „валові витрати”, який розуміють як будь-які витрати, яких зазнало підприємство у зв'язку з веденням господарської діяльності. До витрат бухгалтерського обліку належать штрафні санкції, які сплачує підприємство до бюджету й іншим підприємствам; відрахування до відповідних резервів для оплати відпусток, покриття безнадійної заборгованості, благодійні перерахування незалежно від того, хто їх отримує, утримання об'єктів невиробничої сфери, витрати на ремонт необоротних активів, витрати на паливо для потреб легкового автотранспорту. В податковому обліку сплата штрафних санкцій до валових витрат не належить, як і відрахування до вищезазначених резервів. Благодійні платежі, входять до валових витрат лише тоді, якщо їх надають неприбутковим організаціям на суму, що перевищує два, але не більше п'яти відсотків оподаткованого прибутку попереднього звітного року. Не передбачаються у валових витратах і не зменшують прибуток до оподаткування в податковому обліку амортизація за об'єктами невиробничої сфери, витрати на їх ремонт, та 50 % усіх інших витрат на їх утримання. Витрати на паливо для легкового транспорту включається до валових витрат у розмірі 50 % від вартості використаного пального на такі потреби.

Платники податку мають право протягом звітного періоду віднести до валових витрат будь-які витрати, пов'язані з поліпшенням основних фондів, що підлягають амортизації, в т. ч. витрати на поліпшення

орендованих основних фондів у сумі, що не перевищує 10 % від сукупної балансової вартості всіх груп основних фондів за станом на початок звітного періоду. Витрати, що перевищують зазначену суму, розподіляються пропорційно до суми фактично понесених платником податку витрат на поліпшення основних фондів груп 2, 3, 4 чи окремих об'єктів основних фондів групи 1 та збільшують балансову вартість основних фондів відповідних груп чи окремих об'єктів основних фондів групи 1 за станом на початок розрахункового кварталу.

Крім вищезазначених обмежень, у структурі валових витрат є ряд інших, а саме:

- для постачальників попередня оплата зараховується у валові витрати (за винятком попередньої оплати для суб'єктів підприємницької діяльності, які працюють за спрощеною системою оподаткування), а у витрати бухгалтерського обліку не зараховується;

- до витрат бухгалтерського обліку належать вартість списаних запасів для господарської діяльності, а валових витрат – вартість придбаних запасів для ведення господарської діяльності, які підлягають коригуванню у відповідному додатку до декларації;

- валові витрати містять поворотну фінансову допомогу, яка повертається засновникам, учасникам, фізичним особам, які її надали, а витрати бухгалтерського обліку – ні.

Валові доходи податкового обліку відрізняються від валових доходів бухгалтерського обліку тим, що вони включають суму попередньої оплати за мінусом непрямих податків, отриману від майбутніх покупців; суму поворотної фінансової допомоги, отриману від учасників, фізичних осіб тощо.

Доходи в бухгалтерському обліку містять продажну вартість усіх видів основних засобів за мінусом непрямих податків. У податковому обліку валовий дохід при реалізації основних фондів 2–4 груп виникає лише за умови, якщо продажна вартість, за мінусом ПДВ об'єктів, які продаються у звітному періоді, перевищує залишкову вартість усієї групи;

б) у податковому обліку при визначенні об'єкта оподаткування суттєве значення має використання „звичайних цін”, при продажі нижче за які виникає додатковий об'єкт оподаткування з податку на прибуток і ПДВ, якщо такий продаж здійснюється пов'язаним особам.

Крім вищеназваних відмінних ознак бухгалтерського і податкового обліку, ці види обліку мають і ряд спільних, а саме:

- обидва види обліку ведуть одні й ті самі бухгалтери;
- обидва види обліку базуються на одній первинній документації, за винятком податкових накладних;
- немає відмінностей в обліку розрахунків із Пенсійним фондом і фондами соціального страхування;

– у бухгалтерському і податковому обліку можуть використовуватися ті ж самі реєстри обліку, за винятком реєстру отриманих і виданих податкових накладних, а при спрощеній системі – книг обліку доходів і витрат.

1.4. Методи і правила ведення податкового обліку та їх характеристика

Правила ведення податкового обліку розрахунків із бюджетом з податку на додану вартість і податку на прибуток регламентовані відповідними наказами ДПАУ, в яких детально описано як заповнювати податкові накладні, реєстр отриманих і виданих податкових накладних. У цих наказах вказано, коли потрібно складати податкові накладні, як здійснювати записи у вищезазначені реєстри тощо.

Щодо аналітичного і синтетичного обліку валових витрат і валових доходів, то нині немає нормативного документа, який би регламентував порядок ведення їх податкового обліку. Мінфін України 4.08.97 р. видав Рекомендації з бухгалтерського обліку валових витрат і валових доходів, які передбачали використання для обліку валових доходів рахунка 48 „Валові доходи”, а для обліку валових витрат – рахунка 18 „Валові витрати”. Рекомендації не мали обов’язкового характеру, а після введення нового Плану рахунків із 2000 р. втратили актуальність.

Варіант синтетичного обліку, передбачений у рекомендаціях був названий „мінфінівським ортодоксальним”. Цей метод синтетичного обліку можна використовувати і тепер, але для узагальнення валових доходів і валових витрат підприємства можуть використовуватися рахунки, не зайняті в Плані рахунків. Перевага цього методу полягає в тому, що загальну суму валових доходів можна отримати як кредитовий оборот, наприклад, за рахунком 77 „Валові доходи”, а суму валових витрат – як дебетовий оборот, наприклад, за рахунком 29 „Валові витрати”.

Так, наприклад, віднесення до валових доходів продажної вартості готової продукції (виконаних робіт, послуг) відобразатиметься такими записами: Дт 36 Кт 77 і одночасно Дт 77 Кт 70. Віднесення до валових витрат вартості придбаних виробничих запасів можна відобразити одночасно двома записами Дт 29 Кт 63, Дт 20 Кт 29.

Як видно із наведених прикладів, що вищеназвані рахунки (77, 29) є „транзитними” і сальда на кінець звітного періоду не мають.

Крім „мінфінівського ортодоксального” методу обліку валових витрат і доходів можуть використовувати ще такі методи:

- мінфінівський модифікований;
- табличний;
- реєстровий;
- метод бухгалтерських проведення тощо.

При використанні мінфінівського модифікованого методу облік валових витрат і доходів ведеться за окремими рахунками синтетичного обліку (наприклад, 77 та 29) із субрахунками та аналітичними рахунками, якими є відповідні додатки до Декларації з податку на прибуток підприємства або їх рядки.

Суть табличного методу полягає в тому, що валові витрати і доходи для складання відповідної декларації нагромаджуються в окремих таблицях, побудова яких не регламентується, а їх розробляє підприємство.

При використанні реєстрового методу валові витрати і валові доходи узагальнюються в спеціальних реєстрах, які відповідають додаткам до декларацій.

Суть методу бухгалтерських проведення полягає в тому, що валові витрати і доходи відображаються на окремих листках у вигляді бухгалтерських проведення за даними Головної книги з певним їх коригуванням. Так, не складаються бухгалтерські проведення на суму доходів і витрат від зміни залишків за розрахунками за авансами і залишків запасів на складах, в незавершеному виробництві та в готовій продукції.

Правила ведення податкового обліку регламентовані Законом України „Про внесення змін до Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств” від 22.05.1997 р. № 283/97-ВР, Законом України „Про податок на додану вартість” від 03.04.1997 р. № 168/97-ВР, іншими законодавчими та інструктивними документами. В них описуються податкові періоди, дата виникнення податкових зобов'язань.

Контрольні завдання

1. Яке призначення податкового обліку?

- 1) реальна характеристика фінансового становища підприємства;
- 2) контроль за сплатою податків;
- 3) визначення сум податків та контроль за їх сплатою;
- 4) визначення суми податку на прибуток.

2. Ким встановлюється порядок ведення податкового обліку на підприємстві?

- 1) вищестоящою організацією;
- 2) податковою адміністрацією;
- 3) підприємством самостійно;
- 4) адміністрацією підприємства.

3. Основне правило ведення податкового обліку:

- 1) правило “першої події”;
- 2) негайна реєстрація валових витрат;
- 3) правильне визначення валових доходів;

4) визначення пов'язаних осіб.

4. До валових витрат не належать:

- 1) витрати на гарантійний ремонт (обслуговування);
- 2) витрати на сплату податку на нерухомість;
- 3) витрати на відрядження, підтверджені відповідними документами;
- 4) витрати на придбання виробничих запасів.

5. Валові витрати підприємства обчислюють:

- 1) враховуючи ПДВ;
- 2) враховуючи акцизний збір;
- 3) не враховуючи ПДВ і акцизний збір;
- 4) враховуючи ПДВ і акцизний збір.

6. Сума нарахованої амортизації впливає на оподаткований прибуток, як:

- 1) сума, що входить до складу валових витрат;
- 2) сума, що коригує величину валового доходу;
- 3) сума, що досліджується, як окремий елемент декларації про податок на прибуток;
- 4) не впливає на оподаткований прибуток.

7. Податковий облік - це:

- 1) підсистема обліку, яка досліджує фінансово-господарську діяльність;
- 2) підсистема обліку, яка досліджує виробничі витрати для прийняття управлінських рішень;
- 3) підсистема обліку, яка на підставі затверджених державою правил виконує функції нарахування та сплати податків та надання інформації про це відповідним державним органам;
- 4) підсистема обліку, яка досліджує валові витрати та валові доходи для прийняття управлінських рішень.

8. Податковий облік виконує функції:

- 1) інформаційну, контрольну;
- 2) регулюючу, контрольну, управлінську;
- 3) інформаційну, прогнозуючу, облікову;
- 4) управлінську.

9. Господарські процеси, які вивчає податковий облік:

- 1) постачання, виробництво, реалізація;
- 2) постачання, виробництво, реалізація, споживання;
- 3) збут, постачання, споживання;
- 4) споживання.

10. Що регламентує порядок ведення податкового обліку:

- 1) Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”;
- 2) Закон України “Про внесення змін до Закону України “Про оподаткування прибутку підприємства” зі змінами та доповненнями та Закон України “Про податок на додану вартість” зі змінами і доповненнями;
- 3) Вказівки про склад і порядок заповнення облікових реєстрів малими підприємствами;
- 4) порядок ведення податкового обліку на законодавчому рівні не регламентується.

11. Основна діяльність суб’єкта підприємницької діяльності – це:

- 1) діяльність регулярна, постійна та суттєва;
- 2) діяльність, зазначена у засновницьких документах;
- 3) діяльність, дозволена міськими органами влади;
- 4) будь-яка діяльність, яка не заборонена вітчизняним законодавством

12. Суб’єктами податкової роботи в Україні є:

- 1) органи податкової служби і платники податків;
- 2) держава, платники податку і громадяни;
- 3) органи виконавчої влади, податкової служби і платники податків;
- 4) Верховна Рада України, органи виконавчої влади, податкової служби і платники податків;
- 5) Верховна Рада України, органи податкової служби, платники податків і громадяни.

13. Яке призначення податкового обліку:

- 1) реальна характеристика фінансового становища підприємства;
- 2) контроль за сплатою податків;
- 3) визначення сум податків та контроль за їх сплатою;
- 4) визначення суми податку на прибуток.

14. Який рік вважається роком створення податкового обліку в Україні?

- 1) 1996;
- 2) 1997;
- 3) 1998;
- 4) 1995.

15. Синтетичний облік витрат і доходів в податковому обліку відображається в:

- 1) журналах-ордерах;
- 2) журналах;
- 3) у реєстрах, які не є типовими;
- 4) журналах, журналах-ордерах чи машинограмах, які їх замінюють.

16. У валові витрати не включається:

- 1) сплата штрафних санкцій;
- 2) представницькі витрати понад 2 % від прибутку за попередній квартал;
- 3) витрати на проведення ремонтів основних засобів понад 10 % від залишкової вартості основних засобів на початок року;
- 4) усе вищеперелічене.

17. В кінці звітних періодів за даними податкового обліку складається:

- 1) фінансова звітність;
- 2) податкова звітність;
- 3) господарська звітність;
- 4) статистична звітність.

18. Податковий рік – це:

- 1) будь-які чотири квартали підряд;
- 2) період з 1 січня по 31 грудня;
- 3) 365 днів, за які нараховується податок;
- 4) період, протягом якого здійснювалось оподаткування.

19. Який день буде вважатися останнім для подання звітності, якщо останній встановлений законодавством день припадає на неробочий чи святковий день:

- 1) останній робочий день, що передує даті подання звітності;
- 2) наступний за вихідним або святковим робочий день;
- 3) для податкової звітності – останній робочий день, що передує даті подання звітності, а для фінансової звітності – наступний за вихідним або святковим робочий день?

20. Розрізняють наступні методи ведення податкового обліку:

- 1) мінфінівський ортодоксальний, мінфінівський модифікований, табличний, журнальний, метод кореспондуючих рахунків;
- 2) мінфінівський ортодоксальний, мінфінівський модифікований, метод кореспондуючих рахунків, табличний, реєстровий.
- 3) мінфінівський ортодоксальний, мінфінівський модифікований, схематичний, метод кореспондуючих рахунків, журнальний;
- 4) мінфінівський ортодоксальний, мінфінівський модифікований, журнально-ордерний, спрощений, табличний.

ТЕМА 2

ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З БЮДЖЕТОМ ІЗ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

2.1. Платники й об'єкти оподаткування податком на додану вартість

Облік податку на додану вартість (далі – ПДВ) регламентується Законом України „Про податок на додану вартість” від 3.04.1997р., з наступними змінами і доповненнями, який набрав чинності з 1.10.1997р. До цього терміну облік регламентувався інструкцією „Про порядок обчислення і сплати податку на добавлену вартість” № 3 від 10.03.93 р. та Декретом Кабінету Міністрів України „Про податок на добавлену вартість” від 26.12.1992 р. .

Відповідно до прийнятої Організацією економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР) класифікації, ПДВ входить в розряд податків на споживання і є своєрідним загальним акцизом, яким обкладаються суб'єкти підприємницької діяльності. Податок на додану вартість – це непрямий багатоступеневий податок, що стягується з кожного етапу реалізації, починаючи з виробничого та розподільного циклів і закінчуючи продажем споживачеві. Нині ПДВ використовується в більшості європейських держав, Японії, Індії, Бразилії, ряді країн південно-східної Азії, Африки й Америки. Вперше цей податок був введений у Франції 1.01.1968 р. із вступом у силу Закону П'ятої Республіки № 66-10.

Згідно з Законом України „Про податок на додану вартість” платники цього податку – це суб'єкти підприємницької діяльності (підприємства і підприємці), обсяг продажу яких за останніх 12 календарних місяців перевищував 300 тис. грн. Крім цього, платниками цього податку є:

1) будь-яка особа, яка:

а) здійснює або планує здійснювати господарську діяльність та добровільно реєструється як платник цього податку;

б) підлягає обов'язковій реєстрації як платник цього податку;

в) імпортує товари (супутні послуги) в обсягах, що підлягають оподаткуванню цим податком;

2) будь-яка особа, яка добровільно зареєструвалася як платник податку, за винятком фізичних осіб, які обрали сплату фіксованого чи єдиного податку за спрощеною системою оподаткування, обліку та звітності або здійснюють торгівлю на умовах сплати ринкового збору в порядку, встановленому законодавством;

3) обов'язковій реєстрації як платник податку підлягає особа в разі, коли загальна сума від здійснення операцій з поставки товарів (послуг), у

тому числі з використанням локальної або глобальної комп'ютерної мережі, що підлягають оподаткуванню згідно з Законом України „Про податок на додану вартість”, нарахована (сплачена, надана) такій особі або в рахунок зобов'язань третім особам, протягом останніх 12 календарних місяців сукупно перевищує 300 тис. грн. (без урахування податку на додану вартість), незалежно від того, який режим оподаткування використовує така особа згідно із законодавством;

4) особа, що уповноважена вносити консолідований податок з об'єктів оподаткування, що виникають у результаті поставки послуг підприємствами залізничного транспорту з їх основної діяльності та підприємствами зв'язку, що перебувають у підпорядкуванні платника податку, в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

5) особа, яка поставляє товари (послуги) на митній території України з використанням глобальної або локальних комп'ютерних мереж, при цьому особа-нерезидент може здійснювати таку діяльність тільки через своє постійне представництво, зареєстроване на території України;

6) особа, яка здійснює операції з реалізації конфіскованого майна, незалежно від того, чи досягає вона загальної суми операцій з поставки товарів (послуг), чи ні, а також незалежно від того, який режим оподаткування використовує така особа згідно із законодавством;

7) будь-яка особа, що імпортує (для фізичних осіб – ввозить (пересилає)) товари (супутні послуги) на митну територію України для їх використання або споживання на митній території України, незалежно від того, який режим оподаткування вона використовує згідно із законодавством, за винятком фізичних осіб, не зареєстрованих платниками податку, які ввозять (пересилають) товари (предмети) у супроводжувальному багажі або отримують їх як поштове відправлення у межах неторгового обороту в обсягах, що не підлягають оподаткуванню відповідно до митного законодавства (крім ввезення транспортних засобів чи запасних частин до них такими фізичними особами), та нерезидентів, які пересилають поштові відправлення згідно з правилами Міжнародного поштового союзу на митну територію України, й отримувачів таких поштових відправлень.

У разі ввезення (пересилання) товарів (предметів) фізичними особами, не зареєстрованими як платники цього податку, в обсягах, що перевищують неторговий оборот, який підлягає оподаткуванню, такі особи сплачують податок на додану вартість під час перетину такими товарами (предметами) митного кордону України без реєстрації, виходячи з митної вартості товарів (предметів), що перевищують розмір неторгового обороту.

Об'єктом оподаткування є операції платників податку з:

а) поставки товарів та послуг, надання яких відбувається на митній території України, в тому числі операції з передачі права власності на об'єкти застави позичальнику (кредитору) для погашення заборгованості заставодавця, а також з передачі об'єкта фінансового лізингу у

користування лізингоотримувачу (орендарю);

б) ввезення товарів (супутніх послуг) у митному режимі імпорту або реімпорту (далі – імпорту).

З метою оподаткування до імпорту також прирівнюється:

– ввезення з-за меж митного кордону України на митну територію України товарів (супутніх послуг) за договорами лізингу (оренди), в т. ч. у разі повернення об'єкта лізингу лізингодавцю-резиденту або іншій особі за дорученням такого лізингодавця, застави та іншими договорами, які не передбачають передання права власності на такі товари (майно) або передбачають їх обмін на корпоративні права чи цінні папери, в т. ч. якщо таке ввезення пов'язане з поверненням товарів через припинення дії зазначених договорів;

– поставка товарів із території безмитних магазинів на митну територію України для їх вільного обігу (крім території інших безмитних магазинів);

– поставка продуктів переробки (готової продукції) з митного режиму переробки на митній території України на митну територію України для їх вільного обігу;

– в інших випадках, передбачених Митним кодексом України;

– вивезення товарів (супутніх послуг) у митному режимі експорту або реекспорту (далі – експорту).

З метою оподаткування до експорту товарів також прирівнюється:

– вивезення товарів (супутніх послуг) за межі митного кордону України за договорами фінансового лізингу (оренди) (в тому числі у разі повернення об'єкта фінансового лізингу лізингодавцю-нерезиденту або іншій особі за дорученням такого лізингодавця), застави та іншими договорами, які не передбачають передання права власності на такі товари (майно) або передбачають їх обмін на корпоративні права чи цінні папери, в тому числі якщо таке вивезення пов'язане із припиненням дії зазначених договорів;

– поставка товарів (супутніх послуг) з митної території України на територію безмитних магазинів;

– передача товарів, оформлених у митному режимі експорту, під митний режим митного складу, для подальшого вивезення таких товарів з митної території України;

– в інших випадках, визначених Митним кодексом України.

В п. 3.2 Закону „Про податок на додану вартість” наведений перелік операцій, які не є об'єктом оподаткування ПДВ. До основних таких операцій належать:

– операції з випуску, розміщення у будь-якій формі управління та продажу (погашення, викупу) за кошти цінних паперів;

– надання послуг із страхування і перестраховування;

– обіг валютних цінностей (продаж валют);

- імпорту майна як технічної або благодійної (гуманітарної) допомоги згідно з нормами міжнародних договорів України;
- безоплатна передача об'єктів з балансу на баланс підприємствами державної або комунальної власності за рішенням відповідних органів виконавчої влади;
- поставка за компенсацією сукупних валових активів платника податку (з урахуванням вартості гудвілу) іншому платнику податку;
- операції з надання позашкільним навчальним закладом виховання учням, слухачам послуг у сфері позашкільної освіти;
- інші операції.

2.2. Реєстрація платників податку на додану вартість

Центральний податковий орган здійснює реєстрацію платників податку відповідно до Порядку обліку платників податків, зборів (обов'язкових платежів), затвердженого наказом Державної податкової адміністрації України від 19.02.1998 р. № 80.

Будь-якій особі, яка реєструється як платник податку на додану вартість, присвоюється індивідуальний податковий номер, який використовується для справляння цього податку.

Особи, які підпадають під визначення пункту 2.3 статті 2 Закону України „Про податок на додану вартість”, зобов'язані зареєструватися як платник податку у податковому органі за їх місцезнаходженням (місцем проживання). Форма заяви про реєстрацію визначається у порядку, встановленому центральним податковим органом. Дані з реєстру платників податку підлягають оприлюдненню в порядку, визначеному центральним податковим органом.

Фізичні особи, які не є суб'єктами господарювання та ввозять товари (предмети) на митну територію України в обсягах, що підлягають оподаткуванню згідно з митним законодавством, сплачують податок на додану вартість під час перетину такими товарами (предметами) митного кордону України, без їх реєстрації як платники цього податку.

Якщо особа реєструється добровільно, то така особа може вказати у реєстраційній заяві дату, з якої така особа бажає бути зареєстрованою платником податку на додану вартість та яка настає не раніше ніж через двадцять календарних днів після подання такої заяви до органу державної податкової служби.

Якщо обсяг оподатковуваних операцій особи протягом звітного податкового періоду перевищує 300 тис. грн., не більше ніж у два рази, така особа зобов'язана надіслати податковому органу заяву про реєстрацію протягом двадцяти календарних днів, наступних за таким звітним податковим періодом.

Якщо особа укладає одну чи більше цивільно-правових угод

(договорів), у результаті виконання яких планується здійснення оподатковуваних операцій, обсяг яких перевищуватиме протягом звітного податкового періоду у два чи більше разів 300 тис. грн., то така особа зобов'язана зареєструватися як платник цього податку до кінця такого звітного податкового періоду.

Особа, яка не надсилає таку заяву у таких випадках та у такі терміни, відповідає за ненарахування або несплату цього податку на рівні зареєстрованого платника без права нарахування податкового кредиту та отримання бюджетного відшкодування.

Заява про реєстрацію скеровується на адресу податкового органу з повідомленням про вручення або вручається особисто представником такої особи службовій особі податкового органу. Податковий орган зобов'язаний видати заявнику (відправити поштою) свідоцтво про податкову реєстрацію такої особи протягом десяти днів від дня отримання реєстраційної заяви.

Заяву про реєстрацію мають подати (надіслати) податковому органу:

а) особи, які підлягають реєстрації згідно з п. 2.3.1 ст. 2 Закону України „Про податок на додану вартість”, не пізніше двадцятого календарного дня з моменту досягнення суми оподатковуваних операцій, визначеної зазначеним пунктом (300 тис. грн.);

б) особи, які підлягають податковій реєстрації у зв'язку із здійсненням ними операцій, визначених у п. 2.3.2 – 2.3.4 та п. 2.4 ст. 2 Закону України „Про податок на додану вартість”, не пізніше ніж за двадцять календарних днів до початку здійснення таких операцій;

в) особи, які добровільно зареєструвалися платниками податку, не пізніше двадцяти календарних днів до початку податкового періоду, з якого такі особи вважатимуться платниками цього податку та матимуть право на податковий кредит і виписку податкових накладних.

Щодо сільськогосподарських підприємств, які станом на 01.01.2009 р. були зареєстровані як платники податку на додану вартість на загальних умовах (у разі подання ними до 20.01.2009 р. відповідної заяви), починаючи з 01.01.2009 р. дозволено отримання свідоцтв про реєстрацію сільськогосподарських підприємств як суб'єктів спеціального режиму оподаткування податком на додану вартість із зазначенням у таких свідоцтвах дати реєстрації суб'єктом спеціального режиму оподаткування.

Форми заяви про реєстрацію та свідоцтва про реєстрацію визначає центральний податковий орган.

До заяви додається оригінал платіжного документа про сплату встановленої суми за свідоцтво. Якщо такий додаток відсутній, то податковий орган не приймає до розгляду заяви про реєстрацію та повертає її заявникові з відповідними відмітками в розділі 11 реєстраційної заяви не пізніш як через десять календарних днів від дня її надходження.

У заяві про реєстрацію зазначається причина (причини) реєстрації платником податку, а також указується один із способів отримання

свідоцтва про податкову реєстрацію – поштою або безпосередньо в податковому органі. Реєстраційну заяву обов'язково має бути підписано заявником (заявниками) із зазначенням дати. Усі розділи реєстраційної заяви підлягають заповненню.

Дані реєстраційної заяви мають бути достовірними та відповідати відомостям Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців. З метою підтвердження достовірності відомостей про особу, указаних у реєстраційній заяві, до реєстраційної заяви можуть бути додані копія свідоцтва про державну реєстрацію заявника, виданого державним реєстратором, або оригінал чи копія виписки із Єдиного державного реєстру.

Копії свідоцтва про реєстрацію, засвідчені податковим органом, мають бути розміщені в доступних для огляду місцях у приміщенні платника податку та в усіх його відокремлених підрозділах.

Правила такого розміщення та відповідальність за порушення цих правил встановлює центральний податковий орган.

Реєстрація діє до дати її анулювання, яке відбувається, якщо:

а) платник податку, який до місяця, в якому подається заява про анулювання реєстрації, є зареєстрованим згідно з положеннями п. 2.3.1 ст. 2 Закону України „Про податок на додану вартість” більше двадцяти чотирьох календарних місяців, уключаючи місяць реєстрації, та має за останні дванадцять поточних календарних місяців обсяги оподатковуваних операцій, менші за визначені зазначеним підпунктом;

б) ліквідаційна комісія платника податку, оголошеного банкрутом, закінчує роботу або платник податку ліквідується за власним бажанням чи за рішенням суду (фізична особа позбувається статусу суб'єкта господарювання);

в) особа, зареєстрована як платник податку, реєструється як платник єдиного податку або стає суб'єктом інших спрощених систем оподаткування, які визначають особливий порядок нарахування чи сплати податку на додану вартість, відмінний від тих, що встановлені Законом України „Про податок на додану вартість”, чи звільняють таку особу від сплати цього податку за рішенням суду або з будь-яких інших причин;

г) особа, зареєстрована як платник податку, не надає податковому органу декларації з цього податку протягом дванадцяти послідовних податкових місяців або подає таку декларацію (податковий розрахунок), яка (який) свідчить про відсутність оподатковуваних поставок протягом такого періоду, а також у випадках, визначених законодавством стосовно порядку реєстрації суб'єктів господарювання.

З 1.07.2009 р. розпорядженням Кабінету Міністрів України «Про деякі питання адміністрування податків, зборів (обов'язкових платежів)» № 757-р встановлено нову підставу для анулювання реєстрації платника ПДВ: у разі встановлення органами державної податкової служби факту виписки податкових накладних, згідно з якими не задекларовано (не сплачено)

податкові зобов'язання, обсяг яких за оподатковуваними операціями перевищує суму, визначену п. 2.3.1 ст. 2 Закону України „Про податок на додану вартість”, реєстрація платників податку на додану вартість анулюється.

Анулювання реєстрації здійснюється шляхом анулювання Свідоцтва та виключення платника податку на додану вартість з Реєстру.

У разі анулювання реєстрації платник податку позбавляється права на нарахування податкового кредиту та отримання бюджетного відшкодування, але в терміни, визначені Законом України „Про податок на додану вартість”, є зобов'язаним погасити суму податкових зобов'язань або податкового боргу з цього податку, що виникли до такого анулювання, за їх наявності, незалежно від того, чи буде така особа залишатися зареєстрованою як платник цього податку на дату сплати такої суми податку, чи ні.

У разі, якщо за результатами останнього податкового періоду особа має право на отримання бюджетного відшкодування, таке відшкодування надається протягом термінів, визначених Законом України „Про податок на додану вартість”, незалежно від того, чи буде така особа залишатися зареєстрованою як платник цього податку на дату отримання такого бюджетного відшкодування, чи ні.

Платник податку зобов'язаний повернути податковому органу реєстраційне свідоцтво:

- якщо анулювання реєстрації здійснюється за ініціативою платника податку, то разом із наданням заяви про таке анулювання;
- якщо анулювання реєстрації здійснюється за ініціативою податкового органу, то протягом двадцяти календарних днів від дня прийняття рішення про анулювання. У цьому разі затримання повернення такого свідоцтва прирівнюється до затримання надання податкової звітності з цього податку.

При анулюванні реєстрації останнім податковим періодом вважається період, який розпочинається від дня, наступного за останнім днем попереднього податкового періоду, та закінчується днем такого анулювання.

Платник податку, в обліку якого на день анулювання реєстрації є товарні залишки або основні фонди, щодо яких нарахований податковий кредит у минулих або поточному податкових періодах, зобов'язаний визнати умовний продаж таких товарів за звичайними цінами та відповідно збільшити суму своїх податкових зобов'язань за результатами податкового періоду, протягом якого відбувається таке анулювання.

2.3. База і ставки податку на додану вартість

База оподаткування операцій з поставки товарів (послуг) визначається виходячи з їх договірної (контрактної) вартості, визначеної за вільними цінами, але не нижче за звичайні ціни, з урахуванням акцизного збору, ввізного мита, інших загальнодержавних податків та зборів (обов'язкових платежів), за винятком податку на додану вартість, що включається до ціни товарів (послуг), згідно із законами України з питань оподаткування. До складу договірної (контрактної) вартості включаються будь-які суми коштів, вартість матеріальних і нематеріальних активів, що передаються платнику податку безпосередньо покупцем або через будь-яку третю особу в зв'язку з компенсацією вартості товарів (послуг).

У разі якщо звичайна ціна на товари (послуги) перевищує договірну ціну на такі товари (послуги) більше ніж на 20 відсотків, база оподаткування операції з поставки таких товарів (послуг) визначається за звичайними цінами.

Для товарів, які імпортуються на митну територію України платниками податку, базою оподаткування є договірна (контрактна) вартість таких товарів, але не менша митної вартості, зазначеної у ввізній митній декларації з урахуванням витрат на транспортування, навантаження, розвантаження, перевантаження та страхування до пункту перетину митного кордону України, сплати брокерських, агентських, комісійних та інших видів винагород, пов'язаних з імпортом таких товарів, плати за використання об'єктів інтелектуальної власності, що належать до таких товарів, акцизних зборів, ввізного мита, а також інших податків, зборів (обов'язкових платежів), за винятком податку на додану вартість, що включаються у ціну товарів (робіт, послуг) згідно з законами України з питань оподаткування. Визначена вартість перераховується в українські гривні за валютним (обмінним) курсом Національного банку України, що діяв на кінець операційного дня, в якому товар (товарна партія) вперше підпадає під режим митного контролю відповідно до митного законодавства.

Для послуг нерезидентів з місцем їх надання на митній території України, базою оподаткування є договірна (контрактна) вартість таких робіт (послуг) з урахуванням акцизного збору, а також інших податків, зборів (обов'язкових платежів), за винятком податку на додану вартість, що містяться у ціні поставки робіт (послуг) згідно із законами України з питань оподаткування. Визначена вартість перераховується в українські гривні за валютним (обмінним) курсом Національного банку України, що діяв на кінець операційного дня, що передуює дню, в якому товар (товарна партія) вперше підпадає під режим митного контролю відповідно до митного законодавства.

Для готової продукції, виготовленої на території нашої країни з давальницької сировини нерезидента, в разі її поставки на митній території

України, базою оподаткування є договірна (контрактна) вартість такої продукції з урахуванням акцизного збору, ввізного мита, а також інших податків, зборів (обов'язкових платежів), за винятком податку на додану вартість, що міститься в ціні такої готової продукції згідно із законами України з питань оподаткування. Визначена вартість перераховується в гривні за валютним (обмінним) курсом Національного банку України, що діяв на момент виникнення податкових зобов'язань. При цьому податок до бюджету сплачує покупець у порядку, передбаченому для оподаткування товарів, що імпортуються, а відповідає за сплату податку покупцем такої продукції несе вітчизняний її переробник.

Повний перелік бази оподаткування ПДВ наведений в ст. 4 Закону України „Про податок на додану вартість”. Крім вище зазначеної бази оподаткування товарів, робіт, послуг, при визначенні бази оподаткування вартості основних засобів при їх списанні, ліквідації за власним рішенням підприємства є певні особливості.

Якщо основні виробничі фонди або невиробничі фонди ліквідуються за самостійним рішенням платника податку чи безоплатно передаються особі, не зареєстрованій платником податку, а також у разі переведення основних фондів до невиробничих, така ліквідація, безоплатна передача чи переведення розглядаються з метою оподаткування як поставка таких основних виробничих або невиробничих фондів за звичайними цінами, що діють на момент такої поставки, а для основних фондів групи 1 – за звичайними цінами, але не менше, ніж їх балансова вартість.

Таке правило не поширюється на випадки, коли основні виробничі або невиробничі фонди ліквідуються через їх знищення або зруйнування внаслідок дії обставин непереборної сили, в інших випадках, коли така ліквідація здійснюється без згоди платника податку, в т. ч. у разі викрадення основних фондів, або коли платник податку надає органу державної податкової служби відповідний документ про знищення, розібрання або перетворення основного фонду іншими способами, внаслідок чого основний фонд не може використовуватися у майбутньому за первісним призначенням.

Якщо при ліквідації основного фонду отримуються комплектуючі, складові частини, компоненти або інші відходи, які мають вартість, їх ліквідація відбувається за правилами, встановленими для ліквідації основного фонду.

В ст. 5 Закону України „Про податок на додану вартість” наводиться перелік операцій, які звільнені від оподаткування цим податком. Основними з них є:

– поставка продукції та товарів спеціального призначення для інвалідів за переліком, встановленим Кабінетом Міністрів України;

– поставки (передплати) періодичних видань друкованих засобів масової інформації та книжок, крім видань еротичного характеру, учнівських зошитів, підручників та навчальних посібників українського

виробництва, словників українсько-іноземної або іноземно-української мови; доставки таких періодичних видань друкованих засобів масової інформації на митній території України;

– поставки послуг з виховання та освіти дітей дитячими музичними та художніми школами, школами мистецтв, будинками культури; послуг з дошкільного виховання, початкової, середньої, професійно-технічної та вищої освіти закладами, які мають спеціальний дозвіл (ліцензію) на поставку таких послуг, незалежно від їх організаційно-правового статусу та форми власності, згідно з переліком таких послуг, визначеним Кабінетом Міністрів України, а також послуг із розміщення учнів або студентів в інтернатах чи гуртожитках;

– поставки послуг з виплати і доставки пенсій із системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, пенсійних виплат за недержавним пенсійним забезпеченням, страхових виплат (у тому числі ануїтетів) за договорами довгострокового страхування життя, з банківських пенсійних рахунків, за пенсійними вкладками, а також грошової допомоги населенню, яка надається за рахунок бюджету відповідно до затверджених соціальних програм;

– поставки (в т. ч. аптечними закладами) зареєстрованих та допущених до застосування в Україні лікарських засобів і виробів медичного призначення за переліком, який щорічно визначається Кабінетом Міністрів України до 1 вересня року, що передує звітному. Якщо в такий термін перелік не встановлено, діє минулорічний перелік;

– поставки путівок на санаторно-курортне лікування та відпочинок на території України для фізичних осіб віком до 18 років;

– надання послуг з перевезення осіб пасажирським транспортом (крім таксомоторів) у межах населеного пункту, тарифи на які регулюють органи місцевого самоврядування відповідно до його компетенції, визначеної за законом, та інші.

У ст. 6 Закону України „Про податок на додану вартість” наводяться ставки ПДВ. Нині діє дві ставки податку: 20 % і нульова ставка.

Об'єкти оподаткування, визначені ст. 3 Закону України „Про податок на додану вартість”, за винятком операцій, звільнених від оподаткування, та операцій, до яких застосовується нульова ставка згідно з цим Законом, оподатковуються за ставкою 20 %.

Податок за нульовою ставкою обчислюється щодо таких операцій:

1. При експорті товарів та супутніх до такого експорту послуг ставка податку становить 0 % бази оподаткування, у т. ч. за нульовою ставкою оподатковуються операції з:

- поставки для заправки або постачання морських (океанських) суден,
- поставки для заправки або постачання повітряних суден,
- поставки для заправки (дозаправки) та постачання космічних кораблів, а також супутників;

– поставки послуг, що складаються із робіт з рухомим майном, попередньо ввезеним на митну територію України для виконання таких робіт та вивезеним за межі митної території України платником, що виконував такі роботи, або одержувачем-нерезидентом..

Товари вважаються вивезеними (експортованими) платником податку за межі митної території України в разі, якщо їх вивезення (експортування) засвідчене належно оформленою митною вантажною декларацією.

Поставка товарів для постачання залізничного та автомобільного транспорту на митній території України незалежно від його належності та видів перевезень, що здійснює такий транспорт, оподатковується за ставкою 20%.

2. Поставки товарів (робіт, послуг) підприємствами роздрібною торгівлі, які розташовані на території України у зонах митного контролю (безмитних магазинах), відповідно до порядку, встановленого Кабінетом Міністрів України.

Поставку товарів (робіт, послуг) безмитними магазинами без нарахування податку на додану вартість можуть здійснювати лише фізичні особи, які виїжджають за митний кордон України, або фізичні особи, які переміщуються транспортними засобами, що належать резидентам і перебувають поза митними кордонами нашої країни.

Товари, придбані у безмитних магазинах без сплати податку на додану вартість, у разі зворотного ввезення таких товарів на митну територію України підлягають оподаткуванню у порядку, передбаченому для оподаткування операцій з імпорту.

3. Поставки транспортних послуг залізничним, автомобільним, морським та річковим транспортом із перевезення пасажирів, багажу та вантажобагажу (товаробагажу) за межами державного кордону України: від пункту за межами державного кордону України до пункту перебування зовнішнього митного контролю нашої країни; від пункту знаходження зовнішнього митного контролю України до пункту за межами державного кордону нашої країни; між пунктами за межами державного кордону України, а також авіаційним транспортом: від пункту за межами державного кордону України до пункту проведення митних процедур з пропуску пасажирів, багажу та вантажобагажу (товаробагажу) через митний кордон на митну територію нашої країни (в т. ч. внутрішні митниці); від пункту проведення митних процедур з пропуску пасажирів, багажу та вантажобагажу (товаробагажу) через митний кордон за межі митного кордону України (в т. ч. внутрішні митниці) до пункту за межами державного кордону нашої країни; між пунктами за межами митного кордону України.

4. Поставки товарів (крім підакцизних товарів) та послуг (крім грального і лотерейного бізнесу та послуг з поставки підакцизних товарів, отриманих у межах договорів комісії (консигнації), поруки, доручення, довірчого управління, інших цивільно-правових договорів, що

уповноважують такого комісiонера здiйснювати поставку товарiв вiд iменi та за дорученням комiтента без передання права власностi на такi товари), що безпосередньо виготовляються пiдприємствами та організаціями громадських організацій iнвалiдiв, якi заснованi громадськими організаціями iнвалiдiв i є їх власнiстю, де кiлькiсть iнвалiдiв, якi мають там основне мiсце роботи, становить протягом попереднього звітнього перiоду не менше 50 % середньооблікової чисельностi штатних працiвникiв облікового складу, i за умови, що фонд оплати працi таких iнвалiдiв становить протягом звітнього перiоду не менше 25 % суми загальних витрат на оплату працi, що вiдносяться до складу валових витрат виробництва.

Безпосереднiм вважається виготовлення товарiв, у результатi чого сума витрат, понесених на переробку (обробку, iншi види перетворення) сировини, комплектуючих, складових частин, iнших покупних товарiв, якi використовуються у виготовленнi таких товарiв, становить не менш нiж 8 % вiд продажної цiни таких виготовлених товарiв.

Зазначенi пiдприємства та організації громадських організацій iнвалiдiв мають право застосовувати цю пiльгу за наявностi реєстрацiї у вiдповiдному податковому органi, яка здiйснюється на пiдставi подання позитивного рiшення мiжвiдомчої Комісії з питань дiяльностi пiдприємств та організацій громадських організацій iнвалiдiв та вiдповiдної заяви платника податку про бажання отримати таку пiльгу вiдповiдно до Закону України „Про основи соцiальної захищеностi iнвалiдiв в Україні”.

При порушеннi цих вимог платником податку податковий орган скасовує його реєстрацiю як особи, яка має право на податкову пiльгу, а податковi зобов'язання такого платника податку перераховуються з податкового перiоду, за наслiдками котрого були виявленi такi порушення, вiдповiдно до загальних правил оподаткування, встановлених цим Законом, та з одночасним застосуванням вiдповiдних фiнансових санкцiй.

Податкова звітнiсть таких пiдприємств та організацій надається у порядку, встановленому згiдно iз законодавством.

Нульова ставка податку не застосовується, якщо товари (супутнi послуги), що експортуються, звiльняються вiд оподаткування згiдно з пунктом 5.1 (крiм пiдпунктiв 5.1.2, 5.1.7) та пунктом 5.2 статтi 5 Закону України „Про податок на додану вартiсть”.

2.4. Первинний облік податку на додану вартість

Податковий облік як один iз видiв господарського обліку має свої первиннi документи. Таким документом з обліку розрахункiв iз бюджету з податку на додану вартiсть є податкова накладна (додаток Г).

Структура i основнi реквiзити податкової накладної зазначаються в п. 7.2 Законом України „Про податок на додану вартiсть”. Основними реквiзитами цього документу є:

- порядковий номер податкової накладної;
- дата виписування податкової накладної;
- повна або скорочена назва, зазначена у статутних документах юридичної особи або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи, зареєстрованої як платник податку на додану вартість;
- податковий номер платника податку (продавця та покупця);
- місце розташування юридичної особи або податкова адреса фізичної особи, зареєстрованої як платник податку на додану вартість;
- опис (номенклатура) товарів (робіт, послуг) та їх кількість (обсяг, об'єм);
- повна або скорочена назва, зазначена у статутних документах отримувача;
- ціна продажу без урахування податку;
- ставка податку та відповідна сума у цифровому значенні;
- загальна сума коштів, що підлягають сплаті з урахуванням податку.

Податкову накладну можна друкувати поліграфічним методом, за допомогою комп'ютера тощо.

Податкову накладну складає особа, зареєстрована як платник податку в податковому органі, яка має індивідуальний податковий номер платника податку на додану вартість.

Порядковий номер та інші реквізити фіксуються у реєстрі отриманих і виданих податкових накладних.

При складанні податкової накладної філією чи структурним підрозділом платника податку порядковий номер податкової накладної встановлюється з урахуванням присвоєного коду (номера, шифру) і визначається числовим значенням через дріб. У чисельнику номера податкової накладної проставляється порядковий номер, а в знаменнику – код (номер, шифр).

Сплачена (нарахована) сума податку на додану вартість у податковій накладній має відповідати сумі податкових зобов'язань з продажу товарів (робіт, послуг) продавця реєстрі отриманих і виданих податкових накладних.

Якщо особа, яка зобов'язана зареєструватися як платник податку, не здійснила такої реєстрації протягом термінів, визначених законодавством, здійснює оподатковувані операції з продажу товарів (робіт, послуг) із нарахуванням податку на додану вартість і видачею податкової накладної без внесення суми податку до бюджету, то така податкова накладна вважається фіктивною. За видачу фіктивної накладної орган державної податкової служби застосовує до такої особи штраф у розмірі подвійної суми отриманого податку на додану вартість, але не менш ніж 1 000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Податкова накладна складається у двох примірниках (оригінал і копія) у момент виникнення податкових зобов'язань продавця, тобто на дату

здійснення будь-якої з подій, що сталася раніше. При цьому у верхній лівій частині податкової накладної робляться відповідні позначки (непотрібне виділяється поміткою „X”).

Оригінал податкової накладної надається покупцеві товарів (робіт, послуг) на його вимогу.

Зазначений документ покупець зберігає разом із розрахунковими, платіжними документами з придбання товарів (робіт, послуг) у порядку і протягом терміну, визначеного для зберігання облікових податкових документів та зобов'язань із сплати податків.

Податкова накладна дає право покупцеві, зареєстрованому як платник податку, на віднесення до податкового кредиту витрат зі сплати податку на додану вартість.

Копія податкової накладної залишається у продавця товарів (робіт, послуг) як звітний розрахунковий податковий документ і зберігається в порядку та протягом терміну, передбаченого законодавством для зобов'язань зі сплати податку.

Податкову накладну видає платник податку, який постачає товари (послуги), на вимогу їх отримувача. Цей документ є підставою для нарахування податкового кредиту. Як виняток з цього правила, підставою для нарахування податкового кредиту при поставці товарів (послуг) за готівку чи з розрахунками картками платіжних систем, банківськими або персональними чеками в межах граничної суми, встановленої Національним банком України для готівкових розрахунків, є належним чином оформлений товарний чек, інший платіжний чи розрахунковий документ, що підтверджує прийняття платежу постачальником від отримувача таких товарів (послуг), з визначенням загальної суми такого платежу, суми податку та податкового номера постачальника.

У разі відмови з боку постачальника товарів (послуг) надати податкову накладну або при порушенні ним порядку її заповнення отримувач таких товарів (послуг) має право додати до податкової декларації за звітний податковий період заяву зі скаргою на такого постачальника, яка є підставою для зарахування сум цього податку до складу податкового кредиту. До заяви додаються копії товарних чеків або інших розрахункових документів, що засвідчують факт сплати податку при придбанні таких товарів (послуг).

Отримання такої скарги є підставою для проведення позапланової виїзної перевірки такого постачальника для з'ясування достовірності та повноти нарахування ним зобов'язань з цього податку за такою цивільно-правовою операцією.

Підставою для нарахування податкового кредиту без отримання податкової накладної також є:

– транспортний квиток, готельний рахунок або рахунок, який виставляється платнику податку за послуги зв'язку, інші послуги, вартість яких визначається за показниками приладів обліку, що містять загальну

суму платежу, суму податку та податковий номер продавця, за винятком тих, в яких форма встановлена міжнародними стандартами;

– касові чеки, які містять суму поставлених товарів (послуг), загальну суму нарахованого податку (з визначенням фіскального номера, але без визначення податкового номера постачальника). При цьому з метою такого нарахування загальна сума поставлених товарів (послуг) не може перевищувати 200 гривень за день (без урахування податку на додану вартість).

У разі імпорту товарів на митну територію України документом, що посвідчує право на отримання податкового кредиту, вважається вантажна митна декларація, оформлена відповідно до вимог законодавства, яка підтверджує сплату податку на додану вартість, або погашений податковий вексель.

Для операцій, що оподатковуються або звільнені від оподаткування, складаються окремі податкові накладні, тобто, при одночасному продажу одному покупцю як оподатковуваних товарів (робіт, послуг), так і таких, що звільнені від оподаткування, продавець складає окремі податкові накладні (не допускається заповнення в одній накладній одночасно графі 10 та граф 7, 8 і 9).

Податкова накладна виписується на кожну повну або часткову поставку товарів (робіт, послуг). У разі, коли частка товару (роботи, послуги) не містить відокремленої вартості, перелік (номенклатура) частково поставлених товарів зазначається в додатку 1 до податкової накладної і в повній вартості враховується у податковій накладній та загальних податкових зобов'язаннях (дод. 1 виписується у двох примірниках, з яких оригінал видається покупцю товарів (робіт, послуг), а копія залишається у продавця.

У разі, коли після продажу товарів (робіт, послуг) здійснюється будь-яка зміна суми компенсації за продаж товарів (робіт, послуг), у т. ч. перерахунок у випадках повернення проданих товарів чи права власності на такі товари, продукцію, а також при визнанні боргу покупця безнадійним у порядку, визначеному законодавством України, податок, нарахований у зв'язку з таким продажем, перераховується відповідно до змін бази оподаткування. При цьому продавець зменшує суму податкового зобов'язання на суму надмірно нарахованого податку, а покупець відповідно збільшує суму податкового зобов'язання на таку суму в період, протягом якого була зменшена сума компенсацій продавцю. У зворотному порядку відбувається перегляд сум податкових зобов'язань при збільшенні суми компенсації продавцю. При цьому продавець товарів (робіт, послуг) виписує розрахунок коригування кількісних і вартісних показників до податкової накладної у двох примірниках за формою згідно з додатком 2 до податкової накладної.

Розрахунок коригування кількісних і вартісних показників до податкової накладної (далі – розрахунок коригування) може друкуватися

поліграфічним способом, за допомогою комп'ютера або іншим методом.

Розрахунок коригування складається у двох примірниках. Оригінал розрахунку коригування надається покупцю товарів (робіт, послуг). Копія залишається у продавця.

Розрахунки коригування покупець і продавець зберігають аналогічно до порядку збереження податкових накладних.

Розрахунок коригування дає право покупцю, зареєстрованому як платник податку, на збільшення чи зменшення податкового кредиту з відповідним подальшим коригуванням податкового зобов'язання із обов'язковим відображенням зазначених коригувань у реєстрі отриманих та виданих податкових накладних з від'ємним чи позитивним значенням.

На титульному аркуші розрахунку коригування вказується, до якої податкової накладної та за яким договором вносяться зміни.

Розрахунок коригування складає лише продавець – особа, яка є платником податку, філія чи структурний підрозділ, якому делеговано право виписки податкової накладної (відповідно до п. 2 цього Порядку), а також особа, яка обліковує результати під час виконання договорів про спільну діяльність та відповідає за утримання та внесення податку до бюджету, з обов'язковим зарахуванням зазначених коригувань до зміни податкових зобов'язань та одночасним відображенням у реєстрі отриманих та виданих податкових накладних з від'ємним чи позитивним значенням.

Продавець присвоює номер розрахунку коригування, який має вигляд дробу, чисельник котрого відповідає порядковому номеру розрахунку, що реєструється в окремому журналі, а знаменник – номеру податкової накладної.

Усі складені примірники податкової накладної підписує особа, уповноважена платником податку здійснювати продаж товарів (робіт, послуг), та скріплюються печаткою такого платника податку – продавця. Податкову накладну не підписується покупець товарів (робіт, послуг) і вона не скріплюється його печаткою.

Податкова накладна є базою для заповнення реєстрів аналітичного обліку розрахунків з податку на додану вартість.

Розпорядженням КМУ № 1178-р від 23.09.2009 р. запроваджено реєстрацію податкових накладних платників податку – продавців товарів (робіт, послуг) в Загальному реєстрі податкових накладних із сумою податку на додану вартість, зазначеною в одній накладній:

- понад 1 млн. гривень – з 1 листопада 2009 р.;
- понад 500 тис. гривень – з 1 січня 2010 р.;
- понад 100 тис. гривень – з 1 квітня 2010 р.

Податкова накладна надається покупцю товарів (робіт, послуг) після внесення відомостей про неї до Загального реєстру податкових накладних. Порядок ведення такого реєстру встановлюється ДПА. Покупець має право звіряти відповідність даних податкової накладної даним Реєстру.

У разі порушення продавцем встановленого порядку реєстрації податкових накладних ДПА має право проводити перевірку достовірності зазначених платником податку сум податкових зобов'язань з метою встановлення права покупця на включення сум податку на додану вартість до податкового кредиту.

Невідповідність даних, зазначених в податковій накладній, даним Загального реєстру податкових накладних не звільняє продавця від обов'язку включення суми податку на додану вартість, зазначеної в податковій накладній, до суми податкових зобов'язань за відповідний звітний період. Покупець втрачає право на податковий кредит відповідно до податкової накладної, якщо сума податку на додану вартість згідно з накладною не відображена продавцем у податковій декларації або продавець не провів у повному обсязі розрахунки з бюджетом за такою декларацією.

2.5. Аналітичний облік податкових зобов'язань із податку на додану вартість

Податкові зобов'язання з ПДВ розуміють як загальну суму податку, одержану (нараховану) платником податку у звітному періоді, що визначена згідно з Законом „Про податок на додану вартість”.

Датою виникнення податкових зобов'язань з поставки товарів (робіт, послуг) вважається дата, яка припадає на податковий період, протягом якого відбувається будь-яка з подій, що сталася раніше:

– або дата зарахування коштів від покупця (замовника) на банківський рахунок платника податку як оплата товарів (робіт, послуг), що підлягають поставці, а у разі поставки товарів (робіт, послуг) за готівкові грошові кошти – дата їх оприбуткування в касі платника податку, а при відсутності такої – дата інкасації готівкових коштів у банківській установі, що обслуговує платника податку;

– або дата відвантаження товарів, а для робіт (послуг) – дата оформлення документа, що засвідчує факт виконання робіт (послуг) платником податку.

У разі поставки товарів (валютних цінностей) або послуг з використанням торговельних автоматів або іншого подібного устаткування, що не передбачає наявності касового апарата, контрольованого уповноваженою на це фізичною особою, датою виникнення податкових зобов'язань вважається дата виймання з таких торговельних апаратів або подібного устаткування грошової виручки.

Правила інкасації зазначеної виручки встановлюються Національним банком України.

У разі поставки товарів (робіт, послуг) через торговельні автомати з використанням жетонів, карток або інших замінників гривні, датою

збільшення валового доходу вважається дата продажу таких жетонів, карток або інших замінників гривні.

У разі поставки товарів (робіт, послуг) з використанням кредитних або дебетових карток, дорожніх, комерційних, персональних або інших чеків, датою збільшення податкових зобов'язань вважається або дата оформлення податкової накладної, що засвідчує факт надання платником податку товарів (робіт, послуг) покупцю, або дата виписування відповідного рахунка (товарного чека), залежно від того, яка подія відбулася раніше.

Датою виникнення податкових зобов'язань орендодавця (лізингодавця) для операцій фінансової оренди (лізингу) є дата фактичного передання об'єкта фінансової оренди (лізингу) у користування орендарю (лізингоотримувачу).

Датою виникнення податкових зобов'язань у разі продажу товарів (робіт, послуг) з оплатою за рахунок бюджетних коштів є дата надходження таких коштів на поточний рахунок платника податку або дата отримання відповідної компенсації у будь-якому іншому виді, включаючи зменшення заборгованості такого платника податку за його зобов'язаннями перед таким бюджетом.

Датою виникнення податкових зобов'язань при імпорті товарів є дата подання митної декларації із зазначенням у ній суми податку, що підлягає сплаті. Датою виникнення податкових зобов'язань при імпортуванні робіт (послуг) є дата списання коштів з розрахункового рахунку платника податку в оплату робіт (послуг) або дата оформлення документа, що засвідчує факт виконання робіт (послуг) нерезидентом залежно від того, яка з подій відбулася першою.

Датою виникнення податкових зобов'язань виконавця з контрактів, визначених довготерміновими відповідно до Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств”, є дата збільшення валового доходу виконавця довготермінового контракту.

Попередня (авансова) оплата вартості товарів (супутніх послуг), які експортуються чи імпортуються, не змінює значення податкового кредиту або податкових зобов'язань платника податку – відповідно такого експортера або імпортера.

Особа, яка протягом останніх дванадцяти календарних місяців мала оподатковуватися поставки, вартість яких не перевищує 300 тис. грн. (без урахування цього податку), може вибрати касовий метод податкового обліку.

Касовий метод – метод податкового обліку, за яким дата виникнення податкових зобов'язань визначається як дата зарахування (отримання) коштів на банківський рахунок (у касу) платника податку або дата отримання інших видів компенсацій вартості поставлених (або тих, що підлягають поставці) ним товарів (послуг), а дата виникнення права на податковий кредит визначається як дата списання коштів з банківського

рахунка (видачі з каси) платника податку або дата надання інших видів компенсацій вартості поставлених (або тих, що підлягають поставці) йому товарів (послуг).

Якщо вибір касового методу податкового обліку здійснюється під час реєстрації такої особи як платника цього податку, касовий метод починає застосовуватися з моменту такої реєстрації і не може бути змінений до кінця року, протягом якого відбулася така реєстрація.

Якщо зазначений вибір здійснюється протягом будь-якого часу після реєстрації особи як платника податку на додану вартість, касовий метод починає застосовуватися з податкового періоду, наступного за податковим періодом, в якому був зроблений такий вибір, і не може бути змінений протягом наступних дванадцяти місячних (чотирьох кварталних) податкових періодів.

Рішення про вибір касового методу подається податковому органу разом із заявою про податкову реєстрацію або податковою декларацією за звітний (податковий) період, протягом якого був зроблений такий вибір.

Протягом терміну застосування касового методу платник податку зазначає про це у податкових деклараціях з цього податку.

Платник податку, що обрав касовий метод обліку, не має права його застосовувати до:

- імпортних та експортних операцій;
- операцій з поставки підакцизних товарів.

Якщо товари (послуги) залишаються неоплаченими у повній сумі (з урахуванням цього податку) протягом трьох податкових місяців, наступних за місяцем, у якому відбулася їх поставка платником податку, що вибрав касовий метод (протягом кварталу, наступного за кварталом їх надання, для платників податку, що вибрали кварталний податковий період), та такий платник не розпочав процедуру врегулювання сумнівної, безнадійної заборгованості відповідно до законодавства, то сума нарахованих податків підлягає включенню до складу податкових зобов'язань такого платника податку за наслідками наступного податкового періоду.

Застосування касового методу зупиняється з податкового періоду, наступного за податковим періодом, протягом якого платник податку приймає самостійне рішення про перехід до загальних правил визначення дати виникнення податкових зобов'язань та податкового кредиту (методу нарахувань) чи досягає обсягу оподатковуваних операцій в сумі 300 тис. грн.

Платник податку має право самостійно відмовитися від касового методу, надіславши відповідну заяву на адресу податкового органу за місцем податкової реєстрації.

Якщо обсяги оподатковуваних операцій за результатами звітного періоду перевищують 300 тис. грн., платник податку зобов'язаний відмовитися від касового методу, надіславши відповідну заяву на адресу

податкового органу, в якому він є зареєстрованим як платник цього податку, разом із поданням податкової декларації за такий звітний період. У цьому випадку платник податку переходить до загальних правил оподаткування, починаючи з наступного податкового періоду. Якщо платник податку не подає таку заяву у встановлені терміни, податковий орган повинен перерахувати суму податкових зобов'язань та податкового кредиту такого платника податку, починаючи з податкового періоду, на який припадає гранична дата подання його заяви про відмову від касового методу, а платник податку позбавляється права використання касового методу протягом наступних 36 податкових місяців.

З початку застосування касового методу на підставах, визначених Законом „Про податок на додану вартість”, суми податкових зобов'язань та податкового кредиту, що виникли до застосування касового методу, не підлягають перерахунку у зв'язку з початком такого застосування.

За відмови від застосування касового методу на будь-яких підставах та переходу до загальної системи оподаткування цим податком:

- сума податкових зобов'язань платника податку збільшується на суму, нараховану на вартість товарів (послуг), поставлених платником податку, але не оплачених коштами чи іншими видами компенсацій на дату переходу такого платника до звичайного режиму оподаткування;

- сума податкового кредиту платника податку збільшується на суму, нараховану на вартість товарів (послуг), отриманих таким платником податку, але не оплачених коштами або іншими видами компенсацій на дату переходу такого платника до звичайного режиму оподаткування.

Аналітичний облік вище названих зобов'язань здійснюється в реєстрі отриманих та виданих податкових накладних (розділ II) (дод. Д), у журналі-ордері № 11 (при журнально-ордерній формі обліку), журналі № 3 (при журнальній формі обліку), машинограмі (при автоматизованій формі обліку) в розрізі окремих покупців та замовників.

Порядок заповнення реєстру отриманих та виданих податкових накладних регламентується згідно з Порядком ведення реєстру отриманих та виданих податкових накладних, затвердженого наказом № 244 ДПА України від 30.06.05 р. (у редакції наказу ДПАУ від 26.10.09 р. № 582).

Реєстр ведуть особи, зареєстровані як платники податку на додану вартість.

Якщо незареєстровані платниками податку на додану вартість філії та інші структурні підрозділи платника податку самостійно здійснюють придбання/поставку товарів (послуг) та проводять розрахунки з постачальниками/споживачами, то зареєстрований платник податку, до складу якого входять такі філії, може делегувати філії або структурному підрозділу право ведення реєстру. Для цього платник податку має кожній філії та структурному підрозділу присвоїти окремий код (номер, шифр), про що письмово проінформувати державний податковий орган за місцем його реєстрації як платника податку на додану вартість. Відповідає за

недотримання вимог цього Порядку філіями та структурними підрозділами платник податку на додану вартість.

Під час виконання договорів про спільну (сумісну) діяльність реєстр веде особа, яка обліковує результати такої діяльності.

Реєстр ведеться у документальному або електронному вигляді за вибором платника податку, і має зберігатися протягом терміну, встановленого законом.

У разі ведення реєстру в електронному вигляді платник податку повинен на власний вибір використовувати будь-яку з найпоширеніших в Україні операційних комп'ютерних систем, запропонованих центральним податковим органом.

Платник податку має право подавати до органів податкової служби реєстри отриманих та виданих податкових накладних:

а) в електронному вигляді у форматі, затвердженому ДПА України, за допомогою телекомунікаційних мереж загального користування з використанням надійних засобів електронного цифрового підпису за умови отримання їх у порядку, визначеному чинним законодавством;

б) на магнітних носіях з копіями документів на паперових носіях;

в) на паперових носіях.

При здійсненні планової або позапланової виїзної документальної перевірки платник податку зобов'язаний забезпечити доступ податковому інспектору до реєстру податкових накладних, в разі ведення його в електронному вигляді – надати носій електронної інформації за власний рахунок.

У реєстрі вказуються його порядковий номер, дата початку його ведення та дата його закінчення.

У разі ведення реєстру філіями та іншими структурними підрозділами платника номер реєстру присвоюється з урахуванням встановленого для цих філій та інших структурних підрозділів коду (номера, шифру) і визначається числовим значенням через дріб: у чисельнику проставляється порядковий номер реєстру, а в знаменнику – код (номер, шифр).

Особа, яка обліковує результати під час виконання договорів про спільну (сумісну) діяльність, веде окремі реєстри із зазначеної діяльності та окремо з діяльності, що не належить до спільної (сумісної).

У реєстрі отриманих та виданих податкових накладних окремо обліковуються операції:

– з придбання товарів (послуг) з метою використання у господарській діяльності платника для здійснення операцій, які оподатковуються податком на додану вартість за ставкою 20 % чи 0 %, звільнених від оподаткування, та тих, що не є об'єктом оподаткування, а також тих, які не призначаються для використання у господарській діяльності цього платника податку;

– з поставки товарів (послуг), які оподатковуються податком на додану вартість за ставкою 20 % чи 0 %, звільнених від оподаткування, та

тих, що не є об'єктом оподаткування.

Реєстр є основою для відображення зведених результатів такого обліку в податкових деклараціях з податку на додану вартість.

У розділі II реєстру відображаються видані податкові накладні, а також податкові накладні, які зберігаються у продавця.

Облік виданих податкових накладних проводиться у день виникнення податкових зобов'язань відповідно до вимог п. 7.3 ст. 7 Закону України „Про податок на додану вартість”.

Облік операцій з поставки товарів (послуг) ведеться на підставі податкової накладної та розрахунку коригування кількісних і вартісних показників (дод. 2 до податкової накладної).

Записи на підставі розрахунку коригування кількісних і вартісних показників (дод. 2 до податкової накладної) здійснюються у разі здійснення коригування сум податкових зобов'язань відповідно до п. 4.5 ст. 4 цього Закону.

Визначимо особливості заповнення деяких граф розділу II реєстру.

У графі 1 записується порядковий номер податкової накладної (порядковий номер податкової накладної відповідає порядковому номеру запису в реєстрі), розрахунку коригування кількісних і вартісних показників (дод. 2 до податкової накладної). В графах 2-5 вказують відповідні реквізити податкової накладної, розрахунку коригування кількісних і вартісних показників. У графах 6-11 відображається інформація щодо поставки товарів (послуг).

У разі здійснення записів на підставі розрахунку коригування кількісних і вартісних показників (дод. 2 до податкової накладної) їх відображають з відповідним знаком („+” чи „-”).

Визначення підсумків операцій, передбачених реєстром отриманих та виданих податкових накладних:

а) платники податку, в яких податковий (звітний) період дорівнює календарному місяцю, визначають щомісячні підсумки щоденно зареєстрованих операцій;

б) платники податку, в яких податковий (звітний) період становить квартал, визначають щомісячні та щоквартальні підсумки щоденно зареєстрованих операцій.

Синтетичний облік податкових зобов'язань з ПДВ ведеться на окремому аналітичному рахунку субрахунку 641 „Розрахунки з бюджетом”. Виникнення таких зобов'язань відображається за кредитом цього рахунка, а їх погашення з урахуванням податкового кредиту – за дебетом. При цьому використовують нижчеподану кореспонденція (табл. 2.1.).

Таблиця 2.1

Кореспонденція рахунків з обліку податкових зобов'язань

Зміст операції	Бухгалтерський облік		Податковий облік
	Дт	Кт	Декларація з ПДВ
1	2	3	4
Продаж товарів, робіт, послуг із ПДВ			
1 . Продаж за передплатою			
Отриманий аванс від покупця	30, 31	681	
Нараховані ПЗ	643	6411	Ряд. 1
Відвантажені товари, роботи, послуги	36	70	
Відображені розрахунки за ПЗ	70	643	
Зарахування авансу в оплату за відвантажені товари роботи, послуги	681	36	
2. Продаж з відтермінуванням платежу			
Відвантажені товари, роботи, послуги	361	70	
Нараховані ПЗ	70	6411	Ряд. 1
Отримана оплата від покупця	30, 31	361	
3. Продаж з наступним розрахунком відсотковим векселем			
Відвантажені товари, роботи, послуги	361	70	
Нараховані ПЗ	70	6411	Ряд. 1
Отриманий вексель	341	361	
Нараховані відсотки за векселем	373	732	
Нараховані ПЗ з відсотків	732	6411	Ряд. 1
Продаж товарів, робіт, послуг без ПДВ			
Отриманий аванс	30, 31	681	1) ряд. 4, 2) ряд. 3
Відвантажені товари, роботи, послуги	36	70	
Зарахування авансу в оплату відвантажених товарів (робіт, послуг)	681	36	
Безплатна передача			
1. Облік у сторони, що передає			
Відвантажені товари	949	281	
Зменшений ПК (методом "сторно")	6411	644	Ряд. 16 "-"
Включений ПДВ у вартість товарів	281	644	
Нараховані ПЗ за звичайною ціною	949	6411	Ряд. 1
2. Облік у сторони, що одержує			
Отримані товари	281	716	Ряд. 15
Передача активів як внеску до статутного фонду, вихід з товариства			
1. Передача основних засобів як внеску до статутного фонду			
Відображена фінансова інвестиція та заборгованість згідно із засновницьким договором	14	685	
Нараховані податкові зобов'язання з ПДВ	685	6411	Ряд. 1

Продовж. табл. 2.1

1	2	3	4
Передані основні засоби як внесок до статутного фонду	685	10	
Списана сума зносу	131	10	
2. Передача товарів як внеску до статутного фонду			
Відображена фінансова інвестиція та заборгованість згідно із засновницьким договором	14	685	
Передані товари як внесок до статутного фонду	685	281	
Нараховані податкові зобов'язання	685	6411	Ряд. 1
Імпорт			
1. Імпорт товарів зі сплатою ПДВ на митниці			
Перерахована передоплата	371	312	
Перераховані на митницю ПДВ і митні платежі	377	311	
Оприбутковані товари	28	632	
Включений ПДВ до ПК	6411	377	1) ряд. 12.1 2) ряд. 13.1 або 13.2 3) ряд. 14
Сума митних платежів віднесена на вартість товарів	28	377	
Зарахування попередньої оплати в погашення заборгованості постачальникам	632	371	
2. Імпорт товарів із видачею податкового векселя			
Перерахована передоплата	371	312	
Виданий податковий вексель	643	621	Ряд. 6, 19.1
Нараховані ПЗ на 30-й день (наступного місяця)	621	6411	Ряд. 19.2
Оприбутковані товари	28	632	
Зарахування попередньої оплати в погашення заборгованості постачальникам	632	371	
Віднесений ПДВ до складу ПК ще через місяць	6411	643	1) ряд. 12.2
3. Імпорт робіт і послуг			
Отримані послуги від нерезидента (підписаний акт)	23,91,92,93	632	
Нараховані ПЗ	644	6411	Ряд. 7
Включений ПДВ до ПК у наступному місяці	6411	644	1) ряд. 12.4 2) ряд. 13.3 3) ряд. 14
Проведена оплата	632	312	
Ліквідація основних засобів за рішенням платника податків			
Списана залишкова вартість	976	10	
Списана сума зносу	131	10	
Нараховані ПЗ (на звичайну ціну, але не менше від балансової вартості – за групою 1, на звичайну ціну – за групами 2 і 3)	976	6411	Ряд. 1

2.6. Аналітичний облік податкового кредиту з податку на додану вартість

Податковий кредит – це сума, на яку платник податку має право зменшити податкові зобов'язання звітного періоду, визначена згідно з Законом України „Про податок на додану вартість”.

Податковий кредит звітного періоду визначається виходячи із договірної (контрактної) вартості товарів (послуг), але не вище рівня звичайних цін, у разі якщо договірна ціна на такі товари (послуги) відрізняється більше ніж на 20 % від звичайної ціни на такі товари (послуги), та складається із сум податків, нарахованих (сплачених) платником податку за ставкою, встановленою п. 6.1 ст. 6 та ст. 8¹ цього Закону, протягом такого звітного періоду у зв'язку з:

- придбанням або виготовленням товарів (у т. ч. при їх імпорті) та послуг з метою їх подальшого використання в оподатковуваних операціях у межах господарської діяльності платника податку;

- придбанням (будівництвом, спорудженням) основних фондів (основних засобів, у т. ч. інших необоротних матеріальних активів та незавершених капітальних інвестицій у необоротні капітальні активи), у т. ч. при їх імпорті, з метою подальшого використання у виробництві та/або поставці товарів (послуг) для оподатковуваних операцій у межах господарської діяльності платника податку.

Право на нарахування податкового кредиту виникає незалежно від того, чи такі товари (послуги) та основні фонди почали використовуватися в оподатковуваних операціях у межах господарської діяльності платника податку протягом звітного податкового періоду, а також від того, чи здійснював платник податку оподатковувані операції протягом такого звітного податкового періоду.

Якщо у подальшому такі товари (послуги) починають використовуватися в операціях, які не є об'єктом оподаткування згідно зі ст. 3 Закону України „Про податок на додану вартість” або звільняються від оподаткування згідно зі ст. 5 цього Закону, чи основні фонди переводяться до складу невиробничих фондів, то з метою оподаткування такі товари (послуги), основні фонди вважаються проданими за їх звичайною ціною у податковому періоді, на який припадає початок такого використання або переведення, але не нижче ціни їх придбання (виготовлення, будівництва, спорудження).

Якщо платник податку придбаває (виготовляє) товари (послуги) та основні фонди, які призначаються для їх використання в операціях, які не є об'єктом оподаткування згідно зі ст. 3 Закону України „Про податок на додану вартість” або звільняються від оподаткування згідно зі ст. 5 та п. 11.44 ст. 11 цього Закону, то суми податку, сплачені у зв'язку з таким

придбанням (виготовленням), не включаються до складу податкового кредиту такого платника.

Не міститься в податковому кредиті та відноситься до валових витрат сума податку, сплачена платником податку при придбанні легкового автомобіля (крім таксомоторів), що включається до складу основних фондів.

Якщо виготовлені та/або придбані товари (роботи, послуги) частково використовуються в оподатковуваних операціях, а частково ні, суми податкового кредиту містять ту частку сплаченого (нарахованого) податку при їх виготовленні або придбанні, яка відповідає частці використання таких товарів (робіт, послуг) в оподатковуваних операціях звітного періоду.

Якщо платник податку придбаває (виготовляє) матеріальні та нематеріальні активи (послуги), які не призначаються для їх використання в господарській діяльності такого платника, то сума податку, сплаченого у зв'язку з таким придбанням (виготовленням), не відноситься до складу податкового кредиту.

Не підлягають віднесенню до складу податкового кредиту суми сплаченого (нарахованого) податку у зв'язку з придбанням товарів (послуг), не підтверджені податковими накладними чи митними деклараціями.

Якщо на момент перевірки платника податку органом ДПА суми податку, попередньо занесені до складу податкового кредиту, залишаються не підтвердженими вищезазначеними документами, то до платника податку застосовують фінансові санкції, встановлені законодавством.

Відповідно до Розпорядження КМУ № 757-р від 1.07.09 р. платники податку на додану вартість декларують суму податкового кредиту у період виникнення податкового зобов'язання.

Коригування або уточнення платником податку показників декларації, пов'язане з несвоєчасним включенням сум податкової накладної до складу податкового зобов'язання або податкового кредиту, за відповідний звітний податковий період є виправданим у разі, коли воно здійснюється протягом двох місяців з дати настання граничного строку подання відповідної декларації (Розпорядження КМУ № 838-р від 17.07.09 р.)

У разі коригування або уточнення платником податку показників декларації в обсязі 10 або більше відсотків загальної суми податкових зобов'язань та/або податкового кредиту, задекларованих у відповідному податковому періоді, Державна податкова адміністрація проводить за участю підрозділів податкової міліції протягом місяця з дня його здійснення перевірку достовірності сум податку на додану вартість, нарахованого і сплаченого на всіх етапах поставки товарів (робіт, послуг).

При цьому така перевірка проводиться незалежно від того, в більшу чи меншу сторону здійснюється коригування (уточнення), коригуються податкові зобов'язання чи податковий кредит, чи те і інше, а також

незалежно від кількості проведених коригувань (уточнень). У разі проведення коригувань (уточнень) у бік зменшення податкових зобов'язань або збільшення податкового кредиту слід перевірити також і контрагентів, за рахунок взаємовідносин, з якими здійснюється таке коригування (уточнення) (лист ДПАУ № 16521/7/16-151704 від 04.08.2009 р.).

Датою виникнення права платника податку на податковий кредит вважається:

а) дата здійснення першої з подій:

– або дата списання коштів з банківського рахунку платника податку в оплату товарів (робіт, послуг), дата виписки відповідного рахунку (товарного чека) в разі розрахунків з використанням кредитних дебетових карток або комерційних чеків;

– або дата отримання податкової накладної, що засвідчує факт придбання платником податку товарів (робіт, послуг);

б) дата сплати податку за податковими зобов'язаннями згідно з п. 7.3.6 ст. 7 Закону України „Про податок на додану вартість” для операцій з імпортування товарів (супутніх послуг);

в) датою виникнення права орендаря (лізингоотримувача) на збільшення податкового кредиту для операцій фінансової оренди (лізингу) є дата фактичного отримання об'єкта фінансового лізингу таким орендарем;

г) датою виникнення права замовника на податковий кредит з контрактів, визначених довготерміновими відповідно до Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств”, є дата збільшення валових витрат замовника довготермінового контракту.

Для товарів (послуг), придбання (поставка) яких контролюється приладами обліку, факт отримання (поставки) таких товарів (послуг) засвідчується даними обліку.

Сума податку, що підлягає сплаті (перерахуванню) до бюджету або бюджетному відшкодуванню, визначається як різниця між сумою податкового зобов'язання звітного податкового періоду та сумою податкового кредиту такого звітного податкового періоду.

Платник податку може прийняти самостійне рішення про зарахування належної йому повної суми бюджетного відшкодування у зменшення податкових зобов'язань з цього податку наступних податкових періодів. Зазначене рішення платник податку відображає у податковій декларації, яку подає за наслідками звітного періоду, в якому виникає право на подання заяви про отримання бюджетного відшкодування згідно з нормами відповідної статті Закону України „Про податок на додану вартість”. При прийнятті такого рішення зазначена сума не враховується при розрахунку сум бюджетного відшкодування подальших податкових періодів.

Платник податку, який має право на одержання бюджетного

відшкодування та прийняв рішення про повернення повної суми бюджетного відшкодування, подає відповідному податковому органу податкову декларацію та заяву про повернення такої повної суми бюджетного відшкодування, яка відображається в податковій декларації. При цьому платник податку в п'ятиденний термін після подання декларації податковому органу подає органу Державного казначейства України копію декларації, з позначкою податкового органу про її прийняття, для ведення реєстру податкових декларацій у розрізі платників.

До декларації додаються розрахунок суми бюджетного відшкодування, копії погашених податкових векселів (податкових розписок), за їх наявності, та оригіналів п'ятих основних аркушів (примірників декларанта) вантажних митних декларацій, за наявності експортних операцій.

Форма заяви про відшкодування та форма розрахунку суми бюджетного відшкодування визначаються за процедурою, встановленою центральним податковим органом.

Протягом 30 днів, наступних за днем отримання податкової декларації, податковий орган проводить документальну невиїзну перевірку (камеральну) заявлених у ній даних. За наявності достатніх підстав вважати, що розрахунок суми бюджетного відшкодування було зроблено з порушенням норм податкового законодавства, податковий орган має право протягом такого самого терміну здійснити позапланову виїзну перевірку (документальну) платника для визначення достовірності нарахування такого бюджетного відшкодування.

Податковий орган зобов'язаний у п'ятиденний термін після закінчення перевірки надати органу державного казначейства висновок із зазначенням суми, що підлягає відшкодуванню з бюджету.

На підставі отриманого висновку відповідного податкового органу орган державного казначейства надає платнику податку зазначену у ньому суму бюджетного відшкодування шляхом перерахування коштів з бюджетного рахунку на поточний банківський рахунок платника податку в обслуговуючому банку протягом п'яти операційних днів після отримання висновку податкового органу.

Якщо за результатами документальної невиїзної (камеральної) або позапланової виїзної (документальної) перевірок податковий орган виявляє невідповідність суми бюджетного відшкодування сумі, заявленій у податковій декларації, то такий податковий орган:

а) у разі заниження заявленої платником податку суми бюджетного відшкодування щодо суми, визначеної податковим органом у результаті таких перевірок, надсилає платнику податку податкове повідомлення, в якому зазначаються сума такого заниження та підстави для її вирахування;

б) у разі перевищення заявленої платником податку суми бюджетного відшкодування над сумою, визначеною податковим органом у результаті проведення таких перевірок, податковий орган надсилає платнику податку

податкове повідомлення, в якому зазначаються сума такого перевищення та підстави для її вирахування;

в) у разі з'ясування внаслідок проведення таких перевірок факту, за яким платник податку не має права на отримання бюджетного відшкодування, надсилає платникові податку податкове повідомлення, в якому зазначаються підстави відмови у наданні бюджетного відшкодування.

У разі, коли за результатами перевірки сум податку, заявлених до відшкодування, платник податку або податковий орган розпочинає процедуру адміністративного оскарження, податковий орган не пізніше наступного робочого дня за днем отримання відповідного повідомлення від платника або ухвали суду про порушення справи зобов'язаний повідомити про це орган державного казначейства. Орган державного казначейства призупиняє процедуру відшкодування в частині оскаржуваної суми до прийняття остаточного рішення з адміністративного або судового оскарження.

Після закінчення процедури адміністративного або судового оскарження податковий орган протягом п'яти робочих днів, наступних за днем отримання відповідного рішення, зобов'язаний надати органу державного казначейства висновок із зазначенням суми податку, що підлягає відшкодуванню з бюджету.

Якщо платник податку експортує товари (супутні послуги) за межі митної території України, отримані від іншого платника податку на умовах комісії, консигнації, доручення або інших видів договорів, які не передбачають переходу права власності на такі товари (супутні послуги) від такого іншого платника податку до експортера, право на отримання бюджетного (експортного) відшкодування має такий інший платник податку. При цьому комісійна винагорода, отримана платником податку – експортером від такого іншого платника податку, включається до бази оподаткування цим податком за ставкою, визначеною абзацом першим пункту 6.1 статті 6 цього Закону, та не включається до митної вартості товарів (супутніх послуг), які експортуються.

Джерелом сплати бюджетного відшкодування (в т. ч. бюджетного боргу) є загальні доходи Державного бюджету України. Забороняється обумовлювати або обмежувати виплату бюджетного відшкодування наявністю або відсутністю доходів, отриманих від цього податку в окремих регіонах України.

Не мають права на отримання бюджетного відшкодування такі особи:

а) особа, яка:

- була зареєстрована як платник цього податку менш ніж за 12 календарних місяців до місяця, за результатами якого подається заява на бюджетне відшкодування;
- мала обсяги оподатковуваних операцій за останні 12 календарних місяців менші, ніж заявлена сума бюджетного відшкодування (крім

нарахування податкового кредиту у результаті придбання або спорудження (будівництва) основних фондів;
– не провадила діяльність протягом останніх дванадцяти календарних місяців;

б) особа, яка є суб'єктом оподаткування за правилами, встановленими законодавством з питань спрощених систем оподаткування, що передбачають сплату цього податку у спосіб, відмінний від загального, встановленого Законом України „Про податок на додану вартість”, або звільнення від такої сплати.

Аналітичний облік податкового кредиту з ПДВ здійснюється в реєстрі отриманих та виданих податкових накладних (розділ І) (дод. Д), в журналах-ордерах № 6, 8 (за журнально-ордерної форми обліку), журналі № 3 (за журнальної форми обліку), машинограмі (за автоматизованої форми обліку) в розрізі окремих постачальників, підрядчиків та інших кредиторів.

Порядок заповнення реєстру отриманих та виданих податкових накладних описаний у відповідному Порядку ведення реєстру отриманих та виданих податкових накладних, затвердженому наказом № 244 ДПА України від 30.06.05 р. (у редакції наказу ДПАУ від 26.10.09 р. № 582).

У розділі І реєстру відображаються отримані податкові накладні, розрахунки коригування кількісних і вартісних показників (дод. 2 до податкової накладної), вантажні митні декларації, а також інші подібні документи (згідно з п. 7.2.6 ст. 7 Закону України „Про податок на додану вартість”). Такими іншими подібними документами є:

– належним чином оформлений товарний чек, інший платіжний чи розрахунковий документ, що підтверджує прийняття платежу постачальником від отримувача товарів (послуг), з визначенням загальної суми такого платежу, суми податку та податкового номера постачальника – при поставці товарів (послуг) за готівку чи з розрахунками картками платіжних систем, банківськими або персональними чеками в межах граничної суми, установлені Національним банком України для готівкових розрахунків;

– транспортний квиток, готельний рахунок або рахунок, який виставляється платнику податку за послуги зв'язку, інші послуги, вартість котрих визначається за показниками приладів обліку, що містять загальну суму платежу, суму податку та податковий номер продавця, за винятком тих, у яких форма встановлена міжнародними стандартами;

– касові чеки, які містять суму поставлених товарів (послуг), загальну суму нарахованого податку (з визначенням фіскального номера постачальника). При цьому з метою такого нарахування загальна сума поставлених товарів (послуг) не може перевищувати 200 грн. за день (без урахування податку на додану вартість);

– товарні чеки або інші розрахункові документи, що засвідчують факт сплати податку внаслідок придбання товарів (послуг), копії яких

додаються до заяви зі скаргою на постачальника цих товарів (послуг), що додають отримувачі товарів (послуг) до податкової декларації за звітний податковий період, у разі відмови з боку постачальника цих товарів (послуг) надати податкову накладну або при порушенні ним порядку її заповнення.

Розрахунок коригування кількісних і вартісних показників (дод. 2 до податкової накладної) є документом, який дає право (підставу) покупцеві вносити зміни до раніше включених в обсяг податкового кредиту, одержаного на підставі податкових накладних, будь-які витрат на сплату податку.

Придбання або виготовлення товарів (послуг) та придбання (будівництво, спорудження) основних фондів (основних засобів, у т. ч. інших необоротних матеріальних активів та незавершених капітальних інвестицій в необоротні капітальні активи) на митній території України відображається на підставі податкових накладних, розрахунків коригування кількісних і вартісних показників (дод. 2 до податкової накладної), а також інших подібних документів, зазначених вище.

Облік імпортованих на митну територію України товарів здійснює покупець (імпортер) на підставі належним чином оформленої вантажної митної декларації.

Особа, яка отримує послуги від нерезидента на митній території України, проводить облік таких послуг на підставі податкової накладної, виданої таким платником податку: зареєстрованим на території України постійним представництвом цього нерезидента, а за відсутності такого – резидентом, який виконує агентські (представницькі) дії від імені такого нерезидента, а за відсутності такого – покупцем (отримувачем) – податковим агентом такого нерезидента.

Товари (послуги) та основні фонди, придбані на митній території нашої країни, імпортовані товари та отримані від нерезидента на митній території України послуги без податку на додану вартість відображаються без додаткового нарахування податку на додану вартість.

Облік придбаних товарів (послуг) на митній території України в осіб, які не зареєстровані як платники податку на додану вартість, ведеться на підставі документів, що засвідчують поставку таких товарів (послуг).

Визначимо особливості заповнення деяких граф розділу I реєстру.

Так, у графі 1 записується порядковий номер податкової накладної, розрахунку коригування кількісних і вартісних показників (дод. 2 до податкової накладної), інших подібних документів, указаних у п. 7.2.6 ст. 7 Закону України „Про податок на додану вартість”, вантажної митної декларації та документа, який засвідчує факт придбання товарів. Указаний порядковий номер переноситься на зазначений документ.

У графі 2 вказується дата отримання податкової накладної чи іншого документа, зазначеного вище. У графі 3 проставляється номер податкової накладної чи іншого документа, зазначеного вище; номер вантажної

митної декларації проставляється із позначкою „ВМД”.

У графі 4 вказується назва постачальника. В разі придбання товарів за межами митної території нашої країни та отримання послуг від нерезидента на митній території України в графі 4 проставляються країна нерезидента та назва нерезидента.

У графі 5 вказується індивідуальний податковий номер постачальника – платника податку на додану вартість. Якщо товари (послуги) придбані в нерезидента або в особи, яка не зареєстрована як платник податку, у графі 5 робиться позначка „Х”.

У графі 6 вказується загальна сума, в т. ч. податок на додану вартість. У графах 7, 9, 11 та 13 зазначається вартість товарів (послуг) та основних фондів без податку на додану вартість.

У разі здійснення записів на підставі розрахунку коригування кількісних і вартісних показників (дод. 2 до податкової накладної) такі записи здійснюються з відповідним знаком („+” чи „-”).

У графах 8, 10, 12 та 14 вказується сплачена (нарахована) сума податку на додану вартість за товарами (послугами) та основними фондами, визначена відповідно до їх вартості, зазначеної у графах 7, 9, 11 та 13.

Сума податку на додану вартість, указана в графах 12 та 14, до податкового кредиту не включається.

У разі придбання у платника податку на додану вартість товарів (послуг) та основних фондів, звільнених від оподаткування, та тих, що не є об’єктом оподаткування, а також придбання в особи, не зареєстрованої як платник податку на додану вартість, у графах 8, 10, 12 та 14 робиться позначка „Х”.

У разі здійснення записів на підставі розрахунку коригування кількісних і вартісних показників (дод. 2 до податкової накладної) такі записи здійснюються з відповідним знаком („+” чи „-”).

Визначення підсумків операцій, передбачених реєстром:

а) платники податку, в яких податковий (звітний) період дорівнює календарному місяцю, визначають щомісячні підсумки щоденно зареєстрованих операцій;

б) платники податку, в яких податковий (звітний) період становить квартал, визначають щомісячні та щоквартальні підсумки щоденно зареєстрованих операцій.

Синтетичний облік податкового кредиту з ПДВ ведеться на окремому аналітичному рахунку субрахунку 641 „Розрахунки з бюджетом”. Виникнення такого кредиту відображається за дебетом цього рахунка. При цьому застосовується нижчеподана кореспонденція (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Кореспонденція рахунків з обліку податкового кредиту

Зміст операції	Бухгалтерський облік		Податковий облік
	Дт	Кт	Декларація з ПДВ
1	2	3	4
Придбання товарів, робіт, послуг із ПДВ			
1. Придбання з попередньою оплатою			
Перерахований аванс постачальнику	371	30, 31	
ПДВ передбачений у ПК	6411	644	1) ряд. 10.1 2) ряд. 10.2 3) ряд. 14
Отримані виробничі запаси, МШП, роботи, товари тощо	20, 22, 23, 28	63	
Відображені розрахунки за ПК	644	63	
Погашена заборгованість постачальникам за рахунок попередньої оплати	63	371	
2. Придбання з наступною оплатою			
Отримані виробничі запаси, МШП, роботи, товари тощо	20, 22, 23, 28	63,68	
ПДВ передбачений у ПК	6411	63, 68	Те саме
Погашена заборгованість постачальника	63,68	30, 31, 60 і т.д.	
3. Придбання з подальшим розрахунком відсотковим векселем			
Отримані виробничі запаси, МШП, роботи, товари тощо	20, 22, 23, 28	63,68	
ПДВ передбачений у ПК	6411	63, 68	Те саме
Виданий вексель	63, 68	621	
Нараховані відсотки за векселем	952	684	
ПДВ передбачений у ПК	6411	684	Те саме
Придбання товарів, робіт, послуг без ПДВ			
Отримані виробничі запаси, МШП, роботи, товари тощо	20, 22, 23, 28	631	1) ряд. 11.1 2) ряд. 11.2 3) ряд. 15
Перерахована оплата постачальнику (замовнику)	631	311	

2.7. Податковий облік розрахунків з податку на додану вартість при імпорتنих операціях

Податковий облік розрахунків із ПДВ при імпорتنих операціях регламентують: Закон України „Про податок на додану вартість”, Постанова Кабміну від 2.04.98 р. № 417, з подальшими змінами і доповненнями „Про затвердження порядку внесення ПДВ до бюджету під

час ввезення (пересилання) товарів на митну територію України” і Постанова Кабміну України від 1.10.97р. №1104 „Про затвердження порядку випуску, обігу та погашення векселів, які видаються на суму ПДВ при імпорті товарів на митну територію України”, Порядок справляння податку на додану вартість під час митного оформлення товарів, імпортованих на митну територію України, затверджений наказом Державної митної служби України № 821 від 27.09.06 р.

У всіх вищезазначених документах передбачено сплату ПДВ підприємствами, які імпортують товари, роботи, послуг на митну територію України, виняток становлять лише товари, роботи, послуги, звільнені від сплати цього податку.

Для товарів, які імпортуються на митну територію України платниками податку, базою оподаткування є договірна (контрактна) вартість таких товарів, але не менша митної вартості, зазначеної у ввізній митній декларації з урахуванням витрат на транспортування, навантаження, розвантаження, перевантаження та страхування до пункту перетину митного кордону України, сплати брокерських, агентських, комісійних та інших видів винагород, пов'язаних з ввезенням (пересиланням) таких товарів, плати за використання об'єктів інтелектуальної власності, що належать до таких товарів, акцизних зборів, ввізного мита, а також інших податків, зборів (обов'язкових платежів), за винятком податку на додану вартість, що включаються у ціну товарів (робіт, послуг) згідно із законами України з питань оподаткування.

Справляння ПДВ при митному оформленні давальницької сировини іноземного замовника здійснюється з урахуванням положень Закону України „Про операції з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах”. Давальницька сировина не є власністю підприємства, яке імпортує цю сировину. Після переробки такої сировини на готову продукцію, вона підлягає обов'язковому вивезенню в повному обсязі з території України.

Ставка ПДВ по імпортних операціях складає 20 %. Платниками податку є всі особи, зареєстровані як платники цього податку. Сума ПДВ, яка підлягає сплаті до бюджету визначається за наступними формулами:

а) на товари, що обкладаються митом та акцизним збором:

$$\text{ПДВ} = (V + C_m + C_a) \times \Pi / 100;$$

б) на товари, що обкладаються тільки митом:

$$\text{ПДВ} = (V + C_m) \times \Pi / 100;$$

в) на товари, що обкладаються тільки акцизним збором:

$$\text{ПДВ} = (V + C_a) \times \Pi / 100;$$

г) на інші товари, що не підлягають обкладенню митом та акцизним збором:

$$\text{ПДВ} = \text{В} \times \text{П} / 100,$$

де $C_{\text{пдв}}$ – сума ПДВ; В – договірна (контрактна) вартість, але не менша митної вартості, зазначеної у ввізній митній декларації; $C_{\text{м}}$ – сума мита (увізне, спеціальне, антидемпінгове, компенсаційне, сезонне); $C_{\text{а}}$ – сума акцизного збору; П – ставка ПДВ (20 %).

У всіх випадках придбання імпортованих товарів заповнюється митна декларація. Відомості про нарахований ПДВ відображаються у відповідних графах вантажної митної декларації і додаткових аркушах до неї відповідно до Інструкції про порядок заповнення вантажної митної декларації, затвердженої наказом Державної митної служби України від 09.07.97 р. № 307, зі змінами

На момент розмитнення товарів, завезених на територію України, підприємство повинно сплатити ПДВ до бюджету, пред'явивши платіжне доручення на перерахунок цього податку. Винятком з вищезазначеного правила є розрахунок із бюджетом з ПДВ з допомогою податкового векселя, який дає право на відтермінування сплати цього податку.

Податковий вексель надається за кожною вантажною митною декларацією окремо на повну суму податкового зобов'язання. Якщо митна вартість однієї партії товарів перевищує 80 млн. грн., то на суму податкового зобов'язання, нараховану за однією вантажною митною декларацією, може надаватися декілька податкових векселів.

Податкові векселі підлягають обов'язковому підтвердженню шляхом авалю комерційними банками. При цьому митне оформлення товарів здійснюється за умови надходження до Центральної бази даних Держмитслужби України інформації від банків (в електронному вигляді) про авалювання таких податкових векселів відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 05.10.2005 р. № 420-р „Про обмін між банками та органами виконавчої влади інформацією щодо авалювання векселів, які видаються під час ввезення (імпорту) товарів на митну територію України”.

Податковий вексель подається у трьох примірниках. Під час оформлення вантажної митної декларації на зворотному боці всіх трьох примірників податкового векселя посадовою особою відділу митних платежів або посадовою особою підрозділу митного оформлення, на яку покладено функції контролю за правильністю нарахування та справляння митних платежів, проставляються дата та довідковий номер цієї вантажної митної декларації, які засвідчуються особистим підписом цієї посадової особи із зазначенням посади, ініціалів та прізвища, а після завершення оформлення – особистою печаткою посадової особи підрозділу митного оформлення, яка здійснювала випуск товару у вільний обіг.

Органи митного контролю ведуть облік податкових векселів в спеціальному журналі для здійснення такого обліку. Не сплачені у визначені терміни суми ПДВ з товарів, що ввозяться на митну територію України стягуються у встановленому порядку згідно вимог Закону України № 2181 „Про розрахунки з бюджетом і позабюджетними органами”.

Перші примірники податкових векселів не пізніш як третього дня від дати їх видачі надсилаються (вручаються) до податкового органу, у якому особа, яка видала такий вексель, зареєстрована як платник ПДВ, разом із реєстром податкових векселів. У митному органі, який здійснює митне оформлення імпортованих на митну територію України товарів, залишається другий примірник векселя. Третій примірник векселя після митного оформлення товарів повертається платнику ПДВ. Разом із цим, мають виконуватися такі вимоги:

- податковий вексель має обов’язково підтвердити комерційний банк шляхом авалю;

- комерційні банки зобов’язані оплатити податковий вексель у разі його неоплати платником у термін;

- сума, зазначена в податковому векселі, міститься в сумі податкових зобов’язань платника податку в податковому періоді, на який припадає 30 календарний день із дня поставки такого податкового векселя до органу митного контролю. При цьому податковий вексель вважається погашеним, а сума податку, визначеного у векселі, окремо до бюджету не сплачується та враховується у розрахунках податкових зобов’язань за результатами податкового періоду, в якому податковий вексель погашено. Кабінет Міністрів України має право визначити триваліші терміни погашення податкового векселя для окремих видів діяльності, які мають сезонний характер або здійснюються з використанням довготермінових договорів;

- у наступному звітному (податковому) періоді сума, що була зазначена в податковому векселі, передбачається в податковому кредиті платника податку;

- платник податку може за самостійним рішенням достроково погасити вексель шляхом перерахування коштів до бюджету або здійснивши залік суми бюджетного відшкодування;

- обов’язки з погашення податкового векселя не можуть передаватися іншим особам, податковий вексель не підлягає індосаменту; відсотки або інші види плати за користування податковим векселем не нараховуються;

- порядок випуску, обігу і погашення податкових векселів установлюється Кабінетом Міністрів України.

Вищезазнані вимоги до векселів не поширюються на операції з імпортування на митну територію України підакцизних товарів і товарів, що належать до товарних груп 1-24 Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності, а також на операції з імпортування на

митну територію нашої країни будь-яких товарів, що здійснюють особи, зареєстровані як платники цього податку менш ніж за 12 календарних місяців до місяця, в якому здійснюється таке імпортування, чи тих, які є суб'єктами оподаткування за правилами, встановленими законодавством з питань спрощених систем оподаткування.

Особливістю розрахунків з бюджетом з ПДВ з допомогою податкових векселів, полягає в тому, що підприємство має змогу відтермінувати на певний період, зазначений у векселі, сплату цього податку. При фактично сплаченому ПДВ, який зазначається в митній декларації, підприємство одночасно має право на отримання податкового кредиту. Якщо використовується податковий вексель у період розмитнення товарів, право на податковий кредит не виникає.

Митна декларація поряд із податковою накладною є своєрідним первинним документом, який дає право на отримання податкового кредиту. Таким чином, при отриманні імпортованих товарів право на податковий кредит дає не податкова накладна, оскільки вона не виписується, а митна декларація.

Якщо податковий вексель забезпечено шляхом авалю, сума неоплаченого векселя стягується ДПА векселедержателем із векселедавця, або у претензійно-судовому порядку, відповідно до законодавства, з банку аваліста.

Сума ПДВ, зазначена в податковому векселі, передбачається в сумі податкових зобов'язань платника податку в тому звітному періоді, в якому вексель було оплачено, шляхом занесення суми векселя до відповідного розділу податкової декларації. Якщо суму податкового векселя вміщено в суму податкових зобов'язань, вексель вважається погашеним. Термін, на який видається податковий вексель, не може перевищувати 30 календарних днів разом із датою його видачі. В разі ввезення на митну територію України товарів для окремих видів діяльності, які мають сезонний характер або здійснюються з використанням довготермінових договорів, може видаватися вексельна сума ПДВ з тривалішим терміном погашення. Перелік таких товарів затверджений Кабінетом Міністрів України.

На відміну від дати виникнення податкових зобов'язань з ПДВ у частині товарів, що ввозяться на митну територію України, якою є дата розмитнення товарів, датою виникнення податкових зобов'язань з ПДВ з вартості імпортованих послуг є дата перерахунку коштів із рахунку платника податку, який імпортує ці послуги, або дата оформлення первинного документа про факт отримання таких послуг. Таким чином, із вищенаведеного можна зробити висновок, що правило „першої події” щодо дати виникнення податкового зобов'язання реалізується при імпортуванні послуг. При імпорті товарів правило першої події не діє, оскільки моментом виникнення податкових зобов'язань є дата розмитнення товарів.

При імпорті товарів, вартість яких становить менш ніж 100 дол. США, митна декларація не заповнюється. Датою виникнення податкових зобов'язань у цьому разі є дата отримання товарів платником податку.

Датою виникнення права на податковий кредит для товарів, робіт, послуг є дата сплати ПДВ за податковими зобов'язаннями.

Бухгалтерські проведення при здійсненні імпортних операцій наведено в табл. 2.1.

2.8. Податковий облік розрахунків із податку на додану вартість при експортних операціях

Облік ПДВ з експортних операцій характеризується тим, що ставка цього податку складає не 20 %, а 0 %. Іншою особливістю є те, що підприємства, які здійснюють експортні операції, мають право на отримання податкового кредиту з ПДВ у частині вартості придбаних товарно-матеріальних цінностей та отриманих послуг, пов'язаних із господарською діяльністю суб'єкта господарювання.

Відповідно до ст. 194 Митного кодексу України № 92-IV від 11.07.02 р. експорт – митний режим, відповідно до якого товари вивозяться за межі митної території України для вільного обігу без зобов'язання про їх повернення на цю територію та без встановлення умов їх використання за межами митної території України.

З метою оподаткування до експорту товарів прирівнюється:

1) поставка (вивезення, пересилання) товарів (супутніх послуг) у митному режимі експорту за кошти або інші види компенсацій (винагороди).

2) поставка послуг з міжнародного перевезення пасажирів, багажу та вантажів, а також міжнародних відправлень у випадках, визначених п. 6.2.4 ст. 6 Закону України „Про податок на додану вартість”;

3) поставка товарів (супутніх послуг), які перебувають у вільному обігу на території України, до митного режиму магазину безмитної торгівлі, митного складу або спеціальної митної зони;

4) поставка об'єкта фінансового лізингу за межі митного кордону України;

5) в інших випадках, визначених Законом України „Про податок на додану вартість”.

Не вважаються експортом операції з поставки товарів або послуг за межі митного або державного кордону України, які не є об'єктом оподаткування податком на додану вартість або звільняються від оподаткування цим податком.

Продаж товарів, робіт, послуг на експорт не передбачає:

– майнових добровільних пожертвувань на користь нерезидентів;

- майнових внесків для ведення спільної діяльності з нерезидентами за межами України;
- майнових внесків, що повертаються іноземному інвестору;
- інших операцій з майном, вартість якого не відноситься до складу валових витрат, або не підлягає амортизації, в юридичної особи, яка обкладається податком на прибуток підприємств.

Попередня (авансова) оплата вартості товарів (супутніх послуг), які експортуються чи імпортуються, не змінює значення податкового кредиту або податкових зобов'язань платника податку відповідно такого експортера або імпортера.

Право на бюджетне відшкодування ПДВ, пов'язане з експертними операціями, при відсутності перерахованих коштів, не виникає.

Якщо платник податку експортує товари (супутні послуги) за межі митної території України, отримані від іншого платника податку на умовах комісії, консигнації, доручення або інших видів договорів, які не передбачають переходу права власності на такі товари (супутні послуги) від такого іншого платника податку до експортера, право на отримання бюджетного відшкодування має такий інший платник податку. При цьому комісійна винагорода, отримана платником податку – експортером від такого іншого платника податку, включається до бази оподаткування цим податком за ставкою, визначеною п. 6.1 ст. 6 Закону України „Про податок на додану вартість”, та не включається до митної вартості товарів (супутніх послуг), які експортуються.

При вивезенні сільськогосподарських товарів (супутніх послуг) у митному режимі експорту сільськогосподарське підприємство – виробник таких товарів (послуг) має право на бюджетне відшкодування податку на додану вартість, сплаченого (нарахованого) постачальникам товарів (послуг), вартість яких включається до складу виробничих факторів. Таке відшкодування здійснюється у загальному порядку.

Товари вважаються експортованими платником податку в разі, якщо їх експорт засвідчений належно оформленою митною вантажною декларацією.

2.9. Синтетичний облік розрахунків із податку на додану вартість

Синтетичний облік розрахунків із ПДВ ведеться на аналітичному рахунку до субрахунка 641. Саме на цьому аналітичному рахунку визначається сума ПДВ, яка підлягає сплаті до бюджету як різниця між його кредитовим і дебетовим оборотом, за винятком суми, відображеної за дебетом, щодо сплати податку за попередні звітний період.

За кредитом рахунка 641 відображається виникнення податкових зобов'язань, а за дебетом – сума податкового кредиту і сума фактично перерахованого до бюджету ПДВ.

Крім вищезазначеного аналітичного рахунка, для обліку ПДВ використовуються ще два субрахунки: 643 „Податкові зобов'язання”, 644 „Податковий кредит”. Вони застосовуються для коригування податкових зобов'язань і податкового кредиту в зв'язку з використанням правила першої події при виникненні податкових зобов'язань із ПДВ і правила заключної балансуєчої операції, в деяких випадках – виникнення права на податковий кредит.

1) При здійсненні продажу товарів, робіт, послуг, які оподатковуються ПДВ, синтетичний облік ПДВ має наступний вигляд:

Дт 36, 37 Кт 70,71 – на продажну вартість товарів, робіт, послуг, виробничих запасів, реалізованих покупцям і замовникам;

Дт 70,71 Кт 641 – на суму ПДВ у частині вищезазначеної продажно́ї вартості.

2) У разі отримання попередньої оплати за товари, роботи, послуги податкові зобов'язання з цієї оплати відображається записом: Дт 643 Кт 641, а отримання попередньої оплати – Дт 30, 31 Кт 681.

Після відвантаження продукції, робіт, послуг у подальших звітних періодах у разі отримання попередньої оплати складається така кореспонденція:

Дт 36, 37 Кт 70, 71 – на продажну вартість товарів, робіт, послуг разом з ПДВ;

Дт 70, 71 Кт 643 – на суму ПДВ у частині вищезазначеної продажно́ї вартості.

3) При проведенні розрахунків із бюджетними організаціями податкові зобов'язання з ПДВ виникають після отримання підприємством грошових коштів від таких організацій за виконані для них роботи, надані послуги, реалізовану продукцію. В цьому разі можуть виникнути наступні ситуації:

а) роботи виконуються для бюджетних організацій, а грошові кошти надійшли в наступних звітних періодах. В обліку потрібно скласти таку кореспонденцію:

Дт 36 Кт 70, 71 – на продажну вартість товарів, робіт, послуг разом із ПДВ;

Дт 70, 71 Кт 643 – на суму ПДВ у частині вищезазначеної продажно́ї вартості.

Після отримання грошових коштів (Дт 30, 31 Кт 36) на суму ПДВ слід скласти проводку: Дт 643 Кт 641.

б) якщо дата виконання робіт, реалізації продукції, товарів, послуг припадає на той податковий звітний період, що й надходження грошових коштів (бартер), то реалізація продукції та нарахування ПДВ потрібно відображати за такими записами:

Дт 36 Кт 70, 71 – на продажну вартість товарів, робіт, послуг разом із ПДВ,

Дт 70, 71 Кт 641 – на суму ПДВ у частині вищезазначеної продажної вартості.

При продажі товарів, робіт, послуг пов'язаним особам, об'єктом оподаткування є не продажна, а звичайна ціна; якщо продаж здійснюється нижче за цю ціну, то різниця між цінами є об'єктом оподаткування.

При проведенні розрахунків із митними органами з ПДВ за допомогою податкового векселя, складається така кореспонденція:

Дт 20, 28 Кт 63 – на митну вартість та мито імпортованих запасів, товарів;

Дт 643 Кт 621 – на суму податкового векселя, виданого митним органом;

Дт 621 Кт 641 – на суму податкових зобов'язань із ПДВ, які виникають на 30 день з дня видачі податкового векселя;

Дт 641 Кт 643 – на суму податкового кредиту, право на який виникає в наступному звітному періоді після виникнення податкового зобов'язання.

При отриманні податкового кредиту на ПДВ складається така кореспонденція рахунків:

а) у випадку першої події – надходження виробничих запасів, товарів, робіт, капітальних інвестицій виробничого призначення:

Дт 20, 28, 15 Кт 63, 68 – на вартість придбаних виробничих запасів, товарів, робіт, капітальних інвестицій виробничого призначення від постачальників мінус ПДВ;

Дт 641 Кт 63 – на суму ПДВ у випадку наявності податкової накладної;

Дт 641 Кт 644 – віднесення суми ПДВ на податковий кредит при представленні податкової накладної, відсутньої на момент оприбуткування матеріальних цінностей, зазначених в першому проведенні;

б) у випадку першої події – попередньої оплати:

Дт 371 Кт 31 – на всю суму попередньої оплати, яка перерахована постачальнику;

Дт 641 Кт 644 – на вартість податкового кредиту в сумі попередньої оплати;

Дт 20, 28, 15 Кт 63, 68 - на вартість придбаних виробничих запасів, товарів, робіт, капітальних інвестицій виробничого призначення від постачальників мінус ПДВ;

Дт 644 Кт 63, 68 – на суму ПДВ у частині вартості придбаних виробничих запасів, товарів, робіт, капітальних інвестицій виробничого призначення від постачальників;

Дт 63, 68 Кт 371 – зарахування попередньої оплати в погашення заборгованості постачальникам і кредиторам за отримані матеріальні цінності і послуги виробничого призначення.

У разі списання виробничих запасів на потреби невиробничої сфери, підприємство зобов'язане зменшити податковий кредит з ПДВ у частині вартості цих запасів. Аналогічна процедура виконується при здійсненні операцій, які не є об'єктом оподаткування з ПДВ, або продажу, звільненого від оподаткування з ПДВ.

Наприклад. Протягом вересня БМУ „Промбуд” отримало від постачальника будівельні матеріали загальною вартістю 60 тис. грн., у т. ч. 10 тис. грн. ПДВ, за наявності податкової накладної. В цьому місяці матеріали використано на суму 10 тис. грн. для ремонту бази відпочинку, решта матеріалів (40 тис. грн.) використано на будівництво складського приміщення будівельної організації.

В бухгалтерському обліку у вересні потрібно скласти таку кореспонденцію рахунків:

Дт 20 Кт 63 – 50 тис. грн.;

Дт 641 Кт 63 – 10 тис. грн.;

Дт 15 Кт 20 – 40 тис. грн. – списано матеріали на будівництво складського приміщення;

Дт 641 Кт 644 – 2 тис. грн. („червоне сторно”) – зменшено податковий кредит у частині вартості запасів, які використовуються на невиробничі потреби (ремонт бази);

Дт 949 Кт 20 – 10 тис. грн. – списано матеріали на ремонт бази відпочинку;

Дт 94 Кт 644 – 2 тис. грн. – списано ПДВ на збільшення витрат, пов'язаних з ремонтом бази відпочинку.

При перерахунку ПДВ до бюджету складається запис Дт 641 Кт 31, а при одержанні експортного відшкодування з ПДВ, або звичайного бюджетного відшкодування з ПДВ складається зворотна проводка: Дт 31 Кт 641.

Наприклад. Протягом вересня БМУ „Промбуд” отримало від постачальника будівельні матеріали, загальною вартістю 60 тис. грн., в т. ч. 10 тис. грн. ПДВ. Вартість робіт, виконаних субпідрядними організаціями, за вересень становила 48 тис. грн., у т. ч. 8 тис. грн. ПДВ. Вартість БМР, зданих замовникам, становила 120 тис. грн., в т. ч. 20 тис. грн. ПДВ. Скласти бухгалтерські проведення і знайти суму ПДВ до сплати в бюджет, здійснивши відповідні розрахунки.

Дт 20 Кт 63 – 50 тис. грн.;

Дт 641 Кт 63 – 10 тис. грн.;

Дт 23 Кт 63 – 40 тис. грн.;

Дт 641 Кт 63 – 8 тис. грн.;

Дт 36 Кт 70 – 120 тис. грн.;

Дт 70 Кт 641 – 20 тис. грн.;

Дт 641 Кт 31 – 2 тис. грн.

У разі ліквідації основних засобів чи інших необоротних матеріальних активів за рішенням підприємства в такої організації виникають податкові зобов'язання з ПДВ відповідно до справедливої вартості названих активів, але не нижчої від залишкової.

Наприклад. Первісна вартість бульдозера без ПДВ становить 50 тис. грн. Сума зносу – 45 тис. грн. Бульдозер вирішили списати через недоцільності його ремонту. В бухгалтерському обліку складенні такі проведення:

Дт 976 Кт 10 – 5 тис. грн. (50-45=5);

Дт 13 Кт 10 – 45 тис. грн.;

Дт 976 Кт 641 – 1 тис. грн. (5×20%=1);

Дт 793 Кт 976 – 6 тис. грн.

У разі отримання матеріальних цінностей і послуг невиробничого призначення підприємство не має права на податковий кредит навіть за наявності податкової накладної, отриманої від постачальників. Сума ПДВ, яка відображається в рахунку постачальника за цінності та послуги, збільшує їх вартість.

Дт 20, 15, 94 Кт 63, 68 – на вартість цінностей і послуг разом із ПДВ.

Наприклад. БМУ „Промбуд” придбало обладнання для власного стоматологічного кабінету вартістю 12 тис. грн. Постачальник видав податкову накладну. БМУ має скласти таку кореспонденцію: Дт 15 Кт 63 – 12 тис. грн.

2.10. Звітність із податку на додану вартість і порядок її складання

Звітністю із ПДВ є податкова декларація з податку на додану вартість. Її особливістю є те, що вона заповнюється тільки за звітний період без зростаючого підсумку з початку року. За періодичністю подання її поділяють на щомісячну або щоквартальну, за формою – на повну або скорочену (дод. Б, В). При заповненні декларації з ПДВ слід застосовувати Закон України „Про податок на додану вартість” від 03.04.97 р. № 168/97-ВР і Порядок заповнення та подання декларації з ПДВ від 30.05.97 р. № 166 із змінами і доповненнями .

Платники податку, у яких згідно з чинним законодавством суми податку на додану вартість, нараховані сільськогосподарським підприємством на вартість поставлених ним сільськогосподарських товарів (послуг), повністю залишаються у розпорядженні таких сільськогосподарських підприємств для відшкодування сум податку, сплачених (нарахованих) постачальникам на вартість виробничих факторів, а за наявності залишку таких сум податку – для інших виробничих цілей, подають податкову декларацію з податку на додану вартість (скорочену), яка є невід’ємною частиною звітності за відповідний звітний період. До такої податкової декларації включаються лише ті

операції, що стосуються спеціального режиму, встановленого ст. 8¹ Закону України „Про податок на додану вартість”.

Декларацію з ПДВ, у якій встановлено місячний звітний період, платники подають протягом 20 календарних днів, а квартальні платники – протягом 40 календарних днів, наступних за останнім календарним днем звітного періоду.

Декларація складається із вступної частини, службових полів чотирьох розділів та обов’язкових додатків. З них платником заповнюються вступна частина, службові поля, перші три розділи та додатки. Четвертий розділ заповнюється працівниками податкової інспекції (адміністрації) лише на оригіналі декларації, який залишається в податковій інспекції (адміністрації).

У декларації відображуються операції, які:

- оподатковуються за ставкою 20 %;
- оподатковуються за ставкою 0 % (п. 6.2 ст. 6, ст. 11 Закону № 168);
- не є об’єктом оподаткування (п. 3.2 ст. 3 Закону № 168);
- звільняються від оподаткування (ст. 5, ст. 11 Закону № 168).

Порядок заповнення податкової декларації

Розділ I „Податкові зобов’язання”

У рядках 1 – 5 декларації вказуються загальні обсяги поставки, за якими в платника в цьому звітному періоді виникло податкове зобов’язання (оподатковувані за ставкою 20 %, нульовою ставкою, звільнені від оподаткування відповідно до ст. 5 Закону України „Про податок на додану вартість” та тимчасово звільнені від оподаткування відповідно до ст. 11 цього Закону чи інших нормативно-правових актів), та обсяги поставки, що не є об’єктом оподаткування (п. 3.2 ст. 3 цього Закону).

При визначенні обсягу поставки за звітний (податковий) період платник зобов’язаний ураховувати значення терміну „поставка товарів (послуг)” відповідно до вимог п. 1.4 ст. 1 Закону України „Про податок на додану вартість”.

У рядку 1 декларації зазначають оподатковувані за ставкою 20 % обсяги поставки, здійснені на митній території України, а також обсяги поставки транспортних послуг, визначених частиною першою п. 6.2.4 ст. 6 цього Закону, у вигляді брокерських, агентських або комісійних операцій із транспортними квитками, проїзними документами, укладання договорів або рахунків на транспортування пасажирів або вантажів довіреною особою перевізника та інші, визначені цим Законом, оподатковувані за вказаною ставкою обсяги поставки.

При формуванні податкових зобов’язань в рядку 1 розділу I „Податкові зобов’язання” податкової декларації мають бути вказані

податкові накладні, виписані в тому звітному періоді, за який подається декларація.

Якщо ж платником з будь-яких причин не задекларовано податкові зобов'язання за попередні звітні періоди, платник у відповідності з вимогами Закону України № 2181-III від 21.12.2000 р. „Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами” має право внести до податкової декларації відповідні уточнення, які мають бути відображені в рядку 8.1 розділу I декларації (за один звітний податковий період), та подати уточнюючий розрахунок (за другий та інші звітні податкові періоди). В зв'язку з таким збільшенням платником має бути нарахований штраф (розрахунок штрафу передбачено і формою податкової декларації, і формою уточнюючого розрахунку), а у відповідних випадках (передбачені розпорядженням № 757-р) органами податкової служби застосовуються заходи щодо анулювання реєстрації платника податку на додану вартість.

У рядку 2 „Операції, що оподатковуються за ставкою 0 %” вказують обсяги поставки, що оподатковуються за нульовою ставкою, окремо експортні та інші операції.

Рядок 3 „Операції, що не є об'єктом оподаткування” заповнює платник у тому разі, якщо платник здійснює такі операції як частину в загальному обсязі поставки та зареєстрований (або має бути зареєстрований) як платник податку на додану вартість відповідно до вимог законодавства. До декларації платник додає довідку довільної форми, засвідчену підписом керівника чи головного бухгалтера та печаткою (чи підписом платника, якщо платник – фізична особа), із зазначенням виду операції та пункту Закону України „Про податок на додану вартість”, відповідно до якого така операція не є об'єктом оподаткування.

У рядку 4 „Операції, які звільнені від оподаткування” вказується обсяг операцій, звільнених від оподаткування відповідно до ст. 5 Закону України „Про податок на додану вартість” та тимчасово звільнених від оподаткування відповідно до ст. 11 цього Закону чи інших нормативно-правових актів.

До декларації платник додає довідку довільної форми, засвідчену підписом керівника чи головного бухгалтера та печаткою (чи підписом платника, якщо платник – фізична особа), із зазначенням виду операції та пункту Закону України „Про податок на додану вартість” чи іншого нормативно-правового акта, відповідно до якого така операція звільнена від оподаткування.

У рядку 5 „Загальний обсяг поставки” зазначається загальний обсяг оподатковуваних та неоподатковуваних операцій; значення рядка дорівнює сумі рядків 1, 2, 3 та 4; заповнюється тільки колонка А.

У рядку 6 вказується обсяг імпорту товарів протягом звітного (податкового) періоду, при імпорті яких сплату податку на додану вартість

було відтерміновано шляхом видачі податкового векселя відповідно до п. 11.5 ст. 11 Закону України „Про податок на додану вартість”, та термін погашення векселя.

Якщо платник у звітному періоді видав більш ніж один такий вексель, то до декларації він додає довідку (перелік) довільної форми, засвідчена підписом керівника чи головного бухгалтера та печаткою (чи підписом платника, якщо платник – фізична особа), в якій зазначаються суми податку та терміни погашення кожного векселя.

У рядку 7 указуються обсяги послуг, отриманих від нерезидента на митній території України.

Коригування податкових зобов'язань із ПДВ на основі попередніх звітних періодів відображається в рядку 8. При заповненні цього рядка обов'язковим є подання дод. 1 до податкової декларації, який заповнюється в розрізі контрагентів та податкових накладних.

У рядку 8.1 вказується сума податку, яка збільшує або зменшує суму податкового зобов'язання в результаті самостійного виправлення платником помилки, що міститься в раніше поданій податковій декларації.

У рядку 8.2 відображаються суми збільшення податкових зобов'язань, що виникають через нецільове використання товарів, увезених у пільговому режимі.

У рядку 8.3 відображається збільшення або зменшення податкових зобов'язань, що здійснюється відповідно до п. 4.5 ст. 4 Закону України „Про податок на додану вартість”.

У рядку 8.4 відображаються інші випадки збільшення (зменшення) податкових зобов'язань.

Розділ II „Податковий кредит”

Розділ II „Податковий кредит” (рядки 10 – 15 декларації) охоплює обсяги придбання (виготовлення, будівництва, спорудження) з податком на додану вартість або без податку на додану вартість товарів (послуг), основних фондів на митній території України, імпортованих товарів, отриманих на митній території нашої країни від нерезидента послуг з метою їх подальшого використання у межах господарської діяльності платника податку, а також тих, які не призначаються для їх використання в господарській діяльності або придбані з метою їх використання для поставки послуг за межами митної території України, місце поставки яких визначається відповідно до п. 6.5 ст. 6 Закону України „Про податок на додану вартість”, окремо за цілями використання (здійснення операцій, які підлягають оподаткуванню, звільнені від оподаткування, не є об'єктом оподаткування).

Коригування податкового кредиту за попередні звітні періоди відображається в рядку 16. При заповненні цього рядка (крім рядка 16.5) обов'язковим є подання дод. 1 до податкової декларації, який заповнюється в розрізі контрагентів та податкових накладних.

У рядку 16.1 відображається сума податку, яка збільшує або зменшує суму податкового кредиту в результаті самостійного виправлення платником помилки, що міститься в раніше поданій податковій декларації.

У рядку 16.2 вказується збільшення або зменшення податкового кредиту, що здійснюється відповідно до п. 4.5 ст. 4 цього Закону.

У рядку 16.3 відображається коригування, пов'язане з використанням раніше придбаних товарів (послуг), основних фондів частково для виготовлення сільськогосподарськими підприємствами сільськогосподарських товарів (послуг) або переробними підприємствами готової продукції, а частково для інших.

У рядку 16.4 відображаються інші випадки збільшення (зменшення) податкового кредиту.

У рядку 16.5 податкової декларації з податку на додану вартість та податкової декларації з податку на додану вартість (скороченої) відображається сума сформованого згідно з п. 8¹.15.1 ст. 8¹ Закону України „Про податок на додану вартість” податкового кредиту.

Розділ III „Розрахунки з бюджетом за звітний період” податкової декларації з податку на додану вартість

Якщо в результаті розрахунку отримано значення різниці рядків 18 і 19, яке більше 0, то платник повинен заповнити рядок 20 декларації.

Якщо в результаті розрахунку значення різниці рядків 18 і 19 менше 0, то платник повинен заповнити рядок 21 декларації.

Сума податку на додану вартість, яка підлягає нарахуванню до сплати в бюджет за підсумками поточного звітного періоду, з урахуванням залишку від'ємного значення попереднього звітного періоду, вказується в рядку 27 декларації.

Якщо за результатами поточного звітного (податкового) періоду платник податку визначив від'ємне значення різниці між сумою податкових зобов'язань і сумою податкового кредиту, сума визначеного від'ємного значення враховується у зменшення суми податкового боргу за попередні звітні (податкові) періоди з податку на додану вартість, у тому числі розтермінованого або відтермінованого відповідно до законодавства (відображається в рядку 22.1 податкової декларації), а решта зараховується до податкового кредиту наступного податкового періоду (відображається в рядку 22.2 податкової декларації поточного звітного (податкового) періоду та переноситься до рядка 23.1 податкової декларації наступного звітного (податкового) періоду).

Якщо в наступному звітному податковому періоді різниця між сумою податкових зобов'язань і сумою податкового кредиту з урахуванням залишку такого від'ємного значення минулого звітного (податкового) періоду, передбаченого в податковому кредиті поточного звітного (податкового) періоду, має від'ємне значення, то платником податку разом з податковою декларацією подаються Довідка щодо сум залишку

від'ємного значення попередніх податкових періодів, що залишається непогашеним після бюджетного відшкодування, отриманого у звітному податковому періоді, та підлягає включенню до складу податкового кредиту наступного податкового періоду (дод. 2 до податкової декларації з податку на додану вартість) та Розрахунок суми бюджетного відшкодування (дод. 3 до податкової декларації з податку на додану вартість). При цьому платник податку, який має право на одержання бюджетного відшкодування та прийняв рішення про повернення повної суми бюджетного відшкодування на його рахунок у банку, подає Заяву про повернення суми бюджетного відшкодування (дод. 4 до податкової декларації з податку на додану вартість).

Не мають права на отримання бюджетного відшкодування і подання вказаного Розрахунку такі особи:

- особа, яка була зареєстрована як платник цього податку менш ніж за 12 календарних місяців до місяця, за результатами якого подається заява на бюджетне відшкодування (крім нарахування податкового кредиту внаслідок придбання або спорудження (будівництва) основних фондів за рішенням Кабінету Міністрів України);

- особа, яка мала обсяги оподатковуваних операцій за останні 12 календарних місяців менші, ніж заявлена сума бюджетного відшкодування (крім нарахування податкового кредиту внаслідок придбання або спорудження (будівництва) основних фондів);

- особа, яка не провадила діяльність протягом останніх 12 календарних місяців.

Бюджетному відшкодуванню підлягає частина такого від'ємного значення, яка дорівнює сумі податку, фактично сплаченій отримувачем товарів (послуг) у попередніх податкових періодах постачальникам таких товарів (послуг).

Значення рядка 4 Розрахунку суми бюджетного відшкодування (дод. 3 до податкової декларації з податку на додану вартість) переноситься до рядка 25 податкової декларації за поточний звітний податковий період. Залежно від обраного платником напряму повернення суми бюджетного відшкодування (на рахунок цього платника у банку або у зменшення податкових зобов'язань з податку на додану вартість наступних податкових періодів) така сума в повному розмірі вказується або в рядку 25.1, або в рядку 25.2 податкової декларації з податку на додану вартість. При цьому платник податку, який має право на одержання бюджетного відшкодування та прийняв рішення про повернення повної суми бюджетного відшкодування на його рахунок у банку, подає Заяву про повернення суми бюджетного відшкодування (дод. 4 до податкової декларації з податку на додану вартість).

Залишок від'ємного значення після бюджетного відшкодування включається до складу податкового кредиту наступного податкового періоду (відображається у рядку 26 податкової декларації поточного

звітнього податкового періоду та переноситься до рядка 23.2 податкової декларації наступного звітнього періоду).

Розділ III „Розрахунки з бюджетом за звітний період” податкової декларації з податку на додану вартість (скороченої)

Відмінність у заповненні цього розділу порівнянні з податковою декларацією з податку на додану вартість:

- 1) відсутня позначка платника про проведення відшкодування;
- 2) замість рядків 18 – 28 уведено нові рядки:
  - різниця між сумою податкового зобов'язання та сумою податкового кредиту з ПДВ поточного звітнього податкового періоду;
  - сума ПДВ, яка у поточному звітньому періоді підлягає відображенню в особовому рахунку платника та повністю залишається у розпорядженні сільськогосподарського підприємства;
  - сума ПДВ, яка включається до валових витрат платника.

Суми податку на додану вартість, відображені в рядку 24 податкової декларації (скороченої) сільськогосподарських підприємств (п. 11.21 Закону України „Про податок на додану вартість”), сільськогосподарських товаровиробників (п. 11.29 Закону України „Про податок на додану вартість”) за останній податковий період в умовах дії Закону, чинного до внесення змін Законом № 639, включаються із знаком „-” до рядка 8.4 „інші випадки” податкової декларації з податку на додану вартість, що подається після набуття чинності Законом № 639.

2.11. Відповідальність платників податку за порушення норм Закону України „Про податок на додану вартість”

Платники податку за порушення норм Закону України „Про податок на додану вартість” несуть відповідальність, що відображено в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Види порушень і відповідальність платників податку згідно із законодавством України

Вид порушення	Відповідальність	Підстава
1	2	3
Занижене податкове зобов'язання	Штраф у розмірі 10 % від суми недоплати за кожний податковий період з моменту виникнення недоплати до отримання податкового повідомлення, але не більш ніж 50 % від такої суми і не менш ніж 10 НМДГ	П. 17.1.3 Закону України № 2181
ПЗ не сплачене в 10-денний термін з моменту узгодження (подання декларації або рішення податкового органу)	1. Штраф у розмірі 10 % від узгодженої суми ПЗ – при затримці до 30 днів; 20 % – при затримці від 31 до 90 днів; 50 % – при затримці більш ніж 90 днів	П. 17.1.7 Закону України № 2181

Продовж. табл. 2.3

1	2	3
	2. Пеня за протермінування сплати узгодженого ПЗ – з першого робочого дня, що настає за останнім днем граничного терміну сплати ПЗ за податковим повідомленням до моменту сплати	П. 16.1.2 „б” Закону України № 2181
ПК не підтверджується ПН	Штраф у розмірі 10 % від суми недоплати за кожний податковий період з моменту виникнення недоплати до отримання податкового повідомлення, але не більш ніж 50 % від такої суми і не менш ніж 10 НМДГ	П. 7.4.5 Закону України „Про ПДВ”; п. 17.1.3 Закону України № 2181
У податковій декларації допущена арифметична або методологічна помилка	Штраф у розмірі 5 % суми донарахованого ПЗ, але не менш ніж 1 НМДГ	П. 17.1.4 Закону України № 2181
Неподана податкова декларація з ПДВ	1. Штраф у розмірі 10 НМДГ за кожне таке неподання або затримку	П. 17.1.1 Закону України № 2181
	3. Якщо податковий орган самостійно визначає суму податкового зобов'язання, додатково стягується штраф у розмірі 10 % за кожний місяць затримки податкової декларації, але не більш ніж 50 % від суми податкового зобов'язання та не менш ніж 10 НМДГ	П. 17.1.2 Закону України № 2181
Відмовлено покупцеві у видачі ПН	Зменшення суми ПК поточного податкового періоду на суму податку, сплачену при продажу товарів (робіт, послуг)	П. 10.1 Закону України „Про ПДВ”
Продаж (відчуження) товарів (продукції) без нарахування ПДВ платником податків	Штраф у подвійному розмірі від суми зобов'язання з ПДВ	П. 17.1.9 Закону України № 2181
Несвоєчасна реєстрація як платника ПДВ особи, яка є платником згідно зі ст. 2 Закону України „Про ПДВ”	Особа, яка не здійснила таку реєстрацію, несе обов'язки з нарахування та сплати ПДВ, а також відповідальність за його ненарахування або несплату на рівні особи, зареєстрованої як платник податку, без права виписки податкової накладної.	П. 8 Інструкції № 110
Неправомірне завищення отриманого бюджетного відшкодування	Штраф у розмірі 10 % від суми недоплати за кожний податковий період з моменту виникнення недоплати до отримання податкового повідомлення, але не більш ніж 50 % від такої суми і не менш ніж 10 НМДГ	П. 9 і п. 6.1.3 Інструкції № 110; абзац другий ст. 17 Указу № 857

Контрольні завдання

1. Реєстр отриманих податкових накладних заповнюється на основі:
  - 1) першого екземпляру податкової накладної;
  - 2) другого екземпляру податкової накладної;
  - 3) відомості № 15;
  - 4) журналу-ордера № 11.

2. Реєстр виданих податкових накладних заповнюється на основі:
  - 1) першого екземпляру податкової накладної;
  - 2) другого екземпляру податкової накладної;
  - 3) відомості № 15;
  - 4) журналу-ордера № 11.

3. Будівельне підприємство придбало матеріальні цінності на суму 600 грн. (в т.ч. ПДВ). Податкова накладна відсутня. Визначте суму податкового кредиту з ПДВ?
  - 1) 120;
  - 2) 100;
  - 3) 600;
  - 4) 0.

4. Будівельне підприємство придбало матеріальні цінності на суму 12 000 грн. (в т.ч. ПДВ). Отримана податкова накладна. Визначте суму податкового кредиту з ПДВ?
  - 1) 2000;
  - 2) 2400;
  - 3) 1000;
  - 4) 0.

5. Податкова накладна є первинним документом:
  - 1) бухгалтерського обліку;
  - 2) управлінського обліку;
  - 3) податкового обліку;
  - 4) статистичного обліку.

6. В якому розділі Декларації з податку на додану вартість визначається сума податкового кредиту:
  - 1) 1;
  - 2) 2;
  - 3) 3;
  - 4) 4.

7. На яких субрахунках ведеться синтетичний облік ПДВ:

- 1) 641, 642, 644;
- 2) 641, 643, 644;
- 3) 641, 642, 644;
- 4) 642, 643, 644.

8. При одержанні податкового кредиту в частині попередньої оплати за будівельні матеріали складається запис:

- 1) Дт 642 Кт 63;
- 2) Дт 641 Кт 643;
- 3) Дт 70 Кт 641;
- 4) Дт 641 Кт 644.

9. Які з вищенаведених операцій оподатковуються ПДВ за нульовою ставкою:

- 1) благодійна діяльність;
- 2) імпорتنі операції;
- 3) експортні операції;
- 4) випуск цінних паперів.

10. При нарахуванні ПДВ в частині вартості зданих БМР замовникам складається запис:

- 1) Дт 72 Кт 641;
- 2) Дт 70 Кт 641;
- 3) Дт 74 Кт 642;
- 4) Дт 70 Кт 642.

11. Податкова декларація з податку на додану вартість складається на основі даних:

- 1) Журналу 3;
- 2) Відомості 3.6;
- 3) податкових накладних;
- 4) Реєстру отриманих і виданих податкових накладних.

12. При нарахуванні ПДВ в частині кредиторської заборгованості, що виникла внаслідок попередньої оплати складається запис:

- 1) Дт 60 Кт 97;
- 2) Дт 70 Кт 641;
- 3) Дт 643 Кт 644;
- 4) Дт 643 Кт 641.

13. Сума ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету дорівнює:

- 1) різниці суми податкових зобов'язань та суми податкового кредиту;
- 2) сумі податкових зобов'язань;

- 3) сумі податкового кредиту;
- 4) сумі податкових зобов'язань і податкового кредиту.

14. Дані податкової накладної, одержаної від постачальників заносяться:

- 1) в реєстр отриманих податкових накладних;
- 2) в реєстр виданих податкових накладних;
- 3) у відомість 16;
- 4) в журнал-ордер № 6.

15. В якому розділі Декларації з податку на додану вартість визначається сума податкових зобов'язань:

- 1) 1;
- 2) 2;
- 3) 3;
- 4) 4.

16. Підприємством зроблені витрати на придбання паливно-мастильних матеріалів для легкових автомобілів у сумі 1200 грн. з урахуванням ПДВ. Відображення в податковому обліку:

- 1) валові витрати – 1200 грн.; податковий кредит – 0;
- 2) валові витрати – 1000 грн.; податковий кредит – 200;
- 3) валові витрати – 600 грн.; податковий кредит – 0;
- 4) валові витрати – 500 грн.; податковий кредит – 100.

17. Датою виникнення податкових зобов'язань з ПДВ вважається дата першої з подій:

- 1) одержання податкової накладної, що засвідчує факт придбання товарів (робіт, послуг);
- 2) списання коштів із банківського рахунку платника податку на оплату товарів (робіт, послуг);
- 3) зарахування грошових коштів від покупця (замовника) на банківський рахунок платника податку як оплата товарів (робіт, послуг);
- 4) вірні 1) і 3).

18. Документом, що засвідчує право на одержання податкового кредиту, є:

- 1) рахунок-фактура;
- 2) розрахунок експортного відшкодування;
- 3) податкова накладна;
- 4) Декларація з ПДВ.

19. Податок на додану вартість – це:

- 1) непрямий податок, що включають у ціну товарів (робіт, послуг), який сплачує з нарахованого (оплаченого) доходу покупець;

- 2) непрямий податок, що включають у ціну високомонопольних товарів, і сплачує з отриманого (нарахованого) доходу підприємство-реалізатор;
- 3) непрямий податок, що включають у ціну товарів (робіт і послуг), і сплачує з отриманого (нарахованого) доходу підприємство-реалізатор.

20. Податковий кредит – це:

- 1) сума, на яку платник податку має право збільшити податкове зобов'язання відповідного звітного періоду після погашення заборгованості перед постачальником;
- 2) заборгованість бюджету перед платником податку;
- 3) сума, на яку платник податку має право зменшити податкове зобов'язання відповідного звітного періоду;
- 4) заборгованість платника податку перед бюджетом.

ТЕМА 3

ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З БЮДЖЕТОМ ІЗ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК

3.1. Платники податку на прибуток

Облік розрахунків з бюджетом із податку на прибуток регламентований Законом України „Про внесення змін до Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств” від 22.05.97 р. із подальшими змінами та доповненнями.

Відповідно до ст. 2 цього Закону платниками цього податку є:

1) серед – суб’єкти господарської діяльності, бюджетні, громадські та інші підприємства, установи та організації, які здійснюють діяльність, спрямовану на отримання прибутку як на території України, так і за її межами;

2) серед нерезидентів – фізичні чи юридичні особи, створені у будь-якій організаційно-правовій формі, які отримують доходи з джерелом їх походження з України;

3) філії, відділення та інші відокремлені підрозділи платників податку, зазначених у п. 1, що не мають статусу юридичної особи, розташовані на території іншої, ніж такий платник податку, територіальної громади.

Платник податку, який має такі філії, може ухвалити рішення щодо сплати консолідованого податку та сплачувати податок до бюджетів територіальних громад за місцезнаходженням філій, а також до бюджету територіальної громади за своїм місцезнаходженням, визначений згідно з нормами цього Закону та зменшений на суму податку, сплаченого до бюджетів територіальних громад за місцезнаходженням філій.

Сума податку на прибуток філій за відповідний звітний (податковий) період визначається розрахунково згідно із загальною сумою податку, нарахованого платником податку, розподіленого пропорційно питомої ваги суми валових витрат філій та амортизаційних відрахувань, нарахованих за основними фондами такого платника податку, розташованими за місцезнаходженням філії, у загальній сумі валових витрат та амортизаційних відрахувань цього платника податку.

Порядок сплати податку на прибуток, визначений цим підпунктом, здійснює платник податку самостійно до 1 липня року, що передує звітному, про що повідомляються податкові органи за місцезнаходженням такого платника податку та його філій (відокремлених підрозділів). Зміна порядку сплати податку протягом звітного року не дозволяється. При цьому філії (відокремлені підрозділи) подають податковому органу за своїм місцезнаходженням розрахунок податкових зобов’язань щодо сплати

консолідованого податку, форму якого встановлює центральний орган державної податкової служби України.

Відповідальність за своєчасне та повне внесення сум податку до бюджету територіальної громади за місцезнаходженням філії несе платник податку, у складі якого є ця філія;

4) постійні представництва нерезидентів, які отримують доходи з джерел їх походження з України;

5) інші платники, повний перелік яких наведено у ст. 2 цього Закону.

3.2. Порядок визначення прибутку до оподаткування в бухгалтерському та податковому обліку

Відповідно до ст. 3 Закону України „Про внесення змін до Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств”, об’єктом оподаткування податку на прибуток є **прибуток**, який визначається як різниця між скоригованим валовим доходом, валовими витратами та амортизацією основних фондів і нематеріальних активів виробничого призначення:

$$П = ВДс - ВВ - А,$$

де П – прибуток до оподаткування;

ВДс – скорегований валовий дохід;

ВВ – валові витрати;

А – амортизація основних фондів і нематеріальних активів виробничого призначення.

Об’єкт оподаткування податку на прибуток визначається в податковій звітності з цього податку за декларацією з податку на прибуток підприємства.

У бухгалтерському обліку прибуток до оподаткування визначається як різниця між доходами від всіх видів діяльності за мінусом непрямих податків (ПДВ, акцизний збір) і витратами підприємства. Фінансовий результат у бухгалтерському обліку становить сальдо за відповідними субрахунками рахунка 79 „Фінансові результати”.

У податковому обліку, на відміну від бухгалтерського, до валового доходу і валових витрат включають акцизний збір.

3.3. Економічний зміст валового доходу і його загальна структура

Визначення валового доходу і його структуру подано у ст. 4 Закону України „Про внесення змін до Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств”. **Валові доходи**, згідно із цією статтею, розуміють як загальну суму доходу платника податку від усіх видів діяльності, отриманого (нарахованого) протягом звітного періоду в грошовій,

матеріальній або нематеріальній формах як на території України, її континентальному шельфі, виключній (морській) економічній зоні, так і за їх межами.

Основними складовими валового доходу підприємства є:

1) загальні доходи від продажу товарів (робіт, послуг), у т. ч. допоміжних та обслуговуючих виробництв, що не мають статусу юридичної особи, а також доходи від продажу цінних паперів, деривативів, іпотечних сертифікатів участі, іпотечних сертифікатів з фіксованою дохідністю, сертифікатів фондів операцій з нерухомістю (окрім операцій з їх первинного випуску (розміщення), операцій з їх кінцевого погашення (ліквідації) та операцій з консолідованим іпотечним боргом);

2) доходи від здійснення банківських, страхових та інших операцій із надання фінансових послуг, торгівлі валютними цінностями, цінними паперами, борговими зобов'язаннями та вимогами;

3) доходи від спільної діяльності та у вигляді дивідендів, отриманих від нерезидентів, відсотків, роялті, володіння борговими вимогами, а також доходів від здійснення операцій лізингу (оренди);

4) доходи, не враховані в обчисленні валового доходу періодів, що передують звітному, та виявлені у звітному періоді;

5) доходи з інших джерел у вигляді:

а) сум безповоротної фінансової допомоги, отриманої платником податку у звітному періоді, вартості товарів (робіт, послуг), безоплатно наданих платнику податку у звітному періоді, крім їх надання неприбутковим організаціям згідно з п. 7.11 ст. 7 цього Закону;

б) сум поворотної фінансової допомоги, отриманої платником податку у звітному періоді, що залишається неповерненою на кінець такого звітного періоду від осіб, які не є платниками цього податку (в т. ч. нерезидентів), або осіб, які згідно із законодавством мають пільги з цього податку, зокрема право на застосування нижчої ставки податку, ніж установлена п. 7.2 ст. 7 або ст. 10 цього Закону. В разі, коли в майбутніх податкових періодах платник податку повертає таку поворотну фінансову допомогу (її частину) особі, яка її надала, такий платник податку збільшує суму валових витрат на суму такої поворотної фінансової допомоги (її частини) за результатами податкового періоду, в якому відбулося таке повернення. При цьому валові доходи такого платника податку не збільшуються на суму умовно нарахованих відсотків, а податкові зобов'язання особи, яка надала поворотну фінансову допомогу, не змінюються як при її видачі, так і при її зворотному отриманні. Винятком є операції з отримання (надання) фінансової допомоги між платником податку та його філіями, відділеннями, іншими відокремленими підрозділами, що не мають статусу юридичної особи, розташованими на території України, які не зумовлюють зміни їх валових витрат або валових доходів;

в) сум коштів страхового резерву, використаних не за призначенням;

г) вартості матеріальних цінностей, переданих платнику податку згідно з договорами схову (на відповідальне зберігання) та використаних ним у власному виробничому чи господарському обороті;

д) сум штрафів та/або неустойки чи пені, фактично одержаних за рішенням сторін договору або за рішенням відповідних державних органів, суду;

е) сум державного мита, попередньо сплаченого позивачем, що повертається на його користь за рішенням суду;

ж) сум акцизного збору, сплачених (нарахованих) покупцями підакцизних товарів (за їх рахунок) на користь платника такого акцизного збору, уповноваженого за законом вносити його до бюджету, та рентних платежів, а також сум збору у вигляді цільової надбавки до чинного тарифу на електричну та теплову енергію;

з) сум дотацій і субсидій з фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування або бюджетів, отриманих платником податку.

До валового доходу підприємства не належать:

1) суми податку на додану вартість, отримані (нараховані) платником податку на додану вартість, нарахованого на вартість продажу товарів (робіт, послуг), за винятком випадків, коли підприємство-продавець не є платником податку на додану вартість;

2) суми коштів або вартість майна, отримані платником податку як компенсація (відшкодування) за примусове відчуження державою іншого майна платника податку у випадках, передбачених законодавством;

3) суми коштів або вартість майна, отримані платником податку за рішенням суду або в результаті задоволення претензій у порядку, встановленому згідно із законодавством як компенсація прямих витрат або збитків, понесених таким платником податку внаслідок порушення його прав та інтересів, що охороняються законом, якщо вони не були віднесені таким платником податку до складу валових витрат або відшкодовані за рахунок коштів страхових резервів;

4) суми коштів у частині надмірно сплачених податків, зборів (обов'язкових платежів), що повертаються або мають бути повернені платнику податку з бюджетів, якщо такі суми не були віднесені до валових витрат;

5) суми коштів або вартість майна, що надходять платнику податку як прямі інвестицій або реінвестицій в корпоративні права, емітовані таким платником податку, в т. ч. грошові або майнові внески, згідно з договорами про спільну діяльність на території України без створення юридичної особи;

6) суми доходів органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування від надання державних послуг (видачі дозволів (ліцензій), сертифікатів, посвідчень, реєстрації, інших послуг, обов'язковість придбання яких передбачена законодавством) у разі зарахування таких доходів до відповідних бюджетів.

7) суми коштів у вигляді внесків, які надходять до платників податку, що здійснюють недержавне пенсійне забезпечення відповідно до закону, від вкладників пенсійних фондів, вкладників пенсійних депозитних рахунків, а також осіб, що уклали договори страхування відповідно до Закону України „Про недержавне пенсійне забезпечення”; надходять до страховиків, що здійснюють довгострокове страхування життя, від страхувальників; накопичуються за пенсійними вкладками, рахунками учасників фондів банківського управління відповідно до закону; а також суми надходжень до неприбуткових установ і організацій, що відповідають вимогам п. 7.11 цього Закону;

8) кошти спільного інвестування, а саме кошти, залучені від інвесторів інститутів спільного інвестування (ІСІ), доходи від здійснення операцій з активами ІСІ та доходи, нараховані за активами ІСІ, а також кошти, залучені від власників сертифікатів фондів операцій з нерухомістю, доходи від здійснення операцій з активами фондів операцій з нерухомістю та доходи, нараховані за активами фондів операцій з нерухомістю, створених відповідно до законодавства;

9) суми одержаного платником податку емісійного доходу;

10) номінальну вартість обліковуваних, але неоплачених (непогашених) цінних паперів, які засвідчують відносини позики, а також платіжних документів, емітованих (виданих) боржником на користь (на ім'я) платника податку як забезпечення або підтвердження заборгованості такого боржника перед таким платником податку (облігацій, ощадних сертифікатів, казначейських зобов'язань, векселів, боргових розписок, акредитивів, чеків, гарантій, банківських наказів та інших подібних платіжних документів);

11) доходи від спільної діяльності на території України без створення юридичної особи, дивіденди, отримані платником податку від інших платників, оподатковуваних у порядку, встановленому згідно з п. 7.7 та 7.8 цього Закону;

12) кошти або майно, які повертаються власнику корпоративних прав, емітованих юридичною особою, після повної та кінцевої ліквідації такої юридичної особи-емітента або після закінчення договору про спільну діяльність, але не вище, ніж номінальна вартість акцій (часток, паїв);

13) кошти або майно, що надходять у вигляді міжнародної технічної допомоги, яка надається іншими державами відповідно до міжнародних угод, що набрали чинності у встановленому законодавством порядку;

14) кошти, що надаються платнику податку – суб'єктові інноваційної діяльності спеціалізованими державними і комунальними інноваційними фінансово-кредитними установами відповідно до Закону України „Про інноваційну діяльність” та в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

15) вартість основних фондів, безоплатно отриманих платником податку з метою здійснення їх експлуатації у випадках, передбачених законодавством:

– якщо такі основні фонди отримані за рішенням органів центральної виконавчої влади;

– у разі отримання спеціалізованими експлуатуючими підприємствами об'єктів енергопостачання, газо- і теплозабезпечення, водопостачання, каналізаційних мереж відповідно до рішень місцевих органів виконавчої влади та виконавчих органів рад, прийнятих у межах їх повноважень;

– у разі отримання підприємствами комунальної власності об'єктів соціальної інфраструктури, зазначених у п. 5.4.9 ст. 5 цього Закону, що перебували на балансі інших підприємств та утримувалися за їх рахунок.

Основні фонди, що отримуються у випадках, передбачених цим підпунктом, приймаються на баланс за ринковою (оціночною) вартістю і з метою оподаткування не підлягають амортизації.

Порядок безоплатної передачі таких основних фондів установлюється Кабінетом Міністрів України.

16) кошти або майно, що надаються у вигляді безповоротної допомоги громадським організаціям інвалідів та підприємствам і організаціям, визначених у п. 7.12 ст. 7 Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств”.

3.4. Економічний зміст валових витрат та їх загальна структура

Визначення валових витрат і їх структура регламентовані ст. 5 Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств”. Згідно з цією статтею, **валові витрати виробництва та обігу** (далі – валові витрати) – це сума будь-яких витрат платника податку у грошовій, матеріальній або нематеріальній формах, що здійснюються як компенсація вартості товарів (робіт, послуг), які придбаваються (виготовляються) таким платником податку для їх подальшого використання у власній господарській діяльності.

До складу валових витрат належать:

1) суми будь-яких витрат, сплачених (нарахованих) протягом звітного періоду у зв'язку з підготовкою, організацією, веденням виробництва, продажем продукції (робіт, послуг) і охороною праці, в т. ч. витрати з придбання електричної енергії (включаючи реактивну), з урахуванням обмежень, установлених у п. 5.3 – 5.7 ст. 5 Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств”;

2) суми коштів або вартість товарів (робіт, послуг), добровільно перераховані (передані) протягом звітного року до Державного бюджету України або бюджетів місцевого самоврядування, до неприбуткових

організацій, визначених у п. 7.11 ст. 7 цього Закону, у розмірі, що становить не менше двох та не більше п'яти відсотків від оподаткованого прибутку попереднього звітного року, за винятком відрахувань, визначених у п. 5.6.2 ст. 5, та внесків, передбачених у п. 5.2.17 Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств”;

3) сума коштів, перерахованих підприємствами всеукраїнських об'єднань осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, на яких працює за основним місцем роботи не менш ніж 75 % таких осіб, для цих об'єднань з метою благодійної діяльності, але не більш ніж 10 % від оподаткованого прибутку попереднього звітного періоду;

4) суми внесених (нарахованих) податків, зборів (обов'язкових платежів), установлених Законом України „Про систему оподаткування” (крім тих, що прямо не визначені у переліку податків, зборів (обов'язкових платежів), зазначених у цьому Законі), зокрема акцизний збір та рентні платежі, а також збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну та теплову енергію;

5) плата за землю, що не використовується в сільськогосподарському виробничому обороті, для платників податку, основною діяльністю яких є виробництво сільськогосподарської продукції;

6) суми витрат, не віднесені до складу валових витрат минулих звітних податкових періодів у зв'язку з утратою, знищенням або зіпсуттям документів, установлених правилами податкового обліку, та підтверджених такими документами у звітному податковому періоді;

7) суми витрат, не враховані у минулих податкових періодах через допущення помилок та виявлених у звітному податковому періоді в розрахунку податкового зобов'язання;

8) суми безнадійної заборгованості в частині, що не була віднесена до валових витрат, якщо відповідні заходи щодо стягнення таких боргів не зумовили позитивного результату. Для банків та інших небанківських фінансових установ норми цього пункту діють з урахуванням норм ст. 12 Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств”;

9) суми витрат, пов'язаних із поліпшенням основних фондів у межах, установлених у п. 8.7.1 Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств”, та суми перевищення балансової вартості основних фондів і нематеріальних активів над вартістю їх продажу, визначені в порядку, встановленому в ст. 8 цього Закону;

10) суми витрат, пов'язаних із безоплатним наданням працівникам вугільної промисловості, непрацюючим пенсіонерам, які мають стаж роботи на підприємствах галузі не менш ніж 10 років на підземних роботах або не менш ніж 20 років на поверхні, інвалідам серед осіб, які під час роботи на цих підприємствах отримали каліцтво або професійні захворювання, а також сім'ям працівників вугільної промисловості, що загинули на виробництві, які отримують пенсію в разі втрати годувальника

та вугілля на побутові потреби за нормами, котрі встановлюються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

11) суми коштів, спрямованих уповноваженими банками до додаткового спеціального резерву страхування коштів пенсійного фонду банківського управління відповідно до Закону України „Про внесення змін до Закону України „Про проведення експерименту в житловому будівництві на базі холдингової компанії „Київміськбуд”;

12) суми коштів або вартість майна, добровільно перераховані (передані) для цільового використання з метою охорони культурної спадщини установам науки, освіти, культури, заповідникам, музеям-заповідникам, у розмірі, що становить не менше двох та не більше десяти відсотків від оподаткованого прибутку попереднього звітного періоду;

13) суми витрат, пов'язаних із підтвердженням відповідності продукції, систем якості, систем управління якістю, систем екологічного управління, персоналу встановленим вимогам відповідно до Закону України „Про підтвердження відповідності”;

14) суми витрат, пов'язаних із розвідкою (дорозвідкою) та облаштуванням нафтових та газових родовищ (за винятком витрат на спорудження будь-яких свердловин, що використовуються для розробки нафтових та газових родовищ, а також інших витрат, пов'язаних з придбанням (виготовленням) основних фондів, які підлягають амортизації на умовах ст. 8 Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств”);

15) суми коштів або вартість майна, добровільно перераховані (передані) організаціям роботодавців та їх об'єднанням, створеним відповідно до Закону України з цього питання, у вигляді вступних, членських і цільових внесків, але не більш ніж 0,2 відсотка до фонду оплати праці платника податку у розрахунку за звітний рік;

16) суми коштів або вартість майна, добровільно перераховані (передані) для цільового використання з метою виробництва національних фільмів (у тому числі анімаційних) та аудіовізуальних творів на користь резидентів, але не більш ніж 10 % від оподаткованого прибутку попереднього податкового періоду;

17) витрати платника податку на забезпечення найманих працівників спеціальним одягом, взуттям, обмундируванням, необхідних для виконання професійних обов'язків, а також продуктами спеціального харчування за переліком, установленим Кабінетом Міністрів України;

18) витрати, крім тих, що підлягають амортизації, пов'язані з науково-технічним забезпеченням господарської діяльності, на винахідництво і раціоналізацію господарських процесів, проведення дослідно-експериментальних та конструкторських робіт, виготовлення та дослідження моделей і зразків, пов'язаних з основною діяльністю платника податку, виплатою роялті та придбанням нематеріальних активів (крім тих, що підлягають амортизації) для їх використання в господарській діяльності

платника податку. Норми цього підpunkту стосуються витрат на зазначені заходи, незалежно від того, чи привели такі заходи до збільшення доходів платника податку;

19) витрати на придбання літератури для інформаційного забезпечення господарської діяльності платника податку, в т. ч. з питань законодавства, і передплату спеціалізованих періодичних видань, а також на проведення аудиту згідно з чинним законодавством, у т. ч. проведення добровільного аудиту за рішенням платника податку;

20) витрати платника податку, пов'язані з професійною підготовкою, навчанням, перепідготовкою або підвищенням кваліфікації осіб, які перебувають у трудових відносинах з таким платником податку; витрати на навчання та (або) професійну підготовку у вітчизняних вищих та професійно-технічних навчальних закладах інших осіб, які не перебувають з таким платником податку у трудових відносинах, але уклали з ним письмову угоду (договір, контракт) про взяті ними зобов'язання відпрацювати у платника податку після закінчення вищого та (або) професійно-технічного навчального закладу та отримання спеціальності (кваліфікації) не менше трьох років; витрати на організацію навчально-виробничої практики за профілем основної діяльності платника податку або в структурних підрозділах, що забезпечують його господарську діяльність, осіб, які навчаються у вищих та професійно-технічних навчальних закладах. Зазначені витрати включаються до валових витрат у розмірі до 3 відсотків від фонду оплати праці звітного періоду. Обов'язки з доведення зв'язку витрат на цілі, передбачені в цьому підpunkті, з основною діяльністю платника податку покладаються на такого платника податку. У разі виникнення розбіжностей між податковим органом та платником податку щодо зв'язку витрат на цілі, передбачені в цьому підpunkті, з основною діяльністю платника податку такі податкові органи зобов'язані звернутися до Міністерства України у справах науки і технологій, чий експертний висновок є підставою для прийняття рішення податковим органом. Оскарження рішень податкових органів, ухвалених на підставі експертних висновків Міністерства України у справах науки і технологій, провадить платники податку в загальному порядку;

21) інші витрати, пов'язані з господарською діяльністю підприємства.

До складу валових витрат не належать витрати на:

1) потреби, не пов'язані з веденням господарської діяльності:

– організацію та проведення прийомів, презентацій, свят, розваг і відпочинку, придбання та розповсюдження подарунків (крім благодійних внесків і пожертвувань неприбутковим організаціям, визначених у п. 7.11 Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств”, та витрат, пов'язаних із проведенням рекламної діяльності, які регулюються нормами п. 5.4.4 ст. 5). Обмеження частини другої цього підpunkту не стосуються платників податку, основною діяльністю яких є організація прийомів, презентацій і свят за замовленням та за рахунок інших осіб;

- придбання лотерей, участь в азартних іграх;
- фінансування особистих потреб фізичних осіб за винятком виплат, передбачених п. 5.6 і 5.7 ст. 5, та в інших випадках, передбачених нормами цього Закону.

2) придбання, будівництво, реконструкцію, модернізацію, ремонт та інші поліпшення основних фондів та витрати, пов'язані з видобутком корисних копалин, а також із придбанням нематеріальних активів, які підлягають амортизації, згідно із ст. 8 і 9 та п. 7.9.4 Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств”;

3) сплату податку на прибуток підприємств, податку на нерухомість, а також податків, установлених у п. 7.8, 10.2 і ст. 13 Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств”; сплату податку на додану вартість, зарахованого до ціни товарів (робіт, послуг), що придбаває платник податку для виробничого або невиробничого використання, сплату податків на доходи фізичних осіб, які відраховуються за рахунок сум виплат таких доходів згідно із Законом України „Про податок з доходів фізичних осіб”;

4) для платників податку на прибуток підприємств, не зареєстрованих як платники податку на додану вартість, валові витрати виробництва (обігу) містять суми податків на додану вартість, сплачених у складі ціни придбання товарів (робіт, послуг), вартість яких належить до валових витрат такого платника податку.

У разі, якщо платник податку на прибуток, зареєстрований як платник податку на додану вартість, одночасно здійснює операції з продажу товарів (робіт, послуг), що оподатковуються податком на додану вартість та звільнені від оподаткування або не є об'єктом оподаткування таким податком, податок на додану вартість, сплачений у складі витрат на придбання товарів (робіт, послуг), які відносяться до складу валових витрат, та основних фондів і нематеріальних активів, що підлягають амортизації, зараховується відповідно до валових витрат або балансова вартість відповідної групи основних фондів збільшується на суму, що не віднесена до складу податкового кредиту такого платника податку згідно із Законом України „Про податок на додану вартість”;

5) сплату вартості торгових патентів, яка враховується у зменшення податкових зобов'язань платника податку в порядку, передбаченому п. 16.3 Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств”;

6) сплату штрафів та/або неустойки чи пені за рішенням сторін договору або за рішенням відповідних державних органів, суду;

7) утримання органів управління об'єднань платників податку, в т. ч. утримання холдингових компаній, які є окремими юридичними особами.

Термін „холдингові компанії” слід розуміти як юридичні особи, які є власниками інших юридичних осіб або здійснюють контроль над такими юридичними особами як пов'язані особи, відповідно до п. 1.26 Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств”;

8) виплату емісійного доходу на користь емітента корпоративних прав;

9) виплату дивідендів;

10) виплату винагород або інших видів заохочень пов'язаним із таким платником податку фізичних чи юридичних осіб у разі, якщо немає документальних доказів, що таку виплату або заохочення було здійснено як компенсацію за фактично надану послугу (відпрацьований час). За наявності зазначених документальних доказів, віднесенню до складу валових витрат підлягають фактичні суми виплат (заохочень), але не більші, ніж суми, розраховані за звичайними цінами;

11) суми збитків платника податку, понесених у зв'язку з продажем товарів (робіт, послуг) або їх обміном за цінами, що нижчі за звичайні, для пов'язаних з таким платником податку осіб.

У разі, коли сума виплат (заохочень) або її частина для пов'язаних фізичних осіб не визнають валовими витратами, така сума (або її частина) є базою для нарахування внесків на соціальні заходи, передбачені п. 5.7 ст. 5 Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств”;

12) будь-які витрати, не підтверджені відповідними розрахунковими, платіжними та іншими документами, обов'язковість ведення і зберігання яких передбачена правилами ведення податкового обліку.

У разі втрати, знищення або зіпсуття зазначених документів платник податку має право письмово заявити про це податковому органу та вжити заходи, необхідні для поновлення таких документів. Письмова заява має бути надіслана до/або разом з поданням розрахунку податкових зобов'язань звітного періоду. Якщо платник податку не подасть у такий термін письмову заяву та не поновить зазначених документів до закінчення податкового періоду, що настає за звітним, непідтверджені відповідними документами витрати не визнаються валовими і на суму недосплаченого податку нараховується пеня у розмірі облікової ставки Національного банку України, збільшеної в 1,2 разу.

Якщо платник податку поновить зазначені документи в подальших періодах, підтверджені витрати (з урахуванням сплаченої пені) відносяться до валових витрат податкового періоду, на який припадає таке поновлення.

3.5. Облік доходів від продажу товарів, робіт, послуг

До доходів від продажу товарів (робіт, послуг) будівельних підприємств відносять вартість виконаних для замовників будівельно-монтажних робіт мінус непрямі податки або сума отриманої попередньої оплати без ПДВ, залежно від того, яка подія була першою. В разі виконання будівельно-монтажних робіт для бюджетних підприємств валовий дохід підрядних організацій виникає після погашення такими підприємствами заборгованості за виконані роботи („касовий метод”).

Первинними документами, на основі яких визначається дохід від продажу виконаних робіт в будівельних організаціях, є такі:

- довідка про вартість виконаних підрядних робіт (ф. № КБ-3);
- акт про вартість виконаних підрядних робіт (ф. № КБ-2в);
- виписка з рахунка в банку, в якій зазначена сума отриманої попередньої оплати за БМР.

Вищеназвані первинні документи узагальнюються в регістрах аналітичного і синтетичного обліку (відомість 5-Б, 16-Б, відомість до журналу №3, журнал-ордер №11 або відповідна машинограма).

На підприємствах інших галузей економіки України такими первинними документами і регістрами є акти виконаних робіт, рахунки, товарно-транспортні накладні тощо.

До доходів, пов'язаних з продажем товарів (робіт, послуг) будівельних підприємств, крім доходів від продажу будівельно-монтажних робіт, належать також вартість реалізованих покупцям виробничих запасів, наданих послуг будівельної техніки, автотранспорту, продукції допоміжних, підсобних виробництв мінус непрямі податки.

Первинними документами, на основі яких визначається валовий дохід від вищеназваного продажу, є акти виконаних робіт, накладні, рахунки тощо.

Аналітичний і синтетичний облік такого доходу ведеться в тих самих регістрах, що й облік валового доходу, отриманого від основної діяльності будівельних підприємств.

Валові доходи від продажу товарів (робіт, послуг) визначаються на основі таких бухгалтерських проведення:

– **перша подія – виконані роботи:**

Дт 36 Кт 70 – на вартість виконаних БМР разом з ПДВ
мінус

Дт 70 Кт 641 – на суму ПДВ у частині вартості виконаних БМР;

Дт 36 Кт 71 – на вартість реалізованих запасів, послуг на сторону, продукції допоміжних виробництв разом із ПДВ
мінус

Дт 71 Кт 641 – на суму ПДВ у частині реалізованих запасів, послуг на сторону, продукції допоміжних виробництв;

– **перша подія – попередня оплата:**

Дт 31 Кт 681 – на суму попередньої оплати разом із ПДВ
мінус

Дт 643 Кт 641 – на суму ПДВ у частині попередньої оплати.

На практиці з метою спрощення визначення суми валового доходу, пов'язаного з реалізацією товарів, робіт, послуг, такий дохід визначається таким чином: кредитовий оборот за рахунком 70 – ПДВ у частині цього обороту + кредитовий оборот за рахунком 71 у частині реалізованих запасів – ПДВ + коригування субрахунка 681 „Розрахунки за авансами одержаними” на кінець і початок кварталу – ПДВ, якщо таке коригування є

додатним. При від'ємному значенні коригування зменшується валовий дохід від реалізації.

Якщо підприємство здійснює продаж товарів (робіт, послуг), які не є об'єктом оподаткування ПДВ, то валовий дохід відображається в податковій звітності разом із цим податком. Вищеназвані валові доходи, пов'язані з продажем товарів (робіт, послуг), узагальнюються в окремому рядку 01.1 декларації з податку на прибуток підприємства. Порядок заповнення цього рядка регламентується ст. 4.1.1 Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств”.

Наприклад. Протягом кварталу БМУ „Промбуд” виконало будівельно-монтажні роботи загальною вартістю 120 тис. грн. За цей період було реалізовано матеріалів вартістю 9 тис. грн. Залишок авансу замовників на початок кварталу становив 6 тис. грн. із ПДВ. За звітний період не було погашено суму попередньої оплати виконаними роботами, а лише отримано додаткову суму такої оплати – 6 тис. грн., у т. ч. ПДВ. Скласти бухгалтерські проведення і визначити валовий дохід.

Розв'язання:

Дт 36 Кт 70 – 120 тис. грн.,

Дт 70 Кт 641 – 20 тис. грн.,

Дт 36 Кт 71 – 9 тис. грн.,

Дт 71 Кт 641 – 1,5 тис. грн.,

Дт 31 Кт 681 – 6 тис. грн.,

Дт 643 Кт 641 – 1 тис. грн.

Валовий дохід = $120 - 20 + 9 - 1,5 + ((6 + 6) - 2 - (6 - 1)) = 112,5$ тис. грн.

3.6. Облік доходів за довготерміновими договорами, контрактами

Термін „довготерміновий договір (контракт)” слід розуміти як будь-який договір на виготовлення, будівництво, установлення або монтаж матеріальних цінностей, що належать до основних фондів замовника або складових частин таких основних фондів, а також на створення нематеріальних активів, пов'язаних із таким виготовленням, будівництвом, установленням або монтажем (послуг типу „інжиніринг”, науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт та розробок), за умови, якщо такий контракт не планується завершити раніше, ніж через 9 місяців з моменту здійснення перших витрат або отримання авансу (передоплати).

Оподаткування підприємств за довготерміновими контрактами має такі особливості:

– валовими витратами при укладанні такого контракту є фактичні витрати підприємства, яке воно здійснило при будівництві, виготовленні основних засобів, нематеріальних активів, проведення науково-дослідних робіт;

– валові доходи визначаються множенням валових витрат на оціночний коефіцієнт рентабельності, поданий у договірній ціні контракту.

Виконавець самостійно визначає доходи і витрати, нараховані (понесені) протягом звітного періоду у зв'язку з виконанням довготермінового договору (контракту), використовуючи оціночний коефіцієнт виконання такого контракту.

Оціночний коефіцієнт виконання довготермінового договору (контракту) визначається як співвідношення суми фактичних витрат звітного періоду до суми загальних витрат, що планує виконавець при виконанні цього контракту.

Дохід виконавців у звітному періоді дорівнює добутку договірної ціни довготермінового договору (контракту) мінус ПДВ на оціночний коефіцієнт виконання цього контракту.

Витрати виконавця у звітному періоді визначаються на рівні фактично оплачених (нарахованих) витрат, пов'язаних із виконанням довготермінового договору (контракту) в такому звітному періоді.

Витрати і доходи, понесені (нараховані) виконавцем довготермінового договору (контракту) протягом звітного періоду, передбачаються у валових витрат або валових доходах такого виконавця за результатами такого періоду.

Після завершення довготермінового договору (контракту) виконавець здійснює перерахунок сум податкових зобов'язань, що він попередньо зазначив за результатами кожного податкового періоду протягом терміну виконання такого довготермінового договору (контракту), встановлюючи фактичний коефіцієнт виконання довготермінового договору (контракту) як співвідношення витрат відповідних попередніх звітних періодів до фактичних загальних витрат, понесених (нарахованих) виконавцем при виконанні цього договору (контракту), та дохід таких періодів як добуток кінцевої договірної ціни об'єкта довготермінового договору (контракту) на фактичний коефіцієнт виконання цього договору (контракту).

Якщо за результатами перерахунку з'ясується, що платник податку завищив або занижив суму податкових зобов'язань, розраховану за наслідками будь-якого попереднього податкового періоду протягом виконання довготермінового договору (контракту), зазначене завищення або заниження враховується відповідно у зменшенні або збільшенні валового доходу такого платника податку в податковому періоді завершення довготермінового договору (контракту) із застосуванням до суми визначеної різниці відсотка, що дорівнює 120 % від ставки Національного банку України, яка діяла на момент здійснення такого перерахунку, за термін дії такої переплати чи недоплати.

При цьому відлік терміну позовної давності починається з податкового періоду, в якому завершується довготерміновий договір (контракт).

Податкові звіти щодо результатів діяльності виконавця довготермінового договору (контракту) за результатами кожного податкового періоду надаються податковому органу за формою, встановленою центральним податковим органом.

Якщо об'єкт довготермінового контракту належить до основних фондів замовника, останній збільшує балансову вартість відповідної групи основних фондів на суму коштів, матеріальних або нематеріальних активів, що підлягають амортизації, які надані виконавцю у вигляді авансів (передоплати) або вартості об'єкта довготермінового договору (контракту) чи його частини, що передані на баланс замовника.

Якщо об'єкт довготермінового контракту (контракту) не належить до основних фондів замовника, останній збільшує валові витрати звітного періоду на суму коштів, матеріальних або нематеріальних активів, наданих виконавцю у вигляді авансів (передоплати) або вартості об'єкта довготермінового договору (контракту) чи його частини, переданих на баланс замовника в такому звітному періоді.

Наприклад. Витрати на будівництво замовленого об'єкта за кошторисом визначені в сумі 120 тис. грн. За звітний квартал фактично проведено витрат на 24 тис. грн. (Дт 90 Кт 23). Отже, оціночний коефіцієнт визначення валових доходів у звітному кварталі дорівнює: $24 / 120 = 0,2$.

Вартість об'єкта, який буде збудовано і передано замовнику за контрактом, становить 160 тис. грн. Таким чином, у валові доходи звітного кварталу слід зарахувати $(160 \times 0,2) = 32$ тис. грн. До декларації про прибуток підприємства додається додаток К2 „Доходи та витрати, пов'язані з виконанням довготермінових договорів”.

Для переходу на оподаткування за договірними контрактами підприємства подають у місцеві органи ДПА заяву, в якій вказується, які об'єкти будуть оподатковуватись за окремою схемою (як довготермінові контракти). Ця заява подається на основі наказу по підприємству про переведення оподаткування будівництва об'єкта на оподаткування за довготерміновими контрактами.

При здаванні декларації про прибуток, підприємства, які здійснювали оподаткування об'єктів за довготерміновими контрактами, складають спеціальний розрахунок за формами 1ДДЗ, 2ДДЗ, 3ДДЗ відповідно до Порядку № 275, в якому описується порядок визначення валового доходу і валових витрат від виконання довготермінових контрактів.

Оподаткування будівництва об'єктів за довготерміновими контрактами є вигідним для підприємства за умови отримання останнім значних сум попередньої оплати від замовників.

Валові доходи від виконання довготермінових контрактів відображаються в декларації в рядку 01.3, а валові витрати – в рядку 04.7.

Крім цього, валові доходи розшифровується в додатку К2, який складається щоквартально.

При визначенні валового доходу від виконання довготермінових контрактів сума за бухгалтерським проведенням Дт 36 Кт 70 мінус ПДВ не береться до уваги.

Наприклад. У звітному періоді БМУ „Промбуд” понесло витрати з будівництва об’єкта в сумі 20 тис. грн. Виконання робіт з будівництва цього об’єкта було оформлене актом. Договірна ціна цього виконання становила 30 тис. грн., у т. ч. ПДВ. У звітному періоді будівельна організація отримала від замовника грошові кошти в сумі 60 тис. грн. Загальна договірна ціна об’єкта дорівнює 600 тис. грн., у т. ч. ПДВ, загальні кошторисні витрати – 400 тис. грн.

Розв’язання. Податкові зобов’язання при оподаткуванні на звичайних умовах = кредитний оборот за рахунком 70 – ПДВ + незакритий аванс виконаними роботами – ПДВ.

Дт 90 Кт 23 – 20 тис. грн.,

Дт 79 Кт 90 – 20 тис. грн.,

Дт 36 Кт 70 – 30 тис. грн.,

Дт 70 Кт 641 – 5 тис. грн.,

Дт 31 Кт 681 – 30 тис. грн.,

Дт 643 Кт 641 – 5 тис. грн.,

Дт 31 Кт 36 – 30 тис. грн.,

Дт 70 Кт 79 – 25 тис. грн.

Податкове зобов’язання з податку на прибуток при звичайній системі оподаткування = $(25 \text{ (рах. 70 – ПДВ)} + 25 \text{ (попередня оплата – ПДВ)} - 20 \text{ (факт. витрати)}) \times 0,25 = 7,5 \text{ тис. грн.}$

Податкове зобов’язання при оподаткуванні об’єкта за довготерміновими контрактами дорівнює:

$(600 - 100) \times 20 / 400 = 500 \times 0,05 = 25 \text{ тис. грн.}$

$(25 \text{ тис. грн.} - 20 \text{ тис. грн.}) \times 0,25 = 1,25 \text{ тис. грн.}$

3.7.Облік доходів від операцій із цінними паперами, фондовими і товарними деривативами

Облік операцій із цінними паперами регламентується нормами п. 7.6 Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств”, які передбачають, що:

– окремий податковий облік ведеться відповідно до окремих видів цінних паперів. Фінансовий результат визначається також окремо на кожний вид цінних паперів (п. 7.6.1 цього Закону);

– валовий дохід містить додатний фінансовий результат на окремий вид цінних паперів. Від’ємний фінансовий результат переноситься у зменшення фінансових результатів від операцій із цим видом цінних паперів майбутніх звітних періодів (пп. 7.6.1 і 7.6.2 цього Закону);

– даний пункт **не регулює** операції з емісії цінних паперів та їх зворотного викупу (погашення) (пп. 7.6.1 цього Закону).

Для ведення окремого обліку цінні папери групуються за типами (видами). При цьому акції обліковуються разом з корпоративними правами, які не виражені у вигляді цінних паперів. З урахуванням ст. 3 Закону України „Про цінні папери та фондовий ринок” і п. 7.6 Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств” можна виділити **7 основних груп цінних паперів**: акції та інші корпоративні права, облігації, векселі, деривативи, іпотечні сертифікати, сертифікати фондів операцій з нерухомістю та інші цінні папери.

Фінансовий результат за кожним видом цінних паперів (групою) визначається як різниця між доходами і витратами, зменшена на від’ємний фінансовий результат на цей вид цінних паперів на початок періоду.

Слід відзначити, що для визначення фінансового результату береться від’ємний фінансовий результат **на початок звітнього періоду**, який протягом року буде незмінним для всіх податкових періодів. Так, для розрахунку фінансового результату за I квартал, півріччя, три квартали і рік використовується від’ємний фінансовий результат, наявний на 31 грудня попереднього року.

При цьому отримані додатні фінансові результати на один вид цінних паперів не зменшуються на від’ємні фінансові результати за іншими їх видами. Тобто в ряд. 01.4 додатка відображається сума тільки додатних значень рядків 1-7 додатка КЗ.

Терміни „доходи” і „витрати” в п. 7.6 Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств” визначаються таким чином:

– **доходи** – це сума грошових коштів або вартість майна, отримана (нарахована) платником податків від продажу, обміну або інших способів відчуження цінних паперів і деривативів (пп. 7.6.4 цього Закону);

– **витрати** – це сума грошових коштів або вартість майна, сплачена (нарахована) платником податків продавцеві цінних паперів і деривативів як компенсація їх вартості (п. 7.6.3 цього Закону).

У разі продажу цінних паперів нижче за номінальну вартість підприємства зазнають збитків які є валовими витратами.

ПРИКЛАД 1.

Підприємство „А” у II кварталі 2009 р. здійснило кілька операцій із цінними паперами:

- придбало акції ВАТ „Б” на загальну суму 300 000 грн.;
- здійснило внесок до статутного фонду ТОВ „В” у сумі 65 000 грн.;
- реалізувало частину акцій ВАТ „Б” та акції ВАТ „Г” на суму 425000 грн.

На початок 2009 р. у підприємства А є від’ємний фінансовий результат у розмірі 140 000 грн. (сума, раніше сплачена за акції ВАТ „Г” і

відображена в ряд. 1 додатка КЗ до декларації за 2008 рік). У I кварталі операцій із цінними паперами підприємство не здійснювало.

У цьому випадку в окремому податковому обліку будуть відображені:

- доходи – 425 000 грн. (ряд. 1.1, дод. КЗ);
- витрати – 365 000 грн. (ряд. 1.2, дод. КЗ);
- від’ємний фінансовий результат попереднього звітного року 140 000 грн. (ряд. 1.3, дод. КЗ).

Таким чином, фінансовий результат за акціями та іншими корпоративними правами в сумі дорівнює 80 тис. грн. (425 000 – 365 000 – 140 000), що відображається в рядку 1 додатка КЗ зі знаком „мінус”.

ПРИКЛАД 2.

Продовжимо приклад 1. У II кварталі 2009 р. підприємство „А” також здійснило операції з векселями:

- придбало вексель № 1 за 550 000 грн.;
- реалізувало вексель № 1 з дисконтом за 520 000 грн.;
- реалізувало вексель № 2 за 135 000 грн.

Від’ємний фінансовий результат на початок 2009 р. становив 45 000 грн. і був перенесений у рядок 3.3 додатка з рядка 3 додатка КЗ до декларації за 2008 рік.

Фінансовий результат відповідно до векселів буде додатним: 60 000 грн. (520 000 + 135 000 – 550 000 – 45 000). Його слід відобразити в рядку 3 додатка КЗ, а також перенести в ряд. 01.4 і передбачити у валовому доході.

ПРИКЛАД 3.

На 01.01.09 р. у підприємства є від’ємний фінансовий результат за операціями з векселями в розмірі 175 000 грн. У I кварталі операції із цінними паперами підприємство не проводило, а у II кварталі такі операції були здійснені (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Операції підприємства з цінними паперами

№ з/п	Зміст операції	Бухгалтерський облік			Окремий податковий облік	
		Дт	Кт	Сума	Дохід	Витрати
1	2	3	4	5	6	7
1.	Отримані акції ВАТ „А”	141	685	110 000	–	110 000 (акції)
2.	Здійснений внесок до статутного фонду ТОВ „Б”	141	685	78 000	–	78 000 (акції)
3.	Продані акції ВАТ „А”	377	741	119 000	119 000 (акції)	–
4.	Відображена собівартість проданих акцій ВАТ „А”	971	141	110 000	–	–
5.	Отриманий вексель № 1 від покупця	341	361	760 000	–	760 000 (векселі)

Продовж. табл. 3.1

1	2	3	4	5	6	7
6.	Виписаний вексель № 2 продавцеві	631	621	700 000	–	–
7.	Придбаний вексель № 3	352	685	980 000	–	980 000 (векселі)
8.	Придбаний вексель № 4	352	685	810 000	–	810 000 (векселі)
9.	Проданий вексель № 3	377	741	900 000	900 000 (векселі)	–
10.	Відображена собівартість векселя № 3	971	352	980 000	–	–
11.	Пред'явлений вексель № 4 до погашення	377	741	1 150 000	1 150 000 (векселі)	–
12.	Відображена собівартість векселя № 4	971	352	810 000	–	–
13.	Отримані грошові кошти на погашення векселя № 4	311	377	1 150 000	–	–
14.	Погашений вексель № 2	621	311	700 000	–	–
15.	Отримані грошові кошти на погашення векселя № 1	311	341	760 000	760 000 (векселі)	–
16.	Отримано 600 облігацій ВАТ „В” по 900 грн. кожна (600 x 900)	143	685	540 000	–	540 000 (облігації)
17.	Продано 300 облігацій ВАТ „В” за ціною 1000 грн./од. (300 x 1000)	377	741	300 000	300 000 (облігації)	–
18.	Відображена собівартість облігації ВАТ „В” (300 x 900)	971	143	270 000	–	–

На підставі даних прикладу заповнимо додаток КЗ до ряд. 01.4 декларації за півріччя.

Таблиця 3.2

Розрахунок фінансових результатів операцій з цінними паперами та деривативами (тис. грн.)

Показники	Код рядка	Сума
1	2	3
Прибуток від операцій із цінними паперами, фондовими та товарними деривативами, у тому числі: (сума додатних значень рядків 1, 2, 3, 4, 5)	01.4	85,0
Прибуток (+) або збиток (–) від операцій з акціями та іншими, ніж цінні папери, корпоративними правами, у тому числі: (1.1 – 1.2 – 1.3)	1	–69,0
доходи звітного періоду	1.1	119,0
витрати звітного періоду (110 + 78)	1.2	188,0
від’ємний фінансовий результат попереднього звітного року	1.3	–
Прибуток (+) або збиток (–) від операцій з облігаціями, у тому числі: (2.1 – 2.2 – 2.3)	2	–240,0
доходи звітного періоду	2.1	300,0
витрати звітного періоду	2.2	540,0
від’ємний фінансовий результат попереднього звітного року	2.3	–

1	2	3
Прибуток (+) або збиток (-) від операцій із векселями, у тому числі: (3.1 – 3.2 – 3.3)	3	+85,0
доходи звітного періоду (900 + 1150 + 760)	3.1	2810,0
витрати звітного періоду (760 + 980 + 810)	3.2	2550,0
від'ємний фінансовий результат попереднього звітного року	3.3	-175,0
Прибуток (+) або збиток (-) від операцій з деривативами, у тому числі: (4.1 – 4.2 – 4.3)	4	–
доходи звітного періоду	4.1	–
витрати звітного періоду	4.2	–
від'ємний фінансовий результат попереднього звітного року	4.3	–
Прибуток (+) або збиток (-) від операцій з іпотечними сертифікатами (іпотечними сертифікатами участі та іпотечними сертифікатами з фіксованою дохідністю), у тому числі: (5.1 – 5.2 – 5.3)	5	–
доходи звітного періоду	5.1	–
витрати звітного періоду	5.2	–
від'ємний фінансовий результат попереднього звітного року	5.3	–
Прибуток (+) або збиток (-) від операцій із сертифікатами фондів операцій з нерухомістю, у тому числі: (6.1 – 6.2 – 6.3)	6	–
доходи звітного періоду	6.1	–
витрати звітного періоду	6.2	–
від'ємний фінансовий результат попереднього звітного року	6.3	–
Прибуток (+) або збиток (-) від операцій з іншими цінними паперами, у тому числі: (5.1 – 5.2 – 5.3)	5	–
доходи звітного періоду	5.1	–
витрати звітного періоду	5.2	–
від'ємний фінансовий результат попереднього звітного року	5.3	–

Підсумовуючи вищесказане, можна зробити висновок, що валовими доходами від реалізації цінних паперів є прибуток від цієї реалізації, а валовими витратами – збиток.

3.8. Облік доходів від регулювання сумнівної заборгованості, безповоротної та поворотної фінансової допомоги

Облік доходів і витрат від урегулювання сумнівної безнадійної заборгованості регламентується ст. 12 Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств”. Відповідно до цієї статті підприємство має право збільшувати валові витрати звітного періоду в разі, якщо замовник не здійснює погашення заборгованості за товари, роботи, послуги протягом установленого терміну згідно з договором і подана відповідна заява до арбітражного суду на такого замовника. Валові витрати можна збільшувати також, якщо на замовника, який має здійснити розрахунок за виконані роботи, послуги відкрита справа про його банкрутство та здійснюється стягнення заставного майна. Валові витрати збільшують і в

разі, коли затримка компенсації за роботи, послуги перевищує 90 календарних днів та підприємство отримує від покупця згоду про визначення раніше надісланої йому претензії в порядку досудового врегулювання спору або не отримує відповіді на таку претензію протягом терміну, визначеного законодавством; за поданням продавця нотаріус вчинив виконавчий напис про стягнення заборгованості покупця або стягнення заставного майна, крім податкового боргу.

Збільшення валових витрат із вищезазначених причин відображається в окремому додатку К4 декларації, який складається до рядка 23 декларації щодо збільшення валових витрат.

У бухгалтерському обліку такі валові витрати на рахунках відображення не знаходять. Підставою для віднесення до валових витрат є лише позовні заяви до арбітражного суду покупців і документ з виконавчим надписом нотаріуса.

Після задоволення претензії підприємства через рішення арбітражного суду отримання компенсації від покупців за раніше реалізовані товари, роботи, послуги в підприємства виникають валові доходи, які в бухгалтерському обліку відображаються записами: Дт 30, 31, 20, 22, 28 Кт 36 – на суму заборгованості від покупців і Дт 30, 31 Кт 71 – на суму отриманих штрафних санкцій від покупців за рішенням суду або добровільним рішенням покупця на основі претензії.

Збільшення валових доходів відображається в додатку К4 і переноситься із нього в декларацію в рядок 02.3. Пеня, отримана в зв'язку з урегулюванням заборгованості, відображається окремою позицією в додатку К4 і переноситься в декларацію. Додаток К4 складають щоквартально до декларації та подають у разі наявності такого врегулювання заборгованості.

У підприємств виникають валові витрати в разі виникнення заборгованості, за якою минув термін позовної давності (3 роки). Сума цієї заборгованості разом із ПДВ передбачається у валових витратах на основі бухгалтерського запису Дт 94, 97 Кт 36, 37. Сума протермінованої кредиторської заборгованості, тобто такої, за якою минули терміни позовної давності, є валовим доходом підприємства в повній її сумі, в т. ч. ПДВ (Дт 63, 68 Кт 71, 74).

Протермінована кредиторська заборгованість належить до безповоротної фінансової допомоги в податковому обліку. Така фінансова допомога визначається на основі бухгалтерських записів Дт 30, 31 Кт 71.

Поворотна фінансова допомога в разі її отримання від фізичних осіб, учасників, нерезидентів або підприємств, які оподатковуються за спрощеною системою, відноситься до валового доходу в періоді її отримання і до валових витрат при поверненні такої заборгованості.

При отриманні поворотної фінансової допомоги від підприємств, які оподатковуються на загальних підставах, тобто сплачують ПДВ і податок на прибуток, сума такої допомоги не вважається валовим доходом

підприємства при її отриманні та валовими витратами при її погашенні. Така допомога може відображатися записами: Дт 30, 31 Кт 685, Дт 685 Кт 30, 31 (повернута допомога).

3.9. Облік доходів від операцій з основними фондами та нематеріальними активами

Термін „основні фонди” в податковому обліку слід розуміти як матеріальні цінності, що призначає платник податку для використання в його господарській діяльності протягом періоду, який перевищує 365 календарних днів із дати введення в експлуатацію таких матеріальних цінностей, та вартість яких перевищує 1000 гривень і поступово зменшується через фізичний або моральний знос.

Виведення з експлуатації основних фондів будь-якої групи здійснюється на підставі наказу керівника платника податку або в разі їх примусового відчуження чи конфіскації згідно із законом.

Проведення будь-яких робіт, пов'язаних із поліпшенням основних фондів, без наявності вказаних вище документів не є свідченням про виведення таких основних фондів із експлуатації.

У разі виведення з експлуатації окремих об'єктів основних фондів групи 1 у зв'язку з їх продажем балансова вартість групи 1 зменшується на суму балансової вартості такого об'єкта.

Сума перевищення виручки від продажу над балансовою вартістю окремих об'єктів основних фондів групи 1 та нематеріальних активів відноситься до валових доходів платника податку, а сума перевищення балансової вартості над виручкою від такого продажу – до валових витрат платника податку.

У разі виведення з експлуатації основних фондів груп 2, 3 і 4 у зв'язку з їх продажем балансова вартість групи зменшується на суму вартості продажу таких основних фондів (вартості продукції, робіт, послуг, отриманих платником податку в межах бартерних (товарообмінних) операцій). Якщо сума вартості основних фондів дорівнює або перевищує балансову вартість відповідної групи, її балансова вартість прирівнюється до нуля, а сума перевищення відноситься до валового доходу платника податку відповідного періоду.

До доходів від операцій з основними фондами і нематеріальними активами належать:

- прибуток від реалізації основних засобів виробничого призначення 1-ї групи;
- перевищення продажної вартості основних засобів 2, 3, 4 груп мінус ПДВ над їх залишковою вартістю на початок звітного періоду;
- продажна вартість основних фондів і нематеріальних активів невиробничого призначення мінус ПДВ.

Наприклад. БМУ „Промбуд” реалізувало у звітному періоді складське приміщення за 60 тис. грн., у т. ч. ПДВ, залишкова вартість якого 10 тис. грн., сума зносу – 40 тис. грн.

Валовий дохід = 60 – 10 – 10 = 40 тис. грн.

Дт 36 Кт 71 – 60 тис. грн.;

Дт 71 Кт 641 – 10 тис. грн.;

Дт 28 Кт 10 – 10 тис. грн.;

Дт 94 Кт 28 – 10 тис. грн.;

Дт 13 Кт 10 – 40 тис. грн.;

Дт 71 Кт 79 – 50 тис. грн.;

Дт 79 Кт 94 – 10 тис. грн.

При реалізації основних засобів 1-ї групи валовий дохід збігається з прибутком, визначеним за даними бухгалтерського обліку на рахунку 79. При реалізації основних засобів 2, 3 і 4 груп валовий дохід не збігається з даними бухгалтерського обліку з реалізації таких основних засобів. При реалізації основних засобів невиробничого призначення валовим доходом є кредитовий оборот за рахунком 71 мінус ПДВ, тобто Дт 36 Кт 71, Дт 71 Кт 641.

До 01.01.2003 р. валові доходи від реалізації основних засобів відображаються в окремому додатку до декларації. В чинній декларації такі доходи відображаються в складі інших доходів у рядку 01.6.

3.10. Облік інших доходів підприємства

Інші валові доходи підприємства відображаються в рядку 01.6 декларації. До таких доходів належать доходи від операцій з надання фінансових послуг, торгівлі валютними цінностями, борговими вимогами та зобов'язаннями; операції за розрахунками в іноземній валюті, у вигляді позитивних курсових різниць, операцій із пов'язаними особами, основними засобами і нематеріальними активами, доходів від спільної діяльності, доходів у вигляді поворотної та безповоротної фінансової допомоги тощо.

Доходи, отримані (нараховані) платником податку в іноземній валюті у зв'язку з продажем товарів (робіт, послуг) протягом звітного періоду, перераховуються в гривні за офіційним валютним (обмінним) курсом Національного банку України, що діяв на дату отримання (нарахування) таких доходів, і не підлягають перерахуванню у зв'язку зі зміною обмінного курсу гривні протягом такого звітного періоду. До валових доходів, пов'язаних із валютними операціями, належить позитивна курсова різниця на валютному рахунку, у валютній касі, за валютними кредитами, а також ціна реалізації іноземної валюти. Такі валові доходи відображаються в бухгалтерському обліку такими бухгалтерськими

проведеннями: Дт 302, 312, 502, 504, 506, 602, 604 Кт 714, 744; Дт 311 Кт 711.

Доходами від спільної діяльності є доходи, отримані у вигляді дивідендів, від нерезидентів, відсотки за позиками, роялті, володіння борговими вимогами, доходи від операцій лізингу (оренди). В бухгалтерському обліку такі доходи відображаються:

Дт 31 Кт 73 – на суму отриманих дивідендів, роялті, відсотків;

Дт 36, 37 Кт 713 – отримані доходи від операцій, пов'язаних з оперативною орендою.

Доходи від фінансової оренди відображаються записом: Дт 36 Кт 73.

Синтетичний облік таких доходів ведеться в журналі № 6, журналі-ордері № 11 або машинограмі, яка їх заміняє.

3.11. Облік витрат, пов'язаних із підготовкою, організацією та веденням виробництва

До валових витрат, пов'язаних із придбанням товарів (робіт, послуг) будівельних підприємств, належать вартість придбаних виробничих запасів, МШП, товарів від постачальників, підзвітних осіб та інших кредиторів (мінус ПДВ або разом із ПДВ, залежно від того, чи є платником ПДВ таке підприємство).

Первинними документами, на основі яких визначається сума вищеназаних валових витрат, є накладні, товарно-транспортні накладні та інші. Слід зазначити, що валові витрати містять вартість придбаних матеріальних цінностей, а не використаних, як у бухгалтерському обліку. Такі витрати в податковому обліку визначаються на основі таких бухгалтерських проведення: Дт 20, 22, 28 Кт 63, 372, 685 тощо. Безкоштовне отримання матеріальних цінностей, оприбуткування цінностей від ліквідації необоротних активів, а також придбання вищенаведених цінностей невиробничого характеру до валових витрат не належать.

Витрати, пов'язані з придбанням запасів, підлягають коригуванню відповідно до вимог п. 5.9 Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств” шляхом розрахунку приросту (убутку) балансової вартості запасів на складах, у незавершеному виробництві та залишках готової продукції (табл. 1, дод. К1/1).

Валові витрати, пов'язані з отриманням послуг виробничого призначення, визначаються на основі рахунків, рахунків-фактур, актів виконаних робіт підприємств, які надали такі послуги. В синтетичному обліку ці витрати відображаються такими бухгалтерськими проведеннями: Дт 23, 91, 92, 93 Кт 63, 685, 31 та ін.

До таких послуг належать послуги банку за касове обслуговування, вартість робіт, виконаними субпідрядними організаціями, послуги зв'язку, інші послуги виробничого характеру.

Витрати пов'язані з придбанням товарів (робіт, послуг) відображаються в декларації з податку на прибуток в рядку 04.1, а в синтетичному обліку таким бухгалтерським проведенням: Дт 28 Кт 63, 372 та ін.

До валових витрат платника податку належать витрати на оплату праці фізичних осіб, які перебувають у трудових відносинах з таким платником податку (далі – працівники), котрі містять витрати на виплату основної та додаткової заробітної плати й інших видів заохочень і виплат, відповідно до тарифних ставок, у вигляді премій, заохочень, відшкодувань вартості товарів (робіт, послуг), витрати на виплату авторських винагород та виплат за виконання робіт (послуг), згідно з договорами цивільно-правового характеру, будь-які інші виплати в грошовій або натуральній формах, установлені за домовленістю сторін (крім сум матеріальної допомоги, які звільняються від оподаткування згідно з нормами закону, що регулює питання оподаткування доходів фізичних осіб).

До валових витрат платника податку належать суми збору на обов'язкове державне пенсійне страхування та внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, нараховані на виплати, пов'язані з валовими витратами на оплату праці.

Первинними документами, на основі яких визначається сума валових витрат будівельного підприємства на оплату праці, є такі: таблиці, таблиці-розрахунки, наряди, акордні наряди, листки на доплату та ін. На основі цих документів в реєстрах бухгалтерського обліку складається кореспонденція рахунків: Дт 23, 91, 92, 93 Кт 66.

Сума відрахувань на соціальні заходи, передбачені у валових витратах, визначається на основі даних розробної таблиці № 2, машинограми аналітичного обліку за рахунком 65 „Розрахунки за страхуванням” (Дт 23, 91, 92, 93 Кт 65).

До 01.01.2003р. до відносилися витрати на придбання виробничих запасів та товарів, отримання послуг виробничого призначення для ведення господарської діяльності; витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи, податки і збори, обов'язкові платежі, джерелом покриття яких є витрати підприємства (собівартість продукції та витрати періоду), інші валові витрати.

Після 1.01.2003 р. витрати, пов'язані з підготовкою, організацією і веденням виробництва, не узагальнюються в окремих додатках, а відображаються безпосередньо в декларації про прибуток підприємства. Винятком є суми нарахування податків і зборів, які перед віднесенням їх до декларації спочатку відображаються в додатку Р1 до неї.

У бухгалтерському обліку для визначення суми валових витрат, пов'язаних з оплатою праці, беруть до уваги такі бухгалтерські записи: Дт 23, 91, 93, 94 (не в повній сумі) Кт 66.

Для визначення суми витрат на оплату праці за бухгалтерським записом Дт 94 Кт 66 слід здійснювати спеціальну вибірку. До валових

витрат належать лише 50 % від заробітної плати працівників невиробничої сфери, матеріальна допомога понад межі прожиткового мінімуму, яка обкладається податком з доходів фізичних осіб.

Для визначення суми валових витрат, пов'язаних з відрахуваннями на соціальні заходи, і заповнення відповідного рядка декларації беруть до уваги суми, відображені такими бухгалтерськими записами: Дт 23, 91, 92, 93, 94 (не в повній сумі) Кт 65.

Сума відрахувань, відображена записом Дт 94 Кт 65, яка відноситься до валових витрат, передбачає проведення аналогічної вибірки, як і в попередньому разі з витратами на оплату праці.

До податків, зборів, обов'язкових платежів, передбачених у валових витратах, належать такі податки і збори:

- комунальний податок Дт 23, 91, 92, 93 Кт 641;
- плата за землю Дт 23, 91, 92, 93 Кт 641;
- податок із власників транспортних засобів Дт 23, 91, 92, 93 Кт 641;
- державне мито Дт 92 Кт 641;
- мито Дт 92 Кт 641;
- збір за забруднення навколишнього природного середовища Дт 91 Кт 642;
- збір за спеціальне використання природних ресурсів Дт 23, 91, 92, 93 Кт 642;
- збір на обов'язкове соціальне страхування у зв'язку з продажем іноземної валюти, легкових автомобілів, ювелірних виробів, послугами стільникового зв'язку Дт 92, 93, 94 Кт 65.

До інших валових витрат насамперед відносять витрати на службові відрядження працівників. Їх можна відносити до валових витрат лише за умови, якщо відрядження безпосередньо пов'язані з господарською діяльністю і укладено договори, контракти, угоди з підприємствами, які проставляли позначки в посвідченні осіб про відрядження.

Витрати на відрядження працівників відносяться до валових лише в сумах, підтверджених відповідними первинними документами (посвідчення про відрядження з відповідними позначками для нарахування добових, проїзні квитки, рахунки з готелів, гуртожитків за проживання, квитанції за постіль у вагонах, чеки магазинів та інших установ, які підтверджують придбання підзвітною особою певних товарно-матеріальних цінностей, послуг виробничого призначення).

Витрати на службові відрядження, які відносяться до валових, у податковому обліку відображаються записом: Дт 91, 92, 92 Кт 372.

Суми за бухгалтерськими записами Дт 20, 22, 28 Кт 372 належать не до інших валових витрат, а до витрат, пов'язаних із придбанням виробничих запасів, відображених у декларації в рядку 04.1.

3.12. Порядок розрахунку приросту (убутку) балансової вартості товарів, сировини, МШП, матеріалів на складах, у незавершеному виробництві та готовій продукції

Придбані сировина, матеріали, МШП, товари для невиробничого потреб ураховують при коригуванні їх балансової вартості (табл. 1, дод. К1/1).

У п. 5.9 Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств” зазначено, що придбані запаси, а також їх питома вага в залишках незавершеного виробництва і готової продукції підлягають коригуванню. Суть коригування полягає в тому, що порівнюються залишки запасів на складах, а також питома вага цих залишків у незавершеному виробництві та готовій продукції на кінець кварталу і на початок звітного року.

У разі перевищення залишків на кінець звітного періоду в порівнянні із залишками на початок того ж звітного періоду, таке перевищення вважається приростом і належить до валових доходів із відображенням у рядку 01.2 декларації. Якщо залишки на кінець звітного періоду є меншими в порівнянні із залишками на початок того ж звітного періоду, то підприємство за звітний період отримало убуток запасів, що належить до валових витрат у рядку 04.2 декларації.

Слід зазначити, що в графі 4 (табл. 1, дод. К1/1) проставляються запаси, використані не у господарській діяльності, сума яких при розрахунку приросту убутку зменшує залишок відповідних запасів на початок року. В бухгалтерському обліку вони відображається записом: Дт 15, 94 (крім собівартості реалізованих запасів) Кт 20, 22, 28.

Для запасів у незавершеному виробництві та готовій продукції порівнюються залишки за рахунками 23, 26 не в повних сумах, відображених у Головній книзі, а лише в частині матеріальних витрат у цих залишках.

Питома вага виробничих запасів у залишках незавершеного виробництва та готової продукції визначається множенням відсотка матеріальних витрат за звітний період на загальну суму залишків за рахунками 23, 26 на кінець звітного періоду. Відсоток матеріальних витрат визначається як частка від ділення сум, відображених бухгалтерськими проведеннями Дт 23, 91 Кт 20, 22, на дебетовий оборот за рахунком 23 за звітний період. Цей відсоток використовують і для визначення питомої ваги матеріальних витрат у залишках готової продукції (відсоток x залишок готової продукції на кінець звітного періоду).

Платник податків здійснює податковий облік приросту (убутку) балансової вартості товарів (крім тих, що підлягають амортизації, і цінних паперів), сировини, матеріалів, комплектуючих, напівфабрикатів, МШП (далі – запасів) на складах, у незавершеному тільки за тими запасами, затрати на придбання і поліпшення (перетворення, зберігання) яких

відносяться до складу валових витрат згідно із Законом України „Про оподаткування прибутку підприємств” (за винятком отриманих безплатно).

У розрахунку приросту (убутку) запасів не беруть участі:

– вартість запасів оплачених, але не отриманих (не оприбуткованих) платником податків – покупцем (передплата постачальнику) – у розрахунку приросту;

– вартість запасів оплачених, але не відвантажених (не знятих з обліку) платником податків – продавцем (отримана передплата від покупця) – в розрахунку убутку.

Здійснена згідно з правилами бухгалтерського обліку переоцінка запасів для цілей податкового обліку не змінює балансової вартості запасів, тобто не бере участі в розрахунку приросту (убутку) запасів.

З метою податкового обліку платник податку за своїм вибором здійснює оцінку вибуття запасів за одним із таких методів бухгалтерського обліку, визначених у П(С)БО 8 „Запаси”:

- ідентифікованої вартості відповідної одиниці запасів;
- середньозваженої вартості однорідних запасів;
- вартості перших за часом надходження запасів (ФІФО);
- нормативних затрат;
- ціни продажу запасів (виключно для запасів, що реалізуються через роздрібну торгівлю).

Для всіх одиниць податкового обліку запасів, що мають однакове призначення та однакові умови використання, застосовується тільки один із наведених методів.

Наприклад. Заповнимо табл. 1 додатка К1/1 декларації про податок на прибуток.

Підприємство „А” за звітний період має такі показники за запасами (табл. 3.3).

Таблиця 3.3

Показники підприємства „А” за запасами (тис. грн.)

Показники	Залишок на початок	Надходження		Затрати			Залишок на кінець
		Отримані за компенсацію	Безплатно отримані	Продаж (виробництво)	Ремонт ОФ	Наднормативні втрати	
Матеріали:							
– на складі	19,1	495,5	8,5	400,0	101,0	–	22,1
– у НЗВ	12,3	398,0	–	376,5	–	–	33,8
– у готовій продукції	10,2	456,0	–	403,1	–	12,2	50,9
МШП	16,5	–	–	6,0	2,2	–	8,3
Товари на складі	14,0	832,0	–	800,5	–	2,0	43,5
РАЗОМ	72,1	2 181,5	8,5*	1986,1	103,2	14,2	158,6

* Не бере участі в розрахунку приросту (убутку) запасів для цілей податкового обліку, оскільки підприємством не мало витрат на придбання таких запасів.

Табл. 1 додатка К1/1 до декларації про прибуток за даними цього прикладу виглядатиме таким чином (табл. 3.4)

Таблиця 3.4

Показники	Код рядка	На початок звітного року	Запаси, використані не в господарській діяльності	На кінець звітного періоду	Приріст „-“ Убуток „+“ (3-4-5)
1	2	3	4	5	6
Балансова вартість запасів усього, в т. ч.: (сума рядків А1 ÷ А7 відповідної граfi)	А	72,1	117,4	150,1	-195,4
на складах (місцях зберігання)	А1	19,1	101,0	13,6	-95,5
у незавершеному виробництві	А2	12,3	-	33,8	-21,5
у готовій продукції	А3	10,2	12,2	50,9	-52,9
МШП на складах	А4	16,5	2,2	8,3	+6,0
на оптових складах (місцях зберігання)	А5	14,0	2,0	43,5	-31,5
у роздрібній торгівлі	А6	-	-	-	-
матеріальні цінності, що використовуються у господарській діяльності більше 365 календарних днів та вартість яких не перевищує 1000 грн.	А7	-	-	-	-

3.13. Облік витрат, пов'язаних із цінними паперами і валютними цінностями

До витрат, пов'язаних із цінними паперами, належать збитки від їх продажу, що виникають у разі перевищення їх номінальної вартості над продажною. Такі витрати можуть бути не тільки в підприємств, які здійснюють такий продаж.

Розрахунок фінансового результату від операцій з цінними паперами здійснюється в додатку К3 до декларації. В цьому додатку визначають окремо фінансовий результат від продажу кожного з видів цінних паперів (акцій, облігацій, векселів тощо). Бухгалтерські проведення з обліку валових витрат, пов'язаних із цінними паперами, відображені в табл. 3.1.

Валовими витратами, пов'язаними з валютними цінностями та операціями є витрати на сплату комісійних зборів банкам, які здійснюють продаж іноземної валюти (Дт 92, 94 Кт 31), балансова вартість реалізованої іноземної валюти (Дт 942 Кт 312), від'ємна курсова різниця у валютній касі на валютних рахунках і позитивна на валютному кредиті, розрахунках в іноземній валюті за об'єкти фінансового лізингу та цінні папери, що засвідчують відносини боргу.

Сума таких курсових різниць відображається у бухгалтерському обліку записами Дт 94, 95, 97 Кт 302, 312, 685, 36, 60, 50, 531 та ін.

До 1.01.03 р. сума валових витрат, пов'язана з цінними паперами та валютними цінностями відображалась у додатку 3 до декларації. Нині окремого додатку для відображення валових витрат, пов'язаних з валютними цінностями та розрахунками в іноземній валюті немає. Такі витрати відображаються в рядку 04.13 декларації.

3.14. Облік витрат, пов'язаних з основними фондами

Витрати на придбання будь-яких матеріальних цінностей, вартість яких не перевищує 1000 гривень, призначені для використання у господарській діяльності платника податку, відносяться до складу валових витрат платника податку в загальному порядку та враховуються згідно із п. 5.9 Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств”.

Платники податку мають право протягом звітного періоду віднести до валових витрат будь-які витрати, пов'язані з поліпшенням основних фондів, що підлягають амортизації, в т. ч. витрати на поліпшення орендованих основних фондів, у сумі, що не перевищує 10 % від сукупної балансової вартості всіх груп основних фондів за станом на початок такого звітного періоду.

Витрати, що перевищують зазначену суму, розподіляються пропорційно до суми фактично понесених платником податку витрат на поліпшення основних фондів груп 2, 3 і 4 чи окремих об'єктів основних фондів групи 1 та збільшують балансову вартість основних фондів відповідних груп чи окремих об'єктів основних фондів групи 1 за станом на початок розрахункового кварталу.

Для забезпечення контролю за такими витратами їх доцільно узагальнювати на окремому синтетичному рахунку або субрахунку. На практиці для обліку таких витрат використовують окремі субрахунки (156) до рахунка 15 „Капітальні інвестиції”. До валових витрат відносять суми, відображені записами Дт 23, 91, 92, 93 Кт 156 (рядок 04.1 декларації про прибуток).

До валових витрат на поліпшення основних фондів можна віднести витрати на проведення їх ремонтів, реконструкцій, модернізацій за умови, що такі ремонти і реконструкції закінчені та оформлені відповідними документами: актом відремонтованих, реконструйованих основних засобів (форма ОЗ-3), актом на проведення ремонтів довільної форми, які підписані членами комісії та затверджені керівником підприємства, в т. ч. заступниками та головним інженером.

До валових витрат, пов'язаних з основними засобами, відноситься також донарахований знос за основними фондами 1-ї групи в разі, якщо залишкова вартість таких засобів становить менш ніж 1700 грн. (Дт 232, 91, 92, 93 Кт 131, 132).

Таким чином, підприємство згідно із Законом України „Про оподаткування прибутку підприємств” має право в першому місяці

наступного кварталу донарахувати знос за окремими об'єктами 1-ї групи основних фондів, якщо їх залишкова вартість на початок періоду становить 1700 грн. і менше (Дт 232, 91, 92, 93 Кт 131, 132; рядок 04.13 декларації про прибуток).

Виведення з експлуатації основних фондів будь-якої групи здійснюється на підставі наказу керівника платника податку або в разі їх примусового відчуження чи конфіскації згідно із законом.

Проведення будь-яких робіт, пов'язаних з поліпшенням основних фондів, без наявності вказаних вище документів не є свідченням про виведення таких основних фондів з експлуатації.

У разі виведення з експлуатації окремих об'єктів основних фондів групи 1 у зв'язку з їх продажем балансова вартість групи 1 зменшується на суму балансової вартості такого об'єкта.

До валових витрат, пов'язаних з основними фондами, належить і збиток від продажу основних фондів 1 групи (продажна вартість менша за їх залишкову вартість), і залишкова вартість основних фондів невиробничого призначення проданих на сторону. Таким чином, при продажу основних засобів виробничого призначення валовими витратами є збитки від цього продажу (дебетове сальдо за рахунком 793 у частині такого продажу), а при продажу об'єктів невиробничого призначення – їх залишкова вартість.

Наприклад. БМУ „Промбуд” у звітному кварталі продало приміщення бази відпочинку, залишкова вартість якого становить 96 тис. грн., сума зносу 75 тис. грн., продажна вартість разом із ПДВ – 126 тис. грн. Крім цього, було продано складське приміщення, первісна вартість дорівнювала 200 тис. грн., сума зносу – 100 тис. грн., продажна вартість разом із ПДВ – 180 тис. грн. Визначити суми валового доходу і валових витрат, пов'язаних з основними фондами.

Розв'язання.

Дт 36 Кт 71 – 126000 грн.;

Дт 71 Кт 641 – 21000 грн.;

Дт 94 Кт 10 – 96000 грн.;

Дт 13 Кт 10 – 75000 грн.;

Дт 71 Кт 793 – 105000 грн.;

Дт 793 Кт 94 – 96000 грн.;

Кредитове сальдо за рахунком 793 – 9000 грн.

Валовим доходом від продажу бази відпочинку є її продажна вартість мінус ПДВ – 105000 тис. грн. (126000 – 21000)., оскільки це об'єкт невиробничого призначення, а валовими витратами – залишкова вартість – 96000 грн.

Дт 36 Кт 71 – 180000 грн.;

Дт 71 Кт 641 – 30000 грн.;

Дт 94 Кт 10 – 100000 грн. (200000 – 100000);

Дт 13 Кт 10 – 100000 грн.;

Дт 71 Кт 793 – 15000 грн. (180000 – 30000);
Дт 793 Кт 94 – 100000 грн.;
Кредитове сальдо за рахунком 793 – 50000 грн. (150000 – 100000).
Валовий дохід від продажу складського приміщення дорівнює 50000 грн., а валових витрат немає.

3.15. Облік інших валових витрат

До інших валових витрат, відображених в декларації рядком 04.13 належать витрати, пов'язані з основними фондами, валютними цінностями і розрахунками в іноземній валюті, витрати на рекламу, службові відрядження, утримання об'єктів невиробничої сфери (опалення, освітлення тощо), операції, пов'язані з товарообміном, бартером, придбанням ліцензій, страхових ризиків та ін. (див. табл. 1.5).

Податковий облік деяких із вищеперелічених витрат описаний вище.

Серед інших витрат відображається вартість 50 % спожитого палива на потреби легкового автотранспорту.

Наприклад. Протягом звітного періоду підприємство отримало паливо від постачальників на 12000 грн. разом із ПДВ і використало на потреби легкового автомобіля у сумі 4000 грн. Інші 6000 грн. пального підприємство використало на потреби вантажного транспорту (3000 грн.) та будівельної техніки (3000 грн.).

Розв'язання. Дт 203 Кт 63 – 10000 грн.;

Дт 641 Кт 63 – 2000 грн.;

Дт 92 Кт 203 – 4000 грн.;

Дт 641 Кт 203 – (400 грн.) – червоне сторно ($4000 \times 50 \% \times 20 \% / 100 \% = 400$);

Дт 92 Кт 203 – 400 грн.;

Дт 232 Кт 203 – 3000 грн.;

Дт 911 Кт 203 – 3000 грн.

3.16. Податковий облік амортизації основних фондів і нематеріальних активів

Термін „амортизація” основних фондів слід розуміти як поступове віднесення витрат на їх придбання, виготовлення або поліпшення для зменшення скоригованого прибутку платника податку в межах норм амортизаційних відрахувань, установлених цією статтею.

Амортизації підлягають витрати на:

– придбання основних фондів і нематеріальних активів для власного виробничого використання, в т. ч. витрати на придбання племінної худоби та придбання, закладення і вирощування багаторічних насаджень до початку плодоношення;

- самостійне виготовлення основних фондів для власних виробничих потреб, в т. ч. витрати на виплату заробітної плати працівникам, які були зайняті на виготовленні таких основних фондів;
- проведення всіх видів ремонту, реконструкції, модернізації та інших видів поліпшення основних фондів;
- капітальне поліпшення землі, не пов'язане з будівництвом, зокрема іригація, осушення, збагачення тощо.

Не підлягають амортизації та повністю належать до валових витрат звітного періоду витрати платника податку на:

- придбання і відгодівлю продуктивної худоби;
- вирощування багаторічних плодоносних насаджень;
- придбання основних фондів або нематеріальних активів з метою їх подальшого продажу іншим особам чи використання як комплектуючих (складових частин) інших основних фондів, призначених для подальшого продажу іншим особам;
- утримання основних фондів, що перебувають на консервації.

Не підлягають амортизації та провадяться за рахунок відповідних джерел фінансування:

- витрати бюджетів на будівництво та утримання споруд благоустрою й житлових будинків, придбання і збереження бібліотечних та архівних фондів;
- витрати бюджетів на будівництво та утримання автомобільних доріг загального користування;
- витрати на придбання та збереження Національного архівного фонду України, а також бібліотечного фонду, що формується та утримується за рахунок бюджетів, бібліотечних й архівних фондів;
- витрати на придбання, ремонт, реконструкцію, модернізацію або інші поліпшення невиробничих фондів.

Основні фонди підлягають розподілу за такими групами:

група 1 – будівлі, споруди, їх структурні компоненти та передавальні пристрої, в т. ч. житлові будинки та їх частини (квартири і місця загального користування), вартість капітального поліпшення землі;

група 2 – автомобільний транспорт та вузли (запасні частини) до нього; меблі; побутові електронні, оптичні, електромеханічні прилади та інструменти, інше конторське (офісне) обладнання, устаткування та приладдя до них;

група 3 – будь-які інші основні фонди, не передбачені в групах 1, 2 і 4;

група 4 – електронно-обчислювальні машини, інші машини для автоматичного оброблення інформації, пов'язані з ними засоби зчитування або друку інформації, інші інформаційні системи, комп'ютерні програми, телефони (в т. ч. стільникові), мікрофони та рації, вартість яких перевищує вартість малоцінних товарів (предметів).

Термін „комп'ютерна програма” слід розуміти в значенні, наведеному

у законодавстві з питань охорони авторських та суміжних прав.

Сума амортизаційних відрахувань звітного періоду визначається як сума амортизаційних відрахувань, нарахованих для кожного з календарних кварталів, що входять до такого звітного періоду (далі – розрахункові квартали).

Сума амортизаційних відрахувань кварталу, щодо якого проводяться розрахунки (розрахунковий квартал), визначається шляхом застосування норм амортизації, визначених у п. 8.6 ст. 8 Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств”, до балансової вартості груп основних фондів на початок такого розрахункового кварталу.

Суми амортизаційних відрахувань вилученню до бюджету не підлягають, а також не можуть бути базою для нарахування будь-яких податків, зборів (обов'язкових платежів).

Балансова вартість групи основних фондів (окремого об'єкта основних фондів групи 1) на початок розрахункового кварталу визначається за формулою:

$$B(a) = B(a-1) + П(a-1) - B(a-1) - A(a-1),$$

де $B(a)$ – балансова вартість групи (окремого об'єкта основних фондів групи 1) на початок розрахункового кварталу;

$B(a-1)$ – балансова вартість групи (окремого об'єкта основних фондів групи 1) на початок кварталу, що передував розрахунковому;

$П(a-1)$ – сума витрат, понесених на придбання основних фондів, здійснення капітального ремонту, реконструкцій, модернізацій та інших поліпшень основних фондів, що підлягають амортизації, протягом кварталу, що передував розрахунковому;

$B(a-1)$ – сума виведених з експлуатації основних фондів (окремого об'єкта основних фондів групи 1) протягом кварталу, що передував розрахунковому;

$A(a-1)$ – сума амортизаційних відрахувань, нарахованих у кварталі, що передував розрахунковому.

Платники податку всіх форм власності мають право застосовувати щорічну індексацію балансової вартості груп основних фондів та нематеріальних активів на коефіцієнт індексації, який визначається за формулою:

$$Ki = [(a-1) - 10] : 100,$$

де $I(a-1)$ – індекс інфляції року, за результатами якого провадиться індексація.

Якщо значення Ki не перевищує одиниці, індексація не провадиться.

Облік балансової вартості основних фондів, які підпадають під визначення групи 1, ведеться за кожною окремою будівлею, спорудою або їх структурним компонентом та загалом за групою 1 як сума балансових вартостей окремих об'єктів такої групи.

Облік балансової вартості основних фондів, які підпадають під визначення груп 2, 3 і 4, ведеться за сукупною балансовою вартістю

відповідної групи основних фондів, незалежно від часу введення в експлуатацію таких основних фондів. При цьому окремий облік балансової вартості індивідуальної матеріальної цінності, що належить до основних фондів групи 2 або групи 3, з метою оподаткування не ведеться.

Порядок бухгалтерського обліку балансової вартості груп основних фондів установлює Міністерство фінансів України.

Амортизація окремого об'єкта основних фондів групи 1 провадиться до досягнення балансовою вартістю такого об'єкта 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Залишкова вартість такого об'єкта належить до валових витрат за результатами відповідного податкового періоду, а вартість такого об'єкта прирівнюється до нуля.

Амортизація основних фондів груп 2, 3 і 4 провадиться до досягнення балансовою вартістю групи нульового значення.

У разі здійснення витрат на придбання основних фондів балансова вартість відповідної групи збільшується на суму вартості їх придбання, з урахуванням транспортних і страхових платежів, а також інших витрат, понесених у зв'язку з таким придбанням без урахування сплаченого податку на додану вартість у разі, коли платник податку на прибуток підприємств зареєстрований як платник податку на додану вартість.

У разі здійснення витрат на самостійне виготовлення основних фондів платником податку для власних виробничих потреб балансова вартість відповідної групи основних фондів збільшується на суму всіх виробничих витрат, понесених платником податку, що пов'язані з їх виготовленням та введенням в експлуатацію, а також витрат на виготовлення таких основних фондів, що мають інші джерела фінансування, без урахування сплаченого податку на додану вартість у разі, коли платник податку на прибуток підприємств зареєстрований як платник податку на додану вартість.

У разі виведення з експлуатації окремого об'єкта основних фондів групи 1 або передачі його до невиробничих фондів за рішенням платника податку балансова вартість такого об'єкта з метою амортизації прирівнюється до нуля. При цьому амортизаційні відрахування не нараховуються.

У цьому порядку відбувається виведення основних фондів з експлуатації внаслідок їх відчуження за рішенням суду.

Зворотне введення таких об'єктів до основних фондів здійснюється у порядку, встановленому в п. 8.4.2 ст. 8 Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств”.

У разі виведення з експлуатації окремих фондів груп 2, 3 і 4 з будь-яких причин (крім їх продажу) балансова вартість таких груп не змінюється.

Зворотне введення таких основних фондів в експлуатацію після проведення їх ремонту, реконструкції та модернізації збільшує баланс групи тільки на суму витрат, пов'язаних з цими роботами.

Якщо на початок звітнього кварталу 2, 3 і 4 групи основних фондів не містять матеріальних цінностей, балансова вартість такої групи відноситься до валових витрат платника податку такого звітнього періоду. Норми цього підпункту не застосовуються при визначенні платником податку амортизаційних відрахувань на суму поліпшень основних фондів, одержаних в оперативний лізинг (оренду).

У разі ліквідації основних фондів за рішенням платника податку або якщо з незалежних від платника податку обставин основні фонди (їх частина) зруйновані, викрадені чи підлягають ліквідації або він змушений відмовитися від використання таких основних фондів з обставин загрози чи неминучості їх заміни, зруйнування або ліквідації, платник податку в звітному періоді, в якому виникають такі обставини, здійснює такі дії:

а) збільшує валові витрати на суму балансової вартості окремого об'єкта основних фондів групи 1, при цьому вартість такого об'єкта прирівнюється до нуля;

б) не змінює балансову вартість груп 2, 3 і 4 щодо їх основних фондів.

Якщо страхова організація або інша юридична чи фізична особа, визнана винною в заподіяній шкоді, компенсує платнику податку втрати, пов'язані з виникненням обставин, визначених у п. 8.4.8 цього Закону, платник податку в податковий період, на який припадає така компенсація, здійснює такі дії:

а) збільшує валовий дохід на суму компенсації за основні фонди групи 1 (окремий об'єкт основних фондів групи 1);

б) зменшує балансову вартість відповідної групи основних фондів на суму компенсації за основні фонди груп 2, 3 і 4.

У разі ліквідації окремого об'єкта основного фонду групи 1 за рішенням платника податку та наявності відповідних документів про його знищення, розібрання або перетворення іншими способами, внаслідок чого такий об'єкт не може використовуватися у майбутньому за первісним призначенням, балансова вартість такого окремого об'єкта основних фондів групи 1 належить до валових витрат.

Згідно з п. 8 цього Закону:

– до продажу основних фондів та нематеріальних активів прирівнюються операції з внесення таких основних фондів і нематеріальних активів до статутного фонду іншої особи;

– до придбання основних фондів і нематеріальних активів прирівнюються операції з віднесення таких основних фондів та нематеріальних активів до статутного фонду такої іншої особи, із подальшим включенням основних фондів до відповідних груп.

Балансова вартість відповідної групи основних фондів не зменшується на вартість основних фондів, які надає платник податку в оперативний лізинг (оренду).

Балансова вартість відповідної групи основних фондів зменшується на вартість основних фондів, які надаються платником податку у фінансовий

лізинг (оренду) в порядку, передбаченому для продажу основних фондів. При цьому лізингоотримувач (орендар) збільшує балансову вартість відповідної групи основних фондів у порядку, передбаченому для придбання основних фондів.

Норми амортизації встановлюються у відсотках до балансової вартості кожної з груп основних фондів на початок звітного (податкового) періоду в такому розмірі (в розрахунку на податковий квартал):

- група 1 – 2 %;
- група 2 – 10 %;
- група 3 – 6 %;
- група 4 – 15 %.

Платник податку може прийняти рішення про застосування інших норм амортизації, що не перевищують вищеподаних норм. Зазначене рішення:

- приймає платник податку до початку звітного податкового року і його не можна змінити протягом такого року;
- доводиться до відома податкового органу разом із поданням декларації за перший квартал такого звітного податкового року.

Для амортизації нематеріальних активів застосовується лінійний метод, за яким кожний окремий вид нематеріального активу амортизується рівними частками, виходячи з його первісної вартості з урахуванням індексації згідно з п. 8.3.3 цього Закону протягом терміну, який визначається платником податку самостійно, виходячи із терміну корисного використання таких нематеріальних активів або терміну діяльності платника податку, але не більш ніж 10 років безперервної експлуатації.

Амортизаційні відрахування проводяться до досягнення залишковою вартістю нематеріального активу нульового значення.

Для платників податку, визнаних монополістами згідно із законом, сума амортизаційних відрахувань не є обов'язковою складовою тарифів, інших видів цін на їх послуги.

Сума валових витрат, пов'язаних з амортизацією необоротних активів виробничого призначення, визначається на основі таких бухгалтерських проведення: Дт 23, 91, 92, 93 Кт 13.

В табл. 2 додатку К1/1 здійснюється розрахунок амортизаційних відрахувань за квартал тільки за основними фондами виробничого призначення. В тій самій таблиці, проводиться розрахунок амортизаційних відрахувань і за нематеріальними активами виробничого призначення.

Основні засоби в податковому обліку можуть індексуватися, якщо рівень інфляції становить 110 %. На відміну від 2002 р., при здійсненні індексації основних фондів капітальний дохід нині не визначається, тобто індексована сума амортизується і зменшує об'єкт оподаткування податку на прибуток.

Наприклад. Нарахувати амортизацію за основними засобами 2 групи, залишкова вартість якої на 1.07.2009 р. становила 50000 грн., вартість основних фондів цієї групи, які вибули внаслідок ліквідації, дорівнює 5000 грн. Протягом 3-го кварталу підприємство придбало легковий автомобіль вартістю 9000 грн. Розрахувати амортизацію за 3 і 4 квартали 2009 р. за умови, що в 2 кварталі руху основних фондів 2 групи не було.

Розв'язання.

1. Сума амортизації за 3 квартал 2009 р. = залишкова вартість на початок кварталу x квартальна норма амортизації = $50000 \times 10\% / 100\% = 5000$ грн.

2. Балансова вартість основних фондів 2 групи на початок кварталу на 1.10.09 р. для розрахунку амортизації за 4 квартал = $50000 - 5000 + 9000 = 54000$ грн.

3. Сума амортизації за 4 квартал 2009 р. = $54000 \times 10\% / 100\% = 5400$ грн.

Для визначення суми амортизації за окремий місяць відповідного кварталу потрібно квартальну суму амортизації поділити на три.

3.17. Облік оподаткування дивідендів

Підприємства, що за результатами кварталу отримують прибутки за даними бухгалтерського обліку, відображені у Звіті про фінансові результати (форма № 2) рядок „Чистий прибуток”, можуть виплачувати засновникам-учасникам дивіденди.

Нарахування дивідендів здійснюється записом: Дт 44 Кт 67. Згідно із Законом України „Про оподаткування прибутку підприємств”, дивіденди виплачуються в повній сумі, яка нараховується, і, разом із цим, підприємства мають перерахувати до бюджету податок на прибуток, пов'язаний з дивідендами (25 % від суми нарахованих дивідендів).

Сума сплаченого податку зменшує суму податку на прибуток, який підлягає до сплати за результатами кварталу і визначається в декларації. Якщо за результатами діяльності за квартал підприємство отримало збитки в податковому обліку, то податок на дивіденди переноситься на зменшення податку на прибуток до сплати на наступні податкові періоди. Цей податок зменшується також на суму торгових патентів, сума яких відображається такими бухгалтерськими записами: Дт 39 Кт 31, Дт 641 Кт 39. Перерахунок податку на дивіденди відображається записом: Дт 641 Кт 31, а самих дивідендів – Дт 67 Кт 31. При нарахуванні податку на прибуток за результатами декларації складається запис: Дт 98 Кт 641.

До бюджету перераховується різниця між нарахованим податком на прибуток за декларацією і сплаченим податком на дивіденди, торговими патентами та іншими виплатами. Державні, казенні підприємства сплачують до державного бюджету, крім податку на дивіденди, ще саму суму дивідендів, яка відображається в рядку 21 декларації і згідно з

Постановою Кабінету Міністрів України № 50 від 15.01.05 р. у редакції Постанови КМУ № 157 від 28.02.05 р. становить 50 % від чистого прибутку за даними Звіту про фінансові результати. Акціонерні холдингові компанії, в статутному фонді яких є державна частка, сплачують 30 % чистого прибутку.

Наприклад. За даними звіту про фінансові результати ТзОВ отримало за 3 квартал 2009 р. чистий прибуток у сумі 10000 грн., з яких 6000 грн. вирішено скерувати на виплату дивідендів засновникам. За даними декларації про прибуток підприємства, прибуток до оподаткування за звітний період становив 8000 грн. (у 4 кварталі). Визначити суму податку на дивіденди і суму податку на прибуток до сплати за 4 квартал 2009 р. за умови, що дивіденди були виплачені в 4 кварталі.

Розв'язання. В четвертому кварталі 2009 р.:

Дт 443 Кт 67 – 6000 грн.;

Дт 641 Кт 31 – 1500 грн. (6000 x 0,25);

Дт 67 Кт 30 – 6000 грн.;

Дт 98 Кт 641 – 2000 грн. (8000 x 25 %);

Дт 641 Кт 31 – 500 грн. (2000 – 1500).

Остання проводка буде складена в 1 кварталі 2009 р., тому що декларація за 4 квартал 2009 р. подається до органів ДПА протягом 40 днів після закінчення звітного кварталу, а платіж податку на прибуток за декларацією може бути здійснений протягом 10 днів після подання цієї декларації.

3.18. Порядок складання декларації про прибуток підприємства і подання в податкові органи

Прибуток до оподаткування визначається в декларації з податку на прибуток підприємства як різниця між скоригованим валовим доходом, скоригованими валовими витратами та сумою амортизаційних відрахувань.

Порядок складання декларації з податку на прибуток, яка є податковою звітністю з цього податку регламентується Законом України „Про внесення змін до Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств” і Порядком складання декларації з податку на прибуток підприємства, затвердженим наказом ДПА України № 143 від 23.03.03 р. із подальшими змінами і доповненнями.

Цей Порядок застосовується всіма платниками податку на прибуток підприємств (далі – платники податку), крім страховиків та банків, для яких устанавлюються окремі порядки складання декларацій.

Декларацію з податку на прибуток підприємства (далі – декларація) та додатки до неї подаються платником незалежно від того, чи виникло у звітному періоді в платника податкове зобов'язання чи ні.

Декларація заповнюється в гривнях без копійок з відповідним округленням за загальновстановленими правилами.

Податок на прибуток за квартал, півріччя, три квартали та рік розраховується за правилами, встановленими у п. 11.1 ст. 11 і п. 16.4 ст. 16 Закону № 334, зростаючим підсумком із початку звітного календарного року.

У декларації зазначаються всі передбачені в ній показники. Якщо будь-який рядок декларації не заповнюється через відсутність операції (суми), то такий рядок прокреслюється, крім випадків, безпосередньо визначених у декларації.

Дані, наведені в декларації, мають підтверджуватись первинними документами в обліку та відповідати податковому обліку (звітності).

Достовірність даних підтверджується підписами керівника і головного бухгалтера та засвідчується печаткою підприємства.

Оригінал декларації з відповідними додатками подає платник до податкового органу за місцезнаходженням платника на одному двосторонньому аркуші форматом А-4 з відповідними додатками на односторонніх аркушах форматом А-4. Подання копій декларації та додатків не дозволяється. Декларація та додатки до неї не підлягають обов'язковому скріпленню між собою (прошнуровуванню).

Декларація заповнюється таким чином, що забезпечує вільне читання тексту (цифр) та збереження цих записів протягом установленого терміну зберігання звітності (друкованим способом, чорнильними або кульковими ручками синього або чорного кольорів). Заповнення олівцем не дозволяється. У декларації не має бути підчисток, помарок, виправлень та дописок і закреслень (крім передбачених формою декларації). Декларація не має містити текст або цифри, які неможливо прочитати внаслідок пошкодження аркушів, їх потертості, залиття чорнилом чи іншою рідиною.

Якщо платник самостійно виявив помилки, що містяться в раніше поданій ним декларації, то відповідно до п. 5.1 ст. 5 Закону № 2181 (з урахуванням термінів давності) такий платник має право надати уточнюючий розрахунок.

Платник податку має право не подавати такий розрахунок, якщо такі уточнені показники він зазначає у складі податкової декларації за будь-який наступний податковий період, протягом якого такі помилки були виявлені.

Якщо після подачі декларації за звітний період платник податку подає нову декларацію з виправленими показниками до закінчення граничного терміну подання декларації за такий самий звітний (податковий) період, то така звітна декларація не вважається уточнюючою, а штрафи, визначені в п. 17.2 ст. 17 Закону № 2181, не застосовуються.

Платник податку, який до початку його перевірки податковим органом самостійно виявляє факт заниження податкового зобов'язання минулих податкових періодів, зобов'язаний:

а) або надіслати уточнюючий розрахунок і сплатити суму такої недоплати та штраф, нарахований відповідно до п. 17.2 ст. 17 Закону № 2181. Уточнюючий розрахунок, який відображає виправлені показники, складається за формою, що додається до цього Порядку;

б) або відобразити суму такої недоплати у складі декларації, що подається за наступний податковий період, збільшену на суму штрафу, нарахованого відповідно до п. 17.2 ст. 17 Закону № 2181, з відповідним збільшенням загальної суми податкового зобов'язання з податку. При цьому виправлення помилок здійснюється шляхом відображення сум раніше занижених (завищених) показників декларацій (валових доходів, витрат та амортизаційних відрахувань) у валовому доході (рядок 02.2) та валових витратах (рядок 05.2) того податкового періоду, за який подається звітна декларація.

Декларація складається із заголовної та двох основних частин і десяти додатків, з яких сім (К1 – К7) подаються щоквартально, в т. ч. за рік, а три (Р1 – Р3) – лише за рік. Додаток К1 складається з двох частин – К1/1 та К1/2. Частину К1/2 заповнюють платники податку, які нараховують амортизаційні відрахування на суму витрат, пов'язаних із видобутком корисних копалин. Якщо окремі рядки декларації не заповнено через відсутність відповідних операцій, платники податку не подають податковому органу передбачені відповідним рядком декларації додатки.

У заголовній частині декларації відображаються повна назва підприємства (відповідно до установчих документів), зареєстрованого в установленому порядку, ідентифікаційний код, код виду економічної діяльності, місцезнаходження та номер телефону платника (факс, електронна адреса – за бажанням). В основній частині та в додатках показники відображаються на підставі норм, установлених Законом № 334 та Законом України від 22.05.03 р. № 889-IV „Про податок з доходів фізичних осіб” (далі – Закон № 889) (дод. Є).

Порядок заповнення окремих рядків декларації з податку на прибуток підприємства подано в табл. 3.5.

Таблиця 3.5

Порядок заповнення декларації з податку на прибуток підприємства

Найменування доходів (витрат)
Рядок 01 „Валовий дохід від усіх видів діяльності”, в т. ч.:
<i>Рядок 01. 1 "доходи від продажу товарів (робіт, послуг)", п. 4.1.1</i>
<p>Передбачено такі види доходів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – доходи від продажу товарів (робіт, послуг): вартість відвантажених покупцям товарів (виконаних робіт, наданих послуг) або сума отриманих авансів; – доходи від здавання в оренду предметів із терміном експлуатації більше 365 календарних днів, вартість яких не перевищує 1000 грн.

Рядок 01. 2 "приріст балансової вартості запасів" (дод. К1/1), п. 5.9
Це перевищення балансової вартості запасів, витрати на придбання і поліпшення (перетворення, зберігання) яких містяться у валових (за винятком отриманих безкоштовно), на кінець звітної періоду над балансовою вартістю запасів на початок звітної періоду. Запаси розуміють як товари (крім тих, які амортизують, і цінних паперів), сировину, матеріали, комплектуючі вироби, напівфабрикати, малоцінні предмети на складах, у незавершеному виробництві та залишках готової продукції. Показник розраховують у табл. 1 додатка К1/1 до декларації. Хоча приріст у графі 6 рядка А таблиці 1 додатка К1/1 відображають зі знаком "-", у декларації подається значення показника без цього знака
Рядок 01. 3 "доходи від виконання довготермінових договорів" (дод. К2), п. 7. 10
Заповнюють підприємства, які вибрали особливий порядок оподаткування результатів діяльності за довготерміновими договорами (контрактами), а також для операцій з передплати періодичних видань, оперативного лізингу (оренди), оренди землі, жилих приміщень при одержанні передоплати на термін, що перевищує звітний період. Значення цього показника переносять з рядка 01.3 додатка К2 до декларації
Рядок 01. 4 "прибуток від операцій з цінними паперами, фондовими і товарними деривативами" (дод. К3), п. 7.6
Відображають додатну різницю, що виникла протягом звітної періоду між доходами, отриманими (нарахованими) від продажу цінних паперів, корпоративних прав і деривативів, і витратами, зазнаними (нарахованими) на їх придбання; її розраховують у додатку К3 до декларації за кожним видом цінних паперів. Якщо за підсумками звітної періоду отримали від'ємний результат, то в декларацію його не переносять, а враховують надалі для зменшення фінансового результату від операцій з цінними паперами або деривативами такого самого виду до повного погашення
Рядок 01.5 "прибуток від операцій із землею" (дод. К1), п. 8.9
Фіксують додатну різницю між: <ul style="list-style-type: none"> – сумою доходу, який отримали від продажу землі як окремого об'єкта власності, і витрат, пов'язаних з її купівлею і збільшених на коефіцієнт індексації, визначений у п. 8.3.3 Закону про прибуток (п. 8.9.1 цього Закону); – сумою доходу від продажу землі, отриманої у власність у процесі приватизації, і оціночною вартістю такої землі, яку визначили за методикою вартісної оцінки земель з урахуванням коефіцієнтів її функціонального використання на момент такого продажу (п. 8.9.2 цього Закону). Зверніть увагу! Від'ємний результат (збиток) у декларації не відображають. Для розрахунку прибутку (збитку) від операцій із землею використовують табл. 4 у додатку К1/1 до декларації
Рядок 01.6 "інші доходи, крім визначених у 01.1 – 01.5", п. 4.1.2 – 4.1.6
Іншими доходами вважають: <ul style="list-style-type: none"> – доходи від операцій із заставою (п. 4.1.2, 7.9.5 Закону про прибуток); – доходи у вигляді відсотків, роялті, від володіння борговими вимогами (п. 4.1.4 Закону про прибуток); – доходи від орендних операцій (п. 4.1.4, 7.9.6 цього Закону); – доходи у вигляді дивідендів, отриманих від нерезидентів (пп. 4.1.4, 7.8 цього Закону); – суми безповоротної фінансової допомоги, отриманої платником податків у звітному періоді (пп. 4.1.6 цього Закону); – вартість товарів (робіт, послуг), безоплатно наданих платнику податків у звітному періоді (п. 4.1.6 цього Закону);

– сума поворотної фінансової допомоги, яку одержали від неплатника податку на прибуток або пільговика і не повернули на кінець звітного періоду (п. 4.1.6 цього Закону);
– умовно нараховані відсотки на суму поворотної фінансової допомоги, отриманої від платника податку на прибуток і не поверненої на кінець звітного періоду (п. 4.1.6 цього Закону);
– вартість матеріальних цінностей, які платник податків одержав за договорами відповідального зберігання і використав для власних потреб (п. 4.1.6 цього Закону);
– суми штрафів, неустойки і пені, фактично отримані за рішенням сторін договору або відповідних держорганів, суду (п. 4.1.6 цього Закону);
– держмити, попередньо сплачене позивачем, яке повертають йому за рішенням суду (п. 4.1.6 цього Закону);
– акцизний збір, сплачений (нарахований) покупцями підакцизних товарів на користь платника акцизного збору, уповноваженого вносити його до бюджету (п. 4.1.6 цього Закону);
– суми рентних платежів (п. 4.1.6 цього Закону);
– збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну і теплову енергію (п. 4.1.6 цього Закону);
– доходи від продажу електроенергії (в т. ч. реактивної) (п. 4.1.6 цього Закону);
– дотації та субсидії з фондів загальнообов'язкового соціального страхування або бюджетів, які отримав платник податків (п. 4.1.6 цього Закону);
– суми отриманого емісійного доходу (п. 4.1.6 цього Закону);
доходи від операцій з іноземною валютою (п. 7.3):
– курсові різниці, що збільшують валовий дохід за інвалютною заборгованістю і за інвалютою, що обліковується на банківських рахунках або в касі платника податків на кінець звітного періоду;
– сума гривень, отримана від продажу інвалюти;
– доходи від довірчих операцій (п. 7.9.3 цього Закону);
– доходи від продажу основних фондів (<i>далі – ОФ</i>) і нематеріальних активів: додатна різниця між виручкою від продажу об'єкта ОФ групи 1 (нематеріального активу) і його балансовою вартістю (п. 8.4.3 цього Закону); перевищення виручки від продажу об'єкта групи 2, 3 або 4 над балансовою вартістю відповідної групи ОФ (п. 8.4.4 цього Закону);
– доходи від продажу невиробничих фондів (п. 8.1.4 цього Закону) та ін.
Рядок 02 "Коригування валових доходів, в тому числі ($\pm 02.1 \pm 02.2 + 02.3$)"
Рядок 02.1 "зміна суми компенсації вартості товарів (робіт, послуг)", п. 5. 10
Заповнюють продавці товарів (робіт, послуг) у разі зміни компенсації їх вартості (в т. ч. повернення проданих товарів або права власності на результати робіт, послуг). Якщо компенсація зменшується або товар повертають, коригування валового доходу відображають зі знаком "-". Якщо компенсація за проданий товар (роботу, послугу) збільшилася – зі знаком "+"
Рядок 02.2 "самостійно виявлені помилки за результатами минулих податкових періодів", п. 4.1.5
Виправляючи помилку в поточній декларації потрібно відобразити виявлені у звітному періоді суми:
– раніше не враховані у валовому доході (зі знаком "+");
– завищення валових доходів у минулих періодах (зі знаком "-"). У разі виправлення помилки шляхом подання уточнюючого розрахунку цей рядок декларації не заповнюється

Рядок 02.3 "врегулювання сумнівної (безнадійної) заборгованості" (дод. К4), ст. 12
Фіксують суми заборгованості, які відносять до валового доходу в порядку врегулювання сумнівної безнадійної заборгованості (ст. 12 Закону про прибуток), її значення беруть із рядка 02.3 додатка К4 до декларації, який складають окремо за кожним договором
Рядок 03 "Скоригований валовий дохід (01 ± 02)"
Розраховують за формулою скоригований валовий дохід звітного періоду
Рядок 04 "Валові витрати, в т. ч.:", ст. 5
Сума валових витрат, зазначених у рядках 04.1 – 04.13
Рядок 04.1 "витрати на придбання товарів (робіт, послуг), крім визначених у 04.11", п. 5.1, п. 5.2. 1
У цьому рядку зазначають: – витрати на придбання товарів (робіт, послуг), а також електричної енергії (в т. ч. реактивної); – витрати підприємства на охорону праці. Якщо підприємство є неплатником ПДВ, то цей рядок міститиме і суму ПДВ, сплачену продавцеві. Сюди не включають витрати на придбання товарів (робіт, послуг) у нерезидентів в офшорних зонах. Для цього є окремий рядок 04.11
Рядок 04.2 "убуток балансової вартості запасів" (дод. К1), п. 5.9
Це перевищення балансової вартості запасів, витрати на придбання та поліпшення (перетворення, зберігання) яких відносять до складу валових (за винятком отриманих безкоштовно), на початок звітного періоду над їх балансовою вартістю на кінець того самого звітного періоду. Для визначення цього показника, заповнюють табл. 1 додатка К1/1. Значення зі знаком "+" рядка А графі 6 зазначеної таблиці слід перенести в цей рядок декларації без знака. Рядок 04.2 не може бути заповнений одночасно з рядком 01.2
Рядок 04.3 "витрати на оплату праці", п. 5. 6, крім абз. 2–3 п. 5.6.2; п. 7.8.7
До витрат на оплату праці фізичних осіб, які перебувають у трудових відносинах з підприємством, належать: а) витрати на виплату основної та додаткової заробітної плати й інших видів заохочень і виплат відповідно до тарифних ставок у вигляді премій, заохочень, відшкодувань вартості товарів (робіт, послуг); б) витрати на виплату авторських винагород; в) витрати на виплату за виконання робіт (послуг) за договорами цивільно-правового характеру; г) суми матеріальної допомоги, встановленої за договором сторін, що обкладається податком із доходів фізичних осіб; д) будь-які інші виплати в грошовій або натуральній формі, встановлені за домовленістю сторін; е) виплати, а також компенсація вартості послуг, які надають робітникам у випадках, передбачених законодавством; ж) внески платника податків на обов'язкове страхування життя і здоров'я працівників у випадках, передбачених законодавством. Крім того, фіксують суми дивідендів, виплачених фізичним особам (у т. ч. нерезидентам) за привілейованими і подібними до них акціями (корпоративними правами). Слід зазначити, що саме виплачені дивіденди належать до валових витрат згідно з п. 7.8.7 Закону про прибуток. До цього рядка не слід відносити добровільні внески підприємства на довготермінове страхування життя (недержавне пенсійне забезпечення) найманої ним фізичної особи (другий і третій абз. п. 5.6.2 цього Закону). Для цього є свій рядок 04.5

Рядок 04.4 "сума страхового збору (внесків) до фондів державного загальнообов'язкового страхування", п. 5.7.1
Записують суми зборів на обов'язкове державне пенсійне страхування і внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, нараховані на виплати, подані в п. 5.6.1 цього Закону. Для пенсійного збору при купівлі валюти, нерухомості тощо відведено рядок 04.6
Рядок 04.5 "сума внесків на довготермінове страхування життя, недержавне пенсійне страхування", абз. 2 – 3 п. 5.6.2, п. 1.37, 1.42
Відображають суми добровільних внесків підприємства на довготермінове страхування життя (недержавне пенсійне забезпечення) найнятих ним фізичних осіб. Разом із тим, до валових витрат належить не вся сума, а лише її частина, про що зазначено в абз. 2, 3 п. 5.6.2 Закону про прибуток
Рядок 04.6 "сума податків, зборів (обов'язкових платежів), крім визначених у 04.4" (дод. P1) п. 5.2.5
Відображають суми внесених (нарахованих) податків, зборів (обов'язкових платежів), установлених ст. 14 і 15 Закону України "Про систему оподаткування"
Рядок 04.7 "витрати, пов'язані з виконанням довготермінових договорів" (дод. K2), п. 7.10
Заповнюють підприємства, які обрали особливий порядок оподаткування результатів діяльності за довготерміновими договорами (контрактами), а також для операцій з передплати періодичних видань, оперативного лізингу (оренди), оренди землі, житлових приміщень при одержанні передоплати на термін, що перевищує звітний період. Відображають фактично оплачені (нараховані) витрати, пов'язані з виконанням довготермінового договору (контракту) в такому звітному періоді. Дані беруть із рядка 04.7 додатка K2 до декларації
Рядок 04.8 "добровільне перерахування коштів, передача товарів (робіт, послуг)" (дод. P2), п. 5.2.2, 5.2.3, 5.2.11, 5.2.13, 5.2.17
Фіксують суми коштів або вартість майна, добровільно перераховані (передані) для цільового використання з метою охорони культурної спадщини установам науки, освіти, культури, заповідникам, музеям-заповідникам, а також неприбутковим установам та організаціям у випадках, визначених у п. 7.11 ст. 7 цього Закону, в розмірі, що перевищує два, але не більше п'яти відсотків оподатковуваного прибутку попереднього звітного періоду (для громадських організацій інвалідів – не більше десяти відсотків оподатковуваного прибутку попереднього звітного періоду) (п. 5.2.13)
Рядок 04.9 "від'ємне значення об'єкта оподаткування попереднього податкового року", п. 6.1 Перехідних положень Закону № 349
Якщо об'єкт оподаткування платника податку з числа резидентів за результатами податкового року має від'ємне значення об'єкта оподаткування (з урахуванням суми амортизаційних відрахувань), сума такого від'ємного значення підлягає включенню до складу валових витрат першого календарного кварталу наступного податкового року. Розрахунок об'єкта оподаткування за наслідками півріччя, трьох кварталів та року здійснюється з урахуванням від'ємного значення об'єкта оподаткування попереднього року у складі валових витрат таких податкових періодів наростаючим підсумком до повного погашення такого від'ємного значення (п. 6.1 Закону про прибуток)

<p align="center">Рядок 04.10 "витрати на поліпшення основних фондів та нафтогазових свердловин" (додаток К1), п. 5.2.10, п. 8.7.1, частина 2 п.9.5</p>
<p>Для визначення показника цього рядка, заповнюють табл. 3 додатка К1/1, а підприємства, які використовують свердловини для розробки нафтових і газових родовищ, крім неї, заповнюють табл. 2 додатка К1/2. У разі одночасного заповнення додатків К1/1 та К1/2 у цей рядок переноситься сума рядка 04.10 табл. 3 додатка К1/1 та рядка 04.10 табл. 2 додатка К1/2 за відповідний звітний період. При визначенні значень граф рядків 04.10 цих таблиць, які переносяться у рядок 04.10 декларації, обирається найменша: або сума ліміту витрат на поліпшення, що включається до валових витрат, або сума фактичних поліпшень, розрахованих нарастаючим підсумком з початку року</p>
<p align="center">Рядок 04.11 "85% витрат від вартості товарів (робіт, послуг), придбаних у офшорних нерезидентів" (дод. Р3), п. 18.3</p>
<p>Відображають 85% витрат на придбання товарів (робіт, послуг) у нерезидентів, які мають офшорний статус. Перелік офшорних зон затверджений за розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.02.03 р. № 77-р. Слід зауважити, що перераховані для офшорників аванси у валових витратах не відображають. Це впливає з п. 11.2.3 цього Закону, оскільки при здійсненні операцій з нерезидентами датою збільшення валових витрат є дата оприбуткування товарів або фактичного одержання робіт, послуг</p>
<p align="center">Рядок 04.12 "сума витрат зі страхування (крім витрат з довготермінового страхування життя та недержавного пенсійного забезпечення, зазначених у р. 04.5 декларації)" (дод. К1/1), п. 5.4.6</p>
<p>Якщо умови страхування передбачають виплату страхового відшкодування на користь платника податку – страхувальника, застраховані збитки, понесені таким платником податку, відносяться до його валових витрат у податковий період їх понесення. Віднесення до складу валових витрат платника податку витрат із страхування (крім витрат по медичному, пенсійному страхуванню та за обов'язковими видами страхування) здійснюється в розмірі, що не перевищує 5 відсотків валових витрат за звітний податковий період, нарастаючим підсумком з початку року, а для сільськогосподарських підприємств – за звітний податковий рік</p>
<p align="center">Рядок 04.13 "інші витрати, крім визначених у 04.1 – 04.12", ст. 5; ст. 7; п. 8.1.4, 8.3.7, 8.4.3, 8.4.7, 8.4.8, 8.4.10, 8.9.4 ;п. 9.5, 9.6,22.25</p>
<p>До інших витрат належать:</p> <ul style="list-style-type: none"> – витрати, не віднесені до валових у минулих звітних періодах через втрату, псування або знищення документів і підтверджені такими документами у звітному податковому періоді (п. 5.2.6 Закону про прибуток); – суми безнадійної заборгованості в частині, що не була віднесена до валових витрат, у випадку, коли відповідні заходи щодо стягнення таких боргів не призвели до позитивного результату (п. 5.2.8 цього Закону); – витрати на підтвердження відповідності продукції, систем якості, систем управління якістю, систем управління навколишнім середовищем, персоналу встановленим вимогам відповідно до Закону України „Про відповідальність” (п. 5.2.15 цього Закону); – суми витрат, пов'язаних з розвідкою (дорозвідкою) та облаштуванням нафтових та газових родовищ (за винятком витрат на спорудження будь-яких свердловин, що використовуються для розробки нафтових та газових родовищ) (п. 5.2.16 цього Закону);

– витрати на спецодяг і спецхарчування для виконання працівниками професійних обов'язків (пп. 5.4.1 цього Закону);
– витрати (крім тих, що підлягають амортизації) на науково-технічне забезпечення господарської діяльності, на винахідництво і раціоналізацію господарських процесів, проведення дослідно-експериментальних і конструкторських робіт, виготовлення і дослідження моделей і зразків (абз. 1 п. 5.4.2 цього Закону);
– витрати на придбання літератури і передплату спеціалізованих періодичних видань для інформаційного забезпечення господарської діяльності платника податків, а також на проведення аудиту згідно з чинним законодавством, у т. ч. проведення добровільного аудиту за рішенням підприємства (абз. 2 п. 5.4.2 цього Закону);
– витрати на професійну підготовку або перепідготовку в українських навчальних закладах за профілем підприємства фізичних осіб, які перебувають з ним у трудових відносинах, за винятком пов'язаних осіб, у розмірі 2 % від фонду оплати праці звітного періоду (абз. 3 п. 5.4.2 цього Закону);
– витрати на проведення передпродажних і рекламних заходів щодо товарів (робіт, послуг), які продаються (надаються) (абз. 1 п. 5.4.4 цього Закону);
– витрати на організацію прийомів, презентацій і свят, придбання і розповсюдження подарунків, у т. ч. безкоштовне роздавання зразків товарів або безоплатне надання послуг (виконання робіт) з рекламною метою, але не більш ніж 2 % від оподаткованого прибутку платника податків за попередній звітний податковий рік (абз. 2 п. 5.4.4 цього Закону);
– витрати платника податків, пов'язані з утриманням і експлуатацією фондів природоохоронного значення (крім тих, що підлягають амортизації та відшкодуванню);
– витрати із самостійного зберігання, переробки, захоронення і ліквідації відходів від господарської діяльності підприємства сторонніми організаціями, з очищення стічних вод (п. 5.4.5 цього Закону);
– витрати на страхування (п. 5.4.6 цього Закону);
– витрати на придбання ліцензій та інших спеціальних дозволів, виданих держорганами для ведення господарської діяльності, за винятком вартості придбаних торгових патентів;
– плата за реєстрацію підприємства в органах держреєстрації (п. 5.4.7 цього Закону);
– витрати на відрядження (п. 5.4.8 Закону про прибуток);
– витрати на утримання, експлуатацію та забезпечення основної діяльності об'єктів соціальної інфраструктури, перелічених в п. 5.4.9 цього Закону (крім капітальних затрат, які підлягають амортизації);
– витрати на утримання, експлуатацію та забезпечення основної діяльності (крім тих, що підлягають амортизації): а) пунктів медичного огляду, приміщень житлового фонду, б) легкових автомобілів, побутових літальних апаратів, моторних човнів, катерів і яхт у випадках, передбачених абз. 1 – 4 п. 5.4.10 цього Закону; в) 50 % витрат на придбання пально-мастильних матеріалів для легкових автомобілів та оперативну оренду легкових автомобілів (абз. 5 п. 5.4.10 цього Закону);
– витрати платника податку у разі сплати (нарахування) відсотків за борговими зобов'язаннями (п. 5.5.1 – 5.5.5 цього Закону);
– витрати від операцій з іноземною валютою: а) курсові різниці, які містяться у валових витратах (п. 7.3 цього Закону); б) балансова вартість іноземної валюти, проданої за гривні (п. 7.3.5 цього Закону); в) комісійна винагорода банку, сплачена з обмінних операцій (п. 7.3.7 цього Закону);

– витрати за операціями оренди (п. 7.9.6 цього Закону);
а) сума перевищення балансової вартості окремого об'єкта групи 1 над виручкою від його продажу (п. 8.4.3 цього Закону); б) балансова вартість груп 2, 3 і 4, що не містить матеріальних цінностей, за винятком балансової вартості поліпшень основних фондів, отриманих в оренду (п. 8.4.7 цього Закону); в) балансова вартість ліквідованого окремого об'єкта групи 1 (п. пп. 8.4.8, 8.4.10 цього Закону);
– залишкова вартість окремого об'єкта групи 1, що досягла 1700 грн. (п. 8.3.7 цього Закону);
– у разі продажу неvirобничих фондів – сума витрат, пов'язаних з придбанням (виготовленням) таких неvirобничих фондів (без урахування зносу) та їх поліпшенням (останній абзац п. 8.1.4 цього Закону);
– суми поворотної фінансової допомоги, отриманої платником податків від неплатників податку на прибуток, пільговиків, нерезидентів, поверненої в звітному періоді (п. 4.1.6 цього Закону) та ін.
Рядок 05 "Коригування валових витрат, у тому числі ($\pm 05.1 \pm 05.2 + 05.3$)"
Значення розраховують за поданою формулою. Воно може бути як додатним, так і від'ємним
Рядок 05.1 "зміна суми компенсації вартості товарів (робіт, послуг)", п. 5.10
Заповнюють покупці товарів (робіт, послуг). При зменшенні суми компенсації за товар або при поверненні товару валові витрати коригують зі знаком "-", при збільшенні компенсації вартості товарів (робіт, послуг) – зі знаком "+"
Рядок 05.2 "самостійно виявлені помилки за результатами минулих податкових періодів", п. 5.2.7
Відображають виявлені у звітному періоді суми: а) раніше не враховані у валових витратах, а також заниження амортизації (зі знаком "+"); б) попереднього завищення валових витрат або амортивдрахувань (зі знаком "-"). При виправленні помилки та поданні уточнюючого розрахунок цей рядок декларації заповнювати не потрібно
Рядок 05.3 "врегулювання сумнівної (безнадійної) заборгованості" (дод. К4), ст. 12 з урахуванням п. 5 і 10 Перехідних положень Закону № 349
Фіксують суми заборгованості, що містяться у валових витратах для врегулювання сумнівної, безнадійної заборгованості (ст. 12 Закону про прибуток), її значення отримують із рядка 05.3 додатка К4 до декларації, який складають окремо за кожним договором
Рядок 06 "Скориговані валові витрати (04 ± 05)"
Розраховують за формулою скориговані валові витрати звітного періоду
Рядок 07 "Сума амортизаційних відрахувань" (дод. К1), п. 7.9.4, ст. 8, 9
Для заповнення рядка складають табл. 2 додатка К1/1 та/або табл. 1 додатка К1/2 (для підприємств, які видобувають корисні копалини). Для одночасного заповнення додатків К1/1 та К1/2 у цей рядок переносять суму рядка 07 табл. 2 додатка К1/1 та рядка 07 табл. 1 додатка К1/2
Рядок 08 "Об'єкт оподаткування позитивний (+) від'ємний (-) ($\pm 03 - (\pm 06) - 07$)", п. 3.1
Визначають показник за підсумками звітного періоду, зменшуючи скоригований валовий дохід (рядок 03 декларації) на суму валових витрат (рядок 06 декларації) та нараховані амортивдрахування (рядок 07). Він може бути як додатним, так і від'ємним. Якщо підприємство має податкові пільги (одержує прибуток, звільнений від оподаткування), то об'єкт оподаткування визначається як різниця між результатами від оподаткованої та пільгової діяльності

Рядок 09 "Балансові збитки, не компенсовані прибутками до 01.01.2003" п. 11 Перехідних положень Закону № 349
Вказується від'ємне значення об'єкта оподаткування, визначене за нормами п. 11 Перехідних положень Закону № 349 на підставі результатів інвентаризації балансових збитків за станом на 1 січня 2003 р. За підсумками календарного 2004 р. оподатковуваним прибутком можна було покривати непогашені збитки, які виникли в I – IV кв. 2002 р., їх фіксували в цьому рядку. В деклараціях за наступні податкові періоди цей рядок заповнятися не буде.
Рядок 10 "Прибуток, звільнений від оподаткування" (дод. К5), п. 7.12, 7.13, 7.20, 18.1, ст. 19, п. 22.5
Відображають прибуток, який згідно із цим Законом звільнений від оподаткування. Маються на увазі платники податків, які використовують спеціальні режими оподаткування, перелічені в п. 7.12, 7.13.1 – 7.13.3, 7.13.7, 18.1, ст. 19. Підставою для його заповнення є додаток К5 до декларації, в якому окремо розраховують результат за кожним видом пільгової діяльності. Цей показник може бути від'ємним (йдеться про збиток від пільгової діяльності). Його також фіксуємо в цьому рядку зі знаком "-", інакше можуть бути занижені податкові зобов'язання звітного періоду
Рядок 11 "Прибуток, що підлягає оподаткуванню, в т. ч.: (08 – 09 – 10)", Визначають згідно з формулою (п. 11 Перехідних положень Закону № 349)
Розраховують за формулою. Об'єкт оподаткування (рядок 08) зменшують на збитки минулих періодів (рядок 09) і вираховують прибуток, звільнений від оподаткування (рядок 10). Прибуток має бути тільки додатним, проте теоретично в цьому рядку можна фіксувати і від'ємний результат
Рядок 11.1 "за базовою ставкою", п. 10.1
Платники податку на прибуток за ставкою 25 % записують прибуток, розрахований у вищеописаному порядку
Рядок 11.2 "за пільговою ставкою _____%", п. 7.13, 18.1
Відображають прибуток, який згідно із п. 7.13, 18.1 цього Закону сплачують податок на прибуток за пільговими ставками. Ставку оподаткування бухгалтер проставляє самостійно
Рядок 12 "Нарахована сума податку, у т. ч.:"
Дорівнює сумі показників рядків 12.1 і 12.2 декларації. Може бути тільки додатною
Рядок 12.1 "за базовою ставкою", п. 10.1
25 % від додатного значення рядка 11.1 декларації
Рядок 12.2 "за пільговою ставкою", п. 7.13, 18.1
Індивідуальну пільгову ставку, зафіксовану в рядку 11.2 декларації, множать на додатне значення показника цього рядка
Рядок 13 "Зменшення нарахованої суми податку" (дод. К6), п. 7.8.3, 7.8.4, 16.3, 2.1.3, 18.1, ст. 19
Розраховують цей показник у додатку К6. Він складається з: а) вартості торгових патентів, придбаних у звітному періоді; б) податку, сплаченого з прибутку (крім пасивного), отриманого за кордоном; в) податку, сплаченого з пасивного прибутку за кордоном, якщо укладено міжнародний договір; г) сум податку, які платник податків нарахував за місцезнаходженням своєї філії (при сплаті консолідованого податку); д) суми сплачених авансових внесків при виплаті дивідендів, яку відносять на зменшення нарахованого у звітному періоді податку на прибуток

Рядок 14 "Податкове зобов'язання звітнього періоду** (12 – 13)", визначають згідно з формулою
Податкове зобов'язання за звітний період є найважливішим показником, оскільки це податкове зобов'язання підприємства перед бюджетом, розраховане зростаючим підсумком з початку року. Якщо він визначений правильно, донарахувань податку на прибуток не має бути. Для його розрахунку нараховану суму податку в рядку 12 зменшують на значення рядка 13. Податкове зобов'язання не може бути від'ємним
Рядок 15 "Сума нарахованого податку за попередній податковий період поточного року", п. 16.4
Цей показник дорівнює показнику рядка 14 декларації з податку на прибуток за попередній звітний період. Ураховуючи, що платники податків на вимогу контролерів подавали декларацію за 11 місяців, у рядок 15, на наш погляд, потрібно перенести значення рядка 14 декларації за такий період. Якщо в декларації за 11 місяців зобов'язань не було, рядок 15 декларації прокреслюють
Рядок 16 "Сума надміру сплаченого податку минулих податкових періодів (переплати)***", п. 16.16, 21.3
Фіксують переплату з податку на прибуток, яку можна зарахувати як майбутні платежі. Його прокреслюють, якщо заповнений рядок 18 декларації "Сума надміру сплаченого податку минулих податкових періодів (переплати), яка підлягає поверненню на поточний рахунок платника податків в банку-резиденті"
Рядок 17 "Сума податку до сплати (позитивне значення 14 – 15 – 16)", Визначається згідно з формулою
Відображають суму податку, яку потрібно перерахувати до бюджету за підсумками звітнього періоду, у граничні терміни сплати податкових зобов'язань, передбачені п. 5.3.1 Закону України № 2181
Рядок 18 "Сума надміру сплаченого податку минулих податкових періодів (переплати), яка підлягає поверненню на поточний рахунок платника податку в банку-резиденті", п. 16.16, 21.3
Відображають суму переплати, що підлягає поверненню платнику податків за його заявою, складеною згідно з вимогами п. 3 Порядку, затвердженого наказом ДПАУ, Держказначейства України від 18.03.03 р. № 125/58
Рядок 19 "Суми податків, які утримуються при виплаті доходів (прибутків), у т. ч.:", п. 10.2, 13.1, 13.2, 13.6
Показник цього рядка розраховують як суму показників рядків 19.1 – 19.3
Рядок 19.1 "з доходів фізичних осіб, нарахованих у вигляді відотків" (дод. К7), п. 9.2.2 Закону України № 889
Податковий агент, який нараховує відсотки, надає податковий розрахунок загальної суми нарахованих відсотків та загальної суми утриманих з них податків у складі податкової декларації з податку на прибуток підприємств у терміни, встановлені законом для такого податку. При цьому інформація щодо окремого банківського вкладного (депозитного) або поточного (у т. ч. карткового) рахунку фізичної особи, суми нарахованих на нього відсотків, а також відомостей щодо такої фізичної особи – вкладника не надається.

Рядок 19.2 "з нерезидентів (крім 19.3)", п. 13.1, 13.2, 13.6
Заповнюють резиденти або постійні представництва, які виплачують на користь нерезидента або уповноваженої ним особи будь-які доходи від здійснення господарської діяльності з джерелом їх походження з України (п. 13.1, 13.2, 13.6 цього Закону). Зазначають суму податку за ставкою 15 %, утриманого при виплаті таких доходів
Рядок 19.3 "з фрахту", п. 13.5
Відображають суму податку, що утримує резидент згідно з п. 13.5 цього Закону із вартості фрахту, що сплачується нерезиденту
Рядок 20 "Авансові внески, нараховані на суму дивідендів та прирівняних до них платежів", п. 7.8.2, 7.9.4
Відображають авансовий внесок із податку на прибуток, нарахований і сплачений у зв'язку з виплатою дивідендів
Рядок 21 "Дивіденди та прирівняні до них платежі, що сплачуються до бюджету державними некорпоративними, казенними або комунальними підприємствами", п. 4 Прикінцевих положень Закону № 349
Державні некорпоративні, казенні та комунальні підприємства зазначають суму частини прибутку/доходу (держдивіденди), що підлягає сплаті до бюджету
Рядок 22 "Сума штрафу, самостійно нарахованого у зв'язку з виправленням помилок", п. 17.2 Закону № 2181
Зазначають 5%-ий штраф, що сплачує платник податків при виправленні через поточну декларацію самостійно виявленої помилки, яка спричинила заниження податкового зобов'язання (п. 17.2 Закону України № 2181). Якщо помилку виправляли через уточнюючий розрахунок, штраф, відображений у рядку 8 такого розрахунку, в декларації не відображають
Рядок 23 "Пеня, нарахована у зв'язку з урегулюванням сумнівної (безнадійної) заборгованості" (дод. К4), п. 12.1.2
Переносять із рядка 23 додатка К4. Пеню нараховують на суму додаткового податкового зобов'язання, розрахованого продавцем у процесі врегулювання сумнівної заборгованості згідно з п. 12.1.2 Закону про прибуток

Враховуючи те, що відповідно до положень Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств” зменшення нарахованої суми податку на прибуток на вартість торгових патентів; податку, сплаченого від прибутку, отриманого за кордоном; на суму сплачених авансових внесків при виплаті дивідендів має здійснюватися з суми нарахованого податку платника загалом, то при заповненні рядка 12 графа 7 консолідований платник податку – підприємство має суму показника рядка 12 декларації зменшувати на суму рядків 13.1 – 13.5 та 13.7.1.

Поряд з цим слід зазначити, що за своєчасне та повне внесення сум податку до бюджету територіальної громади за місцезнаходженням філії відповідає платник податку, в складі якого перебуває така філія.

Декларацію подає платник податку до державного податкового органу для реєстрації протягом 40 календарних днів, наступних за останнім календарним днем звітного (податкового) періоду.

Підприємства, основною діяльністю яких є виробництво сільськогосподарської продукції, подають декларацію за підсумками податкового (звітного) року в терміни, встановлені законом для річного базового податкового (звітного) періоду.

Сплата податку здійснюється:

- до дати подання уточнюючого розрахунку згідно з п. 17.2 ст. 17 Закону України № 2181;
- в інших випадках у терміни, визначені п. 5.3 ст. 5 Закону України № 2181.

Якщо останній день терміну подання декларації (сплати податку) припадає на вихідний (святковий) день, останнім днем такого терміну вважається наступний за вихідним (святковим) операційний (банківський) день.

Декларація з податку на прибуток підприємства має наступний вигляд.

1	ДЕКЛАРАЦІЯ З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВА		☐	Звітна		
	Повна декларація – надаються додатки у разі заповнення рядків з позначкою «Р» та «К»		☐	Звітна		
	Спрощена декларація – надаються додатки у разі заповнення рядків з позначкою «К»		☐	Звітна нова		
2	Звітний рік	<input type="text" value="2"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text"/>	<input type="text" value="1"/> квартал	<input type="text"/> Півріччя	<input type="text" value="3"/> квартали	<input type="text"/> Рік
3	Повна назва платника податку:		☐	Юридична особа		
			☐	Інша категорія платника		
4	Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ	<input type="text"/>	Код виду економічної діяльності (КВЕД)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	Місцезнаходження платника податку:		Поштовий індекс	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
5			Телефон	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
			Факс*	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
			Е-mail*	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
				<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
6	До державної податкової інспекції (адміністрації) в					
7	Відмітка про застосування платником податку спеціальних режимів оподаткування					
	Підприємство, основною діяльністю якого є виробництво сільськогосподарської продукції (пункт 16.4 Закону)		Суб'єкт космічної діяльності (пункт 22.24 Закону)			

*за бажанням платника податку

Одиниця виміру: грн., без копійок

Показники	Код рядка	Сума
1	2	3
Валовий дохід від усіх видів діяльності, у тому числі:	01	ст., п. 5.9
доходи від продажу товарів (робіт, послуг)	01.1	п. 4.1.1
приріст балансової вартості запасів	01.2 K1	п. 5.9
доходи від виконання довгострокових договорів	01.3 K2	п. 7.10
прибуток від операцій з цінними паперами, фондовими та товарними деривативами	01.4 K3	п. 7.6
прибуток від операцій з землею	01.5 K1	п.8.9 ст.8
інші доходи, крім визначених у 01.1 ÷ 01.5	01.6	пп.4.1.2 - 4.1.6, крім 4.1.5
Коригування валових доходів, у тому числі : (± 02.1 ± 02.2 + 02.3)	02	згідно з формулою
зміна суми компенсації вартості товарів (робіт, послуг)	02.1	п. 5.10

Продовження декларації

самостійно виявлені помилки за результатами минулих податкових періодів	02.2	п. 4.1.5
врегулювання сумнівної (безнадійної) заборгованості	02.3 K4	ст. 12
Скоригований валовий дохід (01 ± 02)	03	згідно з формулою
Валові витрати, у тому числі:	04	ст. 5
витрати на придбання товарів (робіт, послуг), крім визначених у 04.11	04.1	п. 5.1, 5.2.1
убуток балансової вартості запасів	04.2 K1	п. 5.9
витрати на оплату праці	04.3	п. 5.6, крім абз. 2-3 п. 5.6.2; п. 7.7.7
сума страхового збору (внесків) до фондів державного загальнообов'язкового страхування	04.4	п. 5.7.1
сума внесків на довгострокове страхування життя, недержавне пенсійне забезпечення	04.5	абз. 2-3 п. 5.6.2, п. 1.37, 1.42
сума податків, зборів (обов'язкових платежів), крім визначених у 04.4	04.6 P1	п. 5.2.5
витрати, пов'язані з виконанням довгострокових договорів	04.7 K2	п. 7.10
добровільне перерахування коштів, передача товарів (робіт, послуг)	04.8 P2	п. 5.2.2, 5.2.3, 5.2.11, 5.2.13, 5.2.17
від'ємне значення об'єкта оподаткування попереднього податкового року	04.9	п. 6.1
витрати на поліпшення основних фондів та нафтогазових свердловин	04.10 K1	п. 5.2.10
85% витрат від вартості товарів (робіт, послуг), придбаних у офшорних нерезидентів	04.11 P3	п. 18.3
Сума витрат зі страхування (крім витрат з довгострокового страхування життя та недержавного пенсійного забезпечення, зазначених у р. 04.5 декларації)	04.12 K1/1	п. 5.4.6
інші витрати, крім визначених у 04.1÷04.12	04.13	ст. 5; ст. 7; п. 8.1.4, 8.3.7, 8.4.3, 8.4.7, 8.4.8, 8.4.10, 8.9.4; п. 9.5, 9.6, 22.25
Коригування валових витрат, у тому числі: (± 05.1 ± 05.2 + 05.3)	05	згідно з формулою
зміна суми компенсації вартості товарів (робіт, послуг)	05.1	п. 5.10
самостійно виявлені помилки за результатами минулих податкових періодів	05.2	п. 5.2.7
врегулювання сумнівної (безнадійної) заборгованості	05.3 K4	ст. 12 з урахуванням п. 5 і 10 Перехідних положень Закону № 349
Скориговані валові витрати (04 ± 05)	06	згідно з формулою
Сума амортизаційних відрахувань	07 K1	п. 7.9.4
Об'єкт оподаткування позитивний (+) від'ємний (-) ((±03 – (± 06) – 07)	08	п. 3.1
Балансові збитки, не компенсовані прибутками до 01.01.2003	09	п. 11 Перехідних положень Закону № 349
Прибуток, звільнений від оподаткування	10 K5	п. 7.12, 7.13, 7.20, 18.1
Прибуток, що підлягає оподаткуванню , у тому числі: (08 – 09 – 10)	11	згідно з формулою
за базовою ставкою	11.1	п. 10.1
за пільговою ставкою * %	11.2	п. 7.13, 18.1

Продовження декларації

Нарахована сума податку** , у тому числі:	12	сума рядків 12.1 і 12.2
за базовою ставкою	12.1	п. 10.1
за пільговою ставкою	12.2	п. 7.13, 18.1
Зменшення нарахованої суми податку	13 К6	п. 7.8.3, 7.8.4, 16.3, 2.1.3, 18.1, ст. 19
Податкове зобов'язання звітного періоду ** (12 – 13)	14	згідно з формулою
Сума нарахованого податку за попередній податковий період поточного року	15	п. 16.4
Сума надміру сплаченого податку минулих податкових періодів (переплати)***	16	п. 16.16, 21.3
Сума податку до сплати (позитивне значення 14 – 15 – 16)	17	згідно з формулою
Сума надміру сплаченого податку минулих податкових періодів (переплати), яка підлягає поверненню на поточний рахунок платника податку в банку-резиденті	18	п. 16.16, 21.3

Додаткові показники

Суми податків, які утримуються при виплаті доходів (прибутків), у тому числі :	19	п. 10.2, 13.1-13.2, 13.6
з доходів фізичних осіб, нарахованих у вигляді процентів	19.1 К7	п. 9.2.2 Закону № 889
з нерезидентів (крім 19.3)	19.2	п. 13.1-13.2, 13.6
з фрахту	19.3	п. 13.5
Авансові внески, нараховані на суму дивідендів та прирівняних до них платежів	20	п. 7.8.2, 7.9.4
Дивіденди та прирівняні до них платежі, що сплачуються до бюджету державними некорпоративними, казенними або комунальними підприємствами	21	п. 4 Прикінцевих положень Закону № 349
Сума штрафу, самостійно нарахованого у зв'язку з виправленням помилок	22	п. 17.2 Закону № 2181
Пеня, нарахована у зв'язку з урегулюванням сумнівної (безнадійної) заборгованості	23 К4	п. 12.1.2

* Пільгові ставки зазначаються платником самостійно.

** У разі позитивного значення.

*** Не заповнюється при заповненні рядка 18 декларації.

Види адміністративної відповідальності за порушення норм Закону України „Про внесення змін до Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств” подано у додатку А.

¹Закон №349: Закон України від 24.12.02 р. № 349-IV „Про внесення змін до Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств”

²Закон № 889: Закон України від 22.05.03 р. № 889-IV „Про податок з доходів фізичних осіб” зі змінами

³Закон №2181: Закон України від 21.12.2000 р. № 2181-III „Про порядок погашення зобов'язань платниками податків перед бюджетами і державними соціальними фондами”, зі змінами.

Контрольні завдання

1. Як в податковому обліку відображається сума поворотної фінансової допомоги, отриманої платником податку у звітному періоді, що залишається неповернутою на кінець такого звітного періоду від осіб, які не є платниками податку на прибуток, або осіб, які згідно із законодавством мають пільги з податку на прибуток?

- 1) така операція в податковому обліку не відображається;
- 2) збільшуються валові доходи;
- 3) зменшуються валові витрати;
- 4) збільшуються валові доходи на 50 % від суми такої поворотної фінансової допомоги.

2. Чи може підприємство включити до складу валових витрат суму штрафу та пені, присуджених за рішенням арбітражного суду?

- 1) ні;
- 2) так;
- 3) за рішенням керівництва;
- 4) за рішенням вищестоящої організації.

3. Суми витрат, не врахованих у минулих податкових періодах у зв'язку з допущенням помилок, та виявлені у звітному податковому періоді до складу валових витрат

- 1) не включаються;
- 2) включаються;
- 3) включаються інколи, залежно від характеру витрат;
- 4) включаються в розмірі 50%.

4. До складу валових витрат включаються суми витрат, пов'язаних з поліпшенням основних фондів:

- 1) повністю;
- 2) 5% сукупної балансової вартості груп основних фондів на початок звітного періоду;
- 3) 10% сукупної балансової вартості груп основних фондів на початок звітного періоду;
- 4) 15% сукупної балансової вартості груп основних фондів на кінець звітного періоду.

5. При нарахуванні податку на прибуток складається бухгалтерський запис:

- 1) Дт 98 Кт 641;
- 2) Дт 84 Кт 642;
- 3) Дт 94 Кт 641;
- 4) Дт 98 Кт 645.

6. Ким встановлюються додаткові обмеження щодо віднесення витрат до складу валових витрат платника податку?

- 1) керівником підприємства;
- 2) Законом України “Про оподаткування прибутку підприємств”;
- 3) зборами акціонерів;
- 4) вищестоящою організацією.

7. В якому додатку до декларації з податку на прибуток підприємства проводиться розрахунок приросту-убутку матеріальних витрат:

- 1) табл. 1 додатку К1/1;
- 2) табл. 2 додатку К1/1;
- 3) додатку К2;
- 4) додатку К4.

8. Дата збільшення валових витрат виробництва:

- 1) дата списання коштів з банківських рахунків;
- 2) дата оприбуткування товарів або будинку;
- 3) подія, що сталася першою, або дата списання коштів, або дата оприбуткування товарів;
- 4) попередня оплата за товари і матеріальні цінності.

9. Списуються витрати по закінченому капітальному ремонту будівельної техніки 21000 грн. Балансова вартість основних засобів – 145900 грн. Яка сума буде віднесена на збільшення балансової вартості основних засобів?

- 1) 21000 грн.;
- 2) 6410 грн.;
- 3) 1459 грн.;
- 4) 0 грн.

10. Списуються витрати по закінченому капітальному ремонту будівель 7320 грн. Балансова вартість основних засобів – 91540 грн. Яка сума буде віднесена до складу валових витрат підприємства?

- 1) 915грн.;
- 2) 3660 грн.;
- 3) 7320 грн.;
- 4) 0 грн.

11. Яка кореспонденція складається при віднесенні на валові витрати вартості послуг виробничого характеру:

- 1) Дт 23 Кт 68;
- 2) Дт 23 Кт 10;
- 3) Дт 23 Кт 11;
- 4) Дт 92 Кт 64.

12. Амортизація по третій групі основних засобів нараховується:

- 1) у цілому по групі;
- 2) по кожному об'єкту зокрема;
- 3) по групах однорідних засобів;
- 4) в залежності від розпорядження керівника.

13. Як будуть відображені в податковому обліку суми витрат (415 грн.), не віднесені до складу валових витрат минулих звітних періодів у зв'язку з втратою документів, та підтверджених такими документами у звітному податковому періоді?

- 1) зменшаться валові доходи 415 грн.;
- 2) збільшаться валові витрати на 415 грн.;
- 3) зменшаться валові витрати 415 грн.;
- 4) ніяк не відобразяться в податковому обліку.

14. Балансова вартість матеріальних запасів на початок звітного кварталу – 23 тис. грн., на кінець звітного кварталу – 28 тис. грн. Відображення в податковому обліку:

- 1) валові доходи збільшаться на 5 тис. грн.;
- 2) валові витрати збільшаться на 5 тис. грн.;
- 3) валові доходи зменшаться на 5 тис. грн.;
- 4) валові витрати зменшаться на 5 тис. грн.

15. Підприємством зроблені витрати на придбання паливно-мастильних матеріалів для легкових автомобілів у сумі 1200 грн. з урахуванням ПДВ. Відображення в податковому обліку:

- 1) валові витрати – 1200 грн.; податковий кредит – 0;
- 2) валові витрати – 1000 грн.; податковий кредит – 200;
- 3) валові витрати – 600 грн.; податковий кредит – 0;
- 4) валові витрати – 500 грн.; податковий кредит – 100.

16. Перерахована передоплата за товари, вартість яких включається до складу валових витрат на суму 24 тис. грн. Відображення в податковому обліку:

- 1) валові витрати – 20 тис. грн.; податкове зобов'язання – 4 тис. грн.;
- 2) валові витрати – 20 тис. грн.; податковий кредит – 4 тис. грн.;
- 3) валові витрати – 24 тис. грн.; податкові зобов'язання – 4,8 тис. грн.;
- 4) валові доходи – 24 тис. грн.; податковий кредит – 4,8 тис. грн.

17. До якої групи основних фондів відносяться будівлі і споруди?

- 1) першої;
- 2) другої;
- 3) третьої;
- 4) четвертої.

18. Що виключають зі складу валових витрат:

- 1) суму витрат, не підтверджених документально;
- 2) суму приросту балансової вартості матеріалів на складах, у незавершеному виробництві та у залишках готової продукції;
- 3) суму витрат, не пов'язаних з основною діяльністю підприємства;
- 4) суму витрат на відрядження працівників адмінперсоналу.

19. Сума нарахованої амортизації залежить від:

- 1) групи основних засобів;
- 2) розміру оподаткованого прибутку;
- 3) розміру валових витрат;
- 4) розміру валових доходів.

20. Облік основних виробничих фондів ведуть:

- 1) окремо за кожним видом (об'єктом) та за групою в цілому;
- 2) 1 групи – окремо за кожним видом, 2, 3 і 4 групи – в цілому по групі;
- 3) 1 і 3 групи – окремо за кожним видом, 2 і 4 групи – в цілому по групі;
- 4) 1 групи – в цілому по групі, 2, 3 і 4 групи – окремо за кожним видом.

ТЕМА 4

ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ТА ОБЛІКУ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО БІЗНЕСУ І СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

4.1. Загальна характеристика системи оподаткування, порядок переходу підприємств на спрощену систему

Порядок обліку і складання звітності підприємств та інших суб'єктів малого бізнесу, які оподатковуються за спрощеною системою, регламентується Указом Президента України „Про внесення змін до Указу Президента України від 3.07.98 р. № 727 „Про спрощену систему оподаткування, обліку і звітності суб'єктів малого підприємства” № 746/99 від 28.06.99 р. із подальшими змінами і доповненнями. Відповідно до цього Указу спрощена система обліку та звітності запроваджується до таких суб'єктів малого підприємництва:

– фізичних осіб, які здійснюють підприємницьку діяльність без створення юридичної особи, і в трудових відносинах з якими, в т. ч. членів їх сімей, протягом року перебуває не більш ніж 10 осіб та обсяг виручки яких від реалізації за рік, не перевищує 500 тис. грн.;

– юридичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності, в яких за рік середньооблікова чисельність працівників не перевищує 50 осіб і обсяг виручки яких від реалізації не перевищує 1 млн. грн.

Об'єктом оподаткування при спрощеній системі є виручка від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг. Виручка – це сума коштів, які надійшли на розрахункових рахунок або в касу від продажу. Таким чином, принцип першої події виконаних робіт або надходження коштів для підприємств, які оподатковуються за даною системою, не діє.

В Указі Президента описана процедура переходу підприємств на спрощену систему. В ст. 4 цього Указу зазначено, що для переходу підприємств на цю систему суб'єкт малого підприємництва подає письмову заяву до місцевого органу ДПА не пізніш, ніж за 15 днів до початку наступного звітного періоду (кварталу). Ця заява подається за умови сплати всіх податків і платежів за попередні звітні періоди.

Юридична особа – суб'єкт малого підприємництва – в заяві вказує ставку єдиного податку, за якою вона буде оподатковуватись (10 % від суми виручки, або 6 % + ПДВ). Рішення про перехід на спрощену систему може бути прийняте не більш ніж 1 раз за календарний рік.

Спрощена система оподаткування не дає змоги здійснювати бартерні операції. Якщо підприємство провело таку операцію, то з наступного кварталу воно має перейти на повну систему оподаткування.

Слід зазначити, що виручкою від реалізації основних засобів, яка теж є об'єктом оподаткування, вважають не всю суму грошових коштів, які надійшли за реалізацію основних засобів, а різницю між продажною та залишковою вартістю.

Відмову від застосування спрощеної системи оподаткування підприємствам необхідно оформляти за відповідною заявою, яка подається не пізніше, ніж за 15 днів до закінчення попереднього звітного податкового періоду.

Підприємства, які оподатковуються за спрощеною системою, не є платниками таких податків і зборів:

- податку на прибуток підприємств;
- податку на додану вартість, за винятком випадку, коли юридична особа обрала спосіб оподаткування доходів за ставкою 6 %;
- земельного податку (за земельні ділянки, що використовуються для здійснення підприємницької діяльності, зазначеної у свідоцтві або статуті);
- внесків до Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням;
- внесків до Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття;
- внесків до Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань;
- внесків до Пенсійного фонду, що нараховуються на фонд оплати праці, та із суми оподаткованого доходу фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності;
- фіксованого сільськогосподарського податку;
- збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства;
- місцевих податків і зборів, за винятком: ринкового збору, збору за участь в бігах на іподромі, збору за вигреш у бігах на іподромі, збору з осіб, які беруть участь у грі на тоталізаторі на іподромі, податок з реклами;
- торгових патентів.

Фізичні особи (підприємці) – суб'єкти підприємницької діяльності, крім податків, перелічених вище, не сплачують і податок на доходи фізичних осіб.

Юридичні особи, які оподатковуються за спрощеною системою є платниками податку з доходів фізичних осіб, а також податку з власників транспортних засобів і утримань із заробітної плати в Пенсійний фонд, фонд соцстраху і безробіття та нарахувань в ці фонди.

Використовуються такі ставки оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності, які оподатковуються за спрощеною системою:

1) для юридичних осіб: а) 6 % від суми виручки від реалізації без урахування акцизного збору в разі сплати ПДВ; б) 10 % суми виручки від реалізації, за винятком акцизного збору у разі передбачення ПДВ в єдиному податку;

2) для фізичної особи: ставка не менш ніж 20 грн. і не більш ніж 200 грн. на місяць, її розмір установлюють місцеві ради, і він залежить від виду діяльності такої особи.

Відділення державного казначейства наступного дня після надходження коштів єдиного податку перераховує їх до місцевого та державного бюджетів, Пенсійного фонду і фондів соціального страхування.

4.2. Структура і порядок заповнення реєстрів обліку при спрощеній системі

Основним реєстром податкового обліку при спрощеній системі оподаткування є **книга обліку доходів і витрат** (дод. Е), яку ведуть юридичні особи згідно з вимогами ст. 4 Указу. Крім цієї книги юридичні особи в обов'язковому порядку мають вести касову книгу.

Будову книги обліку доходів і витрат затверджено наказом ДПА України від 13.10.98 р. за наступними змінами і доповненнями. Так, книга має бути пронумерована, прошнурована і завірена печатками місцевого органу ДПА та підприємства. Основні реквізити книги пов'язані зі сумою виручки, яка є об'єктом оподаткування єдиним податком. У книзі обліку доходів і витрат мають бути вказані номери всіх рахунків підприємства, відкриті в банках, назва і код підприємства. Записи в книгу здійснюють у хронологічному порядку надходження виручки на підприємство.

У цій книзі потрібно заповнювати такі реквізити:

- номер за порядком;
- дату, номер банківського документу;
- суму виручки від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг;
- суму виручки від реалізації основних засобів;
- позареалізаційні доходи та виручка від іншої реалізації;
- загальну суму виручки та позареалізаційних доходів;
- загальну суму витрат, здійснених у зв'язку з веденням господарської діяльності.

Сума єдиного податку визначається відповідно до підсумкової суми за звітний період, що відображається в графі 6 книги обліку доходів і витрат (загальна сума виручки та позареалізаційних доходів).

За результатами господарської діяльності суб'єкти малого підприємництва подають до органу ДПА до 20 числа місяця, наступного за звітним кварталом, розрахунок про сплату єдиного податку. Якщо

підприємство є платником ПДВ, то, крім такого розрахунку, воно подає і декларацію з ПДВ.

Звітним періодом зі сплати єдиного податку для юридичних осіб є квартал, а для фізичних осіб – місяць.

Крім реєстрів податкового обліку, якими є книга обліку доходів і витрат, а також касова книга, суб'єкти малого підприємництва (юридичні особи) заповнюють і реєстри бухгалтерського обліку та складають фінансову звітність згідно з вимогами Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 „Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємства”. В бухгалтерському обліку доходи вищеназваних підприємств визначаються згідно з вимогами ПСБО 15 „Дохід”, ПСБО 18 „Будівельні контракти”.

4.3. Синтетичний облік розрахунків із бюджетом суб'єктів малого бізнесу та порядок оплати єдиного податку

Нині чинними нормативними документами не передбачено єдиного підходу щодо синтетичного обліку єдиного податку суб'єктами малого підприємництва, які оподатковуються за спрощеною системою. Оскільки більшість податків, сплату яких заміняє єдиний податок, пов'язані із витратами підприємства, то нарахування єдиного податку в цих підприємствах може відобразитися такими бухгалтерськими проведеннями:

Дт 84 Кт 641 – нарахований єдиний податок підприємствами, які використовують 8 клас рахунків бухгалтерського обліку;

Дт 92 Кт 64 – нарахування єдиного податку підприємствами, які не використовують рахунки 8 класу;

Дт 641 Кт 31 – перерахування єдиного податку казначейству.

Окремі підприємства нарахування єдиного податку відображають бухгалтерським проведенням по Дт 23 Кт 641.

Якщо підприємство оподатковується за ставкою 6 % від виручки плюс ПДВ, то нарахування ПДВ відображається записами за Дт 70, 71, 74 Кт 641. Такі підприємства мають право і на податковий кредит із ПДВ. При отриманні цього кредиту складають аналогічні записи, як і на підприємствах, що оподатковуються за загальною системою: Дт 641 Кт 372, 63, 685.

Єдиний податок, згідно з вимогами ст. 4 Указу № 746/99 від 28.06.99 р., має бути сплачений до 20 числа наступного місяця після звітного кварталу, а сума ПДВ – не пізніше 20 числа, відповідно до вимог Закону України „Про податок на додану вартість”. Структуру Розрахунку сплати єдиного податку суб'єктом малого підприємництва – юридичною особою подано в дод. Ж.

4.4. Патентування суб'єктів малого бізнесу

Суб'єкти малого підприємництва, а також підприємства, які здійснюють торговельну діяльність, сплачують такий вид податку, як **патент**. Розрізняють різні види патентів:

- патент, що сплачують юридичні особи, які займаються торговельною діяльністю;
- спеціальний патент, який сплачують окремі підприємства.

Сплата патентів суб'єктами підприємницької діяльності, які займаються торговельною діяльністю та наданням послуг у сфері побутових послуг регламентується Законом України „Про патентування деяких видів підприємницької діяльності” від 23.03.96 р. № 98/96-ВР з подальшими змінами і доповненнями. Суб'єктами правовідносин, які регулюються вищезазваним законом є юридичні особи та суб'єкти підприємницької діяльності, що не мають статусу юридичної особи – резиденти, нерезиденти, а також їх відокремлені підрозділи, які займаються вище названою діяльністю.

Торговий патент – це державне свідоцтво, яке засвідчує право суб'єкта підприємницької діяльності чи його підрозділу займатися вищезазваною діяльністю.

Спеціальний торговий патент – це державне свідоцтво, яке засвідчує право суб'єкта підприємницької діяльності на особливий порядок оподаткування згідно із названим законом.

Торговий патент видають місцевими органами ДПА за місцем перебування. Сума патенту – це своєрідний авансовий платіж податку на прибуток і при складанні декларації на прибуток підприємства зменшує суму податку до сплати. В разі отримання збитків підприємством за звітний період сума сплачених патентів переноситься на наступні звітні періоди і в цих звітних періодах зменшує суму податку на прибуток.

Суб'єкт підприємницької діяльності, який припинив діяльність, котра підлягає патентування до 15 числа місяця, що передує звітному, має письмово повідомити про це відповідний державний податковий орган і повернути патент. Таке підприємство має право на повернення з бюджету вартості надмірно сплаченого патенту.

Порядок придбання торговельного патенту на здійснення торговельної діяльності регламентується ст. 3 вищезазваного Закону України.

Вартість торговельного патенту за календарний місяць встановлена в таких граничних межах:

- в Києві і обласних центрах – від 60 до 320 грн.;
- в Севастополі і містах обласного підпорядкування (крім обласних центрів), районних центрах – від 30 до 160 грн.;
- в інших населених пунктах – до 80 грн.

Термін дії торговельного патенту на здійснення торговельної діяльності становить 12 календарних місяців.

Для здійснення окремих торговельних операцій підприємства можуть придбати короткотермінові торгові патенти, термін дії яких від 1 до 15 днів, а вартість становить 10 грн.

Не вся торгова діяльність за готівку потребує патентування, зокрема, від сплати патенту звільняється реалізації продукції власного виробництва фізичним особам, які перебувають у трудових відносинах з підприємством, через пункти продажу товарів, вбудовані у виробничих або адміністративних приміщеннях підприємства.

Крім цього, не потребує патентування діяльність із закупівлі в населення продукції, якщо її подальша реалізація відбувається за допомогою розрахунків у безготівковій формі.

Не патентується діяльність підприємств громадського харчування. Нині оподаткування підприємств торгівлі спеціальним патентом не здійснюється. Підприємства, які сплачували спеціальний патент, оподатковувались за загальною схемою оподаткування або переходили на спрощену систему оподаткування за умови наявності відповідних підстав, згідно з Указом Президента України „Про спрощену систему оподаткування”.

Сплата торгового патенту відображається записом Дт 39 Кт 31, а зарахування його в сплату податку на прибуток – Дт 641 Кт 39. Деякі підприємства сплату торгового патенту відображають записом: Дт 641 Кт 31.

Наприклад. Підприємство протягом кварталу заплатило до місцевого бюджету 300 грн. за торговий патент. Сума податку на прибуток за даними декларації склала 400 грн. Скласти бухгалтерські проведення і здійснити розрахунки з бюджетом.

Розв'язання.

Дебет	Кредит	Сума, грн.	
39	31	300	
98	641	400	
641	39	300 –	зарахування патенту в сплату податку на прибуток
641	31	100 –	перерахування до бюджету податку на прибуток як різниці між нарахованою сумою податку і сумою сплаченою патенту.

4.5. Особливості оподаткування сільськогосподарських підприємств

Оподаткування сільськогосподарських підприємств здійснюється згідно із Законом України „Про оподаткування прибутку підприємств”,

„Про податок на додану вартість”, „Про плату за землю” та ін. Деякі сільськогосподарські підприємства здійснюють оподаткування своєї діяльності згідно із Законом України „Про фіксований сільськогосподарський податок”. Цей Закон визначає механізм сплати фіксованого сільськогосподарського податку, який сплачують сільськогосподарські виробники в грошовій формі або у вигляді поставок сільськогосподарської продукції.

Сплата фіксованого сільськогосподарського податку звільняє сільськогосподарські підприємства від таких податків та обов'язкових платежів:

- податку на прибуток підприємств;
- плати за землю;
- комунального податку;
- збору на геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок державного бюджету;
- плати на придбання торгового патенту;
- збору на спеціальне використання природних ресурсів (плата за воду).

Особи, які згідно із законодавством є платниками фіксованого сільськогосподарського податку, звільняються від сплати податку з власників транспортних засобів: за трактори колісні (крім сідельних тягачів) та вантажні автомобілі.

При цьому платники фіксованого сільськогосподарського податку не звільняються від сплати коштів на обов'язкове державне пенсійне страхування та на обов'язкове соціальне страхування.

Платниками фіксованого сільськогосподарського податку є сільськогосподарські підприємства різних організаційно-правових форм, які займаються виробництвом (виросуванням), переробкою та збутом сільськогосподарської продукції, в котрих сума, одержана від реалізації сільськогосподарської продукції власного виробництва та продуктів її переробки, за попередній звітний рік перевищує 75 % від загальної суми валового доходу підприємства.

Ставка фіксованого сільськогосподарського податку з 1 га сільськогосподарських угідь встановлена у відсотках до їх грошової оцінки, проведеної за станом на 1.07.95 р. відповідно до методики, затвердженої Кабінетом Міністрів України, в таких розмірах:

- а) для ріллі, сіножатей, пасовищ – 0,15 %;
- б) для багаторічних насаджень – 0,09 %.

Грошова оцінка сільськогосподарських угідь може уточнюватись згідно зі змінами законодавства.

Платники фіксованого податку визначають суму цього податку на поточний рік у порядку і розмірах, передбачених вищеназваним законом, і подають розрахунок місцевим органам ДПА до 1 лютого поточного року.

Сплата податку проводиться щомісячно протягом 30 календарних днів, наступних за останнім календарним днем базового звітного

(податкового) місяця, у розмірі третини суми податку, визначеної на кожний квартал від річної суми податку, у таких розмірах:

- 1 квартал – 10 %;
- 2 квартал – 10 %;
- 3 квартал – 50 %;
- 4 квартал – 30 %.

Єдиний сільськогосподарський податок відноситься до витрат підприємства, які здебільшого його зараховують до адміністративних витрат. При нарахуванні податку проводиться запис Дт 92 Кт 641, при сплаті – Дт 641 Кт 31. Нарахування цього податку може відображатися й іншим бухгалтерським проведенням: Дт 84 Кт 641, Дт 23 Кт 641 (якщо не ведеться відокремлений облік адміністративних витрат) (дод. И).

Контрольні завдання

1. Які з перелічених податків і зборів не сплачують підприємства – юридичні особи, що оподатковуються за спрощеною системою оподаткування, обліку та звітності:

- 1) податок з доходів фізичних осіб;
- 2) збір на обов'язкове державне пенсійне страхування;
- 3) податок на прибуток підприємств;
- 4) внески до Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.

2. При спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності виручкою від реалізації основних засобів, яка є об'єктом оподаткування, вважають:

- 1) всю суму грошових коштів, які надійшли за реалізацію основних засобів;
- 2) 50 % від суми грошових коштів, які надійшли за реалізацію основних засобів;
- 3) 10 % від суми грошових коштів, які надійшли за реалізацію основних засобів;
- 4) різницю між продажною та залишковою вартістю реалізованих основних засобів;
- 5) різницю між продажною та первісною вартістю реалізованих основних засобів.

3. Ставка оподаткування фізичних осіб, які здійснюють підприємницьку діяльність без створення юридичної особи та оподатковуються за спрощеною системою, становить:

- 1) від 20 до 200 грн. за місяць;
- 2) від 20 до 200 грн. за рік;
- 3) від 20 до 200 грн. за квартал;

4) в залежності від виду діяльності, але не менш ніж 200 грн.

4. Однією із ставок оподаткування підприємств – юридичних осіб, що оподатковуються за спрощеною системою оподаткування, обліку та звітності, є:

- 1) 10 % від суми виручки від реалізації, за винятком акцизного збору в разі передбачення ПДВ в єдиному податку;
- 2) 6 % від суми виручки від реалізації без урахування акцизного збору в разі передбачення ПДВ в єдиному податку;
- 3) 20 % від суми виручки від реалізації, за винятком акцизного збору в разі передбачення ПДВ в єдиному податку;
- 4) 4 % від суми виручки від реалізації без урахування акцизного збору в разі сплати ПДВ.

5. Однією із ставок оподаткування підприємств – юридичних осіб, що оподатковуються за спрощеною системою оподаткування, обліку та звітності, є:

- 1) 10 % від суми виручки від реалізації, за винятком акцизного збору в разі сплати ПДВ;
- 2) 6 % від суми виручки від реалізації без урахування акцизного збору в разі сплати ПДВ;
- 3) 13 % від суми виручки від реалізації, за винятком акцизного збору в разі передбачення ПДВ в єдиному податку;
- 4) 1 % від суми виручки від реалізації, за винятком акцизного збору в разі передбачення ПДВ в єдиному податку.

6. Головним реєстром податкового обліку при спрощеній системі оподаткування є:

- 1) книга обліку витрат і доходів;
- 2) податкова накладна;
- 3) журнал № 5;
- 4) Декларація з податку на прибуток підприємства.

7. За результатами господарської діяльності суб'єкти малого підприємництва повинні подавати до органу ДПА розрахунок про сплату єдиного податку:

- 1) до 15 числа місяця, наступного за звітним кварталом;
- 2) до 10 числа місяця, наступного за звітним кварталом;
- 3) до 30 числа місяця, наступного за звітним кварталом;
- 4) до 20 числа місяця, наступного за звітним кварталом.

8. Нарахування єдиного податку підприємствами, що оподатковуються за спрощеною системою оподаткування, обліку та звітності, відображається записом:

- 1) Дт 92 Кт 64;
- 2) Дт 79 Кт 64;
- 3) Дт 64 Кт 92;
- 4) Дт 90 Кт 64.

9. Торговий патент – це:

- 1) державне свідоцтво, яке засвідчує право суб'єкта підприємницької діяльності чи його підрозділу займатися підприємницькою діяльністю;
- 2) державне свідоцтво, яке засвідчує право суб'єкта підприємницької діяльності чи його підрозділу займатися торгівельною діяльністю;
- 3) державне свідоцтво, яке засвідчує право суб'єкта підприємницької діяльності чи його підрозділу займатися роздрібною торгівлею;
- 4) державне свідоцтво, яке засвідчує право суб'єкта підприємницької діяльності чи його підрозділу займатися збутом підакцизних товарів.

10. Заява про перехід на спрощену систему оподаткування, обліку та звітності подається до органу ДПА:

- 1) не пізніше ніж за 15 днів до початку наступного звітного (податкового) періоду;
- 2) не пізніше ніж за 20 днів до початку наступного звітного (податкового) періоду;
- 3) не пізніше ніж за 10 днів до початку наступного звітного (податкового) періоду;
- 4) не пізніше ніж за 25 днів до початку наступного звітного (податкового) періоду.

11. Суб'єкт малого підприємництва виступає платником ПДВ у випадку;

- 1) сплати єдиного податку в розмірі 6 % суми виручки від реалізації продукції (робіт, послуг);
- 2) сплати єдиного податку в розмірі 10 % суми виручки від реалізації продукції (робіт, послуг);
- 3) сплати єдиного податку в розмірі 8 % суми виручки від реалізації продукції (робіт, послуг);
- 4) сплати єдиного податку в розмірі 20 % суми виручки від реалізації продукції (робіт, послуг).

12. Фізична особа – суб'єкт підприємницької діяльності (СПД) після одержання свідоцтва про державну реєстрацію повинна звернутися в орган ДПС за місцем свого проживання для прийняття на податковий облік:

- а) у 20-денний термін;
- б) у 10-денний термін;
- в) у 15-денний термін;
- г) у 5-денний термін.

13. В січні придбано торговий патент терміном дії січень-червень звітного року вартістю 1200 грн. Відображення в податковому обліку:

- а) у валові витрати включається 600 грн.;
- б) у валові витрати включається 1200 грн.;
- в) на 600 грн. будуть зменшені податкові зобов'язання з податку на прибуток у звітному кварталі;
- г) на 1200 грн. будуть зменшені податкові зобов'язання з податку на прибуток у звітному періоді.

14. Хто встановлює вартість торговельного патенту:

- 1) Кабінет Міністрів України;
- 2) Державна податкова адміністрація;
- 3) органи місцевого самоврядування;
- 4) підприємство самостійно.

15. Суб'єкт підприємницької діяльності може прийняти рішення про перехід на сплату єдиного податку:

- 1) не більше двох разів на календарний рік;
- 2) чотири рази на рік;
- 3) не більше одного разу на календарний рік;
- 4) не більше одного разу на квартал.

16. Сума фіксованого сільськогосподарського податку за I квартал становить ... відсотків від річної суми податку.

- 1) 10 %;
- 2) 20 %;
- 3) 50 %;
- 4) 30%.

17. Сума фіксованого сільськогосподарського податку за II квартал становить ... відсотків від річної суми податку.

- 1) 10 %;
- 2) 20 %;
- 3) 50 %;
- 4) 30%.

18. Сума фіксованого сільськогосподарського податку за III квартал становить ... відсотків від річної суми податку.

- 1) 10 %;
- 2) 20 %;
- 3) 50 %;
- 4) 30%.

19. Сума фіксованого сільськогосподарського податку за четвертий квартал становить ... відсотків від річної суми податку.

- 1) 10 %;
- 2) 20 %;
- 3) 50 %;
- 4) 30%.

ТЕМА 5

ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ ІЗ БЮДЖЕТОМ І ЦІЛЬОВИМИ ФОНДАМИ ЗА ІНШИМИ ПОДАТКАМИ І ОBOB'ЯЗКОВИМИ ПЛАТЕЖАМИ

5.1. Облік розрахунків із бюджетом з акцизного збору

Акцизний збір, так само як і ПДВ, належить до непрямих податків, тобто податків, які не є витратами підприємства. Цей податок сплачується підприємствами, які виготовляють окремі види продукції (спиртні напої) або їх імпортують.

Облік розрахунків з бюджетом з цього податку регламентується Декретом Кабінету Міністрів України „Про акцизний збір” від 26.12.1992 р. та Законом України „Про акцизний збір на алкогольні напої та тютюнові вироби” від 15.09.95 р. із подальшими змінами і доповненнями.

Згідно зі ст. 1 Декрету, акцизний збір – це непрямий податок на окремі товари (продукцію), визначені законом як підакцизні, який міститься в ціні цих товарів (продукції). У ст. 2 Декрету подано перелік платників цього податку. Такими платниками є підприємства, які виготовляють підакцизну продукцію, або імпортують такі товари на митну територію України такі товари.

Платниками акцизного збору є:

а) суб'єкти підприємницької діяльності, а також їх філії, відділення (інші відокремлені підрозділи) – виробники підакцизних товарів на митній території України, в т. ч. із давальницької сировини за товарами (продукцією), на які встановлено ставки акцизного збору в твердих сумах, а також замовники, за дорученням яких виготовляється продукція на давальницьких умовах за товарами, на які встановлено ставки акцизного збору у відсотках до обороту, що сплачують акцизний збір виробнику;

б) нерезиденти, які здійснюють виготовлення підакцизних товарів (послуг) на митній території України безпосередньо або через їх постійні представництва чи осіб, прирівняних до них згідно із законодавством;

в) будь-які суб'єкти підприємницької діяльності, інші юридичні особи, їх філії, відділення, інші відокремлені підрозділи, які імпортують на митну територію України підакцизні товари, незалежно від наявності вкладених іноземних інвестицій;

г) фізичні особи – резиденти або нерезиденти, які ввозять (пересилають) підакцизні речі або предмети на митну територію України у вигляді супроводжувального або несупроводжувального багажу, а також фізичні особи, які одержують такі підакцизні речі (предмети), переслані (надіслані) з-за митного кордону України у вигляді поштових чи інших відправлень або несупроводжувального багажу, в обсягах або вартістю, що

перевищують норми безмитного провезення (пересилання) для таких фізичних осіб, визначені митним законодавством;

д) юридичні або фізичні особи, які купують (одержують в інші форми володіння, користування або розпорядження) підакцизні товари в податкових агентів.

Акцизний збір обчислюється:

- а) за ставками у відсотках до обороту з продажу;
- б) у твердих сумах з одиниці реалізованого товару (продукції);
- в) одночасно за ставками у відсотках до обороту з продажу та у твердих сумах з одиниці реалізованого товару (продукції);
- г) комбіновано, тобто за ставками у відсотках до обороту з ціни реалізації, але не менше встановленої твердої суми з одиниці реалізованого товару (продукції).

Датою виникнення податкового зобов'язання з акцизного збору є „перша подія” (або дата відвантаження або надходження коштів). Датою виникнення податкового зобов'язання з придбання імпортованих товарів є дата розмитнення таких товарів. При здійсненні експорту підакцизних товарів за іноземну валюту акцизний збір не сплачується.

Продаж марок акцизного збору українським виробникам алкогольних напоїв проводиться на підставі:

- довідок про сплату суми акцизного збору, розрахованої за ставками на готову продукцію;
- заявки-розрахунку кількості марок акцизного збору, що може отримати суб'єкт підприємницької діяльності відповідно до сплаченої суми акцизного збору.

Суму акцизного збору, яка підлягає сплаті до бюджету, платник податку визначає самостійно в спеціальному розрахунку, який подає в місцеві органи ДПА щомісячно. Цей розрахунок складається з двох розділів. У першому – „Обчислення акцизного збору” – визначають суму податкових зобов'язань, які підлягають сплаті до бюджету. В другому розділі „Результати перерахунку акцизного збору” відображаються суми сплаченого податку у вигляді щоденних платежів, придбання акцизних марок, суму надмірно сплаченого податку. На зворотному боці розрахунку подається розшифровка оборотів, які не підлягають оподаткуванню акцизним збором (дод. М).

При нарахуванні акцизного збору, пов'язаного з продажем підакцизної продукції, складається запис Дт 70, 71 Кт 641 (аналітичний рахунок „Акцизний збір”).

Акцизний збір, сплачений при розмитненні імпортованих товарів, збільшує їхню вартість. При цьому складається запис Дт 20, 22, 28 Кт 641, при сплаті акцизного збору – Дт 641 Кт 31.

Зарахування переоплати інших податків у сплату акцизного збору відображається записом Дт 641 „Акцизний збір” Кт 641 „ПДВ”.

Синтетичний облік акцизного збору ведеться в журналі-ордері № 8 за журнально-ордерної форми, в журналі № 3 за журнальної форми або у відповідній машинограмі.

5.2. Облік розрахунків з бюджетом із сплати за землю

Облік розрахунків з бюджетом з плати за землю ведеться згідно з Законом України „Про плату за землю” від 03.07.1992р., з наступними змінами і доповненнями. В цьому Законі дається визначено плату за землю як відповідний податок, який сплачують платники за використання земельних ресурсів держави. Розмір податку не залежить від результатів діяльності підприємств.

Об’єктом оподаткування цим податком є земельна ділянка, а також земельна частка, пай, які перебувають у власності або користуванні, в т. ч. на умовах оренди.

Суб’єктами плати за землю є власники земельних ділянок, паїв, землекористувачі, в т. ч. орендарі.

Ставки плати за землю залежать від якості землі та місця її знаходження. В зв’язку з цим в Законі виокремлено розділи щодо плати за землі сільськогосподарського призначення (розділ 2), плати за землі населених пунктів (розділ 3), промисловості, транспорту, лісового і водного фондів (за межами населених пунктів) (розділ 4).

Ставки земельного податку сільськогосподарського призначення встановлюються у відсотках від їх грошової оцінки в таких розмірах:

- для ріллі, сіножатей, пасовищ – 0,1 %;
- для багаторічних насаджень – 0,03 %.

Ставки земельного податку в населених пунктах залежать від групи населених пунктів за чисельністю населення. Крім цього, при визначенні податку за землі в населених пунктах ураховується коефіцієнт у містах Києві, Сімферополі, Севастополі та містах обласного підпорядкування. Окремі коефіцієнти розраховуються при визначенні податку в курортних зонах.

Юридичні особи самостійно обчислюють суми податку відповідно до вимог Закону України „Про плату за землю” за формою, встановленою ДПАУ, щороку за станом на 01.01 і до 1 лютого подають дані місцевим органам ДПА (дод. Н).

Земельний податок сплачують однаковими частинами власники земельних ділянок: виробники сільськогосподарської продукції та громадяни – до 15 серпня і 15 листопада, а всі інші платники – щомісячно протягом 30 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) місяця.

При нарахуванні земельного податку в бухгалтерському обліку складаються такі проведення: Дт 91, 92, 93, 94 Кт 641 „Плата за землю”; при перерахунку цього податку – Дт 641 Кт 31, 30.

Зарахування переоплати за окремими податками в сплату податку за землю відображають за Дт 641 Кт 641.

Синтетичний облік земельного податку ведеться в журналі-ордері № 8 за журнально-ордерної форми обліку, в журналі № 3 за журнальної форми або у відповідній машинограмі.

5.3. Облік розрахунків із бюджетом з податку із власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів

Облік розрахунків з бюджетом з податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів регламентований однойменним Законом України № 1963-ХІІ від 11.12.1991 р. (в редакції Закону України № 427-V від 06.12.2006 р.) із подальшими змінами і доповненнями. Відповідно до ст. 1 цього Закону платниками податку є підприємства, установи, які є юридичними особами, а також громадяни України і нерезиденти, які мають зареєстровані в нашій країні, згідно з чинним законодавством, власні транспортні засоби, котрі є об'єктом оподаткування. В ст. 2 подано повний перелік об'єктів оподаткування, а також транспортних засобів, які не є об'єктом оподаткування.

Об'єктами оподаткування є: трактори (колісні), крім гусеничних; тільки сідельні тягачі; автомобілі, призначені для перевезення не менше 10 осіб, включаючи водія; автомобілі легкові; автомобілі вантажні; автомобілі спеціального призначення, крім тих, що використовуються для перевезення пасажирів і вантажів (крім пожежних і швидкої допомоги); мотоцикли (включаючи мопеди) та велосипеди з установленим двигуном, крім тих, що мають об'єм циліндра двигуна до 50 куб. см; яхти та судна парусні з допоміжним двигуном або без нього (крім спортивних); човни моторні і катери, крім човнів з підвісним двигуном (крім спортивних); інші човни (крім спортивних).

Транспортні засоби, що не є об'єктами оподаткування:

- трактори на гусеничному ході;
- мотоцикли (включаючи мопеди) та велосипеди з установленим двигуном з об'ємом циліндра двигуна до 50 куб. см;
- автомобілі спеціального призначення швидкої допомоги та пожежні;
- транспортні засоби вантажні, самохідні, що використовуються на заводах, складах, у портах та аеропортах для перевезення вантажів на короткі відстані;
- машини і механізми для сільськогосподарських робіт;
- тільки спортивні яхти, судна парусні і човни.

Сума транспортного податку залежить від обсягу двигуна транспортного засобу. На кожен вид транспортного засобу

встановлюються окремі ставки податку. В ст. 3 цього Закону подано перелік транспортних засобів і ставки податку.

Податок із власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів сплачується у визначених розмірах. Ставки цього податку при першій реєстрації в Україні подано в табл. 5.1.

Таблиця 5.1

Розміри ставок податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів при першій реєстрації в Україні

Опис об'єктів оподаткування	Ставка податку на рік (з 100 куб. см об'єму циліндрів двигуна, з 1 кВт потужності двигуна або 100 см довжини)
1	2
трактори колісні (крім гусеничних та сідельних тягачів)	2,5 грн. з 100 куб. см
тільки сідельні тягачі	
нові та ті, що використовувалися до 8 років	15 грн. з 100 куб. см
що використовувалися понад 8 років	500 грн. з 100 куб. см
автомобілі для перевезення не менш як 10 осіб, включаючи водія, з об'ємом циліндрів двигуна:	
до 6000 куб. см	
нові та ті, що використовувалися до 8 років	5 грн. з 100 куб. см
що використовувалися понад 8 років	500 грн. з 100 куб. см
від 6001 куб. см і більше	
нові та ті, що використовувалися до 8 років	5 грн. з 100 куб. см
що використовувалися понад 8 років	10 грн. з 100 куб. см
автомобілі легкові (крім автомобілів з електродвигуном) з об'ємом циліндрів двигуна:	
до 1000 куб. см	
нові	3 грн. з 100 куб. см
що використовувалися до 8 років	5 грн. з 100 куб. см
що використовувалися понад 8 років	100 грн. з 100 куб. см
від 1001 куб. см до 1500 куб. см	
нові	4 грн. з 100 куб. см
що використовувалися до 8 років	5 грн. з 100 куб. см
що використовувалися понад 8 років	200 грн. з 100 куб. см
від 1501 куб. см до 1800 куб. см	
нові	5 грн. з 100 куб. см
що використовувалися до 8 років	7 грн. з 100 куб. см
що використовувалися понад 8 років	300 грн. з 100 куб. см
від 1801 куб. см до 2500 куб. см	
нові	10 грн. з 100 куб. см
що використовувалися до 8 років	12 грн. з 100 куб. см
що використовувалися понад 8 років	500 грн. з 100 куб. см
від 2501 куб. см до 3500 куб. см	
нові	25 грн. з 100 куб. см
що використовувалися до 8 років	30 грн. з 100 куб. см
що використовувалися понад 8 років	750 грн. з 100 куб. см
від 3501 куб. см і більше	
нові	40 грн. з 100 куб. см
що використовувалися до 8 років	45 грн. з 100 куб. см
що використовувалися понад 8 років	1000 грн. з 100 куб. см
транспортні засоби, оснащені електродвигунами	0,5 грн. з 1 кВт
автомобілі вантажні з об'ємом циліндрів двигуна:	
до 8200 куб. см	
нові	15 грн. з 100 куб. см

Продовж. табл. 5.1

1	2
що використовувалися до 5 років	50 грн. з 100 куб. см
що використовувалися від 5 до 8 років	700 грн. з 100 куб. см
що використовувалися понад 8 років	1000 грн. з 100 куб. см
від 8201 куб. см до 15000 куб. см	
нові	20 грн. з 100 куб. см
що використовувалися до 5 років	30 грн. з 100 куб. см
що використовувалися від 5 до 8 років	50 грн. з 100 куб. см
що використовувалися понад 8 років	1000 грн. з 100 куб. см
від 15001 куб. см і більше	
нові	25 грн. з 100 куб. см
що використовувалися до 5 років	30 грн. з 100 куб. см
що використовувалися від 5 до 8 років	50 грн. з 100 куб. см
що використовувалися понад 8 років	300 грн. з 100 куб. см
автомобілі спеціального призначення (крім пожежних і швидкої допомоги)	
нові та ті, що використовувалися до 8 років	5 грн. з 100 куб. см
що використовувалися понад 8 років	100 грн. з 100 куб. см

Ставки податку з власників транспортних засобів при проведенні реєстрації, перереєстрації та чергового технічного огляду подано в табл. 5.2

Таблиця 5.2

Розміри ставок податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів при проведенні реєстрації, перереєстрації та чергового технічного огляду

Опис об'єктів оподаткування	Ставка податку на рік (з 100 куб. см об'єму циліндрів двигуна, з 1 кВт потужності двигуна або 100 см довжини)
1	2
трактори колісні (крім гусеничних та тільки сідельних тягачів)	2,5 грн. з 100 куб. см
тільки сідельні тягачі	15 грн. з 100 куб. см
автомобілі для перевезення не менш як 10 осіб, включаючи водія	5 грн. з 100 куб. см
автомобілі легкові (крім автомобілів з електродвигуном) з об'ємом циліндрів двигуна:	
до 1000 куб. см	3 грн. з 100 куб. см
від 1001 куб. см до 1500 куб. см	5 грн. з 100 куб. см
від 1501 куб. см до 1800 куб. см	7 грн. з 100 куб. см
від 1801 куб. см до 2500 куб. см	10 грн. з 100 куб. см
від 2501 куб. см до 3500 куб. см	25 грн. з 100 куб. см
від 3501 куб. см і більше	40 грн. з 100 куб. см
транспортні засоби, оснащені електродвигунами	0,5 грн. з 1 кВт
автомобілі вантажні з об'ємом циліндрів двигуна:	
до 8200 куб. см	15 грн. з 100 куб. см
від 8201 куб. см до 15000 куб. см	20 грн. з 100 куб. см
від 1001 куб. см до 1500 куб. см	5 грн. з 100 куб. см
від 15001 куб. см і більше	25 грн. з 100 куб. см
автомобілі спеціального призначення (крім пожежних і швидкої допомоги)	5 грн. з 100 куб. см
мотоцикли (мопеди), велосипеди з двигуном (крім тих, що мають об'єм циліндра двигуна до 50 куб. см) з об'ємом циліндрів двигуна:	
до 500 куб. см	3 грн. з 100 куб. см
від 501 до 800 куб. см	5 грн. з 100 куб. см
від 801 куб. см і більше	10 грн. з 100 куб. см

1	2
яхти і судна парусні з допоміжним двигуном або без нього (крім спортивних):	
морські	14 грн. з 100 см довжини
яхти і судна парусні масою не більш як 100 кг та масою понад 100 кг і завдовжки не більш як 7,5 м	7 грн. з 100 см довжини
яхти і судна парусні масою понад 100 кг та завдовжки понад 7,5 м	14 грн. з 100 см довжини
човни моторні і катери, крім човнів з підвісним двигуном (крім спортивних):	
морські	14 грн. з 100 см довжини
човни моторні і катери завдовжки не більш як 7,5 м	7 грн. з 100 см довжини
човни моторні і катери завдовжки понад 7,5 м	14 грн. з 100 см довжини
плавучі засоби (крім спортивних):	
з масою не більш як 100 кг та завдовжки не більш як 7,5 м та масою понад 100 кг	7 грн. з 100 см довжини
завдовжки понад 7,5 м та масою понад 100 кг	14 грн. з 100 см довжини

Власники транспортних засобів сплачують податок як:

– фізичні особи – перед реєстрацією, перереєстрацією транспортних засобів, а також перед технічним оглядом щорічно або 1 раз у два роки, але не пізніше першого півріччя, в якому проводиться технічний огляд;

– юридичні особи – щоквартально, однаковими частинами до 15 числа місяця, наступного за звітним кварталом.

У разі викрадення транспортного засобу його власник не сплачує податку, якщо факт викрадення підтверджено відповідними документами органів, які порушили кримінальну справу.

Якщо транспортні засоби придбані у другому півріччі, то податок сплачується в половинному розмірі від установленної суми.

За транспортні засоби, зняті фізичними особами протягом року з реєстрації (перереєстровані), здійснюється перерахунок податку в разі його сплати за періоди, які не настали. Розмір податку перераховується перед зняттям їх з реєстрації (перереєстрацією), починаючи з наступного кварталу за тим, в якому транспортний засіб знято з реєстрації (перереєстровано).

У разі виявлення юридичних чи фізичних осіб, які не сплачували податок, вони зобов'язані сплатити його не більш ніж за три попередні роки.

Облік розрахунків із транспортного податку ведеться на аналітичному рахунку до субрахунка 641. При нарахуванні цього податку складається запис Дт 232, 91, 92, 93, 94 Кт 641, при перерахуванні податку до бюджету – Дт 641 Кт 30, 31, зарахування переплати за окремими податками в сплату податку – Дт 641 Кт 641.

Розрахунок суми податку, який сплачує юридична особа, здійснюється в спеціальному розрахунку „Розрахунок суми податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів”. У ньому вказується назва підприємства, адреса, код транспортного засобу, його марка, модель, об'єм циліндрів, потужність двигуна, довжина корпусу, ставка податку, яка залежить від об'єму, потужності, довжини

циліндра та дати випуску транспортного засобу, сума нарахованого податку, пільги з податку і сума, яка підлягає до сплати. На зворотному боці розрахунку зазначається загальна річна сума податку, яка підлягає сплаті, і розбивається на чотири окремих суми за відповідні квартали (25 % від річної суми за кожен квартал). Цей розрахунок затверджує керівник органу ДПА. В разі допущення помилки при здійсненні розрахунку підприємство може самостійно донарахувати або зменшити цей податок, подавши в місцеві органи ДПА відповідну довідку (про суми податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів, які зменшують або збільшують податкові зобов'язання в результаті виправлення самостійно виявленої помилки, допущеної в попередніх звітних періодах) (дод. Л).

До ресурсних податків, поряд із платою за землю і податку з власників транспортних засобів, належить плата за воду. Ця плата є своєрідним податком, який сплачують підприємства водоканалу за використання водних ресурсів. При перевикористанні води понад установлений ліміт для окремих підприємств ця плата здійснюється в збільшених розмірах. Підприємства, які використовують воду для технологічних цілей складають щоквартально статистичну звітність (Звіт про використання води), а підприємства-гідроенергетики подають до місцевих органів ДПА спеціальний розрахунок збору за використання водних ресурсів і користування водами для потреб гідроенергетики. Ці розрахунки подають в органи ДПА щоквартально зростаючим підсумком з початку року. Плата за воду прирівнюється до обов'язкового платежу таких підприємств. При нарахуванні цього платежу здійснюються записи Дт 232, 91, 94 Кт 642, а при перерахунку платежу до бюджету – Дт 642 Кт 30, 31.

До обов'язкових платежів, які сплачують суб'єкти підприємницької діяльності, належить також збір за забруднення навколишнього природного середовища. Платниками цього збору є підприємства, які здійснюють шкідливі викиди в навколишнє середовище понад установлені ліміти. Цей податок належить до податків, які збільшують витрати підприємства. При його нарахуванні складаються записи Дт 23, 91 Кт 642, а при перерахунку до бюджету – Дт 642 Кт 31. Податковий розрахунок збору за забруднення навколишнього природного середовища наведено в додатку К.

5.4. Облік розрахунків з бюджетом з місцевих податків

Облік розрахунків із бюджетом з місцевих податків та платежів здійснюється згідно з Декретом Кабінету Міністрів „Про місцеві податки і збори” № 56-93 від 20.05.1993 р. із подальшими змінами і доповненнями.

Відповідно до цього Декрету до місцевих податків і платежів належать:

- комунальний податок;
- ринковий збір;
- податок із реклами;
- податок із власників собак;
- інші податки.

Всі вищеназвані податки поповнюють місцевий бюджет. Найпоширенішим з місцевих податків, який сплачують майже всі підприємства, за винятком тих, які оподатковуються за спрощеною системою оподаткування, є комунальний. Цей податок сплачується поквартально на основі спеціального розрахунку (дод. З).

Сума податку залежить від середньоспискової чисельності працюючих і визначається за формулою:

$$\text{ССЧП} \times 10\% \times 17 \text{ грн. (1 н.м.д.г.)},$$

де ССЧП – середньоспискова чисельності працюючих.

При нарахуванні комунального податку складають такі записи: Дт 23, 91, 92, 93, 94 Кт 641 „Комунальний податок”, а при перерахунку податку до бюджету – Дт 641 Кт 30, 31.

На основі вищенаведених бухгалтерських проведеннь можна зробити висновок, що комунальний податок включається до витрат підприємства і залежить від того, стосовно яких працівників здійснюється сплата цього податку.

Ринковий збір – це плата за торгові місця на ринках і в павільйонах, на визначених майданчиках для торгівлі з використанням критих та відкритих столів, кіосків, наметів, лотків, прилавків, транспортних засобів, візків, ручних візків та інших видів торгових місць.

Платниками ринкового збору є фізичні та юридичні особи, в т. ч. і ті, що уклали договори оренди з адміністрацією ринку, які реалізують сільськогосподарську, промислову продукцію та інші товари в торгових місцях.

Ринковий збір устанавлюється за одне торгове, торговоскладське місце, обмежене одним павільйоном, кіоском, наметом, лотком, прилавком та іншими видами торгових точок. На ринках, де провадиться торгівля непереробленою сільськогосподарською продукцією, як правило, одне торгове місце дорівнює одному погонному метру прилавка. Торгові місця можуть бути стаціонарними (павільйони, кіоски) та нестаціонарними (намети, лотки, прилавки), поширені також інші види торгових точок.

Ставки ринкового збору диференційовані залежно від виду ринку (критий, відкритий), виду торгового місця (стаціонарне, нестаціонарне), виду продукції та товарів, що реалізуються, і не можуть бути вище 20 % мінімальної заробітної плати для громадян і від трьох мінімальних заробітних плат для юридичних осіб.

Якщо юридична чи фізична особа здійснює торгівлю різними видами продукції або товару, то відповідно до наявного асортименту

застосовується найбільша ставка ринкового збору.

Ринковий збір сплачують платними збору і отримують працівники ринків до початку реалізації продукції (товару) за кожен день торгівлі.

Сплата збору засвідчується чеком ЕККА ринку з вказівкою „Сплата за ринковий збір”.

Перерахування коштів збору до відповідного бюджету здійснює адміністрація ринку один раз у місяць, але не пізніше 15 числа місяця, наступного за звітнім.

Розрахунок сплати ринкового збору адміністрація ринку подає державній податковій інспекції за місцем розташування ринку не пізніше 15 числа місяця, наступного за звітнім.

Податок із реклами залежить від розміру рекламних платежів, їх місця розташування. Суму цього податку встановлюють місцевими органами влади. При нарахуванні податку складають такий запис: Дт 93 Кт 641, а при перерахунку – Дт 641 Кт 30, 31.

5.5. Облік розрахунків із бюджетом з податку із доходів фізичних осіб

Облік розрахунків з бюджетом з податку із доходів громадян до 1.01.04 р. здійснювався відповідно до Декрету Кабінету Міністрів „Про прибутковий податок громадян”, який набув чинності з 01.01.93 р., та Інструкції про прибутковий податок з громадян.

З 01.01.04 р. набув чинності Закон України „Про податок з доходів фізичних осіб”. До цього закону додатково видано 2 таких інструкції: Інструкція про оподаткування доходів фізичних осіб від зайняття підприємницькою діяльністю, Інструкція про податковий кредит щодо податку з доходів фізичних осіб.

У ст. 1 цього Закону подано визначення **податку з доходів фізичних осіб**, який передбачає плату фізичною особою послуги, які надає для неї територіальна громада, на території котрої така фізична особа має податкову адресу або розташовано особу, яка утримує цей податок згідно з цим Законом.

Платниками податку є:

- резидент, який отримує як доходи з джерелом їх походження з території України, так й іноземні доходи;
- нерезидент, який отримує доходи з джерелом їх походження з території України.

Об’єктом оподаткування резидента є:

- загальний місячний оподатковуваний дохід;
- чистий річний оподатковуваний дохід, який визначається шляхом зменшення загального річного оподаткованого доходу на суму податкового кредиту такого звітного року;

- доходи з джерелом їх походження з України, які підлягають кінцевому оподаткуванню при їх виплаті;
- іноземні доходи.

Об'єктом оподаткування нерезидента є:

- загальний місячний оподатковуваний дохід з джерелом його походження з України;
- загальний річний оподатковуваний дохід з джерелом його походження з нашої країни;
- доходи з джерелом їх походження з України, які підлягають кінцевому оподаткуванню при їх виплаті.

Загальний річний оподатковуваний дохід складається з суми загальних місячних оподатковуваних доходів звітного року, а також іноземних доходів, одержаних протягом такого звітного року.

До загального місячного оподаткованого доходу належать:

1) доходи у вигляді заробітної плати, інші виплати та винагороди, нараховані (виплачені) платнику податку відповідно до умов трудового або цивільно-правового договору;

2) доходи від продажу об'єктів прав інтелектуальної (промислової) власності; доходи у вигляді сум авторської винагороди, іншої плати за надання права на користування або розпорядження іншим особам нематеріальним активом (творами науки, мистецтва, літератури тощо);

3) сума (вартість) подарунків у межах, що підлягають оподаткуванню згідно з нормами ст. 14 цього Закону;

4) сума пенсійних внесків у межах недержавного пенсійного забезпечення відповідно до закону, страхових внесків (премій), пенсійних вкладів, сплачена будь-якою особою-резидентом, іншою, ніж платник податку, за такого платника податку чи на його користь, крім сум, що сплачуються:

а) особою-резидентом, яка визначається вигодонабувачем (бенефіціаром) за таким договором;

б) одним із членів сім'ї першого ступеня споріднення платника податку;

в) працедавцем-резидентом за свій рахунок за договорами довготермінового страхування життя або недержавного пенсійного страхування платника податку, якщо така сума в розрахунку на такого платника податку не перевищує 15 % від нарахованої таким працедавцем суми заробітної плати платнику податку протягом кожного звітного податкового місяця, в якому сплачується такий страховий внесок (премія), але при цьому не вище, ніж сума місячного прожиткового мінімуму для працездатної особи, чинного на 1 січня звітного податкового року, помножена на 1,4 та округленої до найближчих 10 грн. у розрахунку за такий місяць за сукупністю всіх таких внесків;

5) сума страхових виплат, страхових відшкодувань, викупних сум або пенсійних виплат, що сплачуються платнику податку за договорами

довготермінового страхування життя та недержавного пенсійного забезпечення, пенсійного вкладу у випадках та розмірах, визначених у п. 9.8 ст. 9 цього Закону;

б) частина доходів від операцій з майном, розмір якої визначається згідно з положеннями ст. 11–12 цього Закону;

7) дохід від надання майна в оренду або суборенду (термінове володіння та/або користування), визначений у порядку, встановленому п. 9.1 ст. 9 цього Закону;

8) оподатковуваний дохід (прибуток), не передбачений у розрахунку загальних оподатковуваних доходів попередніх податкових періодів та самостійно виявлений у звітному періоді платником податку або нарахований податковим органом згідно із законом;

9) дохід у вигляді неустойки, штрафів або пені, фактично одержаних платником податку як відшкодування матеріальної або нематеріальної (моральної) шкоди;

10) дивіденди;

11) вартість успадкованого майна в межах, що підлягає оподаткуванню;

12) сума надміру витрачених коштів, отриманих платником податку на відрядження або під звіт та не повернутих у встановлені законодавством терміни;

13) кошти або майно, отримані платником податку як хабар, викрадені чи знайдені як скарб;

14) інші доходи громадян.

Повний перелік виплат, які відносяться до річного і місячного оподаткованого доходу, подано в ст. 4 цього Закону.

Нарахування податку з доходів фізичних осіб у підприємствах здійснюється записом Дт 66 Кт 641, а перерахування – Дт 641 Кт 31.

Платник податку має право на податковий кредит за результатами звітного податкового року. Підстави для нарахування податкового кредиту із зазначенням конкретних сум відображає платник податку в річній податковій декларації.

Податковий кредит згідно із Законом України „Про податок з доходів фізичних осіб” слід розуміти як суму (вартість) витрат, понесених платником податку – резидентом у зв’язку з придбанням товарів (робіт, послуг) у резидентів – фізичних або юридичних осіб протягом звітного року (крім витрат на сплату податку на додану вартість та акцизного збору), на суму яких дозволяється зменшення суми його загального річного оподаткованого доходу, одержаного за наслідками такого звітного року, у випадках, визначених цим Законом.

До податкового кредиту відносяться фактично понесені витрати, підтверджені платником податку документально: фіскальним або товарним чеком, касовим ордером, товарною накладною, іншими розрахунковими документами або договором, які ідентифікують продавця товарів (робіт,

послуг) і дають змогу визначити суму таких витрат. Зазначені документи не надсилаються податковому органу, але підлягають зберіганню платником податку протягом терміну, достатнього для проведення податковим органом податкової перевірки щодо нарахування такого податкового кредиту.

Платник податку має право віднести до складу податкового кредиту звітного року такі витрати, фактично понесені ним протягом звітного року, як:

1) частину суми відсотків за іпотечним кредитом, сплачених платником податку, яка розраховується за правилами, визначеними згідно із ст. 10 цього Закону;

2) суму коштів або вартість майна, переданих платником податку у вигляді пожертвувань або благодійних внесків неприбутковим організаціям, зареєстрованим в Україні, у розмірі, що перевищує 2 %, але не більш ніж 5 % від суми його загального оподаткованого доходу такого звітного року;

3) суму коштів, сплачених платником податку на користь закладів освіти для компенсації вартості середньої професійної або вищої форми навчання такого платника податку, іншого члена його сім'ї першого ступеня споріднення, але не більш ніж сума, визначена законодавством. Такі витрати відносяться:

а) при навчанні платника податку або іншого члена його сім'ї першого ступеня споріднення - до податкового кредиту одного з таких членів за їх вибором;

б) при навчанні обох членів подружжя – окремо до податкового кредиту кожного, відповідно до вартості його навчання;

4) суму власних коштів платника податку, сплачених на користь закладів охорони здоров'я для компенсації вартості платних послуг з лікування такого платника податку або члена його сім'ї першого ступеня споріднення, в т. ч. для придбання ліків, донорських компонентів, протезно-ортопедичних пристосувань у розмірах, що не покриваються виплатами з фонду загальнообов'язкового медичного страхування;

5) суму витрат платника податку на сплату за власний рахунок страхових внесків, страхових премій і пенсійних внесків страхувальнику-резиденту, недержавному пенсійному фонду, установі банку за договорами довготермінового страхування життя, недержавного пенсійного забезпечення як такого платника податку, так і членів його сім'ї відповідно до законодавства.

Податковий кредит може бути нарахований лише резидентом, що має індивідуальний ідентифікаційний номер. Загальна сума нарахованого податкового кредиту не може перевищувати суми загального оподаткованого доходу платника податку, одержаного протягом звітного року як заробітна плата. Якщо платник податку не скористався правом на нарахування податкового кредиту за результатами звітного податкового

року, то таке право на наступні податкові роки не переноситься. Центральний податковий орган видає інструкцію з питань застосування норм цієї статті та провадить безоплатні роз'яснення порядку документального підтвердження прав на податковий кредит та подання податкової декларації, в т. ч. шляхом проведення відповідних навчань, семінарів тощо, забезпечує безоплатне надання бланків декларацій з цього податку, інших розрахунків, передбачених цим Законом, податковими органами за першим запитом платника цього податку.

Згідно з нормами, визначеними ст. 6 цього Закону, платник податку має право на зменшення суми загального місячного оподаткованого доходу, отримуваного з джерел надходження на території України від одного працедавця у вигляді заробітної плати на суму податкової соціальної пільги у таких розмірах:

1) у розмірі, що дорівнює 50 % однієї мінімальної заробітної плати (у розрахунку на місяць), встановленій законом на 1 січня звітного податкового року – для будь-якого платника податку;

2) у розмірі, що дорівнює 150 % суми пільги, визначеної за правилами вищенаведеного пункту, – для платника податку, який:

а) є самотньою матір'ю або самотнім батьком (опікуном, піклувальником) – у розрахунку на кожну дитину віком до 18 років;

б) утримує дитину-інваліда – у розрахунку на кожну дитину віком до 18 років;

в) має троє чи більше дітей віком до 18 років – у розрахунку на кожну таку дитину;

г) є вдівцем або вдовою;

д) є особою, яка за законодавством належить до 1 або 2 категорії осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, в т. ч. осіб, нагороджених грамотами Президії Верховної Ради УРСР за участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи;

е) є учнем, студентом, аспірантом, ординатором, ад'юнктом;

є) є інвалідом I або II групи, в т. ч. з дитинства;

ж) є особою, якій присуджено довічну стипендію як громадянину, що зазнав переслідувань за правозахисну діяльність, включаючи журналістів;

3) у розмірі, що дорівнює 200 % суми пільги, визначеної за правилами вищенаведеного пункту, – для платника податку, який є:

а) особою, що є Героєм України, Героєм Радянського Союзу, Героєм Соціалістичної Праці або повним кавалером ордена Слави чи ордена Трудової Слави;

б) учасником бойових дій під час Другої світової війни або особою, яка у той час працювала в тилу, на яких поширюється дія Закону України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”;

в) колишнім в'язнем концтаборів, гетто та інших місць примусового утримання під час Другої світової війни або особою, визнаною репресованою чи реабілітованою тощо.

Податкову соціальну пільгу починають застосовувати до нарахованих доходів у вигляді заробітної плати з дня отримання працедавцем заяви платника податку про застосування пільги. Платник податку, який змінює за самостійним рішенням місце отримання податкової соціальної пільги, зобов'язаний надати працедавцю за попереднім місцем її застосування заяву про відмову від такої пільги за формою, визначеною центральним податковим органом. Така заява не подається, якщо платник податку припиняє трудові відносини з таким працедавцем з будь-яких підстав. Працедавець відображає у річній податковій звітності всі випадки отримання заяв платників податку про застосування пільги та відмову від неї.

Податкова соціальна пільга не може бути застосована до інших доходів платника податку, якщо він отримує протягом звітного податкового місяця одночасно такі доходи:

а) плату за виконання громадських робіт, яка повністю або частково фінансується за рахунок бюджету або відповідного фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування;

б) стипендію, грошове чи майнове (речове) забезпечення, які одержують учні, студенти, аспіранти, ординатори, ад'юнкти, військовослужбовці термінової служби, що виплачуються з бюджету;

в) заробітну плату під час відбування покарання у вигляді позбавлення волі;

г) заробітну плату осіб, які є державними службовцями;

д) доходи самозайнятої особи від підприємницької діяльності, а також іншої незалежної професійної діяльності.

Ставка податку становить 15% відсотків від об'єкта оподаткування, крім випадків, зазначених нижче. Ставка податку становить 5% від об'єкта оподаткування, нарахованого податковим агентом як:

- відсотки на поточний або депозитний (вкладний) банківський рахунок (у т. ч. картковий рахунок);
- відсотковий або дисконтний дохід за ощадним (депозитним) сертифікатом;
- відсотки на вклади (внески) до кредитних спілок, створених відповідно до законодавства;
- в інших випадках, визначених за відповідними нормами цього Закону.

Ставка податку становить подвійний розмір ставки (15%), від об'єкта оподаткування, нарахованого як виграш чи приз (окрім виграшу в державну лотерею у грошовому виразі), або будь-яких інших доходів, нарахованих на користь нерезидентів – фізичних осіб. Ставка податку може становити інший розмір, визначений за відповідними нормами цього Закону.

Податок підлягає сплаті (перерахуванню) до бюджету під час виплати оподаткованого доходу єдиним платіжним документом. Банки не мають права приймати платіжні документи на виплату доходу, які не

передбачають сплати (перерахування) цього податку до бюджету. Якщо оподатковуваний дохід нараховується, але не виплачується платнику податку особою, що його нараховує, то податок, який підлягає утриманню з такого нарахованого доходу, підлягає сплаті (перерахуванню) до бюджету в терміни, встановлені за законом для місячного податкового періоду. Якщо згідно з нормами законодавства окремі види оподатковуваних доходів (прибутків) не підлягають оподаткуванню при їх нарахуванні чи виплаті, то платник податку зобов'язаний самостійно віднести суму таких доходів до складу загального річного оподаткованого доходу та подати річну декларацію з цього податку.

Якщо оподатковуваний дохід виплачується в негрошовій формі чи готівкою з каси резидента, то податок сплачується (перераховується) до бюджету протягом банківського дня, наступного за днем такої виплати.

5.6.Облік розрахунків із Пенсійним фондом

Облік розрахунків з Пенсійним фондом щодо збору на обов'язкове державне пенсійне страхування регламентується Законом України „Про збір обов'язкове державне пенсійне страхування” від 26.06.97 р. № 400/97-ВР із подальшими змінами і доповненнями.

Згідно зі ст. 1 цього Закону платниками податку є:

1. суб'єкти підприємницької діяльності (юридичні особи) незалежно від форм власності, а також фізичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності, які використовують працю робітників;

2. філії, відокремлені підрозділи платників податків, зазначених вищенаведеному пункті, які не мають статусу юридичної особи і розташовані на іншій території ніж основне підприємство;

3. фізичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності, які не використовують працю найманих робітників, а також адвокати, приватні нотаріуси, інші особи, які не є суб'єктами підприємницької діяльності та займаються діяльністю, пов'язаною з одержанням доходу;

4. фізичні особи, які працюють на умовах трудового договору, контракту та фізичні особи, які виконують роботи (послуги), згідно з цивільно-правовими договорами;

5. юридичні та фізичні особи, що здійснюють операції з купівлі-продажу валют;

6. суб'єкти підприємницької діяльності, які здійснюють торгівлю ювелірними виробами із золота (крім обручок), платини, дорогоцінного каміння;

7. юридичні та фізичні особи при відчуженні легкових автомобілів, крім легкових автомобілів, якими забезпечуються інваліди та тих, які переходять у власність спадкоємця за законом;

8. підприємства, установи та фізичні особи, які придбавають нерухоме майно, за винятком державних підприємств, які придбавають

нерухоме майно за рахунок бюджетних коштів та організацій зарубіжних держав, що користуються імунітетами і привілеями міжнародних договорів;

9. підприємства, установи, фізичні особи, які користуються послугами стільникового рухомого зв'язку, а також оператори цього зв'язку, які надають свої послуги безоплатно.

Відповідно до ст. 2 цього Закону України, об'єктами оподаткування є:

– для платників збору, визначених у п. 1, 2 ст.1 цього Закону – фактичні витрати на оплату праці працівників, до яких відносяться витрати на виплату основної та додаткової заробітної плати й інших заохочувальних та компенсаційних виплат, а також винагороди, що виплачуються громадянам за виконання робіт (послуг) за угодами цивільно-правового характеру;

– для платників збору, визначених у п. 1, 2 ст. 1 цього Закону, які мають найманих працівників, але не здійснюють витрат на оплату праці, об'єктом оподаткування є сума коштів, що виплачується розрахунково як добуток мінімального розміру заробітної плати на кількість працівників такого платника збору, на зарплату яких здійснюється нарахування;

– для платників збору, визначених у п. 1, 2 ст. 1 цього Закону об'єктом оподаткування є також фактичні витрати на виплату і доставку пенсій відповідно до ст. 13 Закону України „Про пенсійне забезпечення” до досягнення працівниками пенсійного віку, передбаченого ст. 12 цього Закону.

– для платників збору, визначених у п. 3 ст. 1, та фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності, визначених у п. 1 ст. 1 цього Закону – сума оподаткованого доходу (прибутку), обчислена в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

– для платників збору, визначених у п. 4 ст. 1 цього Закону, – сукупний оподатковуваний дохід, обчислений відповідно до законодавства України;

– для платників збору, визначених у п. 5, – сума операцій з купівлі-продажу валюти;

– при реалізації ювелірних виробів – вартість реалізованих ювелірних виробів.

Ставки відрахувань і утримань в Пенсійний фонд установлені в ст. 4 цього Закону. Розмір ставок залежить від об'єктів оподаткування.

Платники збору на обов'язкове державне пенсійне страхування протягом 20 календарних днів, наступних за останнім днем звітного (податкового) місяця, складають розрахунок зобов'язання зі сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування”, який подають до місцевих органів Пенсійного фонду України. Цей розрахунок є своєюрідною звітністю перед Пенсійним фондом.

Основними реквізитами цього звіту є назва організації, її адреса, номер реєстрації; середньоспискова чисельність штатних працівників; сума заборгованості з виплати заробітної плати на кінець місяця; загальна сума нарахування фонду оплати паці; загальна сума виплат, на які нараховується збір за ставками 33,2 %, 4 % (для працюючих інвалідів, якщо їх є більше 50 %); нараховано всього збору за відповідними ставками 33,2 %, 4 %; одержаний фонд оплати праці за відповідними ставками 33,2 %, 4 %; загальна сума виплат, з яких утримується збір від 1 до 5 % тощо (дод. Р).

Розрахунок заповнюється в гривнях з копійками. Оригінал розрахунку подається платником до органу Пенсійного фонду за місцезнаходженням платника. Усі примірники розрахунку страхових внесків підписуються керівником, головним бухгалтером підприємства, установи, організації та завіряються печаткою.

Розрахунки подають платники до органу Пенсійного фонду для реєстрації за базовий звітний період, що дорівнює календарному місяцю, – не пізніше ніж через 20 календарних днів з дня закінчення цього періоду.

Платники страхових внесків мають право не пізніше, ніж за 10 днів до закінчення терміну подання документів надіслати їх органу Пенсійного фонду поштою з повідомленням про вручення за порядком оформлення зазначених поштових відправлень, установленим Кабінетом Міністрів України. Звітність може бути надана органу Пенсійного фонду України за добровільним рішенням платника страхових внесків в електронній формі за умови дотримання чинного законодавства, що регулює ці питання.

У ст. 4 цього Закону встановлені такі обставини збору (нарахування):

– 33,2 % від об'єкта оподаткування, визначеного абзацами 1, 2 п. 1 ст. 1 цього Закону;

– для підприємств, установ і організацій, де працюють інваліди, збір на обов'язкове державне пенсійне страхування визначається окремо за ставкою 4 % від об'єкта оподаткування для працюючих інвалідів та за ставкою 33,2 % від об'єкта оподаткування для інших працівників такого підприємства;

– 4% від об'єкта оподаткування для всіх працівників всеукраїнських громадських організацій інвалідів (де кількість інвалідів становить не менш ніж 50 % від загальної чисельності працюючих).

Сума обов'язкових нарахувань за вищеназваними ставками є витратами підприємства і заробітної плати працівників не зменшує.

Ставка збору із виплат працівників (утримання) становить 2 % від сукупного оподаткованого доходу, обчисленого відповідно до законодавства України.

Для платників збору, що мають статус державного службовця, діють диференційовані ставки, а саме:

- 1 % – при заробітній платі до 150 грн.;
- 2 % – від 151 до 250 грн.;

- 3 % – від 251 до 350 грн.;
- 4 % – від 351 до 500 грн.;
- 5 % – понад 501 грн..

Розрахунки зі збору на обов'язкове пенсійне страхування ведеться на окремому субрахунку 1 до рахунка 65. При здійсненні відрахувань до Пенсійного фонду складаються такі проведення:

Дт 23, 91, 92, 93, 94 Кт 651 – здійснено обов'язкове нарахування збору на обов'язкове державне пенсійне страхування на заробітну плату відповідних категорій працюючих;

Дт 94, 97 Кт 651 – обов'язкові нарахування на заробітну плату робітників, пов'язаних із ліквідацією і реалізацією необоротних активів;

Дт 99 Кт 651 – обов'язкові нарахування на заробітну плату робітників, які здійснюють ліквідацію стихійних лих, роботи з їх попередження;

Дт 47 Кт 651 – обов'язкові нарахування на заробітну плату робітників, нараховану за рахунок резерву відпусток;

Дт 66 Кт 651 – проведено утримання на обов'язкове державне пенсійне страхування до Пенсійного фонду із заробітної плати працівників;

Дт 70 Кт 651 – проведені обов'язкові нарахування збору до Пенсійного фонду з продажної вартості ювелірних, тютюнових виробів (для виробників);

Дт 15 Кт 651 – на суму нарахованого збору в зв'язку з придбанням нерухомості;

Дт 651 Кт 31 – перерахунок коштів до Пенсійного фонду з названого збору.

5.7. Облік розрахунків із органами соціального страхування

До розрахунків із соціального страхування належать розрахунки підприємства із соціального страхування на випадок безробіття, соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, народженням і похованням, соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.

Облік вищеназваних розрахунків регламентується відповідно до Законів України, зокрема „Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням” від 18.01.2001р., з наступними змінами і доповненнями; „Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття” від 02.03.2000р., з наступними змінами і доповненнями.

У вищеназваних законодавчих актах зазначаються об'єкти оподаткування, ставки, пов'язані з оплатою праці. До них видані відповідні інструкції про порядок обчислення і сплати таких зборів.

У статті 2 Закону України „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням” подано визначення термінів страхового стажу, страхового ризику, страхового випадку тощо.

Страховий ризик – це обставина, внаслідок якої застрахована особа або члени її сім’ї можуть втратити тимчасово засоби існування та потребувати матеріального забезпечення або надання соціальних послуг за загальнообов’язковим державним соціальним страхуванням у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням.

Страховий випадок – це подія, з настанням якої виникає право застрахованої особи або членів її сім’ї на отримання матеріального забезпечення або соціальних послуг за цим Законом.

Страховий стаж – період (термін), протягом якого особа підлягає загальнообов’язковому державному соціальному страхуванню у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням, і за який сплачено страхові внески.

Страхові внески – відрахування на загальнообов’язкове державне соціальне страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням;

У ст. 7 цього Закону зазначено, що **страховий стаж** – це період (сума періодів), протягом якого особа підлягає загальнообов’язковому державному соціальному страхуванню у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням, і сплачує або за неї сплачуються страхові внески до Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності в порядку, встановленому законодавством. До страхового стажу зараховуються періоди тимчасової втрати працездатності, перебування у відпустці у зв’язку з вагітністю та пологами та час перебування застрахованої особи у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, а також періоди одержання виплат за окремими видами загальнообов’язкового державного соціального страхування, крім пенсій усіх видів.

Основними видами виплат за рахунок коштів на соціальне страхування є виплати, пов’язані з тимчасовою втратою працездатності, з народженням дитини, на поховання, відпустки у зв’язку з вагітністю та пологами.

Допомога через тимчасову непрацездатність надається застрахованій особі у формі матеріального забезпечення, яке повністю або частково компенсує втрату заробітної плати (доходу), в разі настання в неї одного з таких страхових випадків: тимчасової непрацездатності внаслідок захворювання або травми, не пов’язаної з нещасним випадком на виробництві; необхідності догляду за хворою дитиною; необхідності догляду за хворим членом сім’ї; догляду за дитиною віком до трьох років або дитиною-інвалідом віком до 18 років у разі хвороби матері або іншої

особи, яка доглядає за цією дитиною; санаторно-курортного лікування. Умови надання допомоги через тимчасову непрацездатність унаслідок захворювання або травми, не пов'язаної з нещасним випадком на виробництві, визначаються Законом України „Про розмір внесків на деякі види загальнообов'язкового державного соціального страхування” № 2213-III від 11.01.01 р.

Допомога через тимчасову непрацездатність виплачується застрахованим особам залежно від страхового стажу в таких розмірах:

– 60 % від середньої заробітної плати (доходу) для застрахованих осіб, які мають страховий стаж до п'яти років;

– 80 % від середньої заробітної плати (доходу) для застрахованих осіб, які мають страховий стаж від п'яти до восьми років;

– 100 % від середньої заробітної плати (доходу) для застрахованих осіб, які мають страховий стаж понад вісім років;

– 100 % від середньої заробітної плати (доходу) для застрахованих осіб, віднесених до 1 – 4 категорій осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи; одному з батьків або особі, що їх замінює та доглядає хвору дитину віком до 14 років, яка потерпіла від Чорнобильської катастрофи; ветеранам війни та особам, на яких поширюється Закон України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”; особам, віднесеним до жертв нацистських переслідувань відповідно до Закону України „Про жертви нацистських переслідувань”; донорам, які мають право на пільгу, передбачену ст. 10 Закону України „Про донорство крові та її компонентів”

Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами надається застрахованій особі у формі матеріального забезпечення, яке компенсує втрату заробітної плати (доходу) за період відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами. Ця допомога виплачується застрахованій особі за весь період відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами, тривалість якої становить 70 календарних днів до пологів і 56 (у разі ускладнених пологів або народження двох чи більше дітей – 70) календарних днів після пологів.

У Постанові Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 р. № 1751, з наступними змінами і доповненнями, визначено, що допомога при народженні дитини призначається за умови, що звернення за її призначенням надійшло не пізніше ніж через 12 календарних місяців після народження дитини.

Допомога при народженні дитини надається у розмірі 12240 гривень – на першу дитину, 25000 гривень – на другу дитину, 50000 гривень – на третю і наступну дитину. Виплата допомоги здійснюється одноразово при народженні першої дитини в сумі 4800 гривень, другої дитини - 4840 гривень, третьої та наступної дитини – 5000 гривень, решта суми на першу дитину виплачується протягом наступних 12 місяців (620 гривень щомісяця), на другу дитину – 24 місяців (840 гривень щомісяця), на третю і наступну дитину – 36 місяців (1250 гривень щомісяця) рівними частинами.

Допомога на поховання надається у разі смерті застрахованої особи, а також членів сім'ї, які перебували на її утриманні:

Загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття – система прав, обов'язків і гарантій, яка передбачає матеріальне забезпечення на випадок безробіття з незалежних від застрахованих осіб обставин та надання соціальних послуг за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття

Страхуванню на випадок безробіття підлягають особи, які працюють на умовах трудового договору (контракту), цивільно-правового договору, включаючи тих, які проходять альтернативну (невійськову) службу, а також тих, які працюють неповний робочий день або неповний робочий тиждень, та на інших підставах, передбачених законодавством про працю, військовослужбовці (крім військовослужбовців строкової служби).

Роботодавці набувають статусу платника страхових внесків до Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття:

- юридичні особи – з дня взяття їх на облік;
- фізичні особи – підприємці, які використовують найману працю, – з дня укладення трудового договору (контракту) з найманим працівником;
- фізичні особи, які не мають статусу підприємців та використовують найману працю, – в день укладення трудового договору (контракту) з першим із найманих працівників.

За цими видами внесків на соціальне страхування складаються такі розрахунки:

1) Розрахункова відомість про нарахування і перерахування страхових внесків та витрачання коштів Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійні захворювання України (складаються зростаючим підсумком з початку року і подаються робочому органу виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків щоквартально до 20 квітня, 20 липня, 20 жовтня, 25 січня);

2) Розрахункова відомість про нарахування і перерахування страхових внесків до Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття (складається зростаючим підсумком з початку року і подається центрам зайнятості щокварталу: 20 квітня, 20 липня, 20 жовтня, 25 січня).

3) Звіт про нараховані внески, перерахування та витрати, пов'язані з загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності (складається зростаючим підсумком з початку року і подається щоквартально до органів Фонду соціального страхування не пізніше 20 числа місяця наступного за звітним місяцем (дод. П, С, Т).

Ставки внесків до соціальних фондів подано в табл. 5.2.

Ставки внесків до соціальних фондів

Вид страхового внеску	Нарахування	Утримання	Підстава
1	2	3	4
Внески до Фонду ЗДСС з тимчасової втрати працездатності	1,4 % від суми витрат на оплату праці найманих працівників	0,5 % від суми оплати праці найманих працівників, заробітна плата яких нижча прожиткового мінімуму, встановленого для працездатної особи; 1,0 % від суми оплати праці найманих працівників, заробітна плата яких вища прожиткового мінімуму, встановленого для працездатної особи	Абз. 2 п. 1 ст. 1 Закону від 11.01.01 р. № 2213-III; абз. 7 п. 1 ст. 1 Закону від 11.01.01 р. № 2213-III; абз. 8 п. 1 ст. 1 Закону від 11.01.01 р. № 2213-III
	0,7 % від суми витрат на оплату праці найманих працівників-інвалідів на підприємствах та в громадських організаціях інвалідів, де кількість інвалідів становить не менш ніж 50 % від загальної чисельності працюючих і за умови, що фонд оплати праці таких інвалідів становить не менш ніж 25 % від суми витрат на оплату праці		Абз. 3 п. 1 ст. 1 Закону від 11.01.01 р. № 2213-III
	0,5 % від суми фактичних витрат на оплату праці найманих працівників на підприємствах та в організаціях товариств УТОГ і УТОС	0,25 % від суми оплати праці найманих працівників-інвалідів, які працюють на підприємствах і в організаціях товариств УТОГ і УТОС	Абз. 4 п. 1 ст. 1 Закону від 11.01.01 р. № 2213-III; абз. 6 п. 1 ст. 1 Закону від 11.01.01 р. № 2213-III
Внески до Фонду ЗДСС на випадок безробіття	1,6 % від суми фактичних витрат на оплату праці найманих працівників, грошового забезпечення військовослужбовців, виплату доходу (прибутку) за договорами цивільно-правового характеру (якщо договір укладено з особою, яка перебуває в трудових відносинах з підприємством), що підлягають оподаткуванню ПДФО	0,6 % від суми оплати праці найманих працівників	Абз. 2 п. 2 ст. 1 Закону від 11.01.01 р. № 2213-III; абз. 3 п. 2 ст. 1 Закону від 11.01.01 р. № 2213-III; лист Мінпраці від 19.01.09 р. № ДЦ-03-227/0/6-09
	0 % від суми витрат на оплату праці для підприємств та організацій товариств УТОГ і УТОС		Абз. 5 п. 2 ст. 1 Закону від 11.01.01 р. № 2213-III

1	2	3	4
	0 % від суми витрат на оплату праці найманих працівників-інвалідів на підприємствах та в організаціях громадських організацій інвалідів, де кількість інвалідів становить не менш ніж 50 % від загальної чисельності працюючих і за умови, що фонд оплати праці таких інвалідів становить не менш ніж 25 %		Абз. 4 п. 2 ст. 1 Закону від 11.01.01 р. № 2213-III
	2,2 % від суми витрат на виплату доходу (прибутку) за договорами цивільно-правового характеру (якщо договір укладено з особою, яка не перебуває в трудових відносинах з підприємством)		Абз. 6 п. 2 ст. 1 Закону від 11.01.01 р. № 2213-III; лист Мінпраці від 19.01.2009 р. № ДЦ-03-227/0/6-09
Внески до Фонду ЗДСС від нещасного випадку на виробництві	Страхові тарифи встановлюються відповідно до класів професійного ризику виробництва та окремих галузей економіки		Ст. 1 Закону від 22.02.01 р. № 2272-III
	0,2 % від суми фактичних витрат на оплату праці найманих працівників для бюджетних установ та об'єднань громадян		Ст. 4 Закону від 22.02.01 р. № 2272-III

При здійсненні відрахувань до Фонду соціального страхування складаються такі проведення:

Дт 23, 91, 92, 93, 94 Кт 65 – здійснено нарахування збору на обов'язкове державне соціальне страхування на заробітну плату відповідних категорій працюючих;

Дт 94, 97 Кт 65 – обов'язкові нарахування на заробітну плату робітників, пов'язаних з ліквідацією і реалізацією необоротних активів;

Дт 99 Кт 65 – обов'язкові нарахування на заробітну плату робітників, які здійснюють ліквідацію стихійних лих, роботи з їх попередження;

Дт 47 Кт 65 – обов'язкові нарахування на заробітну плату робітників, нараховану за рахунок резерву відпусток;

Дт 66 Кт 65 – проведено утримання на обов'язкове державне соціальне страхування до Фонду соціального страхування із заробітної плати працівників;

Дт 65 Кт 31 – перерахунок коштів до фондів соціального страхування.

Синтетичний облік вищеназваних розрахунків ведеться в журналах № 5, 5А за журнальної форми обліку, журнали-ордері № 10 за журнально-ордерної форми або у відповідній машинограмі.

Контрольні завдання

1. Який із вищенаведених податків відноситься до місцевих:

- 1) акцизний збір;
- 2) податок на прибуток підприємств;
- 3) ПДВ;
- 4) комунальний податок.

2. Яка кореспонденція із нижченаведених складається при нарахуванні плати за землю:

- 1) Дт 91 Кт 643;
- 2) Дт 23 Кт 644;
- 3) Дт 92 Кт 641;
- 4) Дт 94 Кт 642.

3. Яка кореспонденція із нижченаведених складається при утриманні податку з доходів фізичних осіб:

- 1) Дт 91 Кт 643;
- 2) Дт 66 Кт 641;
- 3) Дт 65 Кт 641;
- 4) Дт 94 Кт 642.

4. В яких розмірах проводяться нарахування на заробітну плату збору на обов'язкове страхування на випадок безробіття:

- 1) 4 %;
- 2) 32 %;
- 3) 1,6 %;
- 4) 1,4 %.

5. В яких розмірах проводяться нарахування на заробітну плату збору в Пенсійний фонд:

- 1) 30 %;
- 2) 33,2 %;
- 3) 37,5 %;
- 4) 32 %.

6. Платниками акцизного збору є:

- 1) юридичні особи – виробники підакцизних товарів;
- 2) громадяни, котрі ввозять на митну територію України підакцизні товари;
- 3) особи підприємницької діяльності – імпортери підакцизних товарів;
- 4) усі відповіді вірні.

7. Акцизний збір в Україні нараховується за ставками:

- 1) процентними;
- 2) твердими;
- 3) регресивними;
- 4) вірні відповіді 1) та 2).

8. У підприємства, що купує підакцизну продукцію, сума сплаченого акцизного збору:

- 1) не відноситься до складу валових витрат звітного періоду;
- 2) відноситься до складу валових витрат звітного періоду;
- 3) відноситься до складу валових витрат наступного періоду;
- 4) зменшує суму валового доходу.

9. Об'єктом оподаткування збором до Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття є:

- 1) фактичні витрати на оплату праці найманих працівників;
- 2) виручка від реалізації товарів, робіт та послуг;
- 3) сума оподатковуваного доходу;
- 4) вірні відповіді 1) та 3).

10. Застрахованим суб'єктам, що мають страховий стаж від 2 роки, допомога у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності виплачується в розмірі:

- 1) 100 % середньої заробітної плати (доходу) за попередні шість місяців;
- 2) 60 % середньої заробітної плати (доходу) за попередні шість місяців;
- 3) 80 % середньої заробітної плати (доходу) за попередні три місяці;
- 4) 60 % середньої заробітної плати (доходу) за попередні три місяці.

11. Платниками податку з доходів фізичних осіб можуть бути:

- 1) громадяни України;
- 2) іноземні громадяни;
- 3) особи без громадянства;
- 4) усі відповіді вірні.

12. Ставка податку з доходів фізичних осіб, який утримується із зарплати робітника будівельно-монтажної організації становить:

- 1) 25 %;
- 2) 5 %;
- 3) 15 %;
- 4) 13 %.

13. Для здійснення контролю за отриманими доходами фізичних осіб органи податкової служби використовують:

- 1) ідентифікаційний код фізичної особи;

- 2) паспортні дані фізичної особи;
- 3) дані про постійне місце проживання фізичної особи;
- 4) дані про освіту фізичної особи.

14. Податок з власників транспортних засобів сплачують:

- 1) суб'єкти підприємницької діяльності, які використовують транспортні засоби у технологічних цілях;
- 2) суб'єкти підприємницької діяльності, які мають у власності транспортні засоби;
- 3) суб'єкти підприємницької діяльності, які мають у власності транспортні засоби та використовують їх для отримання прибутку;
- 4) усі юридичні особи.

15. До яких зборів належать внески зі страхуванню на випадок безробіття:

- 1) місцевих;
- 2) загальнодержавних;
- 3) страхових;
- 4) непрямих.

16. Застрахованим суб'єктам, що мають страховий стаж від 5 до 8 років, допомога у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності виплачується в розмірі:

- 1) 100 % середньої заробітної плати (доходу) за попередні шість місяців;
- 2) 80 % середньої заробітної плати (доходу) за попередні шість місяців;
- 3) 80 % середньої заробітної плати (доходу) за попередні три місяці;
- 4) 60 % середньої заробітної плати (доходу) за попередні три місяці.

17. Застрахованим суб'єктам, що мають страховий стаж 15 років, допомога у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності виплачується в розмірі:

- 1) 100 % середньої заробітної плати (доходу) за попередні шість місяців;
- 2) 80 % середньої заробітної плати (доходу) за попередні шість місяців;
- 3) 100 % середньої заробітної плати (доходу) за попередні три місяці;
- 4) 60 % середньої заробітної плати (доходу) за попередні три місяці.

18. Правник має „лікарняний” з середи до понеділка. Скільки днів лікарняного йому буде оплачено за рахунок підприємства?

- 1) 3;
- 2) 4;
- 3) 5;
- 4) 6.

19. Підприємство (фізична особа, що використовує роботу найманих працівників) повинне виплатити за власний рахунок допомогу на тимчасову втрату працездатності:

- 1) тільки за робочі дні, що припадають на перші п'ять календарних днів тимчасової непрацездатності;
- 2) за перші п'ять робочих днів тимчасової непрацездатності;
- 3) за весь термін тимчасової непрацездатності;
- 4) за перші п'ять календарних днів тимчасової непрацездатності.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Таблиця 1

Адміністративна відповідальність

№ п/п	Вид порушення	Розмір штрафу	Підстава	Примітки
1	2	3	4	5
1.	Неповідомлення своєчасно про відкриття або закриття рахунків у банках, а також неподання установами банків органам державної податкової служби в установленій законом термін повідомлень про закриття рахунків платників податків або здійснення видаткових операцій за рахунком платника податків до отримання повідомлення органу державної податкової служби про взяття рахунку на облік в органах державної податкової служби	20 НМДГ	П. 12 ст. 11 Закону України № 509-ХІІ	Протоколи про такі порушення складають податкові інспектори, а штрафи накладають начальники податкових органів на місцях та їх заступники
2.	Порушення встановлених термінів виплати пенсій, стипендій, заробітної плати, виплата її не в повному обсязі, а також інші порушення законодавства про працю	Від 30 до 100 НМДГ	Ст. 41 КпАП	Протоколи складають інспектори Державного департаменту нагляду за дотриманням законодавства про працю, а штрафи накладають через суд
3.	Порушення вимог нормативних актів про охорону праці	Від 5 до 10 НМДГ	Ст. 41 КпАП	Розглядають справи про такі порушення та накладають штрафи посадові особи Держнаглядохорони праці, а за порушення санітарно-гігієнічних норм – посадові особи салепідемслужби
4.	Порушення встановленого за законом порядку проведення розрахунків у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг	Від 5 до 10 НМДГ, а за повторні такі дії протягом року – від 10 до 20 НМДГ	Ст.155-1 КпАП	Протоколи складають посадові особи податкової служби, а штрафи накладають через суд
5.	Роздрібна або оптова, в т. ч. імпорт чи експорт, торгівля етиловим спиртом, коньячним або плодовим, або роздрібна торгівля алкогольними напоями чи тютюновими виробами без ліцензії або марок акцизного збору або з підробленими марками цього збору	Від 50 до 200 НМДГ з конфіскацією предметів торгівлі та виручки	Ст.156 КпАП	Протоколи складають органи із захисту прав споживачів, а штрафи накладають через суд. Крім цього, протоколи можуть складати особи, спеціально уповноважені виконкомами сільських, селищних і міських рад. Штраф можуть накладати адміністративні комісії при виконкомах сільських та селищних рад
6.	Заняття господарською діяльністю без ліцензії, якщо вона необхідна за законом	Від 20 до 40 НМДГ з конфіскацією виготовленої продукції, знарядь виробництва та сировини або без такої	Ст.164 КпАП	Протоколи складають посадові особи органів внутрішніх справ, фінансових органів податкової служби, а штраф накладають через суд

1	2	3	4	5
7.	Приховання в обліку валютних та інших доходів, непродуктивних витрат і збитків	Від 8 до 15 НМДГ, а за повторні такі дії протягом року – від 10 до 20 НМДГ	Ст.164-2 КпАП	Протоколи складають посадові особи органів внутрішніх справ, а штрафи накладає КРУ
8.	Відсутність бухгалтерського обліку або ведення його з порушенням встановленого порядку, внесення неправдивих даних до фінансової звітності			
9.	Несвоєчасне або неякісне проведення інвентаризацій коштів і матеріальних цінностей			
10.	Порушення правил ведення касових операцій			
11.	Перешкоджання працівникам КРУ у проведенні ревізій і перевірок			
12.	Невжиття заходів до стягнення з винних осіб збитків від нестач, розтрат, крадіжок, безгосподарності			
13.	Здавання виручки торговельними підприємствами, які здійснюють реалізацію товарів за готівку, з порушенням термінів, встановлених правилами розрахунків і ведення касових операцій	Від 17 до 88 НМДГ, а за повторні такі дії протягом року – від 43 до 175 НМДГ	Ст.164-4 КпАП	Протоколи складають і накладають штрафи посадові особи органів внутрішніх справ
14.	Зберігання або транспортування алкогольних напоїв чи тютюнових виробів, на яких немає марок акцизного збору або з підробленими марками акцизного збору	Від 50 до 200 НМДГ з конфіскацією таких алкогольних напоїв чи тютюнових виробів, а якщо вартість алкоголю або тютюну перевищує 100 НМДГ – від 200 до 500 НМДГ. За повторне таке порушення протягом року – від 200 до 500 НМДГ	Ст.164-5 КпАП	Протоколи складають посадові особи податкових органів і органів внутрішніх справ, а штрафи накладає суд
15.	Незаконне зберігання марок акцизного збору	Від 15 до 20 НМДГ з конфіскацією марок акцизного збору		
16.	Приховування (зниження) суми заробітної плати (виплат, доходу), на яку нараховуються страхові внески до Пенсійного фонду	вся сума прихованої (зниженої) зарплати (виплат, доходу), а за повторні дії протягом року – триразовий розмір такої суми	П. 9 ст.106 Закону України № 1058-IV	Проведення у справах про адміністративні правопорушення здійснюється в порядку, встановленому КпАП
17.	Несплата (неперерахування) або несвоєчасна сплата (несвоєчасне перерахування) страховальниками страхових внесків, у т. ч. донарахованих страховальниками або територіальними органами Пенсійного фонду	10 % від своєчасно не сплачених сум		

1	2	3	4	5
18.	Ухилення від реєстрації або несвоєчасна реєстрація платника страхових внесків в органах Пенсійного фонду	10 % від суми страхових внесків, які підлягають сплаті, але не менше 10 НМДГ		
19.	Неподання, несвоєчасне подання, подання не за встановленою формою або подання недостовірних відомостей, що використовуються в системі персоніфікованого обліку та іншої звітності, передбаченої законодавством, до територіальних органів Пенсійного фонду	10 % від суми страхових внесків, які підлягають сплаті, але не менше 10 НМДГ, а за повторні дії протягом року – 20 % таких сум, але не менше 20 НМДГ		
20.	Неведення в установленому порядку обліку сум заробітної плати (виплат, доходу), на які нараховуються страхові внески, відсутність первинних документів про обчислення та сплату страхових внесків	20 НМДГ, а за повторні дії протягом року – 40 НМДГ		
21.	Приховування (зниження) фонду оплати праці			Розглядають справи про такі правопорушення та накладають штрафи посадові особи Пенсійного фонду. Крім цього, протоколи складають посадові особи органів внутрішніх справ
22.	Порушення встановленого порядку витрачання коштів на пенсійне страхування і термінів перерахування внесків до Пенсійного фонду України	Від 20 до 30 НМДГ, а за повторні такі дії протягом року – від 30 до 40 НМДГ	Ст. 165-1 КпАП	
23.	Несвоєчасне надання або ненадання за встановленою формою бухгалтерських звітів та інших документів про нарахування та сплату внесків на пенсійне страхування			
24.	Порушення порядку формування, встановлення та застосування цін і тарифів, а також знижок, націнок, доплат до них	Від 5 до 10 НМДГ, а за повторні такі дії протягом року – від 10 до 15 НМДГ	Ст.165-2 КпАП	Розглядають справи про такі правопорушення та накладають штрафи посадові особи органів державного контролю за цінами. Крім цього, протоколи складають посадові особи органів внутрішніх справ
25.	Порушення терміну реєстрації підприємства як платника страхових внесків до Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття	Від 8 до 15 НМДГ, а за повторні такі дії протягом року – від 10 до 20 НМДГ	Ст.165-3 КпАП	Протоколи складають і накладають штрафи посадові особи органів Фонду безробіття
26.	Несвоєчасна або неповна сплата страхових внесків до Фонду безробіття			
27.	Ухилення фізичних осіб, які не мають статусу підприємців та використовують найману працю, від подання заяви про взяття на облік або несвоєчасне подання заяви про взяття на облік у Фонді соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України	Від 8 до 15 НМДГ, а за повторні такі дії протягом року – від 10 до 20 НМДГ	Ст.165-4 КпАП	Протоколи складають і накладають штрафи посадові особи органів Фонду профзахворювань
28.	Несвоєчасна сплата страхових внесків до Фонду профзахворювань			
29.	Несвоєчасне інформування Фонду профзахворювань про чисельність працівників, річний фактичний обсяг реалізованої продукції (робіт, послуг), річну суму заробітної плати, нещасні випадки на виробництві та професійні захворювання, що сталися на підприємстві, про	Від 8 до 15 НМДГ, а за повторні такі дії протягом року – від 10 до 20 НМДГ	Ст.165-4 КпАП	Протоколи складають і накладають штрафи посадові особи органів Фонду профзахворювань

1	2	3	4	5
	зміни технології робіт, виду діяльності підприємства або його ліквідацію			
30.	Ухилення від реєстрації підприємства як платника страхових внесків до Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності	Від 8 до 15 НМДГ, а за повторні такі дії протягом року – від 10 до 20 НМДГ	Ст. 165-5 КпАП	Протоколи складають і накладають штрафи посадові особи органів Фонду з тимчасової втрати працездатності
31.	Несвоєчасна або неповна сплата страхових внесків, а також порушення порядку використання цих коштів			
32.	Порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки	Від 2 до 10 НМДГ	Ст. 175 КпАП	Протоколи складають і накладають штрафи посадові особи органів пожежного нагляду. Крім цього, складати протоколи мають право працівники відомчої, сільської пожежної охорони і члени добровільних пожежних дружин (команд), протипожежних об'єднань громадян
33.	Неподання органам державної статистики даних для проведення державних статистичних спостережень або надання недостовірних даних, даних не в повному обсязі, не за встановленою формою, із запізненням, незабезпечення належного стану первинного обліку	Від 10 до 15 НМДГ, а за повторні такі дії протягом року – від 15 до 25 НМДГ	Ст.186-3 КпАП	Протоколи складають і накладають штрафи посадові особи органів статистики. Крім цього, складати протоколи можуть посадові особи органів внутрішніх справ
34.	Порушення санітарного законодавства	Від 1 до 25 НМДГ	Ст. 46 Закону України № 4004-ХІІ	Протоколи складають і накладають штрафи посадові особи органів СЕС

Кримінальна відповідальність

№ з/п	Вид порушення	Відповідальність	Стаття КК
1	2	3	4
1.	Незаконне звільнення працівника з роботи з особистих мотивів, а також інше грубе порушення законодавства про працю	Штраф до 50 НМДГ або позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю терміном до 3 років, або виправні роботи до 2 років	Ст. 172 КК
	Ті самі дії, вчинені щодо неповнолітнього, вагітної жінки або матері, яка має дитину віком до 14 років або дитину-інваліда	Штраф від 50 до 100 НМДГ або позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю терміном до 5 років, або виправні роботи до 2 років, або арешт до 6 місяців	
2.	Грубе порушення угоди про працю шляхом обману, зловживання довірою або примусом до виконання роботи, не обумовленої угодою	Штраф до 50 НМДГ або позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю терміном до 5 років, або арешт до 6 місяців, або обмеження волі до 2 років	Ст. 173 КК
	Ті самі дії, вчинені щодо громадянина, з яким укладено угоду про роботу за межами України	Штраф від 50 до 1 00 НМДГ або обмеження волі терміном до 3 років	
3.	Необґрунтована не виплата заробітної плати, стипендії, пенсії або іншої встановленої за законом виплати громадянам більш ніж за один місяць, здійснена умисно керівником підприємства	Штраф від 500 до 1000 НМДГ, або виправні роботи до 2 років, або позбавлення волі до 2 років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю терміном до 3 років	Ст. 175 КК
	Ті самі дії, вчинені внаслідок нецільового використання коштів, призначених для виплати заробітної плати, стипендії, пенсії та інших установлених законом виплат	Штраф від 1000 до 1500 НМДГ або обмеження волі терміном до 3 років, або позбавлення волі терміном до 5 років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю терміном до 3 років	
4.	Здійснення без державної реєстрації підприємницької діяльності, що підлягає ліцензуванню, якщо у результаті було одержано дохід у великих розмірах (понад 17000 грн.)	Штраф від 1 00 до 250 НМДГ або виправні роботи терміном до 2 років, або обмеження волі до 2 років	Ст. 202 КК
	Здійснення без одержання ліцензії видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, якщо в результаті було одержано дохід у великих розмірах (понад 17000 грн.)		
	Здійснення ліцензованих видів господарської діяльності з порушенням умов ліцензування, якщо в результаті було одержано дохід у великих розмірах (понад 17000 грн.)		

1	2	3	4
5.	Здійснення видів господарської діяльності, щодо яких є спеціальна заборона, встановлена законом, крім випадків, передбачених іншими статтями КК, наприклад, незаконне виготовлення і ремонт зброї, випуск державної грошової одиниці, виготовлення та збут наркотиків	Штраф від 50 до 100 НМДГ з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю терміном до 3 років	Ст. 203 КК
	Ті самі дії, якщо в їх результаті було одержано дохід у великих розмірах (понад 17000 грн.) або якщо вони були вчинені особою, раніше засудженою за здійснення заборонених видів господарської діяльності	Обмеження волі терміном до 5 років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю терміном до 3 років	
6.	Фіктивне підприємництво, тобто створення або придбання суб'єктів підприємницької діяльності (юридичних осіб) з метою прикриття незаконної діяльності або здійснення заборонених видів діяльності	Штраф від 300 до 500 НМДГ або обмеження волі до 3 років	Ст. 205 КК
	Ті самі дії, вчинені повторно або які завдали великої матеріальної шкоди державі, банку, кредитним установам, іншим юридичним особам (понад 17000 НМДГ) або громадянам (понад 3400 НМДГ)	Позбавлення волі на термін від 3 до 5 років	
7.	Умисне ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів, які належать до системи оподаткування, введених в установленому за законом порядку, якщо ці діяння призвели до фактичного ненадходження до бюджетів або державних цільових фондів коштів у значних розмірах (понад 17000 грн.)	Штраф від 300 до 500 НМДГ або позбавлення права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю терміном до 3 років Особа, яка вперше вчинила діяння, звільняється від кримінальної відповідальності, якщо вона до притягнення до кримінальної відповідальності сплатила податки, збори (обов'язкові платежі), а також відшкодувала шкоду, завдану державі їх несвоєчасною сплатою (фінансові санкції, пеня)	Ст. 212 КК
	Ті самі дії, вчинені за попередньою змовою групою осіб, якщо вони призвели до фактичного ненадходження до бюджетів або державних цільових фондів коштів у великих розмірах (понад 51000 грн.)	Штраф від 500 до 2000 НМДГ або виправні роботи терміном до 2 років, або обмеження волі до 5 років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю терміном до 3 років. Особа, яка вперше вчинила діяння, звільняється від кримінальної відповідальності, якщо вона до притягнення до кримінальної відповідальності сплатила податки, збори (обов'язкові платежі), а також відшкодувала шкоду, завдану державі їх несвоєчасною сплатою (фінансові санкції, пеня)	

1	2	3	4
	Ті самі дії, вчинені особою, раніше засудженою за ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів, або якщо вони призвели до фактичного ненадходження до бюджетів або державних цільових фондів коштів в особливо великих розмірах (понад 85000 грн.)	Позбавлення волі на термін від 5 до 10 років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю до 3 років з конфіскацією майна	
8.	Порушення вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів про охорону праці, якщо це порушення заподіяло шкоду здоров'ю потерпілого	Штраф до 50 НМДГ або виправні роботи терміном до 2 років, або обмеження волі до 2 років	Ст. 271 КК
	Ті самі дії, якщо вони спричинили загибель людей або інші тяжкі наслідки	Виправні роботи терміном до 2 років або обмеження волі до 5 років, або позбавлення волі до 7 років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю терміном до 2 років або без такого	
9	Службове підроблення, тобто внесення службовою особою до офіційних документів завідомо неправдивих відомостей, інше підроблення документів, а також складання та видача завідомо неправдивих документів	Штраф до 50 НМДГ або обмеження волі терміном до 3 років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю до 3 років	Ст. 366 КК
	Ті самі дії, якщо вони спричинили тяжкі наслідки (понад 4250 грн.)	Позбавлення волі на термін від 2 до 5 років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю до 3 років	
10	Службова недбалість, тобто невиконання або неналежне виконання посадовою особою своїх службових обов'язків через несумлінне ставлення до них, що заподіяло істотну шкоду правам, які охороняються за законом, свободам та інтересам окремих громадян, або державним чи громадським інтересам, або інтересам окремих юридичних осіб (матеріальні збитки понад 1700 грн.)	Штраф від 50 до 150 НМДГ або виправні роботи терміном до 2 років, або обмеження волі терміном до 3 років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю терміном до 3 років	Ст. 367 КК
	Ті самі дії, якщо вони спричинили тяжкі наслідки (понад 4250 грн.)	Позбавлення волі на термін від 2 до 5 років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю до 3 років і штраф від 100 до 250 НМДГ або без такого	

Перелік використаних нормативно-правових актів:

1. ЦК – Цивільний кодекс України;
2. КЗпП – Кодекс законів про працю України;
3. КК – Кримінальний кодекс України;
4. КпАП – Кодекс України про адміністративні правопорушення.
5. Закон України № 509-ХІІ – Закон України „Про державну податкову

службу в Україні” від 04.12.90 р. № 509-XII;

6. Закон України № 4004-XII – Закон України „Про забезпечення санітарного і епідемічного благополуччя населення” від 24.02.94 р. № 4004-XII;

7. Закон України № 1058-IV – Закон України „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” від 09.07.03 р. № 1058-IV;

8. Постанова Пленуму Верховного Суду України „Про судову практику у справах про хабарництво” від 26.04.02 р. № 5.

УЗГОДЖЕНО
рішенням Комітету Верховної Ради України з питань
податкової та митної політики
від 14.03.2008 р. № 9
Голова Комітету С.А. Терьохін

Відмітка про одержання
(штамп ДПІ, дата, вхідний
№)

ДОДАТОК Б
ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ ДПА України від 30.05.97 № 166
(у редакції наказу ДПА України
від 17.03.2008 № 159 зі змінами, внесеними
наказом ДПА України від 28.04.09 № 221)

01	ПОДАТКОВА ДЕКЛАРАЦІЯ З ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ	011	Звітна
		012	Звітна нова

02	Звітний (податковий) період	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		(рік)	(квартал)	(місяць)	

03*	Звітний (податковий) період, за який виправляються помилки	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		(рік)	(квартал)	(місяць)

* - якщо помилки цього податкового періоду вже виправлялися раніше, про це повідомляється у довідці до цієї декларації

04	Платник	(назва - для юридичної особи та представництва нерезидента; прізвище, ім'я, по батькові - для фізичної особи; для спільної (сумісної) діяльності - назва, дата та номер договору)									
----	---------	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

041	- юридична особа	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ
-----	------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	---

042	- фізична особа	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Ідентифікаційний номер платника згідно з ДРФО
-----	-----------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	---

043	- спільна (сумісна) діяльність	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Реєстраційний (обліковий) номер платника
-----	--------------------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	--

		Договір про спільну (сумісну) діяльність від №										
044	- представництво нерезидента, що не має статусу юридичної особи	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ або реєстраційний (обліковий) номер платника

05	Індивідуальний податковий номер платника ПДВ	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	(номер свідоцтва про реєстрацію платника ПДВ)
----	--	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	---

06	Місцезнаходження платника податку (місце проживання)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Поштовий індекс	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
												Телефон	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
													Факс	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
													E-mail	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Декларація подається до державної податкової інспекції (адміністрації) в _____ (район, місто)

07	☐	- ознака визначення від'ємного значення	☐	відмітка (X) робиться платником при заповненні рядка 21 цієї декларації
----	--------------------------	---	--------------------------	---

08	☐	- ознака бюджетного відшкодування	☐	відмітка (X) робиться платником при заповненні рядка 25 цієї декларації
----	--------------------------	-----------------------------------	--------------------------	---

09	☐	- ознака підприємства суднобудування	☐	10	☐	- ознака підприємства літакобудування
----	--------------------------	--------------------------------------	--------------------------	----	--------------------------	---------------------------------------

грн.

Код рядка	І. ПОДАТКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	Обсяги поставки (без ПДВ)	Сума ПДВ
		Колонка А	Колонка Б
1	Операції на митній території України, що оподатковуються за ставкою 20 відсотків, крім імпорту товарів		
2	Операції, що оподатковуються за нульовою ставкою:	x	x
2.1	експортні операції		0
2.2	інші операції, що оподатковуються за нульовою ставкою		0
3	Операції, що не є об'єктом оподаткування (п. 3.2 ст. 3 Закону)		x
4	Операції, які звільнені від оподаткування (статті 5, 11 Закону, інші нормативно-правові акти)		x
5	Загальний обсяг поставки (сума значень з 1-го до 4-го рядка колонки А)		x
5.1	з рядка 5 - загальний обсяг оподатковуваних операцій звітного періоду (р. 1 + р. 2.1 + р. 2.2 + р. 4) колонки А		
6	Імпорт товарів протягом звітного періоду, сплату ПДВ за які було відстрочено шляхом оформлення податкового векселя (п. 11.5 ст. 11 Закону)		
	Термін погашення податкового векселя (вказати дату, додати перелік)		

7	Послуги, отримані від нерезидента на митній території України		
8	Коригування податкових зобов'язань (+ чи -) (у разі заповнення цього рядка обов'язковим є подання додатка 1 до декларації):		(+ чи -)
8.1	самостійне виправлення помилки, що міститься в раніше поданій податковій декларації		
8.2	нецільове використання товарів, ввезених у пільговому режимі		
8.3	згідно з п. 4.5 ст. 4 Закону		
8.4	інші випадки		
9	Усього податкових зобов'язань (сума значень рядків (1 + 6 + 7 + 8 (- чи +) колонки Б	x	
9 ¹	Крім того, поставка послуг за межами митної території України або послуг, місце поставки яких визначено відповідно до п. 6.5 ст. 6 Закону за межами митної території України		x

грн.

Код рядка	II. ПОДАТКОВИЙ КРЕДИТ	Обсяги придбання (без ПДВ)	Дозволений податковий кредит
		Колонка А	Колонка Б
10	Придбання (виготовлення, будівництво, спорудження) з податком на додану вартість на митній території України товарів (послуг) та основних фондів з метою їх використання у межах господарської діяльності платника податку для здійснення операцій, які:	x	x
10.1	підлягають оподаткуванню за ставкою 20 відсотків та нульовою ставкою		
10.2	не підлягають оподаткуванню (п. 3.2 ст. 3 Закону) або/та звільнені від оподаткування (статті 5, 11 Закону, інші нормативно-правові акти)		x
11	Придбання (виготовлення, будівництво, спорудження) без податку на додану вартість на митній території України товарів (послуг) та основних фондів з метою їх використання у межах господарської діяльності платника податку для здійснення операцій, які:		x
11.1	підлягають оподаткуванню за ставкою 20 відсотків та нульовою ставкою		x
11.2	не підлягають оподаткуванню (п. 3.2 ст. 3 Закону) або/та звільнені від оподаткування (статті 5, 11 Закону, інші нормативно-правові акти)		x
12	Імпортовані товари та отримані від нерезидента на митній території України послуги з метою їх використання у межах господарської діяльності платника податку для здійснення операцій, які оподатковуються за ставкою 20 відсотків та нульовою ставкою:	x	x
12.1	ПДВ, сплачений митним органам		
12.2	погашені податкові векселі, що дають право на збільшення податкового кредиту в поточному звітному періоді		
12.3	звільнені від ПДВ (статті 5, 11 Закону, інші нормативно-правові акти)		x
12.4	послуги, отримані від нерезидента		
12.5	товари, імпортовані в пільговому режимі та використані не за цільовим призначенням		
13	Імпортовані товари та отримані від нерезидента на митній території України послуги з метою їх використання у межах господарської діяльності платника податку для здійснення операцій, які не підлягають оподаткуванню (п. 3.2 ст. 3 Закону) або/та звільнені від оподаткування (статті 5, 11 Закону, інші нормативно-правові акти):	x	x
13.1	ПДВ, сплачений митним органам		x
13.2	звільнені від ПДВ (статті 5, 11 Закону, інші нормативно-правові акти)		x
13.3	послуги, отримані від нерезидента		x
14	Придбання (виготовлення, будівництво, спорудження) з податком на додану вартість вітчизняних товарів (послуг) та основних фондів, імпорт товарів та отримання від нерезидента на митній території України послуг, які не призначаються для їх використання у господарській діяльності, або з метою їх використання для поставки послуг за межами митної території України, місце поставки яких визначається відповідно до п. 6.5 ст. 6 Закону		x
15	Придбання (виготовлення, будівництво, спорудження) без податку на додану вартість вітчизняних товарів (послуг) та основних фондів, імпорт товарів та отримання від нерезидента на митній території України послуг, які не призначаються для їх використання у господарській діяльності, або з метою їх використання для поставки послуг за межами митної території України, місце поставки яких визначається відповідно до п. 6.5 ст. 6 Закону		x
16	Коригування податкового кредиту (сума значень рядків (16.1 (+ чи -) + 16.2 (+ чи -) + 16.3 + 16.4 (+ чи -) + 16.5) колонки Б (у разі заповнення цього рядка (крім рядка 16.5) є обов'язковим подання додатка 1 до декларації):		(+ чи -)
16.1	самостійне виправлення платником помилки, що міститься в раніше поданій податковій декларації		
16.2	згідно з п. 4.5 ст. 4 Закону		

16.3	часткове використання в операціях сільськогосподарського або переробного виробництва (-)		
16.4	інші випадки		
16.5	для здійснення експортних операцій (переноситься з р. 16.5 скороченої декларації)	x	
17	Усього податкового кредиту (сума значень рядків (10.1 + 12.1 + 12.2 + 12.4 + 12.5 + 16 (- чи +) колонки Б)	x	

III. РОЗРАХУНКИ З БЮДЖЕТОМ ЗА ЗВІТНИЙ ПЕРІОД			Сума ПДВ
18	Різниця між сумою податкового зобов'язання та сумою податкового кредиту з ПДВ поточного звітного (податкового) періоду (рядок 9 - рядок 17):		x
18.1	позитивне значення (+)		
18.2	від'ємне значення (-)		
19	Коригування платежів з урахуванням положень про вексельну форму відстрочення сплати податку на додану вартість при імпорті товарів (п. 11.5 ст. 11 Закону):		x
19.1	<u>до зменшення (-):</u> суми податку на додану вартість, які не підлягають включенню до складу податкових зобов'язань у поточному звітному (податковому) періоді (податкові векселі, видані в поточному звітному (податковому) періоді) (рядок 6 податкової декларації)		-
19.2	<u>до збільшення (+):</u> суми податку на додану вартість, які підлягають включенню до складу податкових зобов'язань у поточному звітному (податковому) періоді (податкові векселі, сума зобов'язань по яких включається до складу податкових зобов'язань платника в звітному (податковому) періоді) (дати перелік)		+
20	Позитивне значення різниці між сумою податкового зобов'язання та сумою податкового кредиту поточного звітного (податкового) періоду (позитивне значення суми рядків 18 і 19)		
21	Від'ємне значення різниці між сумою податкового зобов'язання та сумою податкового кредиту поточного звітного (податкового) періоду (від'ємне значення суми рядків 18 і 19)		
22	Зарахування від'ємного значення різниці поточного звітного (податкового) періоду:		x
22.1	у зменшення суми податкового боргу з ПДВ		
22.2	до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду (рядок 21 - рядок 22.1) (значення цього рядка переноситься до рядка 23.1 податкової декларації наступного звітного періоду*)		
23	Залишок від'ємного значення попереднього звітного (податкового) періоду, що включається до складу податкового кредиту поточного звітного (податкового) періоду (рядок 23.1 + рядок 23.2 + рядок 23.3 + рядок 23.4):		
23.1	значення рядка 22.2 податкової декларації попереднього звітного періоду*		
23.2	значення рядка 26 податкової декларації попереднього звітного періоду		
23.3	значення рядків 8.5 та 8.6 додатка 5 (до Порядку заповнення та подання декларації) попереднього звітного (податкового) періоду*		(+ чи -)
23.4	Зменшено/збільшено залишок від'ємного значення за результатами перевірки податкового органу		(+ чи -)
24	Залишок від'ємного значення попереднього податкового періоду за вирахуванням суми податку, яка підлягає сплаті до бюджету за підсумками поточного звітного періоду (рядок 23 - рядок 20, позитивне значення)		
25	Сума, що підлягає бюджетному відшкодуванню (рядок 3 розрахунку суми бюджетного відшкодування) (рядок 25.1 або рядок 25.2):		
25.1	на рахунок платника у банку		
25.2	у зменшення податкових зобов'язань з ПДВ наступних податкових періодів		
26	Залишок від'ємного значення, який після бюджетного відшкодування включається до складу податкового кредиту наступного податкового періоду (рядок 24 - рядок 25) (значення цього рядка переноситься до рядка 23.2 податкової декларації наступного звітного періоду)		
27	Сума ПДВ, яка підлягає нарахуванню до сплати в бюджет за підсумками поточного звітного періоду, з урахуванням залишку від'ємного значення попереднього звітного періоду (рядок 20 - рядок 23, позитивне значення)		
28	Сума штрафу, нарахована платником самостійно у зв'язку з виправленням помилки		
28.1	загальна сума помилки (рядок 8.1 - рядок 16.1):		x
28.2	позитивне значення (+)		
28.3	від'ємне значення (-)		

* Для підприємств суднобудування і літакобудування – податкової декларації (уточнюючого розрахунку) поточного звітного періоду

Відмітка про застосування касового методу податкового обліку:			
дата початку застосування касового методу			
з моменту реєстрації платником ПДВ			
	(рік)	(квартал)	(місяць)
після реєстрації платником ПДВ			
	(рік)	(квартал)	(місяць)
дата закінчення застосування касового методу			
	(рік)	(квартал)	(місяць)
Відмітка про перехід на місячний податковий період з поточного звітного податкового періоду			

До декларації додаються:

☐	Рішення (заява) щодо вибору касового методу
☐	Заява про відмову від застосування касового методу
☐	Заява про вибір квартального звітного (податкового) періоду
☐	Заява про відмову постачальника надати податкову накладну (порушення ним порядку її заповнення) та відповідні документи
☐	Розрахунок коригування сум ПДВ
☐	Розрахунок суми бюджетного відшкодування
☐	Довідка щодо залишку суми від'ємного значення попередніх періодів, що залишається непогашеним після бюджетного відшкодування, отриманого у звітному податковому періоді, та підлягає включенню до складу податкового кредиту наступного податкового періоду
☐	Розшифровки податкових зобов'язань та податкового кредиту в розрізі контрагентів
☐	Заява про повернення суми бюджетного відшкодування
☐	Копії погашених податкових векселів у кількості _____ штук на _____ аркушах
☐	Оригінали п'ятих основних аркушів (примірників декларанта) вантажних митних декларацій, у разі наявності експортних операцій у кількості _____ штук на _____ аркушах

Додатки до рядків цієї декларації (зазначити номери рядків декларації):

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Додатки, що містять інформацію щодо уточнених показників поданої раніше декларації, у якій платником самостійно виявлено помилки (зазначити номери рядків декларації):

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Відмітка про одночасне подання податкової декларації (скороченої) за операціями, що стосуються спеціальних режимів оподаткування:	
	діяльності у сфері сільського і лісового господарства та рибальства (стаття 8 ¹ Закону)
	переробного підприємства (пункт 11.21 Закону)

Дата подання декларації . .

Наведена інформація є достовірною.

Керівник

_____ (підпис) (ініціали та прізвище)

Головний бухгалтер

_____ (підпис) (ініціали та прізвище)

Платник ПДВ

(для фізичної особи - платника податку)

_____ (підпис) (ініціали та прізвище)

М. П.

Відмітка про отримання платником податку копії декларації з відміткою податкового органу про її прийняття	
"__" _____ 200_ р.	_____ (посада, підпис, ініціали та прізвище посадової особи платника податку, яка отримала копію декларації; для фізичної особи – платника податку – ініціали та прізвище)

IV. Ця частина податкової декларації заповнюється службовими особами ДПІ (ДПА)

Відмітка про внесення даних до електронної бази податкової звітності	"__" _____ 200_ р.
_____ службова особа ДПІ (ДПА) (підпис, ініціали та прізвище)	

За результатами камеральної перевірки цієї декларації:	
порушень (помилек) не виявлено	складено акт від "__" _____ 200_ р. N _____
(потрібне позначити)	
_____ службова особа ДПІ (ДПА) (підпис, ініціали та прізвище)	
"__" _____ 200_ р.	

Відмітка про одержання
(штамп ДПІ, дата, вхідний №)

Додаток 1

до податкової декларації з податку на додану вартість

01	РОЗРАХУНОК КОРИГУВАННЯ СУМ ПДВ ДО ПОДАТКОВОЇ ДЕКЛАРАЦІЇ З ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ
----	---

Подается платником при заповненні рядків 8 та 16 податкової декларації з податку на додану вартість.

02	Звітний (податковий) період	(рік)	(квартал)	(місяць)
----	-----------------------------	-------	-----------	----------

03	Платник								
----	---------	--	--	--	--	--	--	--	--

(найменування – для юридичної особи та представництва нерезидента; прізвище, ім'я, по батькові – для фізичної особи; для спільної (сумісної) діяльності – найменування, дата та номер договору)

031	- юридична особа									Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ
-----	------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	---

032	- фізична особа									Ідентифікаційний номер платника згідно з ДРФО
-----	-----------------	--	--	--	--	--	--	--	--	---

033	- спільна (сумісна) діяльність									Реєстраційний (обліковий) номер платника
-----	--------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

034	Договір про спільну (сумісну) діяльність від - представництво нерезидента, що не має статусу юридичної особи									№ Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ або реєстраційний (обліковий) номер платника
-----	---	--	--	--	--	--	--	--	--	---

04	Індивідуальний податковий номер платника ПДВ									(номер свідоцтва про реєстрацію платника ПДВ)
----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

Розділ I. Коригування податкових зобов'язань

грн.

№ з/п	Отримувач (покупець)		Податкова накладна, за якою проводиться коригування		Розрахунок коригування кількісних і вартісних показників до податкової накладної		Підстава для коригування податкових зобов'язань з податку на додану вартість рядок 8	Обсяг поставки (баз ПДВ) (+ чи -)	Сума ПДВ (+ чи -)
	найменування (П. І. Б. для фізичних осіб)	індивідуальний податковий номер	дата	номер	номер	дата отримання отримувачем (покупцем) розрахунку			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									
3									
4									
5									
Усього: рядок 8 (+ чи -)									

Розділ II. Коригування податкового кредиту

№ з/п	Постачальник (продавець)		Податкова накладна, за якою проводиться коригування		Розрахунок коригування кількісних і вартісних показників до податкової накладної		Підстава для коригування податкового кредиту з податку на додану вартість рядок 16	Обсяг поставки (баз ПДВ) (+ чи -)	Сума ПДВ (+ чи -)
	найменування (П. І. Б. для фізичних осіб)	індивідуальний податковий номер	дата	номер	номер	дата отримання отримувачем (покупцем) розрахунку			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									
3									
4									
5									
Усього: сума значень рядків (16.1 + 16.2 + 16.3 + 16.4) (+ чи -)									

Дата подання розрахунку

Наведена інформація є достовірною.

Керівник

(підпис) (ініціали та прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис) (ініціали та прізвище)

Платник ПДВ (для фізичної особи – платника податку)

(підпис) (ініціали та прізвище)

М. П.

01	ДОВІДКА Щодо залишку суми від'ємного значення попередніх податкових періодів, що залишається непогашеним після бюджетного відшкодування, отриманого у звітному податковому періоді, та підлягає включенню до складу податкового кредиту наступного податкового періоду	011		Звітний
		012		Звітний новий
		013		Уточнюючий

(кореспондується з даними відповідної декларації)

02	Звітний (податковий) період	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		(рік)	(квартал)	(місяць)

03*	Звітний (податковий) період, за який виправляються помилки	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		(рік)	(квартал)	(місяць)

* Заповнюється у разі подання уточнюючого розрахунку;

якщо помилки цього податкового періоду вже виправлялися раніше, про це повідомляється у довідці до цієї декларації

04	Платник	<input type="text"/>
----	---------	----------------------

(найменування – для юридичної особи та представництва нерезидента; прізвище, ім'я, по батькові – для фізичної особи; для спільної (сумісної) діяльності - найменування, дата та номер договору)

041	- юридична особа	<input type="text"/>
-----	------------------	----------------------

Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ

042	- фізична особа	<input type="text"/>
-----	-----------------	----------------------

Ідентифікаційний номер платника згідно з ДРФО

043	- спільна (сумісна) діяльність	<input type="text"/>
-----	--------------------------------	----------------------

Реєстраційний (обліковий) номер платника

Договір про спільну (сумісну) діяльність від №

044	- представництво нерезидента, що не має статусу юридичної особи	<input type="text"/>
-----	---	----------------------

Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ або реєстраційний (обліковий) номер платника

05	Індивідуальний податковий номер платника ПДВ	<input type="text"/>
----	--	----------------------

<input type="text"/>

(номер свідоцтва про реєстрацію платника ПДВ)

грн.

№ з/п	Залишок від'ємного значення попереднього податкового періоду за вирахуванням суми податку, яка підлягає сплаті до бюджету за підсумками поточного звітного періоду (рядок 24 податкової декларації звітного податкового періоду)		Частина залишку від'ємного значення, фактично сплачена отримувачем товарів (послуг) постачальникам таких товарів (послуг) у попередніх податкових періодах та не погашена податковими зобов'язаннями попередніх податкових періодів або не брала участі у розрахунках бюджетного відшкодування (переноситься до р. 2 розрахунку бюджетного відшкодування)	Значення рядка 26 декларації звітного податкового періоду
	звітний період, у якому виникла сума	сума		
1	2	3	4	5
1				
2				
3				
Усього	X			

Дата подання розрахунку

Наведена інформація є достовірною.

Керівник

(підпис) (ініціали та прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис) (ініціали та прізвище)

Платник ПДВ

(підпис) (ініціали та прізвище)

(для фізичної особи – платника податку)

М. П.

01	РОЗРАХУНОК СУМИ БЮДЖЕТНОГО ВІДШКОДУВАННЯ	011	Звітний
		012	Звітний новий
		013	Уточнюючий

Подається платником податку, який має право на отримання бюджетного відшкодування відповідно до підпункту 7.7.2 пункту 7.7 статті 7 Закону (заповнено рядок **24** податкової декларації звітного податкового періоду)

Розрахунок **не може бути поданий** особою, яка:

Була зареєстрована як платник цього податку менш ніж за 12 календарних місяців до місяця, за наслідками якого подається заява на бюджетне відшкодування (крім нарахування податкового кредиту внаслідок придбання або спорудження (будівництва) основних фондів за рішенням Кабінету Міністрів України);

мала обсяги оподатковуваних операцій за останні 12 календарних місяців менші, ніж заявлена сума бюджетного відшкодування (крім нарахування податкового кредиту внаслідок придбання або спорудження (будівництва) основних фондів);

не провадила діяльність протягом останніх дванадцяти календарних місяців.

02	Звітний (податковий) період	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		(рік)	(квартал)	(місяць)	
03*	Звітний (податковий) період, за який виправляються помилки	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		(рік)	(квартал)	(місяць)	

* - якщо помилки цього податкового періоду вже виправлялися раніше, про це повідомляється у довідці до цієї декларації

04	Платник	<input type="text"/>
		(найменування – для юридичної особи та представництва нерезидента; прізвище, ім'я, по батькові – для фізичної особи; для спільної (сумісної) діяльності – найменування, дата та номер договору)

041	- юридична особа	<input type="text"/>	Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ
-----	------------------	----------------------	---

042	- фізична особа	<input type="text"/>	Ідентифікаційний номер платника згідно з ДРФО
-----	-----------------	----------------------	---

043	- спільна (сумісна) діяльність	<input type="text"/>	Реєстраційний (обліковий) номер платника
	Договір про спільну (сумісну) діяльність від	<input type="text"/>	№

044	- представництво нерезидента, що не має статусу юридичної особи	<input type="text"/>	Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ або реєстраційний (обліковий) номер платника
-----	---	----------------------	--

05	Індивідуальний податковий номер платника ПДВ	<input type="text"/>	(номер свідоцтва про реєстрацію платника ПДВ)
----	--	----------------------	---

грн.

№ з/п	Показники	Сума
1	2	3
1	Залишок від'ємного значення попереднього податкового періоду, за вирахуванням суми податку, яка підлягає сплаті до бюджету за підсумками поточного звітного періоду (рядок 24 податкової декларації звітного податкового періоду)	
2	Частина залишку від'ємного значення, фактично сплачена отримувачем товарів (послуг) у попередніх податкових періодах постачальникам таких товарів (послуг) (гр. 4 додатка 2 до податкової декларації звітного податкового періоду)	
3	Сума, що підлягає бюджетному відшкодуванню (сума, указана в рядку 1, у межах суми, указаної в рядку 2) (значення цього рядка переноситься до рядка 25 податкової декларації звітного податкового періоду)	

Дата подання розрахунку Наведена інформація є достовірною.

Керівник

(підпис) (ініціали та прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис) (ініціали та прізвище)

Платник ПДВ (для фізичної особи - платника податку)

(підпис) (ініціали та прізвище)

М. П.

**01 ЗАЯВА
ПРО ПОВЕРНЕННЯ СУМИ БЮДЖЕТНОГО ВІДШКОДУВАННЯ**

02	Подається до державної податкової інспекції (адміністрації) в _____		
----	---	--	--

03	До декларації за звітний (податковий) період	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/>
		(рік)	(квартал)	(місяць)

04	Платник _____ (найменування – для юридичної особи та представництва нерезидента; прізвище, ім'я, по батькові – для фізичної особи; для спільної (сумісної) діяльності – найменування, дата та номер договору)
----	--

041	- юридична особа	<input type="text"/>	Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ
-----	------------------	----------------------	---

042	- фізична особа	<input type="text"/>	Ідентифікаційний номер платника згідно з ДРФО
-----	-----------------	----------------------	---

043	- спільна (сумісна) діяльність	<input type="text"/>	Реєстраційний (обліковий) номер платника
	Договір про спільну (сумісну) діяльність від _____ № _____		

044	- представництво нерезидента, що не має статусу юридичної особи	<input type="text"/>	Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ або реєстраційний (обліковий) номер платника
-----	---	----------------------	--

05	Індивідуальний податковий номер платника ПДВ	<input type="text"/>	<input type="text"/> (номер свідоцтва про реєстрацію платника ПДВ)
----	--	----------------------	---

06	Місцезнаходження платника податку (місце проживання)	Поштовий індекс	<input type="text"/>
		Телефон	<input type="text"/>
		Факс	<input type="text"/>
		E-mail	<input type="text"/>

Відповідно до пункту 7.7 статті 7 Закону України „Про податок на додану вартість” бюджетне відшкодування у сумі _____ гривень,
(вказується словами)
визначеній у податковій декларації з податку на додану вартість за _____ 2000_ року, просимо перерахувати на рахунок № _____, МФО _____
_____
(найменування банку)

Дата подання розрахунку	<input type="text"/>
-------------------------	----------------------

Наведена інформація є достовірною.

Керівник	_____	(підпис)	(ініціали та прізвище)
Головний бухгалтер	_____	(підпис)	(ініціали та прізвище)
Платник ПДВ (для фізичної особи - платника податку)	_____	(підпис)	(ініціали та прізвище)

М. П.

Відмітка про одержання
(штамп ДПІ, дата, вхідний №)

Додаток 5
до податкової декларації
з податку на додану вартість

01	РОЗШИФРОВКИ ПОДАТКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА ПОДАТКОВОГО КРЕДИТУ В РОЗРІЗІ КОНТРАГЕНТІВ	011	Звітний
		012	Звітний новий
		013	Уточнюючий

02	Звітний (податковий) період	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		(рік)	(квартал)	(місяць)	
03*	Звітний (податковий) період, за який виправляються помилки	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		(рік)	(квартал)	(місяць)	

* Заповнюється у разі подання уточнюючого розрахунку;
якщо помилки цього податкового періоду вже виправлялися раніше, про це повідомляється у довідці до цієї декларації

04	Платник	<input type="text"/>
		(найменування – для юридичної особи та представництва нерезидента; прізвище, ім'я, по батькові – для фізичної особи; для спільної (сумісної) діяльності – найменування, дата та номер договору)

041	- юридична особа	<input type="text"/>	Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ
-----	------------------	----------------------	---

042	- фізична особа	<input type="text"/>	Ідентифікаційний номер платника згідно з ДРФО
-----	-----------------	----------------------	---

043	- спільна (сумісна) діяльність	<input type="text"/>	Реєстраційний (обліковий) номер платника
	Договір про спільну (сумісну) діяльність від	<input type="text"/>	№

044	- представництво нерезидента, що не має статусу юридичної особи	<input type="text"/>	Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ або реєстраційний (обліковий) номер платника
-----	---	----------------------	--

05	Індивідуальний податковий номер платника ПДВ	<input type="text"/>	<input type="text"/>
			(номер свідоцтва про реєстрацію платника ПДВ)

РОЗДІЛ I. ПОДАТКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

(грн.)

№ з/п	Платник податку – покупець (індивідуальний податковий номер)	Обсяг поставки (без ПДВ)	Сума ПДВ
1	2	3	4
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
Інші			
Усього за місяць (квартал) (рядок 1 декларації), в тому числі:			
поставка основних фондів			
передача товарів (послуг) комісіонером/ повіреним на умовах, передбачених п. 4.7 ст. 4 Закону (без суми комісійної винагороди)			

РОЗДІЛ II. ПОДАТКОВИЙ КРЕДИТ

(грн.)

№ з/п	Постачальник (індивідуальний податковий номер)	Період* виписки податкових накладних, інших документів, що дають право на податковий кредит	Обсяг поставки (без ПДВ)	Сума ПДВ
1	2	3	4	5
Операції з придбання з ПДВ, які дають право формування податкового кредиту				
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
Усього за місяць (квартал) (рядок 10.1 декларації), в тому числі:				
Придбання (будівництво, спорудження) основних фондів				
Проведення розрахунків комісіонером/ повіреним за товари (послуги) на умовах, передбачених п. 4.7 ст. 4 Закону				
Операції з придбання з ПДВ, які не дають права формування податкового кредиту				
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
Усього за місяць (квартал) (рядки 10.2 + 14 декларації)				

* Будь-які податкові періоди в межах установлених Законом строків давності

Дата подання розрахунку

Наведена інформація є достовірною.

Керівник

_____
(підпис) (ініціали та прізвище)

Головний бухгалтер

_____
(підпис) (ініціали та прізвище)

Платник ПДВ

(для фізичної особи - платника податку)

_____
(підпис) (ініціали та прізвище)

М. П.

ДОДАТОК В

ВІДМІТКА ПРО ОДЕРЖАННЯ
(штамп ДПІ, дата, вхідний №)

Додаток 1

до Порядку заповнення та подання податкової
декларації з податку на додану вартість

01	ЗАЯВА ПРО ВИБІР КВАРТАЛЬНОГО ЗВІТНОГО (ПОДАТКОВОГО) ПЕРІОДУ
----	--

02	Подається до державної податкової інспекції в
----	---

03	До декларації за звітний (податковий) період	<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> </table>				<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 40px; height: 20px;"></td> </tr> </table>		<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> </table>		
		(рік)	(квартал)	(місяць)						

04	Платник
	(назва - для юридичної особи; прізвище, ім'я, по батькові - для фізичної особи; для спільної (сумісної) діяльності - назва, дата та номер договору)

041	- юридична особа	<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> </table>											Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ

042	- фізична особа	<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> </table>											Ідентифікаційний номер платника згідно з ДРФО

043	- спільна (сумісна) діяльність	<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> </table>											Реєстраційний (обліковий) номер платника

Договір про спільну (сумісну) діяльність від _____ N _____

044	- представництво нерезидента, що не має статусу юридичної особи	<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> </table>											Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ або реєстраційний (обліковий) номер платника

05	Індивідуальний податковий номер платника ПДВ	<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> </table>											<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 100px; height: 20px;"></td> </tr> </table> (номер свідоцтва про реєстрацію платника ПДВ)	

06	Місцезнаходження платника податку (місце проживання)	Поштовий індекс	<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> </table>					
		Телефон	<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 100px; height: 20px;"></td> </tr> </table>					
	Факс	<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 100px; height: 20px;"></td> </tr> </table>						
	E-mail	<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 100px; height: 20px;"></td> </tr> </table>						

Відповідно до пункту 7.8.2 пункту 7.8 статті 7 Закону України "Про податок на додану вартість" вибираємо(ю) кварталний податковий період, починаючи з 1 січня 200_ року.	
При цьому повідомляємо(ю), що обсяг оподатковуваних операцій за 200_ рік становить _____ гривень.	
(вказується словами)	

Дата подання заяви	<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> </table>									Наведена інформація є достовірною.

Керівник			<table border="1" style="width: 100%; height: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: center; vertical-align: middle;">М. П.</td> </tr> </table>	М. П.
М. П.				
Бухгалтер				
Платник ПДВ (для фізичної особи - платника податку)				

до Порядку заповнення та подання податкової декларації з податку на додану вартість

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ УКРАЇНИ

Державна податкова адміністрація (інспекція) в _____

АКТ**про результати документальної невиїзної (камеральної) перевірки податкової декларації з податку на додану вартість**_____ № _____
(дата) (місце складання)_____ (посада, прізвище, ініціали службової особи податкового органу)
проведено документальну невиїзну (камеральну) перевірку податкової декларації з податку на додану вартість_____ (повна назва чи прізвище, ім'я, по батькові, код за ЄДРПОУ, реєстраційний (обліковий) номер чи номер ДРФО, податковий номер платника ПДВ)
поданої за _____ 200_ року (дата реєстрації в податковому органі - _____ 200_ року, вх. № _____).
(звітний (податковий) період)

Перевірку встановлено, що розмір податку, зазначеного платником у декларації, є меншим (більшим), ніж визначено за результатами документальної невиїзної (камеральної) перевірки, оскільки при заповненні податкової декларації платником

_____ (зміст порушень, розрахунки сум)

Висновки:

На підставі підпунктів 7.7.5 та 7.7.7 пункту 7.7 статті 7 Закону України "Про податок на додану вартість" (із змінами) та Закону України "Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами" (із змінами):

1) збільшується (зменшується) сума, що за результатами звітного періоду підлягає сплаті платником податку до бюджету, - _____ гривень,

(сума зазначається цифрами та словами)

2) збільшується (зменшується) сума від'ємного значення, зарахованого у зменшення суми податкового боргу з ПДВ, - _____ гривень,

(сума зазначається цифрами та словами)

3) збільшується (зменшується) сума, що підлягала зарахуванню до складу податкового кредиту наступного податкового періоду, - _____ гривень,

(сума зазначається цифрами та словами)

4) збільшується (зменшується) сума, що підлягала бюджетному відшкодуванню на рахунок платника у банку, - _____ гривень,

(сума зазначається цифрами та словами)

5) збільшується (зменшується) сума, що підлягала бюджетному відшкодуванню шляхом зарахування у зменшення податкових зобов'язань з ПДВ наступних податкових періодів, - _____ гривень,

(сума зазначається цифрами та словами)

6) з'ясовано факт(и), за яким(и) платник податку не має права на отримання бюджетного відшкодування, -

7) збільшується (зменшується) сума по податковому векселю, зарахована до складу податкових зобов'язань (податкового кредиту) _____

_____ (посада службової особи податкового органу, яка склала акт)	_____ (підпис)	_____ (ініціали та прізвище)
Керівник	_____ (підпис)	_____ (ініціали та прізвище)
Головний бухгалтер	_____ (підпис)	_____ (ініціали та прізвище)
Платник податку - фізична особа	_____ (підпис)	_____ (ініціали та прізвище)

Акт складено у двох примірниках.

Один примірник акта отримав:

Керівник (головний бухгалтер), платник податку - фізична особа

_____ (підпис, ініціали та прізвище)

Відмітка про одержання
(штамп ДПІ, дата, вхідний №)

Додаток 3

до Порядку заповнення та подання
податкової декларації з податку на додану
вартість

01	Уточнючий розрахунок податкових зобов'язань з податку на додану вартість у зв'язку з виправленням самостійно виявлених помилок (до декларації з податку на додану вартість (переробного підприємства))
014	СПЕЦІАЛЬНИЙ РЕЖИМ ОПОДАТКУВАННЯ ПЕРЕРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА

02	Звітний (податковий) період	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr><td style="width: 25%;"></td><td style="width: 25%;"></td><td style="width: 25%;"></td><td style="width: 25%;"></td></tr> </table> (рік)					<table border="1" style="width: 100%;"> <tr><td style="width: 100%;"></td></tr> </table> (квартал)		<table border="1" style="width: 100%;"> <tr><td style="width: 33%;"></td><td style="width: 33%;"></td><td style="width: 33%;"></td></tr> </table> (місяць)			
03*	Звітний (податковий) період, за який виправляються помилки	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr><td style="width: 25%;"></td><td style="width: 25%;"></td><td style="width: 25%;"></td><td style="width: 25%;"></td></tr> </table> (рік)					<table border="1" style="width: 100%;"> <tr><td style="width: 100%;"></td></tr> </table> (квартал)		<table border="1" style="width: 100%;"> <tr><td style="width: 33%;"></td><td style="width: 33%;"></td><td style="width: 33%;"></td></tr> </table> (місяць)			

* Якщо помилки цього податкового періоду вже виправлялися раніше, про це повідомляється у довідці до цієї декларації.

04	Платник	
----	---------	--

041	— юридична особа		найменування
-----	------------------	--	--------------

05	Індивідуальний податковий номер платника ПДВ		
----	--	--	--

Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ

(номер свідоцтва про реєстрацію платника ПДВ – суб'єкта спеціального режиму оподаткування)

06	Місцезнаходження платника податку	Поштовий індекс					
		Телефон					
		Факс					
		E-mail					

Розрахунок подається до державної податкової інспекції (адміністрації) в _____

Код рядка	Показники										Зagalна сума
1	2										3
1	Сума звітного періоду, в якому виявлена помилка (за кодами рядків декларації):										x
1.1	код	18.1	18.2	19	19.1						
1.2	сума ПДВ										
1.3	код	19.2	20	21							
1.4	сума ПДВ				**						
1.5	** З цієї суми зараховано в рахунок сплати в наступному звітному періоді.										
2	Суми податкових зобов'язань, що не враховані (+) або зайво враховані (-) у декларації звітного періоду, за який виправляються помилки, у тому числі за кодами рядків декларації, в якій було допущено помилки ¹ :										
2.1	код	1	2	3	4						
2.2	колонка А (±)										
2.3	колонка Б (±)										

3	Суми податкового кредиту, що не враховані (+) або зайво враховані (-) у декларації звітного періоду, за який виправляються помилки, у тому числі за кодами рядків декларації, в якій було допущено помилки ¹ :									
3.1	код	10.1	10 ¹	12.1	12.2					
3.2	колонка А (±)									
3.3	колонка Б (±)									
4	Загальна сума помилки (±) (рядок 2 – рядок 3)									
5	Уточнення показників рядків 18.1 - 19 декларації:									
5.1	код	18.1			18.2			19		
5.2	сума ПДВ (±)									

Продовження
дodatка 3

6	Уточнена сума звітного періоду, в якому виявлена помилка (з урахуванням виправлення помилки, за кодами рядків декларації):									
6.1	код	18.1			18.2			19		
6.2	сума ПДВ									
6.3	код	20			21					
6.4	сума ПДВ									
7	Розрахунки у зв'язку з виправленням помилки:									
7.1	збільшення суми ПДВ, яка підлягає нарахуванню в особовому рахунку та спрямовується виключно для виплати дотацій сільськогосподарським товаровиробникам (рядок 20 декларації)									
7.2	зменшення суми ПДВ, яка підлягає нарахуванню в особовому рахунку та спрямовується виключно для виплати дотацій сільськогосподарським товаровиробникам (рядок 20 декларації)									
7.3	збільшення суми ПДВ, яка в наступному звітному періоді зменшує суму податку, що залишається у розпорядженні платника податку та спрямовується виключно для виплати дотацій сільськогосподарським товаровиробникам, і не відображається в особовому рахунку платника, а змінює значення рядка 19 декларації (переробного підприємства) (переноситься до рядка 19.2 декларації (переробного підприємства))									
7.4	зменшення суми ПДВ, яка в наступному звітному періоді зменшує суму податку, що залишається у розпорядженні платника податку та спрямовується виключно для виплати дотацій сільськогосподарським товаровиробникам, і не відображається в особовому рахунку платника, а змінює значення рядка 19 декларації (переробного підприємства) (переноситься до рядка 19.2 декларації (переробного підприємства))									

¹ Інші коди рядків із сумами виявлених помилок вписуються платником самостійно.

До розрахунку додаються додатки, що містять інформацію щодо уточнених показників поданої раніше декларації, у якій платником самостійно виявлено помилки (зазначити номери рядків декларації):

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Дата подання розрахунку

Наведена інформація є достовірною.

Керівник

(підпис)

(ініціали та прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(ініціали та прізвище)

М. П.

Ця частина розрахунку заповнюється службовими особами ДПІ (ДПА)

Відмітка про внесення даних до електронної бази податкової звітності	“__” _____ 200_ року
(службова особа ДПІ (ДПА) (підпис, ініціали та прізвище))	

За результатами камеральної перевірки цього розрахунку:	
порушень (помилко) не виявлено	складено акт від “__” _____ 200_ року №__
(потрібне позначити)	
“__” _____ 200_ року	(службова особа ДПІ (ДПА) (підпис, ініціали та прізвище))

5.2	сума ПДВ				
6	Уточнена сума звітного періоду, в якому виявлена помилка (з урахуванням виправлення помилки, за кодами рядків декларації):				x
6.1	код	18	18.1	18.2	
6.2	сума ПДВ				
7	Розрахунки у зв'язку з виправленням помилки:				
7.1	збільшення суми ПДВ, яка підлягає відображенню в особовому рахунку та повністю залишається у розпорядженні сільськогосподарського підприємства (рядок 18.1 декларації)				
7.2	зменшення суми ПДВ, яка підлягає відображенню в особовому рахунку та повністю залишається у розпорядженні сільськогосподарського підприємства (рядок 18.1 декларації)				
7.3	збільшення суми ПДВ, яка включається до валових витрат платника (рядок 18.2 декларації)				x
7.4	зменшення суми ПДВ, яка включається до валових витрат платника (рядок 18.2 декларації)				

До розрахунку додаються додатки, що містять інформацію щодо уточнених показників поданої раніше декларації, у якій платником самостійно виявлено помилки (зазначити номери рядків декларації):

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Дата подання розрахунку

Наведена інформація є достовірною.

Керівник

_____ (підпис) (ініціали та прізвище)

Головний бухгалтер

_____ (підпис) (ініціали та прізвище)

М. П.

IV. Ця частина розрахунку заповнюється службовими особами ДПІ (ДПА)

Відмітка про внесення даних до електронної бази податкової звітності	" "	200_ р.
(службова особа ДПІ (ДПА) (підпис, ініціали та прізвище))		

За результатами камеральної перевірки цього розрахунку:		
порушень (помилко) не виявлено		складено акт від "___" _____ 200_ р. № ___
(потрібне позначити)		
_____ службова особа ДПІ (ДПА) (підпис, ініціали та прізвище)		
" "		200_ р.

01	УТОЧНЮЮЧИЙ РОЗРАХУНОК ПОДАТКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ З ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ У ЗВ'ЯЗКУ З ВИПРАВЛЕННЯМ САМОСТІЙНО ВИЯВЛЕНИХ ПОМИЛОК
----	--

02	Звітний (податковий) період	<table border="1" style="display: inline-table; width: 100%;"> <tr><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td></tr> </table> (рік)					<table border="1" style="display: inline-table; width: 100%;"> <tr><td style="width: 40px; height: 20px;"></td></tr> </table> (квартал)		<table border="1" style="display: inline-table; width: 100%;"> <tr><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td></tr> </table> (місяць)		

03*	Звітний (податковий) період, за який виправляються помилки	<table border="1" style="display: inline-table; width: 100%;"> <tr><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td></tr> </table> (рік)					<table border="1" style="display: inline-table; width: 100%;"> <tr><td style="width: 40px; height: 20px;"></td></tr> </table> (квартал)		<table border="1" style="display: inline-table; width: 100%;"> <tr><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td></tr> </table> (місяць)		

* - якщо помилки цього податкового періоду вже виправлялися раніше, про це повідомляється у довідці до цього розрахунку

04	Платник	
----	---------	--

(назва - для юридичної особи та представництва нерезидента; прізвище, ім'я, по батькові - для фізичної особи; для спільної (сумісної) діяльності - назва, дата та номер договору)

041	- юридична особа	<table border="1" style="display: inline-table; width: 100%;"> <tr><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td></tr> </table>										

Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ

042	- фізична особа	<table border="1" style="display: inline-table; width: 100%;"> <tr><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td></tr> </table>										

Ідентифікаційний номер платника згідно з ДРФО

043	- спільна (сумісна) діяльність	<table border="1" style="display: inline-table; width: 100%;"> <tr><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td></tr> </table>										

Договір про спільну (сумісну) діяльність від _____ № _____

044	- представництво нерезидента, що не має статусу юридичної особи	<table border="1" style="display: inline-table; width: 100%;"> <tr><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td></tr> </table>										

Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ або реєстраційний (обліковий) номер платника

05	Індивідуальний податковий номер платника ПДВ	<table border="1" style="display: inline-table; width: 100%;"> <tr><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td></tr> </table>										

(номер свідоцтва про реєстрацію платника ПДВ)

06	Місцезнаходження платника податку (місце проживання)	Поштовий індекс	<table border="1" style="display: inline-table; width: 100%;"> <tr><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td></tr> </table>				
		Телефон	<table border="1" style="display: inline-table; width: 100%;"> <tr><td style="width: 40px; height: 20px;"></td></tr> </table>				
	Факс	<table border="1" style="display: inline-table; width: 100%;"> <tr><td style="width: 40px; height: 20px;"></td></tr> </table>					
	E-mail	<table border="1" style="display: inline-table; width: 100%;"> <tr><td style="width: 40px; height: 20px;"></td></tr> </table>					

Розрахунок подається до державної податкової інспекції (адміністрації) в _____
--

07	<table border="1" style="display: inline-table; width: 100%;"> <tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr> </table>		- ознака визначення від'ємного значення

08	<table border="1" style="display: inline-table; width: 100%;"> <tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr> </table>		- ознака підприємства суднобудування	09	<table border="1" style="display: inline-table; width: 100%;"> <tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr> </table>		- ознака підприємства літакобудування

грн.

Код рядка	Показники	Загальна сума
1	2	3
1	Сума звітного періоду, в якому виявлена помилка (за кодами рядків декларації):	x
1.1	код	
1.2	сума ПДВ	
1.3	код	
1.4	сума ПДВ	
1.5	код	
1.6	сума ПДВ	
1.7	код	
1.8	сума ПДВ	
1.9	** з цієї суми відшкодовано	
2	Суми податкових зобов'язань, що не враховані (+) або зайво враховані (-) у декларації звітного періоду, за який виправляються помилки, у тому числі за кодами рядків декларації, в якій було допущено помилки ¹ :	

2.1	код			2.1	2.2	3	4	5	6	
2.2	колонка А (±)									
2.3	колонка Б (±)									
3	Суми податкового кредиту, що не враховані (+) або зайво враховані (-) у декларації звітного періоду, за який виправляються помилки, у тому числі за кодами рядків декларації, в якій було допущено помилки ¹ :									
3.1	код	10.1	12.1	12.2						
3.2	колонка А (±)									
3.3	колонка Б (±)									
4	Вексельна форма відстрочення сплати податку при імпорті товарів (п. 11.5 ст. 11 Закону):									
4.1	код					19.1			19.2	
4.2	сума ПДВ (±)									
5	Загальна сума помилки (±) (рядок 2 - рядок 3 + рядок 4 (- чи +))									
6	Уточнення показників рядків 20 - 26 декларації:									
6.1	код		20		21		22		22.1	
6.2	сума ПДВ									
6.3	код		22.2		23		23.1		23.2	
6.4	сума ПДВ									
6.5	код		23.3		23.4		24		25	
6.6	сума ПДВ									
6.7	код		25.1		25.2		26		27	
6.8	сума ПДВ		**		**					
6.9	** з цієї суми відшкодовано									
7	Уточнена сума звітного періоду, в якому виявлена помилка (з урахуванням виправлення помилки, за кодами рядків декларації):									
7.1	код		20		21		22		22.1	
7.2	сума ПДВ									
7.3	код		22.2		23		23.1		23.2	
7.4	сума ПДВ									
7.5	код		23.3		23.4		24		25	
7.6	сума ПДВ									
7.7	код		25.1		25.2		26		27	
7.8	сума ПДВ		**		**					
7.9	** з цієї суми відшкодовано									
8	Розрахунки у зв'язку з виправленням помилки:									
8.1	збільшення суми, яка підлягала сплаті до бюджету									
8.2	зменшення суми, яка підлягала сплаті до бюджету									
8.3	збільшення суми від'ємного значення, зарахованого у зменшення суми податкового боргу з ПДВ									
8.4	зменшення суми від'ємного значення, зарахованого у зменшення суми податкового боргу з ПДВ									
8.5	збільшення суми, що підлягала зарахуванню до складу податкового кредиту наступного податкового періоду (значення цього рядка переноситься до рядка 23.4 податкової декларації наступного звітного періоду ²)									
8.6	зменшення суми, що підлягала зарахуванню до складу податкового кредиту наступного податкового періоду (значення цього рядка переноситься до рядка 23.4 податкової декларації наступного звітного періоду ²)									
8.7	збільшення суми, що підлягала бюджетному відшкодуванню на рахунок платника у банку									
8.8	зменшення суми, що підлягала бюджетному відшкодуванню на рахунок платника у банку									
8.9	збільшення суми, що підлягала бюджетному відшкодуванню у зменшення податкових зобов'язань з ПДВ наступних податкових періодів									
8.10	зменшення суми, що підлягала бюджетному відшкодуванню у зменшення податкових зобов'язань з ПДВ наступних податкових періодів									
9	Сума штрафу, нарахована платником самостійно у зв'язку з виправленням помилки									

¹ Інші коди рядків із сумами виявлених помилок вписуються платником самостійно

² Для підприємств суднобудування і літакобудування – податкової декларації поточного звітного періоду

До розрахунку додаються додатки, що містять інформацію щодо уточнених показників поданої раніше декларації, у якій платником самостійно виявлено помилки (зазначити номери рядків декларації):

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Дата подання розрахунку

Наведена інформація є достовірною.

Керівник

_____
(підпис) (ініціали та прізвище)

Головний бухгалтер

_____
(підпис) (ініціали та прізвище)

Платник ПДВ

(для фізичної особи – платника податку)

_____
(підпис) (ініціали та прізвище)

М. П.

IV. Ця частина розрахунку заповнюється службовими особами ДПІ (ДПА)

Відмітка про внесення даних до електронної бази податкової звітності		" "	200_р.
_____			
службова особа ДПІ (ДПА) (підпис, ініціали та прізвище)			
За результатами камеральної перевірки цього розрахунку:			
порушень (помилко) не виявлено		складено акт від " " 200_р. N	
(потрібне позначити)			
" " 200_р.		_____	
		службова особа ДПІ (ДПА) (підпис, ініціали та прізвище)	

01	УТОЧНЮЮЧИЙ РОЗРАХУНОК ПОДАТКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ З ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ У ЗВ'ЯЗКУ З ВИПРАВЛЕННЯМ САМОСТІЙНО ВИЯВЛЕНИХ ПОМИЛОК (ДО ДЕКЛАРАЦІЇ З ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ (СКОРОЧЕНОЇ))
----	--

013	Спеціальні режими оподаткування:		
0131	переробного підприємства (пункт 11.21 Закону)		
0132	сільськогосподарського підприємства (пункт 11.21 Закону)		
0133	сільськогосподарського товаровиробника (пункт 11.29 Закону)		

02	Звітний (податковий) період	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		(рік)	(квартал)	(місяць)	

03*	Звітний (податковий) період, за який виправляються помилки	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		(рік)	(квартал)	(місяць)	

* Якщо помилки цього податкового періоду вже виправлялися раніше, про це повідомляється у довідці до цього розрахунку

04	Платник				
		(назва - для юридичної особи та представництва нерезидента; прізвище, ім'я, по батькові - для фізичної особи; для спільної (сумісної) діяльності - назва, дата та номер договору)			

041	- юридична особа	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ
-----	------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	---

042	- фізична особа	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Ідентифікаційний номер платника згідно з ДРФО
-----	-----------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	---

043	- спільна (сумісна) діяльність	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Реєстраційний (обліковий) номер платника
		Договір про спільну (сумісну) діяльність від _____ № _____											

044	- представництво нерезидента, що не має статусу юридичної особи	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ або реєстраційний (обліковий) номер платника
-----	---	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	--

05	Індивідуальний податковий номер платника ПДВ	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	(номер свідоцтва про реєстрацію платника ПДВ)
----	--	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	---

06	Місцезнаходження платника податку (місце проживання)	<input type="text"/>	Поштовий індекс	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		<input type="text"/>	Телефон	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		<input type="text"/>	Факс	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		<input type="text"/>	E-mail	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Розрахунок подається до державної податкової інспекції (адміністрації) в _____

Код рядка	Показники									Загальна сума	
1	2									3	
1	Сума звітного періоду, в якому виявлена помилка (за кодами рядків декларації):									x	
1.1	код	20	21	22	23						
1.2	сума ПДВ										
1.3	код	23.1	23.2	24							
1.4	сума ПДВ										
1.5	** з цієї суми зараховано в рахунок сплати в наступному звітному періоді										
2	Суми податкових зобов'язань, що не враховані (+) або зайво враховані (-) у декларації звітного періоду, за який виправляються помилки, у тому числі за кодами рядків декларації, в якій було допущено помилки ¹ :										
2.1	код	2.1	2.2	3	4	5	6				
2.2	колонка А (±)										

2.3	колонка Б (±)										
3	Суми податкового кредиту, що не враховані (+) або зайво враховані (-) у декларації звітного періоду, за який виправляються помилки, у тому числі за кодами рядків декларації, в якій було допущено помилки ¹ :										
3.1	код	10.1	12.1	12.2							
3.2	колонка А (±)										
3.3	колонка Б (±)										
4	Вексельна форма сплати податку при імпорті товарів (п. 11.5 ст. 11 Закону):										
4.1	код					19.1			19.2		
4.2	сума ПДВ (±)										
5	Загальна сума помилки (±) (рядок 2 - рядок 3 + рядок 4 (- чи +))										
6	Уточнення показників рядків 20 - 22 декларації:										
6.1	код					20		21		22	x
6.2	сума ПДВ (±)										
7	Уточнена сума звітного періоду, в якому виявлена помилка (з урахуванням виправлення помилки, за кодами рядків декларації):										
7.1	код					20		21		22	x
7.2	сума ПДВ										
7.3	код					23		24			
7.4	сума ПДВ										
8	Розрахунки у зв'язку з виправленням помилки:										
8.1	збільшення суми ПДВ, яка підлягає нарахуванню в особовому рахунку та залишається у розпорядженні платника податку для цільового використання (рядок 23 декларації)										
8.2	зменшення суми ПДВ, яка підлягає нарахуванню в особовому рахунку та залишається у розпорядженні платника податку для цільового використання (рядок 23 декларації)										
8.3	збільшення суми ПДВ, яка в наступному звітному періоді зменшує суму податку, що залишається у розпорядженні платника податку для цільового використання, і не відображається в особовому рахунку платника, а змінює значення рядка 22 декларації (скороченої) (переноситься до рядка 22.2 декларації (скороченої))										
8.4	зменшення суми ПДВ, яка в наступному звітному періоді зменшує суму податку, що залишається у розпорядженні платника податку для цільового використання, і не відображається в особовому рахунку платника, а змінює значення рядка 22 декларації (скороченої) (переноситься до рядка 22.2 декларації /скороченої/)										

¹ Інші коди рядків із сумами виявлених помилок вписуються платником самостійно.

До розрахунку додаються додатки, що містять інформацію щодо уточнених показників поданої раніше декларації, у якій платником самостійно виявлено помилки (зазначити номери рядків декларації):

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Дата подання розрахунку

Наведена інформація є достовірною.

Керівник

_____ (підпис) (ініціали та прізвище)

Головний бухгалтер

_____ (підпис) (ініціали та прізвище)

Платник ПДВ

(для фізичної особи - платника податку)

_____ (підпис) (ініціали та прізвище)

М. П.

IV. Ця частина розрахунку заповнюється службовими особами ДПІ (ДПА)

Відмітка про внесення даних до електронної бази податкової звітності	"__" ____ 200__ р.
_____ служба особа ДПІ (ДПА) (підпис, ініціали та прізвище)	

За результатами камеральної перевірки цього розрахунку:	
порушень (помилки) не виявлено	складено акт від "__" ____ 200__ р. № ____
(потрібне позначити)	
_____ служба особа ДПІ (ДПА) (підпис, ініціали та прізвище)	
" "	200__ р.

Додаток 1
до податкової накладної
Затверджено наказом ДПА України
від 30 травня 1997 р. № 165
(у редакції наказу ДПА України від 08.10.98 р. № 469,
зі змінами, внесеними наказом ДПА України 30.06.2005 № 244)

Оригінал (видається покупцю)	
Копія (залишається у продавця)	

(Непотрібне виділити поміткою "X")

Додаток до податкової накладної № _____ від _____

Дата _____ 200__ року

(дата заповнення додатка)

№ з/п	№ договору, назва продавця	Належить поставці					Перелік (номенклатура) частки товару (послуги), що не містить відокремленої вартості частково поставлених товарів (послуг)			Залишок частки товару (послуги), що не міститься відокремленої вартості, яку слід допоставити		
		Номенклатура товарів (послуг)	Один. виміру	Ціна один. прод. без урахув. ПДВ	Кількість, об'єм, обсяг	Загальна сума коштів без ПДВ	Номенклатура товарів (послуг)	Один. виміру	Кількість, об'єм, обсяг	Номенклатура товарів (послуг)	Один. виміру	Кількість, об'єм, обсяг
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Усього		x	x	x	x		x	x	x	x	x	x

_____ (підпис і прізвище особи, яка склала додаток)

Дата коригування	Причина коригування	Номенклатура товарів (робіт, послуг), вартість чи кількість яких коригується	Одиниця виміру	Коригування кількості		Коригування вартості		Підлягають коригуванню обсяги без урахування ПДВ, що оподатковуються за ставками			Проведення коригування податкового зобов'язання та податкового кредиту			
				зміна кількості, об'єму, обсягу (-) (+)	ціна поставки товарів (послуг)	зміна ціни (-) (+)	кількість поставки товарів (послуг)	20 % (-) (+)	0 % (-) (+)	звільнені від ПДВ ст.5 (-) (+)	При від'ємному значенні графи 9		При позитивному значенні графи 9	
											податкове зобов'язання продавця зменшується гр.9(-)*20%	податковий ¹ кредит покупця зменшується гр.9(-)*20%	податкове зобов'язання продавця збільшується гр.9(+)*20%	податковий ¹ кредит покупця збільшується гр.9(+)*20%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Суми ПДВ, які скориговані у зв'язку із зміною кількісних чи вартісних показників, що зазначені у цьому розрахунку, визначені правильно, віднесені відповідно до податкового зобов'язання з одночасним відображенням у реєстрі отриманих та виданих податкових накладних.

М.П.

_____ (дата, підпис і прізвище особи, яка склала розрахунок коригування)

Розрахунок коригування від _____ № ____ до податкової накладної від _____ № __ отримав і зобов'язуюсь включити суми коригування до реєстру отриманих та виданих податкових накладних та сум податкового кредиту і податкового зобов'язання _____ (дата отримання розрахунку, підпис покупця)

1 - Зменшення чи збільшення податкового кредиту покупця проводиться лише за умови попереднього включення ним у обсяг податкового кредиту раніше здійснених витрат на сплату податку на підставі податкової накладної.

ДОДАТОК Д

Затверджено за наказом Державної податкової
адміністрації України від 30 червня 2005 р. № 244
(у редакції наказу ДПАУ від 26.10.09 р. № 582)

РЕЄСТР

ОТРИМАНИХ ТА ВИДАНИХ ПОДАТКОВИХ НАКЛАДНИХ

Назва платника податку _____ Реєстр розпочато _____
 Індивідуальний податковий номер _____ Реєстр закінчено _____
 Свідоцтво про реєстрацію платника податку на додану вартість _____ Зберігати _____
 Спеціальний режим оподаткування _____

Розділ І. ОТРИМАНІ ПОДАТКОВІ НАКЛАДНІ

№ з/п	Податкова накладна, розрахунок коригування до податкової накладної, ВМД, товарний (касовий) чек, транспортний квиток, готельний рахунок, рахунок за послуги зв'язку, рахунок за послуги, вартість яких визначається за показниками приладів обліку, заява відповідно до п. 7.2.6 ст. 7 Закону тощо					постачальник	Загальна сума, в т. ч. ПДВ	Придбання (виготовлення, будівництво, спорудження), імпорт товарів (послуг, у т. ч. одержання від нерезидента):								
	дата отримання	дата виписки	номер	вид документа	назва			індивідуальний податковий номер	з метою їх використання у межах господарської діяльності для здійснення операцій, які:				які не призначаються для їх використання у господарській діяльності		для поставки послуг за межами митної території України або послуг, місце поставки яких визначається відповідно до пп. „д” п. 6.5 ст. 6 Закону за межами митної території України	
									підлягають оподаткуванню за ставкою 20%, 0%		звільнені від оподаткування, не є об'єктами оподаткування		вартість без ПДВ		сума ПДВ	
	1	2	3	4	5			6	7	8	9	10	11	12	13	14
...																
Усього за місяць																
З них включено до уточнюючих розрахунків за звітний період																
...																
Усього за квартал																
З них включено до уточнюючих розрахунків за звітний період																

Розділ II. ВИДАНІ ПОДАТКОВІ НАКЛАДНІ

№ з/п	Податкова накладна, розрахунок коригування до податкової накладної, ВМД, податкова накладна за щоденними підсумками операцій, податкова накладна, виписана на суму перевищення звичайної ціни над фактичною					Загальна сума, в т. ч. ПДВ	Поставка товарів (послуг) та послуги, надані нерезидентом на митній території України, які:				Експорт товарів та супутніх такому експорту послуг (база оподаткування)	
	дата виписки	номер	вид документа	платник податку – покупець			підлягають оподаткуванню за ставкою		звільнені від оподаткування, не є об'єктами оподаткування (сума поставки)			
				найменування (ПІБ для фізичної особи)	індивідуальний податковий номер		20%		0%			
							база оподаткування	сума ПДВ	база оподаткування			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
...												
Усього за місяць												
З них включено до уточнюючих розрахунків за звітний період												
...												
Усього за квартал												
З них включено до уточнюючих розрахунків за звітний період												

ДОДАТОК Є

Відмітка про одержання (штамп ДП)	УЗГОДЖЕНО:		ЗАТВЕРДЖЕНО:			
	Рішенням Комітету Верховної Ради України з питань фінансів і банківської діяльності від 31.03.2003 р. № 06–10/239		Наказом Державної податкової адміністрації України 29.03.2003 № 143			
1	ДЕКЛАРАЦІЯ З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВА			Звітна		
	Повна декларація – надаються додатки у разі заповнення рядків з позначкою «Р» та «К»			Звітна		
	Спрощена декларація – надаються додатки у разі заповнення рядків з позначкою «К»			Звітна нова		
2	Звітний рік	2 0 0	1 квартал	Півріччя	3 квартали	Рік
3	Повна назва платника податку:			Юридична особа		
				Інша категорія платника		
4	Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ		Код виду економічної діяльності (КВЕД)			
5	Місцезнаходження платника податку:			Поштовий індекс		
				Телефон		
				Факс*		
				E-mail*		
6	До державної податкової інспекції (адміністрації) в					
7	Відмітка про застосування платником податку спеціальних режимів оподаткування					
	Підприємство, основною діяльністю якого є виробництво сільськогосподарської продукції (пункт 16.4 Закону)		Суб'єкт космічної діяльності (пункт 22.24 Закону)			

*за бажанням платника податку

Одиниця виміру: грн., без копійок,
з відповідним округленням за загальностановленими правилами
(починаючи з податкового періоду – перший квартал 2006 року)

Показники	Код рядка	Сума
1	2	3
Валовий дохід від усіх видів діяльності, у тому числі:	01	
доходи від продажу товарів (робіт, послуг)	01.1	
приріст балансової вартості запасів	01.2 K1	
доходи від виконання довгострокових договорів	01.3 K2	
прибуток від операцій з цінними паперами, фондовими та товарними деривативами	01.4 K3	
прибуток від операцій з землею	01.5 K1	
інші доходи, крім визначених у 01.1 ÷ 01.5	01.6	
Коригування валових доходів, у тому числі : (± 02.1 ± 02.2 + 02.3)	02	
зміна суми компенсації вартості товарів (робіт, послуг)	02.1	
самостійно виявлені помилки за результатами минулих податкових періодів	02.2	
врегулювання сумнівної (безнадійної) заборгованості	02.3 K4	
Скоригований валовий дохід (01 ± 02)	03	
Валові витрати, у тому числі:	04	
витрати на придбання товарів (робіт, послуг), крім визначених у 04.11	04.1	
убуток балансової вартості запасів	04.2 K1	
витрати на оплату праці	04.3	
сума страхового збору (внесків) до фондів державного загальнообов'язкового страхування	04.4	
сума внесків на довгострокове страхування життя, недержавне пенсійне забезпечення	04.5	
сума податків, зборів (обов'язкових платежів), крім визначених у 04.4	04.6 P1	
витрати, пов'язані з виконанням довгострокових договорів	04.7 K2	
добровільне перерахування коштів, передача товарів (робіт, послуг)	04.8 P2	
від'ємне значення об'єкта оподаткування попереднього податкового року	04.9	
витрати на поліпшення основних фондів та нафтогазових свердловин	04.10 K1	
85% витрат від вартості товарів (робіт, послуг), придбаних у офшорних нерезидентів	04.11 P3	

Сума витрат зі страхування (крім витрат з довгострокового страхування життя та недержавного пенсійного забезпечення, зазначених у р. 04.5 декларації)	04.12 K1/1	
інші витрати, крім визначених у 04.1 ÷ 04.12	04.13	
Коригування валових витрат, у тому числі: (± 05.1 ± 05.2 + 05.3)	05	
зміна суми компенсації вартості товарів (робіт, послуг)	05.1	
самостійно виявлені помилки за результатами минулих податкових періодів	05.2	
врегулювання сумнівної (безнадійної) заборгованості	05.3 K4	
Скориговані валові витрати (04 ± 05)	06	
Сума амортизаційних відрахувань	07 K1	
Об'єкт оподаткування позитивний (+) від'ємний (-) ((±03 - (± 06) - 07)	08	
Балансові збитки, не компенсовані прибутками до 01.01.2003	09	
Прибуток, звільнений від оподаткування	10 K5	
Прибуток, що підлягає оподаткуванню , у тому числі: (08 - 09 - 10)	11	
за базовою ставкою	11.1	
за пільговою ставкою * _____ %	11.2	
Нарахована сума податку** , у тому числі:	12	
за базовою ставкою	12.1	
за пільговою ставкою	12.2	
Зменшення нарахованої суми податку	13 K6	
Податкове зобов'язання звітного періоду ** (12 - 13)	14	
Сума нарахованого податку за попередній податковий період поточного року	15	
Сума надміру сплаченого податку минулих податкових періодів (переплати)***	16	
Сума податку до сплати (позитивне значення 14 - 15 - 16)	17	

* Пільгові ставки зазначаються платником самостійно.

** У разі позитивного значення.

*** Не заповнюється при заповненні рядка 18 декларації.

Сума надміру сплаченого податку минулих податкових періодів (переплати), яка підлягає поверненню на поточний рахунок платника податку в банку-резиденті	18	
---	-----------	--

Додаткові показники.

Суми податків, які утримуються при виплаті доходів (прибутків), у тому числі :	19	
з доходів фізичних осіб, нарахованих у вигляді процентів	19.1 K7	
з нерезидентів (крім 19.3)	19.2	
з фрахту	19.3	
Авансові внески, нараховані на суму дивідендів та прирівняних до них платежів	20	
Дивіденди та прирівняні до них платежі, що сплачуються до бюджету державними некорпоративними, казенними або комунальними підприємствами	21	
Сума штрафу, самостійно нарахованого у зв'язку з виправленням помилок	22	
Пеня, нарахована у зв'язку з урегулюванням сумнівної (безнадійної) заборгованості	23 K4	

До декларації додаються (потрібне позначити):

Додатки до рядків	K1/1	K1/2	K2	K3	K4	K5	K6	K7	P1	P2	P3
Пояснення (розкриття) окремих результатів фінансово-господарської діяльності на											аркуш

Інформація, наведена в декларації, додатках, поясненнях (розкриттях), є достовірною.

_____. _____. 200__ р.

Дата заповнення декларації (дд.мм.рррр)

Керівник підприємства

_____

ініціали та прізвище

підпис

Ідентифікаційний податковий номер

Головний бухгалтер

_____

ініціали та прізвище

підпис

Ідентифікаційний податковий номер

М.П

Ця частина податкової декларації заповнюється службовими особами ДПІ (ДПА)

☐	Відмітка про внесення даних до електронної бази податкової звітності. «____» _____ 200__ року.
_____	
службова особа ДПІ (ДПА) (підпис, прізвище)	
За результатами камеральної перевірки декларації (потрібне позначити):	
☐	порушень (помилоч) не виявлено
☐	складено акт від « ____ » _____ 200__ року № _____
_____	
«____» _____ 200__ року службова особа ДПІ (ДПА) (підпис, прізвище)	

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ									

Податковий період 200__ року				
1 квартал	Півріччя	3 квартали	Рік	

Таблиця 1. Розрахунок приросту (убутку) балансової вартості запасів

Показники	Код рядка	На початок звітного року	Запаси, використані не у господарській діяльності	На кінець звітного періоду	Приріст«-» Убуток «+» (3 - 4 - 5)
1	2	3	4	5	6
Балансова вартість запасів усього, у тому числі: (сума рядків А1 ÷ А7 відповідної граfi)	A				
на складах (місцях зберігання)	A1				
у незавершеному виробництві	A2				
у готовій продукції	A3				
малоцінні та швидкозношувані предмети на складах	A4				
на оптових складах (місцях зберігання)	A5				
у роздрібній торгівлі	A6				
матеріальні цінності, що використовуються у господарській діяльності більше 365 календарних днів та вартість яких не перевищує 1000 грн.	A7				

Метод оцінки убутку запасів (потрібне позначити):

☐	ідентифікованої вартості відповідної одиниці запасів	☐	вартості запасів перших за часом надходжень (ФІФО)
☐	середньозваженої вартості однорідних запасів	☐	нормативних затрат
		☐	ціни продажу запасів

Таблиця 2. Розрахунок амортизаційних відрахувань

Код рядка	Показники	Балансова вартість на початок розрахункового кварталу	Амортизаційні відрахування	
			Розрахунковий квартал	Звітний період нарастаючим підсумком
1	2	3	4	5
Б1	Основні фонди групи 1 з нормою амортизації 2 відсотки			
Б2	Основні фонди групи 2 з нормою амортизації 10 відсотків			
Б3	Основні фонди групи 3 з нормою амортизації 6 відсотків			
Б4	Основні фонди групи 4 з нормою амортизації 15 відсотків			
Б5	Основні фонди групи 1 з нормою амортизації нижче 2 відсотків			
Б6	Основні фонди групи 2 з нормою амортизації нижче 10 відсотків			
Б7	Основні фонди групи 3 з нормою амортизації нижче 6 відсотків			
Б8	Основні фонди групи 4 з нормою амортизації нижче 15 відсотків			
В	Нематеріальні активи			
07	Загальна сума амортизаційних відрахувань, що відображається у рядку 07 декларації (сума рядків з Б1 до Б8 та рядка В граfi 5)			

Таблиця 3. Витрати на поліпшення основних фондів, що включаються до складу валових витрат

Об'єкти поліпшення	Код рядка	Сукупна балансова вартість на початок звітного року	Сума на звітний рік (ліміт)	Фактичні обсяги поліпшень наростаючим підсумком			
				1 квартал	Півріччя	3 квартали	Рік
1	2	3	4	5	6	7	8
Основні фонди	4.10						

Таблиця 4. Прибуток від продажу землі

Показники	Код рядка	Сума
1	2	3
Прибуток від продажу землі, у тому числі: (01.5.1 – 01.5.2 x 01.5.3)	01.5	
сума доходу, отримана при продажу землі	01.5.1	
сума витрат, пов'язана із купівлею землі	01.5.2	
коефіцієнт індексації витрат, визначений за нормами підпункту 8.3.3 Закону	01.5.3	

Таблиця 5. Витрати зі страхування

Показники	Код рядка	Сума
1	2	3
Сума витрат зі страхування (крім витрат з довгострокового страхування життя та недержавного пенсійного забезпечення, зазначених у р. 04.5 декларації) у тому числі:	04.12	
сума витрат за обов'язковими видами страхування	04.12.1	
сума витрат за іншими видами страхування, що включаються до складу валових витрат платника (не більше значення рядка 06 декларації за звітний період, обчисленого без урахування значення рядка 04.12.2 цієї таблиці × 5 / 95)	04.12.2	

Наведена інформація є достовірною.

Керівник підприємства

_____

підпис

_____

прізвище

М.П.

Головний бухгалтер

_____

підпис

_____

прізвище

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ									

Податковий період 200__ року			
1 квартал	Півріччя	3 квартали	Рік

Таблиця 1. Розрахунок амортизації витрат, пов'язаних з видобутком корисних копалин

Код рядка	Показники	Первісна вартість	Амортизаційні відрахування звітного періоду нарастаючим підсумком
1	2	3	4
1	Витрати, пов'язані з видобутком корисних копалин, крім нафтогазових свердловин *	X	
2	Витрати, пов'язані з видобутком корисних копалин з нафтогазових свердловин* (2.1+2.2+...+ 2.n)	X	
2.1	Свердловина**.....		
2.2			
2.n			
07	Загальна сума амортизаційних відрахувань, що відображається у рядку 07 декларації (сума рядків 1 – 2 графи 4)		

Таблиця 2. Витрати на поліпшення нафтогазових свердловин, що включаються до складу валових витрат

Код рядка	Об'єкти поліпшення	Сума на звітний рік (ліміт)	Фактичні обсяги поліпшень нарастаючим підсумком			
			1 квартал	Півріччя	3 квартали	Рік
1	2	3	4	5	6	7
1	Свердловина**.....					
2						
n						
04.10	Загальна сума поліпшень, що включається до рядка 04.10 декларації (сума рядків 1 ÷ n відповідної графи)					

*Надаються довідкові відомості.

**Реквізити свердловини зазначаються платником податку за даними обліку.

Таблиця 3. Довідкові відомості (у розрізі окремого родовища, окремої шахти, свердловини, крім нафтогазової)

Код рядка	Окремий об'єкт групи (родовище, кар'єр, шахта, свердловина)	Балансова вартість об'єкта групи на початок звітного року	Обсяг фактично видобутих корисних копалин за звітний період	Загальний розрахунковий обсяг родовища
1	2	3	4	5
1				
2				
n				

Наведена інформація є вірною.

Керівник підприємства

_____

підпис

_____

прізвище

М.П.

Головний бухгалтер

_____

підпис

_____

прізвище

Додаток К2 до рядків 01.3 та 04.7 декларації

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ							

Податковий період 200__ року							
	1 квартал		Півріччя		3 квартали		Рік

Таблиця 1. Доходи та витрати, пов'язані з виконанням довгострокових договорів .

Показники	Код рядка	1 квартал	Півріччя	3 квартали	Рік
1	2	3	4	5	6
Валові доходи від виконання довгострокових договорів, у тому числі: (01.3.1 ± 01.3.2)	01.3				
сума доходу, нарахованого у зв'язку з виконанням довгострокових договорів	01.3.1				
сума збільшення (+) зменшення (-) валових доходів у зв'язку з перерахунком податкових зобов'язань за завершеними довгостроковими договорами	01.3.2				
Сума фактичних витрат, пов'язаних із виконанням довгострокових договорів	04.7				

Таблиця 2. Додаткова інформація

Сума авансів або передоплат, не віднесених для цілей оподаткування до складу валового доходу звітного періоду	1				
Кількість договорів, за якими провадився розрахунок доходів та витрат, у тому числі договори:	2				
за якими продовжується їх виконання	2.1				
виконання яких завершено	2.2				

Наведена інформація є достовірною.

Керівник підприємства _____ підпис _____ прізвище

М.П.

Головний бухгалтер _____ підпис _____ прізвище

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ									

Податковий період 200__ року			
1 квартал	Півріччя	3 квартали	Рік

**Розрахунок фінансових результатів операцій з цінними паперами,
корпоративними правами та деривативами**

Показники	Код рядка	Сума
Прибуток від операцій з цінними паперами, фондовими та товарними деривативами, у тому числі: (сума позитивних значень рядків 1, 2, 3, 4, 5)	01.4	
Прибуток (+) або збиток (-) від операцій з акціями та іншими, ніж цінні папери, корпоративними правами, у тому числі: (1.1 – 1.2 – 1.3)	1	
доходи звітного періоду	1.1	
витрати звітного періоду	1.2	
від'ємний фінансовий результат попереднього звітного року	1.3	
Прибуток (+) або збиток (-) від операцій з облігаціями, у тому числі: (2.1 – 2.2 – 2.3)	2	
доходи звітного періоду	2.1	
витрати звітного періоду	2.2	
від'ємний фінансовий результат попереднього звітного року	2.3	
Прибуток (+) або збиток (-) від операцій з векселями, у тому числі: (3.1 – 3.2 – 3.3)	3	
доходи звітного періоду	3.1	
витрати звітного періоду	3.2	
від'ємний фінансовий результат попереднього звітного року	3.3	
Прибуток (+) або збиток (-) від операцій з деривативами, у тому числі: (4.1 – 4.2 – 4.3)	4	
доходи звітного періоду	4.1	
витрати звітного періоду	4.2	
від'ємний фінансовий результат попереднього звітного року	4.3	
Прибуток (+) або збиток (-) від операцій з іпотечними сертифікатами (іпотечними сертифікатами участі та іпотечними сертифікатами з фіксованою дохідністю), у тому числі: (5.1 – 5.2 – 5.3)	5	
доходи звітного періоду	5.1	
витрати звітного періоду	5.2	
від'ємний фінансовий результат попереднього звітного року	5.3	
Прибуток (+) або збиток (-) від операцій із сертифікатами фондів операцій з нерухомістю, у тому числі: (6.1 – 6.2 – 6.3)	6	
доходи звітного періоду	6.1	
витрати звітного періоду	6.2	
від'ємний фінансовий результат попереднього звітного року	6.3	
Прибуток (+) або збиток (-) від операцій з іншими цінними паперами, у тому числі: (7.1 – 7.2 – 7.3)	7	
доходи звітного періоду	7.1	
витрати звітного періоду	7.2	
від'ємний фінансовий результат попереднього звітного року	7.3	

Наведена інформація є достовірною.

Керівник підприємства _____

підпис

прізвище

Головний бухгалтер _____

підпис

прізвище

М.П.

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ									

Податковий період 200__ року							
☐	1 квартал	☐	Півріччя	☐	3 квартали	☐	Рік

Урегулювання сумнівної (безнадійної) заборгованості

Показники коригування	Код рядка	Сума
1	2	3
Сума збільшення валових доходів	02.3	
Сума збільшення валових витрат	05.3	
Пеня, нарахована у зв'язку з коригуванням	23	

Коригування здійснюється у зв'язку:

з невиконанням умов договору від «.....» .....200.... року, № ....., укладеного з:

назва сторони (для фізичної особи – ПІБ), з якою укладено договір

місцезнаходження юридичної особи-сторони, з якою укладено договір

в якому декларант є

Продавцем	☐
-----------	--------------------------

Покупцем	☐
----------	--------------------------

потрібне позначити

Коригування здійснюється на підставі:

таких положень підпунктів 12.1.1, 12.1.2, 12.1.5 Закону:

_____

_____

таких документів:

_____

_____

_____

Наведена інформація є достовірною.

Керівник підприємства

_____ підпис _____ прізвище

Головний бухгалтер

_____ підпис _____ прізвище

М.П.

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ					

Податковий період 200__ року			
1 квартал	Півріччя	3 квартали	Рік

Таблиця 1. Розрахунок прибутку, що звільняється від оподаткування

Показники	Код рядка	Сума
1	2	3
Прибуток, звільнений від оподаткування, у тому числі*:	10	
на підставі «А»	10.1	
Доходи від діяльності, що не оподатковується на підставі «А», у тому числі:	A1	
приріст балансової вартості запасів	A1.1	
Витрати, понесені у зв'язку з отриманням доходів рядка A1, у тому числі:	A2	
убуток балансової вартості запасів	A2.1	
Амортизаційні відрахування, які відносяться до діяльності «А»	A3	
на підставі «Б»	10.2	
Доходи від діяльності, що не оподатковується на підставі «Б», у тому числі:	B1	
приріст балансової вартості запасів	B1.1	
Витрати, понесені у зв'язку з отриманням доходів рядка B1, у тому числі:	B2	
убуток балансової вартості запасів	B2.2	
Амортизаційні відрахування, які відносяться до діяльності «Б»	B3	

*Підставу «Б» надано для прикладу, заповнюється від «А» до «Я» за наявності законодавчих підстав

Таблиця 2. Підстави для застосування пільги

Підстава	Норма Закону України	Підпункт (частина)	Пункт	Стаття
А				
Б				
.....				
Я				

Наведена інформація є достовірною

Керівник підприємства

_____ підпис _____ прізвище

М.П.

Головний бухгалтер

_____ підпис _____ прізвище

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ							

Податковий період 200 року			
1 квартал	Півріччя	3 квартали	Рік

Таблиця 1. Зменшення нарахованої суми податку

Показники	Код рядка	Сума
1	2	3
Зменшення податкових зобов'язань, у тому числі: (сума з 13.1 до 13.4 + 13.5.1)	13	
вартість торгових патентів, придбаних у звітному періоді, що враховується у зменшення податкового зобов'язання платника податку	13.1*	
податок, сплачений з прибутку (крім пасивного), отриманого за кордоном (не більший за визначений граничний розмір заліку)	13.2	
податок, сплачений з пасивного прибутку за кордоном, у разі наявності міжнародного договору	13.3	
сума податку, нарахованого платником за місцезнаходженням його філії (у разі сплати консолідованого податку)	13.4	
сума сплачених авансових внесків при виплаті дивідендів (привієняних до них платежів) та перевищення суми таких внесків над нарахованою сумою податку минулих податкових періодів, у тому числі:	13.5	
сума, що відноситься на зменшення нарахованої суми податку	13.5.1	
залишок суми, що підлягає перенесенню на наступні звітні періоди	13.5.2	

Таблиця 2. Розрахунок податку, що сплачується за місцем розташування філії

Підрозділи платника податку	Код рядка	Валові витрати	Амортизація	Сума гр.3 + гр.4	Питома вага гр.5 : гр.5 р.12	Нарахована сума податку** гр.7 р.12 x гр.6
1	2	3	4	5	6	7
Платник податку за консолідованою декларацією	12				X	
Філії платника податку в цілому, у тому числі:	13.4***					
Філія	13.4.1					
Філія	13.4.2					
Філія	13.4.n					

Таблиця 3. Розрахунок вартості придбаних торгових патентів, що враховується у зменшення податкового зобов'язання платника податку

Показники	Код рядка	Сума
1	2	3
Вартість торгових патентів, придбаних платником податку у звітному періоді, що враховується у зменшення податкового зобов'язання (А + Б + В + Г)	13.1*	
Валові доходи, отримані від здійснення торговельної діяльності, у тому числі	A1	
прирієт балансової вартості запасів	A1.1	
Валові витрати, понесені у зв'язку з отриманням валових доходів, зазначених у рядку A1, у тому числі:	A2	
убуток балансової вартості запасів	A2.1	

від'ємне значення об'єкта оподаткування попереднього податкового року	A2.2****	
Сума амортизаційних відрахувань за основними фондами, що повністю та/або частково використовуються для здійснення торговельної діяльності	A3	
Об'єкт оподаткування: позитивний (+), від'ємний (-) (A1 – A2 – A3)	A4	
Податок з прибутку, отриманого від здійснення торговельної діяльності (позитивне значення /A4 × 0,25/)	A5	
Вартість торгових патентів, придбаних платником податку у звітному періоді на здійснення торговельної діяльності	A6	
Вартість торгових патентів, придбаних платником податку у звітному періоді на здійснення торговельної діяльності , що враховується у зменшення податкового зобов'язання платника податку (A6, але не більше значення A5)	A	
Валові доходи, отримані від здійснення діяльності з надання побутових послуг, у тому числі	B1	
приріст балансової вартості запасів	B1.1	
Валові витрати, понесені у зв'язку з отриманням валових доходів, зазначених у рядку B1, у тому числі:	B2	
убуток балансової вартості запасів	B2.1	
від'ємне значення об'єкта оподаткування попереднього податкового року	B2.2****	
Сума амортизаційних відрахувань за основними фондами, що повністю та/або частково використовуються для здійснення діяльності з надання побутових послуг	B3	
Об'єкт оподаткування: позитивний (+), від'ємний (-) (B1 – B2 – B3)	B4	
Податок з прибутку, отриманого від здійснення діяльності з надання побутових послуг (позитивне значення /B4 × 0,25/)	B5	
Вартість торгових патентів, придбаних платником податку у звітному періоді на здійснення діяльності з надання побутових послуг	B6	
Вартість торгових патентів, придбаних платником податку у звітному періоді на здійснення діяльності з надання побутових послуг , що враховується у зменшення податкового зобов'язання платника податку (B6, але не більше значення B5)	B	
Валові доходи, отримані від здійснення діяльності з торгівлі готівковими валютними цінностями, у тому числі:	B1	
приріст балансової вартості запасів	B1.1	
Валові витрати, понесені у зв'язку з отриманням валових доходів, зазначених у рядку B1, у тому числі:	B2	
убуток балансової вартості запасів	B2.1	
від'ємне значення об'єкта оподаткування попереднього податкового року	B2.2****	
Сума амортизаційних відрахувань за основними фондами, що повністю та/або частково використовуються для здійснення діяльності з торгівлі готівковими валютними цінностями	B3	
Об'єкт оподаткування: позитивний (+), від'ємний (-) (B1 – B2 – B3)	B4	
Податок з прибутку, отриманого від здійснення діяльності з торгівлі готівковими валютними цінностями (позитивне значення /B4 × 0,25/)	B5	
Вартість торгових патентів, придбаних платником податку у звітному періоді на здійснення діяльності з торгівлі готівковими валютними цінностями	B6	
Вартість торгових патентів, придбаних платником податку у звітному періоді на здійснення діяльності з торгівлі готівковими валютними цінностями , що враховується у зменшення податкового зобов'язання платника податку (B6, але не більше значення B5)	B	
Валові доходи, отримані від здійснення діяльності з надання послуг у сфері грального бізнесу, у тому числі:	Г1	
приріст балансової вартості запасів	Г1.1	
Валові витрати, понесені у зв'язку з отриманням валових доходів, зазначених у рядку Г1, у тому числі:	Г2	
убуток балансової вартості запасів	Г2.1	
від'ємне значення об'єкта оподаткування попереднього податкового року	Г2.2****	

Сума амортизаційних відрахувань за основними фондами, що повністю та/або частково використовуються для здійснення діяльності з надання послуг у сфері грального бізнесу	Г3	
Об'єкт оподаткування: позитивний (+), від'ємний (-) (Г1 – Г2 – Г3)	Г4	
Податок з прибутку, отриманого від здійснення операцій з надання послуг у сфері грального бізнесу (позитивне значення /Г4 × 0,25/)	Г5	
Вартість торгових патентів, придбаних платником податку у звітному періоді на здійснення діяльності з надання послуг у сфері грального бізнесу	Г6	
Вартість торгових патентів, придбаних платником податку у звітному періоді на здійснення діяльності з надання послуг у сфері грального бізнесу , що враховується у зменшення податкового зобов'язання платника податку (Г6, але не більше значення Г5)	Г	

* Сума рядка 13.1 табл. 3 відображається у рядку 13.1 табл.1.

** У рядку 12 графі 7 відображається показник рядка 12 декларації, зменшений на суму рядків 13.1 – 13.3 та 13.5.1 табл. 1 цього додатка.

*** Сума рядка 13.4 графі 7 табл. 2 відображається у рядку 13.4 табл. 1.

**** Уперше може бути заповнено в цьому додатку, який подається разом з декларацією за перший квартал 2006 року, та відображене від'ємне значення об'єкта оподаткування 2005 року.

Наведена інформація є достовірною.

Керівник підприємства

_____

підпис

_____

прізвище

М.П.

Головний бухгалтер

_____

підпис

_____

прізвище

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ								Податковий період 200__ року			
								1 квартал	Півріччя	3 квартали	Рік

Таблиця 1. Розрахунок податку з доходів фізичних осіб, нарахованих у вигляді процентів

Загальна сума утриманого податку з доходів фізичних осіб, нарахованих у вигляді процентів (A1 x СП*)	19,4	
Загальна сума нарахованих процентів	A1	

* СП - ставка податку.

Таблиця 2. Розрахунок відрахувань до Державного бюджету України оператора державної лотереї

Відрахування до Державного бюджету України B1 x B3, але не менш як (B1 – B2) x 0,25	B	
Доходи від проведення державної грошової лотереї (продажу лотерейних шансів)	B1	
Відрахування до призового фонду не менш як (B1 x 0,5)	B2	
Норматив відрахувань до Державного бюджету, % від B1	B3	

Наведена інформація є достовірною.

Керівник підприємства _____ підпис _____ прізвище

М.П.

Головний бухгалтер _____ підпис _____ прізвище

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ											Звітний рік	2	0	0
--------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	---	---	---

**Суми нарахованих податків, зборів (обов'язкових платежів),
що включаються до валових витрат**

Показники	Код рядка	Сума
1	2	3
Суми нарахованих податків, зборів (обов'язкових платежів), у т. ч.:	4.6	
акцизний збір	4.6.1	
мито	4.6.2	
державне мито	4.6.3	
плата за землю (земельний податок, а також орендна плата за земельні ділянки державної і комунальної власності)	4.6.4	
рентні платежі	4.6.5	
податок з власників транспортних засобів, самохідних машин і механізмів	4.6.6	
збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну та теплову енергію	4.6.7	
збір у вигляді цільової надбавки до затвердженого тарифу на природний газ для споживачів усіх форм власності	4.6.8	
збір за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок держбюджету	4.6.9	
збір за спеціальне використання природних ресурсів	4.6.10	
збір за забруднення навколишнього природного середовища	4.6.11	
збір на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства	4.6.12	
єдиний збір, що справляється у пунктах пропуску через державний кордон України	4.6.13	
збір за використання радіочастотного ресурсу України	4.6.14	
збір на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості продажу нерухомого майна	4.6.15	
збір на обов'язкове державне пенсійне страхування з операцій купівлі-продажу іноземної валюти	4.6.16	
збір на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості продажу ювелірних виробів	4.6.17	
збір на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості продажу легкових автомобілів	4.6.18	
збір на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості послуг стільникового зв'язку	4.6.19	
збір за проведення гастрольних заходів	4.6.20	
судовий збір	4.6.21	
податок з реклами	4.6.22	
комунальний податок	4.6.23	
ринковий збір	4.6.24	
збір за право використання місцевої символіки	4.6.25	
збір за право проведення кіно- і телезйомок	4.6.26	
збір за проведення місцевого аукціону, конкурсного розпродажу і лотерей	4.6.27	
збір за видачу дозволу на розміщення об'єктів торгівлі та сфери послуг	4.6.28	

Наведена інформація є достовірною

Керівник підприємства

_____

підпис

_____

прізвище

М.П.

Головний бухгалтер

_____

підпис

_____

прізвище

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ									
--------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Звітний рік	2	0	0
-------------	---	---	---

Витрати на добровільне перерахування коштів, передачу товарів (виконання робіт, надання послуг)

Показники	Код рядка	Сума
1	2	3
Загальна сума витрат платника на добровільне перерахування коштів, передачу товарів (виконання робіт, надання послуг), що включаються до валових витрат (р.1 + р.2 + р.3 + р.4 + р.5)	04.8	
Частина суми, зазначеної у рядку В, що не перевищує суми (А х 0,02), але не більше суми (А х 0,05)	1	
Сума коштів, перерахованих підприємствами всеукраїнських об'єднань осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, але не більше 10 відсотків від показника в рядку А (підпункт 5.2.3 Закону)	2	
Суми витрат, пов'язаних з безоплатним наданням вугілля (підпункт 5.2.11 Закону)	3	
Сума коштів (вартість майна), добровільно перерахована (передана) організаціям роботодавців та їх об'єднанням, але не більше 0,2 відсотка від показника, зазначеного в рядку Б (підпункт 5.2.17 Закону)	4	
Частина суми, зазначеної у рядку Г, що не перевищує суми (А х 0,02), але не більше суми (А х 0,05)	5	
Оподатковуваний прибуток попереднього звітного року	А	
Фонд оплати праці платника податку в розрахунку за звітний рік	Б	
Сума перерахованих коштів та/або вартість переданих товарів (виконаних робіт, наданих послуг), у т. ч.: (В1 + В2)	В	
до Державного бюджету України або бюджетів місцевого самоврядування (підпункт 5.2.2 Закону)	В1	
до неприбуткових організацій, визначених у пункті 7.11 Закону, а також суми коштів, що перераховані юридичним особам – засновникам постійно діючого третейського суду (підпункт 5.2.2)	В2	
Сума коштів та/або вартість майна, добровільно перерахована (передана) з метою охорони культурної спадщини (підпункт 5.2.13 Закону)	Г	

Наведена інформація є достовірною

Керівник підприємства

_____ підпис _____ прізвище

М.П.

Головний бухгалтер

_____ підпис _____ прізвище

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ										Звітний рік	2	0	0	
--------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	---	---	---	--

**Розрахунок валових витрат при здійсненні операцій з нерезидентом,
що має офшорний статус**

Код рядка	Реквізити договору (контракту), назва та місцезнаходження офшорного нерезидента	Загальні витрати з придбання товарів (робіт, послуг) в офшорного нерезидента	Витрати, які включаються до валових витрат покупця гр.3 x 0,85
1	2	3	4
1			
2			
3			
n			
04.11	Частина вартості товарів (робіт, послуг), що відображається у рядку 04.11 декларації (сума рядків 1 ÷ n гр.4)		

Наведена інформація є достовірною.

Керівник підприємства _____
підпис
прізвище

М.П.

Головний бухгалтер _____
підпис
прізвище

Ця частина Розрахунку заповнюється службовими особами державної податкової служби

☐	Відмітка про внесення даних до електронної бази податкової звітності	" ____ " _____ 200_ року	
_____			
службова особа ДПІ (ДПА) (підпис, прізвище)			
За результатами перевірки розрахунку (потрібне позначити):			
☐	порушень (помилко) не виявлено	☐	складено акт від " ____ " _____ 200_ року N _____
" ____ "	" ____ "	200_ року	_____
			службова особа ДПІ (ДПА) (підпис, прізвище)

ДОДАТОК 3

Відмітка про одержання (штамп ДПІ)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державної податкової адміністрації України
від 24 грудня 2003 р. № 625
(зі змінами, внесеними наказом Державної податкової
адміністрації України від 20 березня 2006 р. № 143)

ПОДАТКОВИЙ РОЗРАХУНОК КОМУНАЛЬНОГО ПОДАТКУ										
1	Звітний розрахунок	☐	Уточнюю чий розрахунок	☐	Юридична особа	☐				
	Новий звітний розрахунок	☐		☐						
2	Базовий податковий (звітний) період за <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> року									
	Порядковий номер базового податкового (звітного) періоду, який визначено відповідно до рішення органу місцевого самоврядування про встановлення комунального податку, проставляється арабськими цифрами (для чисел з однієї цифри в першому полі проставляється "0", для річного базового податкового (звітного) періоду "0" проставляється в першому і другому полях)									
	місяць	<input type="text"/>	квартал	<input type="text"/>	рік	<input type="text"/>	Тривалість базового податкового (звітного) періоду зазначається позначкою "х"			
3	Повна назва платника:									
4	Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ <input type="text"/>									
	Код виду економічної діяльності (КВЕД) <input type="text"/>									
5	Місцезнаходження платника: <input type="text"/>					Поштовий індекс <input type="text"/>				
	<input type="text"/>					Міжміський код <input type="text"/>				
	<input type="text"/>					Телефон <input type="text"/>				
	E-mail <input type="text"/>					Факс <input type="text"/>				
6	До державної податкової інспекції (адміністрації) в: <input type="text"/>									
7	Код органу місцевого самоврядування за місцезнаходженням об'єкта оподаткування за КОАТУУ <input type="text"/>									

Одиниця виміру - грн. коп.									
Показники	Код ряд.	Усього							
Кількісний склад працівників* за базовий податковий (звітний) період	01	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Неоподатковуваний мінімум доходів громадян **	02	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Річний фонд оплати праці (р.01 x р.02)	03	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ставка комунального податку ***, %	04	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Нараховано податку за базовий податковий (звітний) період (р.03 x р.04)	05	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Нараховано податку за даними раніше поданого розрахунку, що уточнюється, усього (р.05 розрахунку, що уточнюється)****	06	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Сума недоплати (заниження податкового зобов'язання), яка збільшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (помилки) (р.05 - р.06) ****, якщо р.05>р.06	07	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Сума податку, яка зменшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (помилки) (р.06 - р.05) ****, якщо р.06>р.05	08	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Сума штрафу ***** (р. 07) x 5%	09	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Зміст помилки (помилки) ****	10	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Відповідно до підпункту "б" пункту 17.2 статті 17 Закону України від 21.12.2000 № 2181-III "Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами" (із змінами та доповненнями) до цього звітного розрахунку додається(ються) уточнюючий(і) розрахунок(ки) за " _____ " (минулий(і) період(и)).

* Кількісний склад працівників за відповідний базовий податковий (звітний) період дорівнює показнику середньооблікової кількості штатних працівників, визначеному відповідно до Інструкції зі статистики кількості працівників, затвердженої наказом Державного комітету статистики України від 28.09.2005 р. № 286, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 30.11.2005 за № 1442/11722. При цьому, якщо рішенням органу місцевого самоврядування про встановлення комунального податку визначено базовий податковий (звітний) період календарний місяць, то в рядку 01 указується середньооблікова

кількість штатних працівників за такий місяць, якщо календарний квартал (півріччя, рік) – сума середньооблікової кількості штатних працівників за кожен місяць кварталу (півріччя, року).

** Проставляється розмір неоподаткованого мінімуму доходів громадян, установлений законодавством України.

*** Проставляється ставка, визначена рішенням органу місцевого самоврядування про встановлення комунального податку.

**** Заповнюється у разі подання уточнюючого розрахунку, що містить виправлені показники.

***** нараховується платником самостійно відповідно до пункту 17.2 статті 17 Закону України від 21.12.2000 № 2181-III "Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами" (із внесеними змінами та доповненнями).

Дата заповнення розрахунку (дд.мм.рррр)

		.			.			
--	--	---	--	--	---	--	--	--

Керівник підприємства

_____

(ініціали та прізвище)

_____

(підпис)
М.П.

Головний бухгалтер

_____

(ініціали та прізвище)

_____

(підпис)

Ця частина розрахунку заповнюється посадовими особами ДПІ (ДПА)

Відмітка про внесення даних до електронної бази податкової звітності "___" _____ 200__ р.

_____

(підпис, прізвище посадової особи ДПІ (ДПА))

За результатами камеральної перевірки розрахунку (потрібне позначити):

порушень (помилко) не виявлено
"___" _____ 200__ р.

складено акт від "___" _____ 200__ р. № ___

_____

(підпис, прізвище посадової особи ДПІ (ДПА))

УЗГОДЖЕНО
Рішенням Комітету Верховної Ради України з питань
фінансів і банківської діяльності
від 22 березня 2004 р. № 06-10/10-338

ДОДАТОК И
ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом Державної податкової адміністрації
України
27 квітня 1999 р. № 230
(в редакції наказу Державної податкової адміністрації України
від 26 березня 2004 р. № 170)

Відмітка про одержання
(штамп органу державної податкової служби)

ПОДАТКОВИЙ РОЗРАХУНОК ФІКСОВАНОГО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПОДАТКУ									
1	Загальний розрахунок			Новий загальний розрахунок			Уточнюючий загальний розрахунок		
	Звітний розрахунок			Новий звітний розрахунок			Уточнюючий звітний розрахунок		
	На	2	0	рік			За нові земельні ділянки		

2	Повна назва платника податку* _____
---	-------------------------------------

3	Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ								
	Код виду економічної діяльності (КВЕД)								

4	Код організаційно-правової форми господарювання					Код форми власності		
---	---	--	--	--	--	---------------------	--	--

5	Місцезнаходження платника _____	Поштовий індекс					
	_____	Міжміський код					
	_____	Телефон					
	Електронна адреса**	Факс**					

6	До Державної податкової адміністрації в _____ _____ _____
---	---

7	Код органу місцевого самоврядування за місцезнаходженням земельної ділянки за КОАТУУ								
---	---	--	--	--	--	--	--	--	--

8	Земельна ділянка надана на підставі _____, дата _____ рік (назва документа);
	N _____ право власності чи користування _____, на термін _____ (постійне, тимчасове)

* При зазначенні повної назви платника дозволяється скорочення його організаційно-правової форми діяльності (ТОВ, ЗАТ, ВАТ тощо).

** За бажанням платника.

Одиниця виміру: га з чотирма десятковими знаками і грн. з двома десятковими знаками

№ з/п	Категорія земельних ділянок	Площа (га)	Грошова оцінка 1 га с/угідь та одиниці площі ріллі по областях та АР Крим (грн.)	Ставка податку (% до грошової оцінки)	Сума фіксованого сільськогосподарського податку (к.3 х к.4 х к.5/100) (грн.)
1	2	3	4	5	6
1*	Рілля, усього				
1.1					
1.2					
1.3					
2*	Сіножаті, усього				
2.1					
2.2					
2.3					
3*	Пасовища, усього				
3.1					
3.2					
3.3					
4*	Багаторічні насадження, усього				
4.1					
4.2					
4.3					
5*	Землі водного фонду, усього				
5.1					
5.2					
5.3					
6	Загальна сума нарахованого фіксованого сільськогосподарського податку на звітний рік, усього (р.1 к.6 + р.2 к.6 + р.3 к.6 + р.4 к.6 + р.5 к.6), у т. ч.				

6.1	На перший квартал (р.6 х 10%)				
	у тому числі за базові податкові (звітні) місяці				
6.1.1	січень (р.6.1/3)				
6.1.2	лютий (р.6.1/3)				
6.1.3	березень (р.6.1/3)				
6.2	На другий квартал (р.6 х 10%)				
	у тому числі за базові податкові (звітні) місяці				
6.2.1	квітень (р.6.2/3)				
6.2.2	травень (р.6.2/3)				
6.2.3	червень (р.6.2/3)				
6.3	На третій квартал (р.6 х 50%)				
	у тому числі за базові податкові (звітні) місяці				
6.3.1	липень (р.6.3/3)				
6.3.2	серпень (р.6.3/3)				
6.3.3	вересень (р.6.3/3)				
6.4	На четвертий квартал (р.6 х 30%)				
	у тому числі за базові податкові (звітні) місяці				
6.4.1	жовтень (р.6.4/3)				
6.4.2	листопад (р.6.4/3)				
6.4.3	грудень (р.6.4/3)				

7	Нараховано фіксованого сільськогосподарського податку за _____ рік за даними раніше поданого розрахунку, що уточнюється** (р.6 розрахунку, що уточнюється)				
7.1	у т. ч. в розрізі базових податкових (звітних) місяців року за даними раніше поданого розрахунку, що уточнюється				
7.1.1	січень (р.6.1.1 розрахунку, що уточнюється)				
7.1.2	лютий (р.6.1.2 розрахунку, що уточнюється)				
7.1.3	березень (р.6.1.3 розрахунку, що уточнюється)				

Ця частина розрахунку заповнюється посадовими особами органу державної податкової служби

Відмітка про внесення даних до електронної бази податкової звітності "___" _____ 200_ р.	
_____	
(службова особа органу державної податкової служби (підпис, прізвище))	
За результатами камеральної перевірки розрахунку (потрібне позначити)	
порушень (помилки) не виявлено	Складено акт від "___" _____ 200_ р. № _____
"___" _____ 200_ р.	_____
	(посадова особа органу державної податкової служби (підпис, прізвище))

4.3.								
4.4.								
5. Нараховано збору з початку року, усього (р.1 + р.2 + р.3 + р.4)								
6. Нараховано збору за попередній звітний період (квартал, півріччя, 9 місяців), усього								
7. Нараховано за звітний квартал, усього (р.5 - р.6)								
8. Нараховано збору за даними раніше поданого розрахунку, що уточнюється, усього (р. 7 розрахунку, що уточнюється)								
9. Сума збору (недоплата), яка збільшує податкове зобов'язання в зв'язку з виправленням помилки (р. 7 - р. 8)								
10. Сума збору, яка зменшує податкові зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (р. 8 - р. 7)								

¹ Складається у разі уточнення податкових зобов'язань за минулий звітний (податковий) період у складі звітного або нового звітного розрахунку і подається разом з таким розрахунком відповідно до підпункту «б» пункту 17.2 статті 17 Закону України «Про погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами» з урахування Інструкції щодо складання податкового розрахунку збору за забруднення навколишнього природного середовища, затвердженої наказом ДПА України від 17.03.2005 р. № 111, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 1.04.2005 за № 357/10637 (далі – Інструкція)

² Зазначаються: назви забруднюючих речовин, види пального, клас небезпечності, орієнтовно-безпечний рівень впливу сполук (мг/куб. метрів), концентрація забруднюючих речовин (мг/літр), клас безпеки відходів та рівень небезпечності відходів (згідно з нормами додатка 1 до Порядку встановлення нормативів збору за забруднення навколишнього природного середовища і стягнення цього збору, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.03.99 № 303 (зі змінами) (далі - Порядок), та підпункту 3.3 розділу 3 Інструкції).

³ Для обладнання та приладів, що містять ртуть, елементи з іонізуючим випромінюванням, люмінесцентних ламп.

⁴ За потребою кількість рядків розділів може бути збільшена.

⁵ Записуються проіндексовані нормативи збору в поточному році, що розраховуються згідно з нормами додатка 1 Порядку та підпункту 3.3.3 пункту 3.3 розділу 3 Інструкції.

Наведена інформація є достовірною.

Дата заповнення додатка (дд.мм.рррр)

□	□	.	□	□	.	□	□	□
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Керівник або підприємець

_____
(ініціали та прізвище)

_____
(підпис)
М.П.

Головний бухгалтер

_____
(ініціали та прізвище)

_____
(підпис)

Терміни сплати податку: I квартал _____ грн. до _____ 200 р. (25% від суми гр. 11)
(сума податку) (число, місяць)
II квартал _____ грн. до _____ 200 р. (25% від суми гр. 11)
(сума податку) (число, місяць)
III квартал _____ грн. до _____ 200 р. (25% від суми гр. 11)
(сума податку) (число, місяць)
IV квартал _____ грн. до _____ 200 р. (25% від суми гр. 11)
(сума податку) (число, місяць)

Керівник підприємства (організації) _____
(підпис) (прізвище, ім'я, по батькові) М.П.

Головний бухгалтер _____
(підпис) (прізвище, ім'я, по батькові)
" ____ " _____ 200 р.

За даними органу податкової служби:
Розрахунок перевірів:

Працівник органу державної податкової служби _____
(підпис) (прізвище, ім'я, по батькові)
" ____ " _____ 200 р.

Особовий рахунок відкрито за № _____ за вищезазначеними термінами сплати

Працівник відділу обліку і звітності органу державної податкової служби _____
(підпис) (прізвище, ім'я, по батькові)
" ____ " _____ 200 р.

Затверджую:

Керівник (заступник керівника) органу державної податкової служби _____
(підпис) (прізвище, ім'я, по батькові)

Розділ II. Результати перерахунку акцизного збору

1. Сума, сплачена в рахунок платежів, щоденними платежами _____ грн.
2. Сума, що підлягає доплаті за цим Розрахунком (позитивне значення різниці між підсумком графи 13 розділу I та пунктом 1 розділу II Розрахунку) _____ грн. (платіжний документ _____ дата _____ № _____).
3. Підлягає поверненню з бюджету надміру сплачених сум податкового зобов'язання (підсумок пункту 1 розділу II мінус підсумок графи 13 розділу I Розрахунку) _____ грн.

До Розрахунку повинна додаватись розшифровка оборотів, які не підлягають оподаткуванню, за наведеною формою:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(реєстраційний № розрахунку,
до якого додається розшифровка)

Розшифровка оборотів, які не підлягають оподаткуванню, до розрахунку акцизного збору за _____ місяць 200_ року

_____ (назва підприємства)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(код ЄДРПОУ)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(код ДРФО)

Сума обороту	Назва підакцизного товару	Код товару за УКТ ЗЕД	Кількість, л, кг, куб. см, штук, грн.	Вартість товару	Реквізити споживача		Напрямок реалізації (код пільги)	Пункт, стаття Закону України, яким звільняється від оподаткування
					Назва	Код ЄДРПОУ		
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Директор (керівник)

Головний бухгалтер

_____ (прізвище та підпис)

_____ (прізвище та підпис)"

До розрахунку повинна додаватись розшифровка оборотів з продажу, обчислених за максимальними роздрібними цінами на підакцизні товари (продукцію), установленими виробником або імпортером таких товарів, за наведеною формою:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(реєстраційний № розрахунку,
до якого додається розшифровка)

**Розшифровка оборотів з продажу, обчислених за максимальними роздрібними цінами на підакцизні товари (продукцію),
встановленими виробником або імпортером таких товарів**

_____ (назва підприємства, П. І. Б., для фізичної особи - СПД)

Кількість сторінок	
Номер сторінки	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(код ЄДРПОУ)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(ідентифікаційний код ДРФО)

грн.

№ з/п	Код товару за УКТ ЗЕД	Опис товару згідно з УКТ ЗЕД	Власна назва підакцизного товару з додатковою інформацією щодо характеристик (у разі наявності)	Максимальна роздрібна ціна одиниці товару	Максимальна роздрібна ціна одиниці товару без ПДВ та акцизного збору	Кількість реалізованого (переданого) товару	Оборот з реалізації (передачі)
1	2	3	4	5	6	7	8

Керівник підприємства _____

(прізвище та підпис)

М. П.

Головний бухгалтер _____

(прізвище та підпис)

Відповідно до підпункту “б” пункту 17.2 статті 17 Закону України “Про порядок погашення зобов’язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами” від 21.12.2000 N 2181-III (із змінами та доповненнями) до цього звітнього розрахунку додається(ються) уточнюючий(і) розрахунок(ки) за " _____ " (минулий(і) період(и)).

Дата заповнення розрахунку (дд. мм. рррр)

			•				•				
--	--	--	---	--	--	--	---	--	--	--	--

Керівник підприємства

_____

(ініціали та прізвище)

_____

(підпис)

М. П.

Головний бухгалтер

_____

(ініціали та прізвище)

_____

(підпис)

Ця частина розрахунку заповнюється службовими особами ДПІ (ДПА)

Відмітка про внесення даних до електронної бази податкової звітності “ ___ ” _____ 200_ р.

_____

службова особа ДПІ (ДПА) (підпис, прізвище)

За результатами камеральної перевірки розрахунку (потрібне позначити):

порушень (помилоч) не виявлено

складено акт від " ___ " _____ 200_ р. _____

“ ___ ” _____ 200_ р.

_____

службова особа ДПІ (ДПА) (підпис, прізвище)

Додаток 1
до податкового розрахунку земельного податку
на 200_ рік

Відмітка про одержання:
вхідний № _____
дата _____
штамп податкового органу

ВІДОМОСТІ ПРО НАЯВНІСТЬ ДОКУМЕНТІВ НА ЗЕМЛЮ

№ з/п	Документи, що встановлюють право власності та/або користування землею	Кадастровий номер земельної ділянки	Місцезнаходження земельної ділянки	Основне цільове призначення земельної ділянки	Категорія земель	Площа земельної ділянки (кв. м або га)
1	2	3	4	5	6	7

[ ]
(дата подання розрахунку)

Керівник підприємства _____ (підпис) _____ (прізвище, ініціали) М.П.
Головний бухгалтер _____ (підпис) _____ (прізвище, ініціали)

Додаток 2
до податкового розрахунку земельного податку
на 200_ рік

Відмітка про одержання:
вхідний № _____
дата _____
штамп податкового органу

ЗВІТ ПРО ПІЛЬГИ НА ЗЕМЕЛЬНИЙ ПОДАТОК

N з/п	Назва документа, на підставі якого надано пільгу	Номер документа, на підставі якого надано пільгу	Дата прийняття документа, на підставі якого надано пільгу	Категорія земель, на яку надано пільгу	Розмір пільги у відсотках до загальної суми податку	Термін, на який надано пільгу	Загальна площа земельної ділянки, що перебуває у власності або користуванні (кв. м або га)	Грошова оцінка земельної ділянки з врахуванням коефіцієнта індексації (грн.)	Площа земельної ділянки, на яку надано пільгу (кв.м або га)	Сума пільги (грн.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
У межах населених пунктів										
За межами населених пунктів										
	Усього	*	*	*	*	*	*	*	*	

(дата подання розрахунку)

Керівник підприємства

_____

(підпис)

_____

(прізвище, ініціали)

М.П.

Головний бухгалтер

_____

(підпис)

_____

(прізвище, ініціали)

Відмітка про одержання:
вхідний № _____
дата _____
штамп податкового органу

РОЗРАХУНОК СУМИ ЗЕМЕЛЬНОГО ПОДАТКУ НА ЗЕМЕЛЬНІ ДІЛЯНКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

№ з/п	Вид сільськогосподарських угідь	Кадастровий номер земельної ділянки	Площа (га)			Середня грошова оцінка 1 га (грн./га)	Коефіцієнт індексації грошової оцінки	Ставка податку у відсотках від грошової оцінки	Сума нарахованого податку за даними платника (грн.)	Сума пільги (грн.)	Загальна сума податку за даними платника, яка підлягає сплаті (грн.)	Загальна сума податку за даними податкового органу, яка підлягає сплаті (грн.)
			загальна	яка підлягає оподаткуванню	на яку надано пільгу							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	У межах населених пунктів											
1.1	Рілля											
1.2	Сіножаті											
1.3	Пасовища											
1.4	Багаторічні насадження											

	Разом	*				*	*	*		*		
2	За межами населених пунктів											
2.1	Рілля											
2.2	Сіножаті											
2.3	Пасовища											
2.4	Багаторічні насадження											
	Разом	*				*	*	*				
	Усього	*				*	*	*				

Пільга надана _____ на термін з _____ до _____
(на підставі якого документа)

(дата подання розрахунку)

Керівник підприємства _____ М.П.
(підпис) (прізвище, ініціали)

Головний бухгалтер _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

Розрахунок перевірів: _____
(підпис) (посада та прізвище посадової особи податкового органу)

Додаток 4
до податкового розрахунку земельного податку
на 200_ рік

Відмітка про одержання:
вхідний № _____
дата _____
штамп податкового органу

РОЗРАХУНОК ЗЕМЕЛЬНОГО ПОДАТКУ НА ЗЕМЕЛЬНІ ДІЛЯНКИ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ, ЯКИМ ВСТАНОВЛЕНО ГРОШОВУ ОЦІНКУ

№ з/п	Вид земель	Кадастровий номер земельної ділянки	Адреса земельної ділянки	Площа земельної ділянки, на яку надано пільгу (кв.м)	Загальна площа земельної ділянки (кв.м.)	Площа земельної ділянки, яка підлягає оподаткуванню (кв.м)		Грошова оцінка земельної ділянки з урахуванням коефіцієнта індексації (грн.)		Сума нарахованого земельного податку за даними платника (грн.)		Сума пільги (грн.)	Загальна сума земельного податку, яка підлягає сплаті (грн.)	
						на загальних підставах	при здачі в оренду	на загальних підставах	при здачі в оренду	на загальних підставах	при здачі в оренду		за даними платника	за даними податкового органу
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Земельні ділянки, зайняті житловим фондом, кооперативними автостоянками для зберігання особистих транспортних засобів громадян, гаражно-будівельними, дачно-будівельними кооперативами, - 3%													
2	Земельні ділянки, надані для потреб сільськогосподарського виробництва, які зайняті виробничими, культурно-побутовими та господарськими будівлями і спорудами, - 3%													

3	Земельні ділянки, надані для потреб водного господарства, які зайняті виробничими, куль-турно-побутовими та господарськими будівлями і спорудами, - 3%													
4	Земельні ділянки, надані для потреб лісового господарства, які зайняті виробничими, культурно-побутовими та господарськими будівлями і спорудами, - 3%													
5	Земельні ділянки, надані для Збройних Сил України та інших військових формувань, створених відповідно до законодавства України, залізниць, гірничодобувних підприємств, а також водойми, надані для виробництва рибної продукції, - 25%													
6	Земельні ділянки на територіях та об'єктах природоохоронного, оздоровчого та рекреаційного призначення, зайняті виробничими, культурно-побутовими, господарськими будівлями і спорудами, не пов'язаними з функціональним призначенням цих об'єктів (п'ятикратний розмір відповідного земельного податку)													

7	Інші землі - - - - -													
	Усього													

Пільга надана _____ на термін з _____ до _____
(на підставі якого документа)

(дата подання розрахунку)

Керівник підприємства _____ М.П.
(підпис) (прізвище, ініціали)

Головний бухгалтер _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

Розрахунок перевірів: _____
(підпис) (посада та прізвище посадової особи податкового органу)

Додаток 6
до податкового розрахунку земельного податку
на 200_ рік

Відмітка про одержання:
вхідний № _____
дата _____
штамп податкового органу

**РОЗРАХУНОК ЗЕМЕЛЬНОГО ПОДАТКУ НА ЗЕМЕЛЬНІ ДІЛЯНКИ НЕСІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ЗА МЕЖАМИ
НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ**

№ з/п	Вид земель	Кадастровий номер земельної ділянки	Площа (га)			Грошова оцінка одиниці площі ріллі по області з урахуванням коефіцієнта індексації (грн./га)	Ставка податку у відсотках від грошо-вої оцінки	Сума нарахованого податку за даними платника (грн.)	Сума пільги (грн.)	Загальна сума податку, яка підлягає сплаті за даними платника (грн.)	Загальна сума податку, яка підлягає сплаті за даними податкового органу (грн.)
			за-гальна	яка підлягає оподаткуванню	на яку надано пільгу						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Земельні ділянки, надані для підприємств промисловості, транспорту, зв'язку та іншого призначення										
2	Земельні ділянки, надані для залізничного транспорту, Збройних Сил України та інших військових формувань, створених відповідно до законодавства України										
3	Земельні ділянки, надані в тимчасове користування на землях природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення										

4	Земельні ділянки, що входять до складу земель лісового фонду і зайняті виробничими, культурно-побутовими, житловими будинками та господарськими будівлями і спорудами										
5	Земельні ділянки, надані на землях водного фонду										
6	Інші землі										
	Усього	*				*					

Пільга надана _____ на термін з _____ до _____
(на підставі якого документа)

_____

(дата подання розрахунку)

Керівник підприємства

_____

(підпис)

_____

(прізвище, ініціали)

М.П.

Головний бухгалтер

_____

(підпис)

_____

(прізвище, ініціали)

Розрахунок перевірів:

_____

(підпис)

_____

(посада та прізвище посадової особи податкового органу)

ДОДАТОК П

Додаток 11

до пункту 3.10 Інструкції про порядок перерахування, обліку та витрачання страхових коштів Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України

Складається наростаючим підсумком з початку року і подається робочим органам виконавчої дирекції Фонду щоквартально до 20 квітня, 20 липня, 20 жовтня, 25 січня

Код ЄДРПОУ _____ Код галузі за КВЕД _____ Обрана система оподаткування _____
 № страхового свідоцтва страхувальника _____ № п/рахунку _____
 Назва банку _____ Код банку _____
 Страхувальник _____
 Місцезнаходження (місце проживання) _____ Телефон: _____

РОЗРАХУНКОВА ВІДОМІСТЬ ПРО НАРАХУВАННЯ І ПЕРЕРАХУВАННЯ СТРАХОВИХ ВНЕСКІВ ТА ВИТРАЧАННЯ КОШТІВ ФОНДУ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ВІД НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ НА ВИРОБНИЦТВІ ТА ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ УКРАЇНИ за _____ 200 _ року

Установлені строки отримання заробітної плати _____ Страховий тариф _____ %

1. Загальна сума виплат, на які нараховуються страхові внески (грн.)

1 квартал (за місяцями)	2 квартал (за місяцями)	3 квартал (за місяцями)	4 квартал (за місяцями)	Всього з початку року
Разом				

2. Розрахунок страхових внесків до Фонду (грн.):

№ рядка	Сума всього	Показники	№ рядка	Сума всього
1		Кошти на початок року		16
		сума несплачених платежів	заборгованість за Фондом	
		Нараховано:	Зараховано витрат із соціального страхування:	
2		На початок періоду	На початок періоду	17
3		За звітний період (за місяцями)	За звітний період (за місяцями)	18
		1-й місяць	1-й місяць	
		2-й місяць	2-й місяць	
		3-й місяць	3-й місяць	
4		Разом (2 + 3)	Разом (17 + 18)	19
			З них фактично сплачено:	19а
5		Донараховано при прийнятті звітності	Перераховано:	
6	Нараховано за актами, усього	На початок періоду	На початок періоду	20
		За звітний період (за місяцями)	За звітний період (за місяцями)	21
		1-й місяць	1-й місяць	
		2-й місяць	2-й місяць	
		3-й місяць	3-й місяць	
	у тому числі:	Разом (20 + 21)		22
7		- не прийнято до заліку витрат	Перераховано за актами	23
8		- донараховані суми страхових внесків	у тому числі:	
9		- пені	- не прийнято до заліку витрат	24
10		- штрафу	- донараховані суми страхових внесків	25
			- пені	26
11		Отримано від Фонду на поточний рахунок	- штрафу	27

			Усього зараховано і заплачено (16 + 19 + 22 + 23)	28	
12		Списано заборгованості	Сума несплачених платежів (14 - 28)	29	
13		Списано пені, штрафів	в тому числі:		
14		Усього належить до сплати (1 + 4 + 5 + 6 + 11 - 12 - 13)	недоїмка за платежами	30	
			пеня, штрафи	31	
15		Залишок заборгованості на кінець звітного періоду за Фондом	сума страхових внесків, строк сплати яких не настав (поточна заборгованість)	32	
			Заборгованість зі сплати страхових внесків, пов'язана з несвоєчасною виплатою заробітної плати	33	

3. Середньооблікова кількість штатних працівників (осіб)

за 1 квартал	за 1 півріччя	за 9 місяців	за рік

4. Фонд оплати праці (грн.)

1 квартал	2 квартал	3 квартал	4 квартал	Всього з початку року

5. Сума заборгованості з виплати заробітної плати на кінець звітного періоду (грн.)

за 1 квартал	за 1 півріччя	за 9 місяців	за рік

6. Витрати з коштів Фонду з початку року (грн.)*

Найменування витрат	Код рядків	Кількість потерпілих	Фактична кількість днів виплат допомоги	Сума всього
Допомога у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю до відновлення працездатності або встановлення інвалідності	34			
Витрати на поховання потерпілого	35		X	
Страхова виплата потерпілому в розмірі його середньомісячного заробітку при тимчасовому переведенні потерпілого на легшу роботу	36		X	
Інші витрати	37	X	X	
Разом (34 + 35 + 36 + 37):	38	X	X	

* Суми витрат зменшуються на суми витрат, які не прийняті до заліку в звітному році

Керівник

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ім'я та по батькові)

М. П.

Головний бухгалтер

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ім'я та по батькові)

"__" _____ 200_ р.

Прийняв звіт

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

«__» _____ 200_ р.

ДОДАТОК Р

Додаток 23

до пункту 11.11 Інструкції про порядок обчислення і сплати страховальниками та застрахованими особами внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування до Пенсійного фонду України,

Міністерство, інший центральний орган виконавчої влади _____
 Місцезнаходження (місце проживання) _____
 _____ тел. _____
 Форма власності _____
 Код за ЄДРПОУ _____
 (номер згідно з ДРФО) _____
 № реєстрації платника _____
 Назва банку _____
 МФО _____
 № п/рахунку _____

Середньооблікова чисельність штатних працівників облікового складу за звітний період (заповнюється відповідно до наказу Держкомстату України від 28.09.2005 № 286, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.11.2005 за № 1442/11722)

у тому числі: середньооблікова кількість штатних працівників, яким відповідно до чинного законодавства встановлена інвалідність (заповнюється відповідно до наказу Міністерства праці та соціальної політики України від 10.02.2007 № 42, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13.02.2007 за № 117/13384)

Середня чисельність працівників, які виконували роботи за договорами цивільно-правового характеру

Обрана система оподаткування _____
 Кількість застрахованих осіб у звітному періоді _____
 Платник _____
 (назва - для юридичної особи; прізвище, ім'я, по батькові - для фізичної особи)

Розрахунок суми страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, що підлягають сплаті за _____ місяць 200_ року

Розрахунок подається платником до органів Пенсійного фонду України протягом 20 календарних днів, наступних за останнім календарним днем звітного місяця

(грн.)

N з/п	Назва показника	Сума
1	2	3
	I розділ За період з 01.01.2004	
1	Сума рядків 1.1 та 1.2	
1.1	Загальна сума фактичних витрат на оплату праці та інших виплат, пов'язаних з відносинами трудового найму	
	у тому числі:	
1.1.1	а) сума оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності	
1.1.2	б) сума допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю	
1.2	Суми доходу, що розподіляються між членами колективних, орендних підприємств, сільськогосподарських кооперативів, фермерських господарств	
2	Фактичні витрати на оплату праці, суми оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності та суми допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю та суми доходу, що розподіляються між членами колективних, орендних підприємств, сільськогосподарських кооперативів, фермерських господарств, на які нараховуються внески, усього (рядки 2.1 + 2.2 + 2.3)	
2.1	для 33,2%	
2.1.1	у т. ч.: для 33,2% суми винагород за угодами цивільно-правового характеру	

	платників фіксованого сільськогосподарського податку	
2.2	для 4%	
2.3	для 42%	
3	Нараховано, усього (рядки 3.1 + 3.2)	
3.1	Нараховано (крім платників фіксованого сільськогосподарського податку), усього (рядки 3.1.1 + 3.1.2 + 3.1.3)	
3.1.1	33,2%	
3.1.2	4%	
3.1.3	42%	
3.2	Нараховано платниками фіксованого сільськогосподарського податку, усього (відповідає сумі рядків 3.2.1.1 + 3.2.2)	
3.2.1	33,2%	
3.2.1.1	у т. ч.: 33,2% від суми винагород за угодами цивільно-правового характеру	
3.2.2	26,56% ((рядок 2.1 - рядок 2.1.1) x 26,56)	
4	Загальний оподатковуваний дохід (заробітна плата), з якого утримуються внески із застрахованих осіб	
5	Утримано 2%, 1 - 5%	
6	Сума, на яку збільшені внески у зв'язку з виправленням помилки у період після 01.01.2004	
6.1	32%, 32,3%, 31,8%, 33,2%, 4%, 42%, 6,4%, 6,46%, 13,28%, 19,92%, 26,56%	
6.2	0,5 - 5%	
6а	Сума виплати (заробітку, доходу), на яку донараховані страхові внески	
7	Сума, на яку зменшені внески у зв'язку з виправленням помилки у період після 01.01.2004	
7.1	32%, 32,3%, 31,8%, 33,2%, 4%, 42%, 6,4%, 6,46%, 13,28%, 19,92%, 26,56%	
7.2	0,5 - 5%	
7а	Сума виплати (заробітку, доходу), на яку зайво нараховані страхові внески	
	Зміст помилки	
8	Загальна сума страхових внесків за розділом I (рядки 3 + 5 + 6 - 7)	
8.1	(рядки 3 + 6.1 - 7.1)	
8.2	(рядки 5 + 6.2 - 7.2)	
	II розділ*	
	Розрахунки за внесками (зборами) за період до 01.01.2004	
1	Одержаний фонд оплати праці у звітному місяці	
2	Підлягає сплаті внесків (збору) згідно з графою 4 додатка до Розрахунку, усього	
2.1	32%	
2.2	4%	
2.3	42%	
2.4	1 - 5%	
3	Сума, на яку збільшено внески (збір) у зв'язку з виправленням помилки за період до 01.01.2004	
4	Сума, на яку зменшені внески у зв'язку з виправленням помилки за період до 01.01.2004	
	Зміст помилки	
5	Загальна сума внесків (збору) за розділом II (рядки 2 + 3 - 4)	

III Розділ**

Суми, нараховані у звітному базовому періоді за минулі та майбутні місяці, на які нараховуються страхові внески

Назва місяця	Сума за минулий період	Сума за майбутній період

Операції за додатковими ставками у звітному періоді здійснювалися / не здійснювалися.
(необхідне підкреслити)

М. П. Керівник _____
(прізвище та ініціали)

Головний бухгалтер _____ "___" _____ 200_ р.
(прізвище та ініціали)

Відмітка про результати камеральної перевірки працівника органу ПФУ:

_____

Підпис _____ "___" _____ 200_ р.

-----

* Заповнюється платниками, які визначали своє зобов'язання за виплаченою заробітною платою.

** Заповнюється платниками, які включають зазначені суми в розрахунок за звітний базовий період.

**Додаток до розрахунку суми страхових внесків
на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування,
що підлягають сплаті за _____ місяць 200_ року**

I. Розділ*

Сума заборгованості з виплати заробітної плати на початок звітного періоду _____ грн.
Сума заборгованості з виплати заробітної плати на кінець звітного періоду _____ грн.
Сальдо розрахунків рахунку 65 «Розрахунки за страхуванням» субрахунку 651 «За пенсійним забезпеченням» на початок звітного періоду:

Дт _____ грн.

Кт _____ грн. у тому числі:

відшкодування фактичних витрат на виплату та доставку пенсій, призначених відповідно до пунктів «б» - «з» статті 13 Закону України «Про пенсійне забезпечення» _____ грн.;

відшкодування фактичних витрат на виплату та доставку пенсій, призначених відповідно до пункту «а» статті 13 Закону України «Про пенсійне забезпечення» _____ грн.;

пеня _____ грн.;

фінансові санкції _____ грн.;

інші _____ грн.

Сальдо розрахунків рахунку 65 «Розрахунки за страхуванням» субрахунку 651 «За пенсійним забезпеченням» на кінець звітного періоду:

Дт _____ грн.

Кт _____ грн. у тому числі:

відшкодування фактичних витрат на виплату та доставку пенсій, призначених відповідно до пунктів «б» - «з» статті 13 Закону України «Про пенсійне забезпечення» _____ грн.;

відшкодування фактичних витрат на виплату та доставку пенсій, призначених відповідно до пункту «а» статті 13 Закону України «Про пенсійне забезпечення» _____ грн.;

пеня _____ грн.;

фінансові санкції _____ грн.;

інші _____ грн.

Довідково: виплачено заробітної плати та інших виплат та винагород, пов'язаних з відносинами трудового найму, у звітному періоді:

усього _____ грн.,

у т. ч. в натуральній формі _____ грн.**

II. Розділ***

Місяць, за який виплачується заробітна плата	Одержаний фонд оплати праці у звітному місяці (чистий)	Коефіцієнт К = НЗП: ВЗП	Належить до сплати					Одержаний фонд оплати праці у звітному місяці, приведений до нарахovanого
			усього	у тому числі				
				32% (гр. 2 х гр. 3 х 32%)	4% (гр. 2 х гр. 3 х 4%)	42% (гр. 2 х гр. 3 х 42%)	1 - 5%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9

К - поправний коефіцієнт, який обраховується щомісяця.

НЗП - нарахована заробітна плата за місяць.

ВЗП - заробітна плата до виплати за місяць.

Головний бухгалтер

_____

(підпис, прізвище та ініціали)

-----
* Заповнюють усі платники.

** Відповідно до статті 23 Закону України «Про оплату праці» із змінами та доповненнями.

*** Заповнюється платниками внесків, які мають заборгованість за розрахунками з Пенсійним фондом на 01.01.2004 (у т. ч. і внаслідок наявності заборгованості з виплати заробітної плати)".

Додаток 34

до пункту 11.11 Інструкції про порядок обчислення і сплати страхувальниками та застрахованими особами внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування до Пенсійного фонду України

_____ (назва страхувальника)

Місце знаходження _____

Тел. _____

Кількість осіб, яким у звітному періоді нараховано грошове забезпечення _____

**Розрахунок
суми внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування
із сум грошового забезпечення, що підлягають сплаті за _____ 200_ року**

Розрахунок подається до органів Пенсійного фонду України протягом 20 календарних днів, наступних за останнім календарним днем звітного місяця

№ з/п	Назва показника	Сума
1	2	3
1	Загальна сума грошового забезпечення	
2	Сума грошового забезпечення, на яку нараховуються страхові внески (у межах максимальної величини, з якої справляються страхові внески)	
3	Нараховано страхових внесків 33,2 %	
4	Сума грошового забезпечення, з якого утримуються страхові внески із застрахованих осіб	
5	Утримано страхових внесків 2 %	
6	Сума, на яку збільшені внески у зв'язку з виправленням помилки, допущеної у попередніх періодах (р. 6.1 + р. 6.2)	
6.1	33,2 %	
6.2	0,5 %, 2 %	
7	Сума, на яку зменшені внески у зв'язку з виправленням помилки, допущеної у попередніх періодах (р. 7.1 + р. 7.2)	
7.1	33,2 %	
7.2	0,5 %, 2 %	
	Зміст помилки	
8	Загальна сума страхових внесків (р. 3 + р. 5 + р. 6 - р. 7)	
8.1	33,2 % (р. 3 + р. 6.1 - р. 7.1)	
8.2	0,5 %, 2 % (р. 5 + р. 6.2 - р. 7.2)	

М. П. Керівник _____

(підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Головний бухгалтер _____

(підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

"__" _____ 200_ р.

Відмітка про результати камеральної перевірки працівника органу ПФУ:

Підпис _____

"__" _____ 200_ р.

ДОДАТОК С

Додаток 6
до пункту 6.7 Інструкції

Складається наростаючим підсумком з початку року і подається до центру зайнятості за місцем узяття на облік шокварталу до 20.04; 20.07; 20.10; 25.01

Код за ЄДРПОУ _____, код основного виду діяльності за КВЕД _____
Персональний № платника страхових внесків _____ № п/рахунку _____ назва банку _____
Система оподаткування: загальна, єдиний податок (підкреслити), місцезнаходження (місце проживання), телефон _____

(найменування платника страхових внесків - страхувальника)

РОЗРАХУНКОВА ВІДОМІСТЬ ПРО НАРАХУВАННЯ І ПЕРЕРАХУВАННЯ СТРАХОВИХ ВНЕСКІВ ДО ФОНДУ ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВОГО ДЕРЖАВНОГО СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ УКРАЇНИ НА ВИПАДОК БЕЗРОБІТТЯ

за _____ 200_ року
(I квартал, 1 півріччя, 9 місяців, рік)

(загальна сума фактичних витрат на оплату праці та
Грошового забезпечення з початку року (грн.))

1. Загальна сума виплат, на які нараховуються страхові внески (грн.):

	I квартал (за місяцями)			II квартал (за місяцями)			III квартал (за місяцями)		
	для роботодавців 1,6 %	2,2 %	для застрахованих осіб	для роботодавців 1,6 %	2,2 %	для застрахованих осіб	для роботодавців 1,6 %	2,2 %	для застрахованих осіб
Разом									

	IV квартал (за місяцями)			Усього з початку року		
	для роботодавців 1,6 %	2,2 %	для застрахованих осіб	для роботодавців 1,6 %	2,2 %	для застрахованих осіб
Разом						

у тому числі сума виплат (для застрахованих осіб), на які нараховуються страхові внески (грн.)
за окремими категоріями застрахованих осіб

Застраховані особи	I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал	Усього з початку року
Пенсіонери*					
Інваліди**					
Іноземці***					
Віськовослужбовці					

2. Розрахунок страхових внесків до Фонду (грн.)

№ рядка	Сума всього			№ рядка	Сума всього
1		Заборгованість на початок року за платниками	Заборгованість на початок року за Фондом	13	
		нараховано	перераховано		
2		робото- давці	застраховані особи	робото- давці	застраховані і особи
		на початок періоду		на початок періоду	
		за звітний період (за місяцями)		за звітний період (за місяцями)	
		РАЗОМ		РАЗОМ	
3		Донараховано страхових внесків	Перераховано за актами за звітний період та пеня, самостійно нарахована платником, усього (сума рядків 16 - 18)	15	
3.1		у тому числі: самостійно платником			
4		Нараховано за актами за звітний період та пеня, самостійно нарахована платником, усього (сума рядків 5 - 8)	донараховані суми страхових внесків	16	
		у тому числі:	пені	17	
5		донараховані суми страхових внесків	штрафу	18	
6		пені	Повернуто зайво перераховані суми	19	
7		штрафу	УСЬОГО враховано і сплачено (рядки 13 + 14 + 15 - 19)	20	
8		пеня, самостійно нарахована платником	Залишок заборгованості на кінець звітного періоду за платниками (р. 11 - р. 20 та одночасно сума рядків 22-26)	21	
9		Списано заборгованості	у тому числі: недоїмка за платником зі сплати страхових внесків	22	
10		Списано пені	штраф	23	
			пеня	24	
11		УСЬОГО до сплати (рядки 1 + 2 + 3 + 4 - 9 - 10)	сума страхових внесків, строк сплати яких не настав	25	
12		Залишок заборгованості на кінець звітного періоду за Фондом (р. 20 - р. 11)	реструктуризована та розстрочена заборгованість	26	

3. Середньооблікова чисельність штатних працівників (осіб)

	за I квартал	за 1 півріччя	за 9 місяців	за рік
Усього				
у тому числі:				
пенсіонерів*				
інвалідів**				
іноземців***				

4. Середня чисельність працівників, які у звітному періоді працювали за договорами цивільно-правового характеру (осіб)

за I квартал	за 1 півріччя	за 9 місяців	за рік

5. Кількість осіб, яким у звітному періоді нараховано грошове забезпечення (осіб)

за I квартал	за 1 півріччя	за 9 місяців	за рік

6. Заборгованість з виплати заробітної плати з урахуванням заборгованості за минулі роки (без урахування суми несплаченої заробітної плати останнього місяця звітного періоду) (грн.)

на початок року	за I квартал	за 1 півріччя	за 9 місяців	за рік

Керівник

_____

(підпис)

_____

(прізвище, ім'я та по батькові)

М. П.

Головний бухгалтер

_____

(підпис)

_____

(прізвище, ім'я та по батькові)

" ___ " _____ 200_ р.

Прийняв звіт

_____

(прізвище та ініціали)

* Працюючі особи, які отримують або мають право на призначення пенсії за віком, у тому числі на пільгових умовах, пенсії за вислугу років, які досягли встановленого законом пенсійного віку.

** Працюючі інваліди, які не досягли пенсійного віку.

*** Іноземці або особи без громадянства, які тимчасово працюють за наймом в Україні, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких наадна Верховною Радою України.

Застосовується починаючи зі звіту за I квартал 2009 року.

ДОДАТОК Т

Ф4-ФСС з ТВП

Затверджено постановою правління Фонду
від 04.03.2004 р. № 21 в редакції наказу ВД Фонду від 19.01.2009 р. № 10-ос
Складається щоквартально за наростаючим підсумком з початку року і подається до органів Фонду
за місцем реєстрації не пізніше 20 числа наступного за звітним періодом місяця (20.04; 20.07; 20.10; 20.01)

Заповнюється у гривнях з копійками (Табл. II, ІА (ФОП) в гривнях)

Назва страхувальника		Реєстраційний код страхувальника	
Код ЄДРПОУ - для юридичних, (ДРФО - для фізичних осіб):			
Код банку (МФО):	п/рахунок:	Назва банку	
Адреса:		Тел.:	

ЗВІТ

**ПРО НАРАХОВАНІ ВНЕСКИ, ПЕРЕРАХУВАННЯ ТА ВИТРАТИ, ПОВ'ЯЗАНІ З
ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВИМ ДЕРЖАВНИМ СОЦІАЛЬНИМ СТРАХУВАННЯМ У ЗВ'ЯЗКУ З
ТИМЧАСОВОЮ ВТРАТОЮ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ**

за _____
(І квартал, І півріччя, 9 місяців, рік)

І. Середньооблікова чисельність працюючих в еквіваленті повної зайнятості (*) в т. ч. жінок

	II. Нархована сума фонду оплати праці (доходу), з якої справляються страхові внески						З/плата, з якої утримуються страхові внески				
	0,5%	0,7%	1,4%	1,5%	1,9%	2,0%	ВСЬОГО	0,25%	0,5%	1%	ВСЬОГО
На початок звіт. кварталу											
За звітний квартал											
1-й місяць											
2-й місяць											
3-й місяць											
Всього з початку року,											

**III.A Розрахунки внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування
(нараховано і утримано внесків)**

На початок звіт. кварталу											
За звітний квартал											
1-й місяць											
2-й місяць											
3-й місяць											
Всього з початку року,											

III. Розрахунки по коштах загальнообов'язкового державного соціального страхування

Заборгованість за страхувальником на початок року	1	
Заборгованість по актах прийому-передачі	1.1	
Нарховано і утримано внесків з початку року	2	
Донараховано самостійно	внесків	3.1
	пені	3.2
Нарховано за актами ревізій	внесків	4
	пені	5
Отримано від часткової оплати за путівки	6	
Не прийнято до зарахування витрат	7	
Стягнуто штрафів	8	
Отримано від Фонду з початку року	9	
Списано згідно законодавства "-"	10	
ВСЬОГО (р. 1 + ... + р. 9 - р. 10)	11	
Заборгованість за Фондом на кінець звітного періоду (р. 16 - р. 11)	12	

Заборгованість за Фондом на поч. року	13	
Заборгованість по актах прийому-передачі	13.1	
Зараховано витрат з початку року		
На початок кварталу		
За звітний квартал		
1й місяць		
2й місяць		
3й місяць		
Всього зараховано	14	
Перераховано з початку року	15	
ВСЬОГО (р. 13 + ... + р. 15)	16	
Заборгованість за страхувальником на кінець звітного періоду (р. 11 - р. 16)	17	

П.А Заборгованість з виплати з/плати з урахуванням заборгованості за минулі роки (без урахування суми невикраденої з/плати останнього місяця звітної періоду)	
На початок року	
На кінець звіт. періоду	

Перерахування з початку року (Ш. р. 15)	
На початок кварталу	
За звітний квартал (№ п. д., дата)	(сума)

«Отримано від Фонду з початку року» (Ш. р. 9)

(сума)

На початок кварталу	1	
За звітний квартал (рр. 3 - 5)	2	
На розрахунковий рахунок страхувальника	3	
Застрахованими особами на особові рахунки, відповідно до част. 4 ст. 50 Закону України № 2240-III	4	
Витрати за банківські послуги відповідно до частини 4 ст. 50 Закону України № 2240-III	5	

IV. ВИТРАТИ ЗА РАХУНОК СТРАХОВИХ ВНЕСКІВ

Код рядка	Назва показника	Зараховано витрат за рахунок Фонду		В тому числі пільги по допомогах постраждалим внаслідок Чорнобильської катастрофи (**)		Заборгованість з виплати допомоги за рахунок коштів Фонду на кінець звітної періоду (***)
		Днів	Сума	Днів	Сума	
1	2	3	4	5	6	7
1. МАТЕРІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ						
1	По тимчасовій непрацездатності (за винятком допомоги по догляду за хворою дитиною або хворим членом сім'ї)					
2	По тимчасовій непрацездатності по догляду за хворою дитиною або хворим членом сім'ї					
3	По вагітності і пологах					
4	На поховання (кількість виплат, сума)					
5	ВСЬОГО (р. 1 + р. 2 + р. 3 + р. 4 + р. 5 + р. 6)					
2. СОЦІАЛЬНІ ПОСЛУГИ						
6	Часткове фінансування санаторіїв-профілакторіїв (за рахунок страхових внесків)					
7	Часткове фінансування оздоровлення дітей у дитячих оздоровчих закладах (кількість путівок, сума)					
8	Всього (р. 6 + р.7)					
11	Інші витрати (якщо є - додати пояснювальну записку)					
12	Разом витрат (р. 5 + р. 8 + р. 9) (Ш. р. 14)					

V. РОЗШИФРОВКА ЗАБОРГОВАНОСТІ ЗА СТРАХУВАЛЬНИКОМ (Ш. р. 17)

№ п/п	Назва показника	Сума
1	Заборгованість по страхових внесках, строк сплати яких не настав (поточна заборгованість)	
2	Заборгованість, пов'язана з невикраденою з/плати	
3	Реструктуризована заборгованість	

VI. РОЗШИФРОВКА ЗАБОРГОВАНОСТІ ЗА ФОНДОМ (Ш. р. 12)

№ п/п	Назва показника	Сума
1	Заборгованість, що буде погашена внесками наступного звітної кварталу	
2	Заборгованість, яка повинна бути сплачена Фондом після прийняття звіту (абз. 2 п. 6.9 Інструкції № 16)	
3.1	Із загальної суми заборгованості за Фондом: не відшкодовано з вини Фонду	
3.2	заборгованість, пов'язана з невикраденою заробітної плати працівникам	

4	Прострочена заборгованість, в т. ч. при натуроплаті			
5	Інша заборгованість		3.3	заборгованість, пов'язана з надлишковим перерахуванням

_____ 200_ року Керівник підприємства (установи) _____ (_____)

М. П. Головний бухгалтер _____ (_____)

Голова комісії _____ (_____)

*) Заповнюється згідно з Інструкцією зі статистики кількості працівників (наказ Державного комітету статистики України від 28.09.2005 р. № 286 із змінами та доповненнями). Закруглення до цілих.

***) Наводяться дані про нарахування допомоги застрахованим особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, на пільгових умовах згідно із Законами України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням» 18.01.2001 № 2240-III та «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» 28.02.91 № 796-XII (із змінами та доповненнями), постановою Кабінету Міністрів України 20.09.2005 № 936 "Про затвердження Порядку використання коштів державного бюджету для виконання програм, пов'язаних із соціальним захистом громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» із змінами і доповненнями.

****) Заповнюється з урахуванням заборгованості минулих років та без урахування невиплаченої допомоги, яку нараховано в останньому місяці звітного періоду і строк сплати якої не настав (аналогічно звіту за формою 1-ПВ).

**ЗВІТ ПРО ПУТІВКИ НА САНАТОРНО-КУРОРТНЕ ЛІКУВАННЯ
ТА ДО ДИТЯЧИХ ОЗДОРОВЧИХ ЗАКЛАДІВ**

Ф14 (додаток до Ф4-ФССЗТВП)

Складається за кожен квартал окремо і
подається за місцем обліку страховальника
разом із Ф4-ФССЗТВП
(заповнюється в гривнях з копійками)

(повна назва страховальника, реєстраційний №)

(код ЄДРПОУ)

за

квартал 200_ року

(I квартал, II квартал, III квартал, IV квартал)

Види путівок для застрахованих осіб та членів їх сімей	Код рядка	Залишок путівок на початок звітного кварталу		Одержано путівок у звітному кварталі від робочих органів Фонду		Видано путівок з початковими термінами звітного кварталу		Повернено путівок робочому органу Фонду		Залишок путівок на кінець звітного кварталу		Із загальної кількості путівок видано										Не використано путівок в терміни їх дії, що минули	
		к-сть	сума	к-сть	сума	к-сть	сума	к-сть	сума	к-сть	сума	Безкоштовно		За 10% вартості		За 20% вартості		За 30% вартості		За 50% вартості		к-сть	сума
												к-сть	сума	к-сть	сума часткової сплати	к-сть	сума часткової сплати	к-сть	сума часткової сплати	к-сть	сума часткової сплати		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
У санаторії та пансіонати з лікуванням	1																						
У реабілітаційні відділення санаторіїв (заповнюється лікувальною установою)	2																						
У санаторії для дітей з батьками	3																						
В дитячі спеціалізовані санаторії	4																						
В дитячі оздоровчі заклади	5											X	X			X	X	X	X	X	X		
В бальнеологічні та грязелікарні	6																						
У санаторії-профілакторії (куплені органами Фонду)	7																						
Всього (сума рядків 1-7)	8																						

Керівник підприємства (установи) _____ (_____)

М. П.

Головний бухгалтер _____ (_____)

" ____ " _____ 200_ року

Голова комісії (уповноважений) із соціального страхування _____ (_____)

ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК

АктUARні розрахунки – фінансовий аналіз коротко- і довготермінових наслідків функціонування системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, що містить прогноз фінансових потоків, оцінку фінансових зобов'язань, довготерміновий прогноз стану та стабільності системи, докладний аналіз коротко- і довготермінових фінансових наслідків будь-яких змін у цій системі;

Алкогoльні напої – продукти, одержані шляхом спиртового бродіння цукромістких матеріалів або виготовлені на основі харчових спиртів з вмістом спирту етилового понад 1,2 % об'ємних одиниць, які належать до товарних груп Гармонізованої системи опису та кодування товарів під кодами 22.04, 22.05, 22.06, 22.08;

Бартер (товарний обмін) – господарська операція, яка передбачає проведення розрахунків за товари (роботи, послуги) у будь-якій формі, іншій, ніж грошова, в т. ч. будь-які види заліку та погашення взаємної заборгованості, в результаті яких не передбачається нарахування коштів на рахунки продавця для компенсації вартості таких товарів (робіт, послуг).

Безнадійна заборгованість – заборгованість, яка відповідає будь-якій з наведених нижче ознак: заборгованість за зобов'язаннями, за котрою минув термін позовної давності; протермінована заборгованість, яка виявилася непогашеною внаслідок недостатності майна фізичної особи, за умови, що дії кредитора, направлені на примусове стягнення майна позичальника, не зумовили повного погашення заборгованості; заборгованість, яка виявилася непогашеною внаслідок недостатності майна: фізичної особи, на яке відповідно до закону може бути спрямовано стягнення; фізичної особи – суб'єкта підприємницької діяльності або юридичної особи, оголошених банкрутами в порядку, встановленому законом, або при їх ліквідації (зняття з реєстрації як суб'єкта підприємницької діяльності); заборгованість, яка виявилася непогашеною внаслідок недостатності коштів, одержаних від продажу на відкритих аукціонах (публічних торгах) майна позичальника, переданого в заставу як забезпечення зазначеної заборгованості, за умови, що інші юридичні дії кредитора щодо примусового стягнення іншого майна позичальника не зумовили повного покриття заборгованості; заборгованість, стягнення якої стало неможливим у зв'язку з дією обставин непереборної сили, стихійного лиха (форс-мажору), підтверджених у порядку, передбаченому законодавством; протермінована заборгованість померлих фізичних осіб, а також визнаних у судовому порядку безвісно відсутніми, померлими або недієздатними, а також протермінована заборгованість фізичних осіб, засуджених до позбавлення волі.

Безоплатно надані товари (роботи, послуги) – це товари, що надає платник податку згідно з договорами дарування, іншими договорами, які не передбачають грошової або іншої компенсації вартості таких матеріальних цінностей і нематеріальних активів чи їх повернення, або без укладення таких угод; роботи та послуги, які надає платник податку без вимоги про компенсацію їх вартості; товари, передані юридичній чи фізичній особі на

відповідальне зберігання і використані нею в її виробничому або господарському обороті.

Безповоротна фінансова допомога – це сума коштів, передана платнику податку згідно з договорами дарування, іншими подібними договорами, які не передбачають відповідної компенсації чи повернення таких коштів (за винятком бюджетних дотацій і субсидій), або без укладання таких угод; сума безнадійної заборгованості, відшкодована кредитором позичальником після її списання, якщо така безнадійна заборгованість була попередньо передбачена у валових витрат кредитора; сума заборгованості платника податку перед іншою юридичною чи фізичною особою, що залишилася нестягнутою після закінчення терміну позовної давності; основна сума кредиту або депозиту, наданих платнику податку без встановлення термінів повернення такої основної суми, за винятком кредитів, наданих під безтермінові облігації, та депозитів до запитання у банківських установах, а також сума відсотків, нарахованих на таку основну суму, але не сплачених (списаних); сума відсотків, умовно нарахованих на суму поворотної фінансової допомоги, що залишається неповерненою на кінець звітного періоду, в розмірі облікової ставки Національного банку України, розрахованої за кожний день фактичного використання такої поворотної фінансової допомоги.

Бюджетне відшкодування – сума, що підлягає поверненню платнику податку з бюджету у зв'язку з надмірною сплатою податку у випадках, визначених Законом України “Про податок на додану вартість”.

Валютний дериватив – стандартний документ, який засвідчує право продати та/або купити валютну цінність на визначених умовах у майбутньому. Правила випуску та обігу валютних деривативів установлює Національний банк України.

Відповідальне зберігання – господарська операція платника податку, що передбачає передання згідно з договорами схову матеріальних цінностей на зберігання іншій особі без права їх використання у господарському обороті такої фізичної чи юридичної особи, з подальшим поверненням цих матеріальних активів платнику податку без зміни їх якісних або кількісних характеристик.

Господарська діяльність – будь-яка діяльність особи, спрямована на отримання доходу в грошовій, матеріальній або нематеріальній формах, коли безпосередня участь цієї особи в організації такої діяльності є регулярною, постійною та суттєвою. Безпосередню участь слід розуміти як зазначену діяльність особи через свої постійні представництва, філіали, відділення, інші відокремлені підрозділи, а також через довірену особу, агента або будь-яку іншу особу, яка діє від імені та на користь першої особи.

Гудвіл – нематеріальний актив, вартість якого визначається як різниця між балансовою вартістю активів підприємства та його звичайною вартістю, як цілісного майнового комплексу, що виникає внаслідок використання кращих управлінських якостей, домінуючої позиції на ринку товарів (робіт, послуг), нових технологій тощо. Вартість гудвілу не підлягає амортизації і не

враховується у визначенні валових витрат платника податку.

Депозит (вклад) – кошти, які надаються фізичними чи юридичними особами в управління резиденту, визначеному фінансовою організацією згідно із законодавством України, або нерезиденту на термін та під процент. Залучення депозитів може здійснюватися у формі випуску (емісії) ощадних (депозитних) сертифікатів. Правила здійснення депозитних операцій для банківських депозитів установлює Національний банк України відповідно до законодавства, для депозитів (внесків) до інших фінансових установ – державний орган.

Дериватив – стандартний документ, що засвідчує право та/або зобов'язання придбати або продати цінні папери, матеріальні або нематеріальні активи, а також кошти на визначених ним умовах у майбутньому. Стандартна (типова) форма деривативів та порядок їх випуску та обігу встановлюються законодавством.

Дивіденд – платіж, який здійснює юридична особа-емітент корпоративних прав чи інвестиційних сертифікатів на користь власника таких корпоративних прав (інвестиційних сертифікатів) у зв'язку з розподілом частини прибутку такого емітента, розрахованого за правилами бухгалтерського обліку.

Довічна пенсія з коштів Накопичувального пенсійного фонду – пенсійна виплата, сума якої визначається в договорі страхування довічної пенсії та сплачується у визначеному законом порядку застрахованій особі після досягнення нею пенсійного віку або членам її сім'ї чи спадкоємцям у випадках, передбачених Законом України “Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування”.

Договір довготермінового страхування життя – договір страхування життя строком на 10 років і більше, який містить умову сплати страхових внесків (платежів, премій) протягом не менш як 5 років та передбачає страхову виплату, якщо застрахована особа дожила до закінчення терміну дії договору страхування чи події, передбаченої в договорі страхування, або досягла віку, визначеного договором. Такий договір не може передбачати часткових виплат протягом перших 10 років його дії, крім тих, що провадяться у разі настання страхових випадків, пов'язаних із смертю застрахованої особи або нещасним випадком чи хворобою застрахованої особи, що призвели до встановлення застрахованій особі інвалідності I групи, при цьому страхова виплата провадиться незалежно від терміну сплати страхових внесків (платежів, премій).

Доходи з джерелом їх походження з України – будь-які доходи, отримані резидентами або нерезидентами від будь-яких видів їх діяльності на території України, в т. ч. проценти, дивіденди, роялті та будь-які інші види пасивних доходів, сплачених резидентами України, доходи від надання резидентам або нерезидентам в оренду (користування) майна, розташованого в Україні, в т. ч. рухомого складу транспорту, приписаного до портів, розташованих в Україні, доходи від продажу нерухомого майна, розташованого в нашій країні, доходи, отримані у вигляді внесків та премій на страхування і перестраховування ризиків

на території нашої країни, а також доходи страховиків-резидентів від страхування ризиків страхувальників-резидентів за межами України, інші доходи від господарської діяльності на митній території нашої країни або на територіях, що перебувають під контролем митних служб України (у зонах митного контролю, на спеціалізованих ліцензійних митних складах тощо).

Емісійний дохід – сума перевищення надходжень, отриманих емітентом від продажу власних акцій або інших корпоративних прав та інвестиційних сертифікатів, над номінальною вартістю таких акцій або інших корпоративних прав та інвестиційних сертифікатів (при їх первинному розміщенні), або над ціною зворотного викупу при повторному розміщенні інвестиційних сертифікатів та акцій інвестиційних фондів.

Загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття – це система прав, обов’язків і гарантій, яка передбачає матеріальне забезпечення на випадок безробіття з незалежних від застрахованих осіб обставин та надання соціальних послуг за рахунок коштів Фонду загальнообов’язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.

Загальнообов’язкове державне соціальне страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням, передбачає матеріальне забезпечення громадян у зв’язку з втратою заробітної плати (доходу) внаслідок тимчасової втрати працездатності (в т. ч. догляд за хворою дитиною, дитиною-інвалідом, хворим членом сім’ї), вагітності та пологів, часткову компенсацію витрат, пов’язаних із смертю застрахованої особи або членів її сім’ї, а також надання соціальних послуг за рахунок бюджету Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, що формується шляхом сплати страхових внесків власником або уповноваженим ним органом, громадянами, а також за рахунок інших джерел, передбачених Законом України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням”.

Застраховані особи – наймані працівники, а також інші особи (громадяни України, іноземці, особи без громадянства, які постійно проживають в країні, якщо інше не передбачено міжнародним договором України, згода на обов’язковість якого надала Верховна Рада України), на користь яких здійснюється страхування на випадок безробіття.

Зберігач – банк, який здійснює свою діяльність відповідно до законодавства про банки і банківську діяльність та відповідає вимогам Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” щодо зберігання та обслуговування коштів Накопичувального фонду;

Звичайна процентна ставка за депозит – процентна ставка, що встановлюється залежно від термінів та розміру депозиту за рішенням платника податку, яке має бути оприлюдненим та встановлювати однакові правила щодо укладення депозитного договору з будь-якими категоріями осіб з урахуванням обмежень, установлених за законом. Порядок оприлюднення інформації щодо

умов укладення депозитного договору визначає для банківських установ Національний банк України, для небанківських фінансових установ – державний орган, визначеним за законом. До депозитів не належать суми завдатку, внесеного як забезпечення договірних зобов'язань однією стороною договору перед іншою.

Звітний (податковий) період – період, за який платник податку зобов'язаний проводити розрахунки податку та сплачувати його до бюджету.

Зворотний лізинг (оренда) – господарська операція фізичної чи юридичної особи, що передбачає продаж основних фондів фінансовій організації з одночасним зворотним отриманням таких основних фондів такою фізичною чи юридичною особою в оперативний або фінансовий лізинг.

Ідентичні товари (роботи, послуги) – товари (роботи, послуги), що мають однакові характерні для них основні ознаки. Визначаючи ідентичність товарів беруть до уваги їх фізичні характеристики, які не впливають на їх якісні характеристики і не мають суттєвого значення для визначення ознак товару, якість і репутацію на ринку, країну походження та виробник. Незначні відмінності в їх зовнішньому вигляді можуть не враховуватися.

Інвестиційний податковий кредит – це відтермінування плати податку на прибуток, що надається суб'єкту підприємницької діяльності на визначений термін з метою збільшення його фінансових ресурсів для здійснення інноваційних програм, з подальшою компенсацією відтермінованих сум у вигляді додаткових надходжень податку через загальне зростання прибутку, що буде отримано внаслідок реалізації інноваційних програм.

Інвестиція – господарська операція, яка передбачає придбання основних фондів, нематеріальних активів, корпоративних прав та цінних паперів в обмін на кошти або майно. Інвестиції поділяються на капітальні, фінансові та реінвестиції.

Інжиніринг – надання послуг (виконання робіт) зі складання технічних завдань, здійснення наукових досліджень, складання проектних пропозицій, проведення техніко-економічних обстежень та інженерно-розвідувальних робіт з будівництва об'єктів, розробка технічної документації, проектування та конструкторське опрацювання об'єктів техніки і технології, консультації та авторський нагляд під час монтажних та пусконаладжувальних робіт, а також консультації економічного, фінансового або іншого характеру, пов'язані з такими послугами (роботами).

Інкасація боргових вимог – банківська послуга з отримання за дорученням клієнта коштів від боржника такого клієнта в рахунок погашення його боргу або акцепту за векселями, чеками, іншими розрахунковими і товарними документами.

Інститути спільного інвестування (ІСІ) – інвестиційні фонди та взаємні фонди інвестиційних компаній, корпоративні інвестиційні фонди та пайові інвестиційні фонди, створені відповідно до законодавства.

Іпотечний сертифікат (у т. ч. числі іпотечний сертифікат участі та іпотечний сертифікат з фіксованою дохідністю) – особливий вид цінного

паперу, забезпечений іпотечними активами або іпотеками відповідно до закону.

Капітальні інвестиції – це господарська операція, яка передбачає придбання будинків, споруд, інших об'єктів нерухомої власності, основних фондів та нематеріальних активів, які підлягають амортизації згідно із Законом України “Про оподаткування прибутку підприємств”.

Касовий метод – метод податкового обліку, за яким дата виникнення податкових зобов'язань визначається як дата зарахування (отримання) коштів на банківський рахунок (у касу) платника податку або дата отримання інших видів компенсацій вартості поставлених (або тих, що підлягають поставці) ним товарів (послуг), а дата виникнення права на податковий кредит визначається як дата списання коштів з банківського рахунку (видачі з каси) платника податку або дата надання інших видів компенсацій вартості поставлених (або тих, що підлягають поставці) йому товарів (послуг).

Коефіцієнт страхового стажу – величина, що визначається відповідно до цього Закону України “Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування” для підрахування страхового стажу при обчисленні розміру пенсії у солідарній системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.

Компанія з управління активами – юридична особа, яка здійснює управління активами на підставі ліцензії на провадження професійної діяльності з управління активами в частині управління пенсійними активами та обирається за результатами тендера.

Консолідований іпотечний борг – зобов'язання за договорами про іпотечний кредит, реформовані кредитором відповідно до закону.

Корпоративні права – право власності на статутний фонд (капітал) юридичної особи або його частку (пай), у т. ч. права на управління, отримання відповідної частки прибутку такої юридичної особи, а також активів у разі її ліквідації відповідно до чинного законодавства, незалежно від того, чи створена така юридична особа у формі господарського товариства, підприємства, заснованого на власності однієї юридичної або фізичної особи, або в інших організаційно-правових формах.

Кошти – гривня або іноземна валюта.

Кредит – кошти та матеріальні цінності, які надають резиденти або нерезиденти в користування юридичним або фізичним особам на визначений термін та під процент. Кредит розподіляється на фінансовий кредит, товарний кредит, інвестиційний податковий і кредит під цінні папери, що засвідчують відносини позики:

Кредит під цінні папери, що засвідчують відносини позики, – кошти, які залучає юридична особа-боржник (дебітор) від інших юридичних або фізичних осіб як компенсацію вартості випущених (емітованих) таким дебітором облігацій або депозитних сертифікатів. Правила емісії (випуску), продажу та погашення (викупу) зазначених цінних паперів, а також вимоги до їх емітентів встановлюються відповідним законодавством.

Лізинг (оренда) вважається фінансовим, якщо лізинговий (орендний)

договір містить одну з таких умов: об'єкт лізингу передається на термін, протягом якого амортизується не менше 75 % від його первісної вартості за нормами амортизації, визначеними за ст. 8 Закону України “Про оподаткування прибутку підприємств”, та орендар зобов'язаний придбати об'єкт лізингу у власність протягом терміну дії лізингового договору або в момент його закінчення за ціною, визначеною у такому лізинговому договорі; сума лізингових (орендних) платежів з початку терміну оренди дорівнює або перевищує первісну вартість об'єкта лізингу; якщо у лізинг передається об'єкт, що перебував у складі основних фондів лізингодавця протягом терміну перших 50 % від амортизації його первісної вартості, загальна сума лізингових платежів має дорівнювати або бути більшою, ніж 90 % від звичайної ціни на такий об'єкт лізингу, діючої на початок терміну дії лізингового договору, збільшеної на суму процентів, розрахованих відповідно до облікової ставки Національного банку України, визначеної на дату початку дії лізингового договору на весь його термін; майно, яке передається у фінансовий лізинг, є виготовленим за замовленням лізингоотримувача (орендаря) та після закінчення дії лізингового договору не може бути використаним іншими особами, крім лізингоотримувача (орендаря), відповідно до його технологічних та якісних характеристик.

Лізингова (орендна) операція – господарська операція (крім операцій з фрахтування (чартеру) морських суден та інших транспортних засобів) фізичної чи юридичної особи (орендодавця), що передбачає надання основних фондів або землі у користування іншим фізичним чи юридичним особам (орендарям) за орендну плату та на визначений термін. Операції з лізингу (оренди) цілісних майнових комплексів державних підприємств регулюються відповідно до законодавства.

Ломбардна операція – операція фізичних чи юридичних осіб з отримання коштів від юридичної особи, кваліфікованої як фінансова установа згідно із законодавством України, під заставу товарів або валютних цінностей. Ломбардні операції є різновидом кредиту під заставу.

Лотерея – господарська операція, яка передбачає продаж гравцю права на участь у розігруванні призу за випадковою вірогідністю за кошти або в обмін на інші цінності, а також безоплатне отримання такого призу у власність у разі визнання такого гравця переможцем.

Магазин безмитної торгівлі (безмитний магазин) – пункт роздрібною торгівлі товарами (супутніми послугами), які перебувають під митним режимом, відповідно до якого товари (супутні послуги), не призначені для споживання на митній території України, ввозяться, перебувають та поставляються під митним контролем у пунктах пропуску на митному кордоні, відкритих для міжнародного сполучення, інших зонах митного контролю, визначених митними органами України, без справляння ввізного мита, цього податку, а також інших податків і зборів, базою оподаткування яких є вартість таких товарів (супутніх послуг), заходів нетарифного регулювання та ліцензування діяльності з роздрібною торгівлі товарами (супутніми такому продажу послугами), в т. ч. підакцизними.

Марка акцизного збору – спеціальний знак, яким маркуються алкогольні напої та тютюнові вироби. Її наявність на цих товарах підтверджує сплату акцизного збору, легальність ввезення та реалізації на території України цих виробів. Марки акцизного збору для алкогольних напоїв та тютюнових виробів, вироблених в нашій країні, відрізняються від марок для імпортованих алкогольних напоїв та тютюнових виробів дизайном та кольором відповідно до зразків, затверджених Кабінетом Міністрів України.

Маркування алкогольних напоїв та тютюнових виробів – наклеювання марки акцизного збору в порядку, передбаченому Положенням про виробництво, зберігання, продаж марок акцизного збору, маркування алкогольних напоїв та тютюнових виробів.

Матеріальний актив – основні фонди та оборотні активи у будь-якому виді, що відрізняється від коштів, цінних паперів, деривативів та нематеріальних активів.

Мінімальна пенсія – державна соціальна гарантія, розмір якої визначений Законом України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”.

Мінімальний страховий внесок – сума коштів, що визначається розрахунково як добуток мінімального розміру заробітної плати на розмір страхового внеску, встановлених законом на день отримання заробітної плати (доходу).

Накопичувальний пенсійний рахунок – частина персональної облікової картки в системі персоніфікованого обліку, яка відображає стан пенсійних активів застрахованої особи в накопичувальній системі загальнообов’язкового державного пенсійного страхування.

Найманий працівник – фізична особа, яка працює за трудовим договором (контрактом) на підприємстві, в установі та організації або в фізичної особи.

Накопичувальний пенсійний фонд – цільовий позабюджетний фонд, створений відповідно до Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”, який акумулює страхові внески застрахованих осіб, що обліковуються на накопичувальних пенсійних рахунках та інвестуються з метою отримання інвестиційного доходу на користь застрахованих осіб, пенсійні активи якого використовуються для оплати договорів страхування довічних пенсій або одноразових виплат застрахованим особам, а у випадках, передбачених цим Законом, членам їхніх сімей чи спадкоємцям та на інші цілі, передбачені цим Законом.

Недержавне пенсійне забезпечення – пенсійне забезпечення, яке здійснюють недержавні пенсійні фонди, страхові організації та банки відповідно до Закону України Законом України “Про недержавне пенсійне забезпечення”.

Недержавний пенсійний фонд – недержавний пенсійний фонд, який створений та діє відповідно до законодавства про недержавне пенсійне забезпечення.

Незалежна професійна діяльність – діяльність, що полягає в участі фізичних осіб у науковій, літературній, артистичній, художній, освітній або

викладацькій діяльності, так само як діяльності лікарів (у т. ч. стоматологів, зубних техніків), адвокатів, приватних нотаріусів, аудиторів, бухгалтерів, оцінщиків, інженерів чи архітекторів та помічників зазначених осіб або осіб, зайнятих релігійною (місіонерською) діяльністю, в іншій подібній діяльності, за умови, якщо такі особи не є найманими працівниками чи суб'єктами підприємницької діяльності, які прирівнюються до найманої особи.

Нематеріальний актив – об'єкти інтелектуальної, в т. ч. промислової власності, а також інші аналогічні права, визнані в порядку, встановленому відповідно до законодавства, об'єктом права власності платника податку.

Непрацездатні громадяни – особи, які досягли встановленого за законом пенсійного віку або визнані інвалідами, в т. ч. діти-інваліди, а також особи, які мають право на пенсію у зв'язку з втратою годувальника відповідно до Закону України “Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування”.

Нерезиденти – юридичні особи та суб'єкти підприємницької діяльності, що не мають статусу юридичної особи (філії, представництва тощо) з місцезнаходженням за межами України, які створені та здійснюють свою діяльність відповідно до законодавства іншої держави.

Нерухоме майно (нерухомість) – об'єкти майна, які розташовуються на землі і не можуть бути переміщені в інше місце без утрати їх якісних або функціональних характеристик (властивостей), а також земля.

Об'єкт страхування на випадок безробіття – страховий випадок, із настанням якого в застрахованої особи (члена її сім'ї, іншої особи) виникає право на отримання матеріального забезпечення на випадок безробіття та надання соціальних послуг

Одиниця пенсійних активів Накопичувального фонду – одиниця виміру загальної вартості пенсійних активів Накопичувального фонду, що накопичені та обліковуються на накопичувальному пенсійному рахунку застрахованої особи, яка застосовується для визначення вартості пенсійних активів на момент їх оцінки.

Одноразова виплата – пенсійна виплата, що здійснюється в разі досягнення застрахованою особою пенсійного віку та в інших випадках на умовах і в порядку, визначених відповідно до Закону України “Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування” за рахунок коштів Накопичувального фонду.

Однорідні товари (роботи, послуги) – товари (роботи, послуги), які не є ідентичними, мають подібні характеристики і компоненти, що дає їм змогу виконувати однакові функції та (або) бути взаємозамінними. Визначаючи однорідність товарів (робіт, послуг), беруть до уваги їх якість, наявність товарного знака, репутацію на ринку, країну походження та виробника.

Оперативний лізинг (оренда) – господарська операція фізичної або юридичної особи, що передбачає відповідно до договору оперативного лізингу (оренди) передання орендарю майна, яке визначається як основний фонд згідно із ст. 8 цього Закону України “Про оподаткування прибутку підприємств”, придбаний або виготовлений орендодавцем на інших умовах, ніж

передбачаються фінансовим лізингом (орендою).

Опціон – стандартний документ, який засвідчує право придбати (продати) цінні папери (товари, кошти) на визначених умовах у майбутньому, з фіксацією ціни на термін укладення такого опціону або на термін такого придбання за рішенням сторін контракту.

Оренда житлових приміщень – господарська операція, яка передбачає надання житлового будинку або квартири її власником у користування іншій фізичній чи юридичній особі на визначений термін або безтерміново для цільового використання та за орендну плату.

Оренда землі – господарська операція, яка передбачає надання орендодавцем землі у користування іншій юридичній або фізичній особі на визначений термін за цільовим призначенням та за орендну плату. Порядок здійснення оренди землі встановлюється відповідно до законодавства.

Основні напрями інвестиційної політики – документ, який відповідно до вимог Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” визначає напрями та обмеження інвестування коштів Накопичувального фонду, рівні інвестиційного доходу, суми коштів на адміністративні витрати, видатки на фінансування оплати договорів страхування довічних пенсій та одноразових виплат у відповідному році.

Особа – будь-яка з наведених нижче осіб, незалежно від того, чи є така особа резидентом чи ні: суб’єкт підприємницької діяльності, в т. ч. підприємство з іноземними інвестиціями, незалежно від форми та часу внесення цих інвестицій; інша юридична особа, що не є суб’єктом підприємницької діяльності; фізична особа (громадянин, іноземний громадянин та особа без громадянства), яка здійснює діяльність, віднесена до підприємницької згідно з законодавством, або ввозить (пересилає) товари на митну територію України; представництво нерезидента, що не має статусу юридичної особи.

Пасивний дохід – дохід, отриманий у вигляді процентів, дивідендів, роялті, страхових виплат і відшкодувань, а також орендних (лізингових) платежів за договорами оперативної оренди.

Пенсійний внесок – кошти, внесені до недержавного пенсійного фонду, страхової організації або на пенсійний депозитний рахунок до банківської установи в межах недержавного пенсійного забезпечення відповідно до Закону України “Про недержавне пенсійне забезпечення”. З метою оподаткування пенсійний внесок не є збором на обов’язкове державне пенсійне страхування.

Пенсійні активи Накопичувального фонду – грошові кошти, цінні папери, майнові права та зобов’язання щодо них, які сформовані відповідно до Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” в Накопичувальному фонді.

Пенсійні виплати – грошові виплати в системі загальнообов’язкового державного пенсійного страхування, що здійснюються у вигляді пенсії, довічної пенсії або одноразової виплати.

Пенсіонер – особа, яка відповідно до Закону України “Про

загальнообов'язкове державне пенсійне страхування” отримує пенсію, довічну пенсію, або члени її сім'ї, які отримують пенсію в разі смерті цієї особи у випадках, передбачених цим Законом.

Пенсія – щомісячна пенсійна виплата в солідарній системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, яку отримує застрахована особа в разі досягнення нею передбаченого цим Законом України “Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування” пенсійного віку чи визнання її інвалідом, або отримують члени її сім'ї у випадках, визначених цим Законом.

Персоніфікований облік у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування – організація та ведення обліку відомостей про застраховану особу, що використовуються в системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.

Плата за марки акцизного збору – плата, що вносять українські виробники та імпортери алкогольних напоїв і тютюнових виробів на покриття витрат на виробництво, зберігання та реалізацію марок акцизного збору. Розмір плати за марки акцизного збору встановлює Кабінет Міністрів України.

Платник податку – особа, яка згідно з Законом України “Про податок на додану вартість” зобов'язана здійснювати утримання та внесення до бюджету податку, що сплачує покупець, або особа, яка ввозить (пересилає) товари на митну територію України.

Поворотна фінансова допомога – це сума коштів, передана платнику податку в користування на визначений термін відповідно до договорів, які не передбачають нарахування процентів або надання інших видів компенсацій як плати за користування такими коштами.

Пов'язана особа – особа, що відповідає будь-якій з наведених нижче ознак: юридична особа, яка здійснює контроль над платником податку, контролюється таким платником податку або перебуває під спільним контролем з таким платником податку; фізична особа або члени сім'ї фізичної особи, які здійснюють контроль над платником податку. Членами сім'ї фізичної особи вважаються її чоловік (дружина), прямі родичі (діти або батьки) як фізичної особи, так і її чоловіка (дружини), а також чоловік (дружина) будь-якого прямого родича фізичної особи або її чоловіка (дружини); посадова особа платника податку, уповноважена здійснювати від імені платника податку юридичні дії, спрямовані на встановлення, зміну або зупинення правових відносин, а також члени її сім'ї.

Податкова адреса фізичної особи – місце постійного або переважного проживання платника податку, місце податкової реєстрації платника податку, визначене згідно із законодавством.

Податкове зобов'язання – загальна сума податку, одержана (нарахована) платником податку в звітному (податковому) періоді, визначена згідно із Законом України “Про податок на додану вартість”.

Податковий агент – юридична особа (філія, відділення, інший відокремлений підрозділ) або фізична особа чи представництво нерезидента –

юридичної особи, які незалежно від їх організаційно-правового статусу та способу оподаткування іншими податками зобов'язані нараховувати, утримувати та сплачувати цей податок до бюджету від імені та за рахунок платника податку, вести податковий облік та подавати податкову звітність податковим органам відповідно до закону, а також відповідати за порушення норм Закону України “Про податок з доходів фізичних осіб”.

Податковий вексель – це письмове безумовне грошове зобов'язання платника податку сплатити до бюджету відповідну суму коштів у порядку та терміни, визначені за Законом України “Про податок на додану вартість”, що підтверджене комерційними банками шляхом авалю, який видає платник на відтермінування сплати податку на додану вартість, що справляється при імпорті товарів на митну територію України.

Податковий кредит – сума (вартість) витрат, понесених платником податку – резидентом у зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг) у резидентів – фізичних або юридичних осіб – протягом звітного року (крім витрат на сплату податку на додану вартість та акцизного збору), на суму яких дозволяється зменшення суми його загального річного оподаткованого доходу, одержаного за результатами такого звітного року, у випадках, визначених за Законом України “Про податок з доходів фізичних осіб”.

Податок – податок з доходів фізичних осіб; оподаткування – порядок, пов'язаний з визначенням об'єкта оподаткування, обчисленням та сплатою (утриманням) податку з доходів фізичних осіб.

Податок з доходів фізичних осіб – плата фізичної особи за послуги, які надає їй територіальна громада, на території якої така фізична особа має податкову адресу або розташовано особу, що утримує цей податок згідно із Законом України “Про податок з доходів фізичних осіб”.

Портфельна інвестиція – господарська операція, яка передбачає придбання цінних паперів, деривативів та інших фінансових активів за кошти на фондовому ринку (за винятком операцій зі скупляння акцій як безпосередньо платником податку, так і пов'язаними з ним особами, в обсягах, що перевищують 50 % від загальної суми акцій, емітованих іншою юридичною особою, які належать до прямих інвестицій).

Поставка послуг – будь-які операції цивільно-правового характеру з виконання робіт, результатом виконання яких є передача нематеріальних активів, надання послуг, надання права на користування або розпорядження товарами, в т. ч. нематеріальними активами, а також з поставки будь-яких інших, ніж товари, об'єктів власності за компенсацію, а також операції з безоплатного виконання робіт, надання послуг. Поставка послуг передбачає надання права на користування або розпорядження товарами в межах договорів оренди (лізингу), поставки, ліцензування або інші способи передачі права на патент, авторське право, торговий знак, інші об'єкти права інтелектуальної, в т. ч. промислової, власності.

Поставка товарів – будь-які операції, що здійснюються згідно з договорами купівлі-продажу, міни, поставки та іншими цивільно-правовими

договорами, які передбачають передачу прав власності на такі товари за компенсацію, незалежно від терміну її поставки, а також операції з безоплатної поставки товарів та операції з передачі майна орендодавцем (лізингодавцем) на баланс орендаря (лізингоотримувача) згідно з договорами фінансової оренди (лізингу) або поставки майна згідно з будь-якими іншими договорами, умови яких передбачають відтермінування оплати та передачу права власності на таке майно не пізніше дати останнього платежу.

Постійне представництво нерезидента в Україні – постійне місце діяльності, через яке повністю або частково здійснюється господарська діяльність нерезидента на території України. До постійних представництв належать: місце управління, філіал, офіс, завод, фабрика, майстерня, шахта, нафтова чи газова свердловина, кар'єр або інше місце розвідки чи видобутку корисних копалин. З метою оподаткування до постійних представництв прирівнюються резиденти, які мають повноваження діяти від імені нерезидента, що зумовлює виникнення в нерезидента цивільних прав та обов'язків (укладати договори (контракти) від імені нерезидента; утримувати (зберігати) запаси товарів, що належать нерезиденту, зі складу яких здійснюється поставка товару від імені нерезидента, крім резидентів, що мають статус складу митниці). Резиденти, що з метою оподаткування прирівнюються до постійних представництв, не підлягають додатковій реєстрації в податкових органах як платники податку.

Працедавець – юридична особа (філія, відділення, інший відокремлений підрозділ чи представництво) або фізична особа – суб'єкт підприємницької діяльності (в т. ч. самозайняті особи), що укладає трудові договори (контракти) з найманими особами та виконує обов'язки зі сплати їм заробітної плати, а також нарахування, утримання та сплати цього податку до бюджету, нарахувань на фонд оплати праці, інші обов'язки, передбачені законами.

Представники застрахованих осіб – профспілки або їх об'єднання чи інші уповноважені найманими працівниками органи (представники);

Представники роботодавців – організації роботодавців, їх об'єднання чи інші уповноважені роботодавцями органи (представники).

Призовий фонд – сукупність призів, які підлягають виплаті переможцям лотереї відповідно до оприлюднених умов її проведення.

Продавець марок – державні податкові інспекції.

Продаж результатів робіт (послуг) – будь-які операції цивільно-правового характеру з надання результатів робіт (послуг) та права на користування або на розпоряджання товарами, в т. ч. нематеріальними активами та іншими, ніж товари, об'єктами власності, за компенсацію, а також операції з безоплатного надання результатів робіт (послуг). Продаж результатів робіт (послуг) передбачає надання права на користування товарами в межах договорів лізингу (оренди), продаж, передачу права на підставі авторських або ліцензійних договорів, а також інші способи передачі об'єктів авторського права, патентів, знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної, в т. ч. промислової, власності.

Продаж товарів – будь-які операції, що здійснюються згідно з договорами купівлі-продажу, міни, поставки та іншими цивільно-правовими договорами, які передбачають передачу прав власності на такі товари за плату або компенсацію, незалежно від термінів її надання, а також операції з безоплатного надання товарів.

Професійна діяльність з управління активами в частині пенсійних активів – професійна діяльність, що відповідно до Закону України “Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні” пов’язана з управлінням пенсійними активами Накопичувального фонду з метою збереження їх вартості та отримання інвестиційного доходу на користь застрахованих осіб.

Проценти – доход, який сплачує (нараховує) позичальник на користь кредитора у вигляді плати за використання залучених на визначений термін коштів або майна. До процентів належить такі платежі: за використання коштів або товарів (робіт, послуг), отриманих у кредит; платіж за використання коштів, залучених у депозит; за придбання товарів на виплату.

Пряма інвестиція – господарська операція, яка передбачає внесення коштів або майна до статутного фонду юридичної особи в обмін на корпоративні права, емітовані такою юридичною особою.

Рада Накопичувального фонду – вищий колегіальний орган управління накопичувальною системою загальнообов’язкового державного пенсійного страхування, що створюється та діє в порядку, визначеному Законом України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”.

Резиденти – юридичні особи та суб’єкти підприємницької діяльності України, що не мають статусу юридичної особи (філії, представництва тощо), які створені та здійснюють діяльність відповідно до законодавства нашої країни з місцезнаходженням на її території.

Реінвестиція – це господарська операція, яка передбачає здійснення капітальних або фінансових інвестицій за рахунок доходу (прибутку), отриманого від інвестиційних операцій.

Ринковий збір – це плата за торгові місця на ринках і в павільйонах, на визначених майданчиках для торгівлі з використанням критих та відкритих столів, кіосків, наметів, лотків, прилавків, транспортних засобів, візків, ручних візків та інших видів торгових місць.

Роялті – платежі будь-якого виду, одержані як винагорода за користування або за надання права на користування будь-яким авторським правом на літературні твори, твори мистецтва або науки, в т. ч. комп’ютерні програми, інші записи на носіях інформації, відео- або аудіокасети, кінематографічні фільми або плівки для радіо чи телевізійного мовлення; за придбання будь-якого патенту, зареєстрованого знака на товари і послуги чи торгової марки, дизайну, секретного креслення, моделі, формули, процесу, права на інформацію щодо промислового, комерційного або наукового досвіду (ноу-хау).

Рухоме майно – майно, відмінне від нерухомого.

Самозайнята особа – платник єдиного або фіксованого податку, що надає

послуги іншій особі (виконує роботи на її користь) у межах цивільно-правового договору і прирівнюється до найманої особи з відповідним оподаткуванням отриманих нею доходів як заробітної плати, якщо умови такого цивільно-правового договору передбачають надання таких послуг (робіт) протягом більш ніж одного календарного місяця за податковий рік.

Сертифікат фонду операцій з нерухомістю – інвестиційний сертифікат, що засвідчує право його власника на отримання доходу від інвестування в операції з нерухомістю відповідно до закону.

Соціальні послуги – послуги, що надаються особам за рахунок коштів Пенсійного фонду на умовах та в порядку, визначених Законом України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”.

Справедлива ринкова ціна – це ціна, за якою товари (роботи, послуги) передаються іншому власнику за умови, що продавець бажає передати такі товари (роботи, послуги), а покупець – отримати за відсутності будь-якого примусу; обидві сторони є взаємно незалежними юридично та фактично, володіють достатньою інформацією про такі товари (роботи, послуги), а також ціни, які склалися на ринку ідентичних (а за їх відсутності – однорідних) товарів (робіт, послуг).

Страхова організація – юридична особа, видом діяльності якої є лише страхування життя, має відповідну ліцензію, видану в порядку, встановленому законодавством, та здійснює страхування і виплату довічних пенсій.

Страховий випадок – це подія, через яку застраховані особи втратили заробітну плату або інші передбачені законодавством України доходи внаслідок утрати роботи з незалежних від них обставин та зареєстровані в установленому порядку як безробітні, готові та здатні приступити до підходящої роботи і дійсно шукають роботу; застраховані особи опинилися в стані часткового безробіття.

Страховий стаж – період (термін), протягом якого особа підлягала державному соціальному страхуванню, якою або за яку сплачувався збір на обов’язкове державне пенсійне страхування згідно із законодавством, що діяло раніше, та/або підлягає загальнообов’язковому державному пенсійному страхуванню згідно із Законом України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” і за який сплачено страхові внески.

Страховик – Фонд загальнообов’язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття

Страхові внески – кошти відрахувань на соціальне страхування та збір на обов’язкове державне пенсійне страхування, сплачені згідно із законодавством, що діяло раніше; кошти, сплачені на загальнообов’язкове державне пенсійне страхування відповідно до цього Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”.

Страхувальники – роботодавці та застраховані особи, які сплачують страхові внески.

Суб’єкти страхування на випадок безробіття – застраховані особи, а у випадках, передбачених Законом України “Про загальнообов’язкове державне

соціальне страхування на випадок безробіття”, також члени їх сімей та інші особи, страхувальники та страховик.

Супутні послуги – послуги, вартість яких включається відповідно до норм митного законодавства до митної вартості товарів, що експортуються або імпортуються.

Тендер – відкритий конкурс, порядок організації та проведення якого визначається за Законом України.

Товари – матеріальні та нематеріальні активи, а також цінні папери та деривативи, що використовуються у будь-яких операціях, крім операцій з їх випуску (емісії) та погашення.

Товарна сільськогосподарська продукція – це продукція сільськогосподарського виробництва, призначена для реалізації.

Товарний дериватив – стандартний документ, який засвідчує право продати та/або купити біржовий товар (крім цінних паперів) за визначеними стандартними умовами в майбутньому. Правила випуску та обігу товарних деривативів установлює орган, на який покладаються функції регулювання товарного біржового ринку.

Товарний кредит – товари, які передаються резидентом або нерезидентом у власність юридичним чи фізичним особам на умовах угоди, що передбачає відтермінування кінцевого розрахунку на визначений термін та під процент.

Торгівля на виплат (у розстрочку) – господарська операція, яка передбачає продаж резидентом або нерезидентом товарів фізичним чи юридичним особам на умовах розподілу на кілька періодів виплати для кінцевого розрахунку на визначений термін і під процент.

Туризм – тимчасовий від’їзд фізичної особи з місця постійного проживання на певний термін: у межах України від 1 до 365 діб, у т. ч. день від’їзду та приїзду; за межі України від 1 до 183 діб, у т. ч. день від’їзду та приїзду. Не вважається туризмом від’їзд фізичної особи з місця постійного проживання з метою працевлаштування, внаслідок виконання професійних обов’язків, з іншими підприємницькими цілями, з метою зміни громадянства або отримання права на проживання чи права на роботу в іншій країні або в сімейних справах.

Туристичний агент – особа, що поставляє туристичний продукт від імені туристичного оператора та має ліцензію на турагентську діяльність відповідно до закону.

Туристичний ваучер (путівка) – документ визначеної форми, що дає право туристу на отримання туристичної послуги або їх комплексу згідно з умовами письмового договору з туристичного або екскурсійного обслуговування.

Туристичний оператор – особа, що поставляє туристичний продукт від власного імені, має ліцензію на туроператорську діяльність та для якої цей вид діяльності є винятковим відповідно до закону.

Туристичний продукт – сукупність туристичних послуг, які придбаває туристичний оператор та поставляє туристу сам або за його дорученням –

туристичний агент, за обов'язкової наявності туристичної послуги з розміщення туриста та якнайменше однієї іншої туристичної послуги. Відповідно до Закону України “Про податок на додану вартість” туристичний продукт вважається товаром.

Туристичні послуги – послуги з розміщення у готелі (мотелі, кемпінгу, інших місцях тимчасового проживання), харчування, транспортного, екскурсійно-інформаційного та іншого туристичного обслуговування (в т. ч. послуги зі страхування туристів) або їх комбінації.

Уповноважений банк – банк, який здійснює свою діяльність відповідно до законодавства про банки і банківську діяльність та провадить розрахунково-касові операції з коштами Пенсійного фонду.

Факторинг – операція з переуступки першим кредитором прав вимоги боргу третьої особи другому кредитору з попередньою або наступною компенсацією вартості такого боргу першому кредитору.

Фізична особа – нерезидент – фізична особа, яка не є резидентом України.

Фізична особа – резидент – фізична особа, яка проживає в Україні.

Фіксований сільськогосподарський податок – це податок, який не змінюється протягом терміну, визначеного Законом України “Про фіксований сільськогосподарський податок”, і справляється з одиниці земельної площі.

Фінансова допомога – безповоротна або поворотна фінансова допомога.

Фінансова інвестиція – це господарська операція, що передбачає придбання корпоративних прав, цінних паперів, деривативів та інших фінансових інструментів. Фінансові інвестиції поділяються на прями та портфельні.

Фінансовий кредит – кошти, які надає банк-резидент або нерезидент, кваліфікований як банківська установа, згідно із законодавством країни перебування нерезидента, або резиденти і нерезиденти, які мають статус небанківських фінансових установ, згідно з відповідним законодавством, а також іноземні уряди або його офіційні агентства чи міжнародні фінансові організації та інші кредитори-нерезиденти в позику юридичній або фізичній особі на визначений термін для цільового використання та під процент. Правила надання фінансових кредитів встановлює Національний банк України (щодо банківських кредитів), а також Кабінет Міністрів України (щодо небанківських фінансових організацій) відповідно до законодавства.

Фінансовий лізинг (оренда) – господарська операція фізичної або юридичної особи, яка передбачає відповідно до договору фінансового лізингу (оренди) передання орендарю майна, визначеного як основний фонд згідно зі ст. 8 Закону України “Про оподаткування прибутку підприємств”, придбаного або виготовленого орендодавцем, а також усіх ризиків та винагород, пов'язаних з правом користування та володіння об'єктом лізингу.

Фонд банківського управління – кошти учасників фондів банківського управління та інші активи, що знаходяться в довірчому управлінні уповноваженого банку відповідно до закону.

Фондовий дериватив – стандартний документ, який засвідчує право

продати та/або купити цінний папір за визначеними умовами в майбутньому. Правила випуску та обігу фондових деривативів встановлює державний орган, на який покладаються функції регулювання ринку цінних паперів;

Форвардний контракт – стандартний документ, який засвідчує зобов'язання особи придбати (продати) цінні папери, товари або кошти у визначений час та на визначених умовах в майбутньому з фіксацією цін такого продажу під час укладення такого форвардного контракту.

Фрахт – винагорода (компенсація), що сплачується за договорами перевезення, найму або піднайму судна або транспортного засобу (їх частин) для цілей: перевезення вантажів та пасажирів морськими або повітряними суднами; перевезення вантажів залізничним або автомобільним транспортом.

Ф'ючерсний контракт – стандартний документ, який засвідчує зобов'язання придбати (продати) цінні папери, товари або кошти у визначений термін та за визначеними умовами в майбутньому з фіксацією цін на момент виконання зобов'язань сторонами контракту.

Цінний папір – документ, що засвідчує право володіння або відносини позики та відповідає вимогам, установленим законодавством про цінні папери.

Часткове безробіття – вимушене тимчасове зменшення нормальної або встановленої за законодавством України тривалості робочого часу, перерва в одержанні заробітку або зменшення його розміру через тимчасове припинення виробництва без припинення трудових відносин з причин економічного, технологічного, структурного характеру.

Чиста вартість одиниці пенсійних активів – вартість одиниці пенсійних активів, що визначається в порядку, передбаченому в Законі України “Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування”, шляхом ділення чистої вартості пенсійних активів на загальну кількість одиниць пенсійних активів на день розрахунку.

Чиста вартість пенсійних активів – різниця між вартістю пенсійних активів на день проведення розрахунку та загальною сумою зобов'язань Накопичувального фонду, що підлягають виконанню на день проведення розрахунку, яка обчислюється за методикою та в порядку, визначеними Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку за погодженням з Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України та Національним банком України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бухгалтерський облік та оподаткування: Навч. посібн. / За ред. Р.Л. Хом'яка, В.І Лемітовського. – Львів: „Ажур”, 2008. – 1112 с.
2. Василик О.Д. Податкова система України: Навчальний посібник / О.Д. Василик. – К.: ВАТ „Поліграф книга”. – 2004. – 478 с.
3. Войнарченко М.П. Податковий облік і аудит: підручник / М.П. Войнарченко, Г.В. Пухальська. – К.: Академія, 2009.- 376 с.
4. Гарасим П.М. Система оподаткування та її інформаційно-облікове забезпечення: Навч. посібник / П.М. Гарасим, Г.П. Журавель, О.М. Десятнюк. – Київ: „Професіонал”, 2006. – 736 с.
5. Гусакова О.С. Податковий облік: Навч. посібник / О.С. Гусакова. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 360 с.
6. Декрет Кабінету Міністрів України „Про місцеві податки і збори” від 20.05.93 р. № 56-93 з подальшими змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
7. Закон України „Про акцизний збір на алкогольні напої та тютюнові вироби” від 15.09.95 р. № 329/95-ВР з подальшими змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
8. Закон України „Про податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів” в редакції закону від 06.12.06 р. № 427-V із подальшими змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
9. Закон України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” № 996-XIV від 16.07.99 р. із подальшими змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
10. Закон України „Про внесення змін до Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств” від 22.05.97 р. № 283/97-ВР із подальшими змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
11. Закон України „Про фінансовий лізинг” від 11.12.03 р. №1381-IV із подальшими змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
12. Закон України „Про плату за землю” від 3.07.92 р. № 2535-XII із подальшими змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
13. Закон України „Про податок на додану вартість” від 03.04.97 р. № 168/97-ВР із подальшими змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
14. Закон України „Про цінні папери та фондовий ринок” від 23.02.06 р. № 3480-IV із подальшими змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
15. Закон України „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами,

зумовленими похованням” від 18.01.01 р. № 2240-III із подальшими змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

16. Закон України „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття” від 2.03.00 р. № 1533-III із подальшими змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

17. Закон України „Про порядок погашення зобов’язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами” від 21.11.00 р. № 2181-III із подальшими змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

18. Закон України „Про податок з доходів фізичних осіб” від 22.05.03 р. № 889-IV зі змінами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

19. Закон України „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності” від 23.09.99 р. № 1105-XIV із подальшими змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

20. Закон України „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” від 9.09.03 р. № 1058-IV із подальшими змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

21. Іванов Ю.Б. Альтернативні системи оподаткування. Монографія / Ю.Б. Іванов. – Харків: ХДЕУ, 2003. – 517 с.

22. Костюк Д. Бухгалтерський облік на малих підприємствах згідно з П(С)БО / Д. Костюк, В. Кузнецов. – 6-те вид., перероб. і доповн. – Х.: Фактор, 2003. – 216 с.

23. Коцупатрий М.М. Податковий облік і звітність: Навч. посіб. / М.М. Коцупатрий, С.І. Ковач, В.В. Мельничук. – К.: КНЕУ, 2006. – 312 с.

24. Крисоватий А.І. Податковий глосарій: Слов. податк. термінів: Навч.-метод. вид. для студ., які навчаються за напрямком „Економіка і підприємництво” / А.І. Крисоватий. – К.: За друга, 2002. 72 с. – Бібліогр.: с. 72.

25. Матвіїв М.Я. Спрощена форма обліку на малих підприємствах за стандартами: Монографія / М.Я. Матвіїв, П.Я. Хомин. – Тернопіль: ВАТ „Поліграфіст”, 2001. – 176 с.

26. Порядок ведення книги обліку доходів і витрат суб’єкта малого підприємництва – юридичної особи, яка застосовує спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, затверджений наказом ДПА України від 13.10.98 р. № 477 із змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

27. Порядок заповнення податкової накладної, затверджений наказом ДПА України від 30.05.97 р. № 165 із змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

28. Порядок заповнення та надання податкової декларації з податку на додану вартість, затверджений наказом ДПА України від 30.05.97 р. № 166 із змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

29. Спрощена система оподаткування, обліку і звітності у запитаннях і відповідях / Уклад. Я.М. Глібіщук. – К.: Тріада, 2003. – 64 с.

30. Указ Президента України „Про внесення змін до Указу Президента від 03.07.98 р. № 727 „Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб’єктів малого підприємництва” від 28.06.99 р. № 746/99 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.